

༡༩། །མ་རྩ་པ་རྩེ་ཏ་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འཁུམ་མཚན་བཟང་གྲངས་ལྡན་ལས། །བ། བོད་བཙོན་ལ། གསུམ་པ་བཀའ་ཐ་མའི་ཕྱོགས་གཏོགས་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྔ་མའི་བསྟན་བཙུན་གྱི་མཚན་འགྲེལ་མི་ཡམ་ཞལ་ལུང་། བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོའི་སྒྲོང་ཐུན་ཆེན་མོ་སེལྟེའི་ང་རོ། །གཞན་སྒྲོང་ལས་ལེན་སེལྟེའི་ང་རོ། །ཆོས་དང་
ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡི་སེས་སྒྲོང་བ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་དོན་ཡི་སེས་སྒྲོང་བའི་རྒྱན། དཔུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
བསྟན་བཙུན་གྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཤེད་པ། དཔུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་བསྟན་དོན་འོད་ཟེར་སྒྲོང་བའི་རྒྱན་བཙུན་མོ། །མདོ་སྟགས་ཆོས་རྒྱལ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ། །མཁས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེས་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་
པའི་ཚོལ། །ཁྱབ་བསྟན་སྒྲིང་པོ་གསང་སྟགས་སྒྲ་འགྱུར་པའི། །བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་འཇམ་གྱིང་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །

མཁའ་ལྷ་པོ་ལྟ་བུ་གྱི་ལྷ་

ལྷ། ཁ་མོ་གུ་ར་མེ། ཀུན་མཁུན་རྟོན་པ་བཞི་ལྟ་དང་། རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེ་དང་
རྟེ། གདོད་ནས་རྟེ་མེད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། རིས་དོན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོའི་བདག་
གཙོད། རིལ་འདིར་དུས་གསུམ་གསེགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་སྒྲིང་པོ་
གསེགས་སྒྲིང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གསལ་པར་སྟོན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མ།
ལྷག་ རྟོན་མཆོག་ལྟ་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས། རྟོན་དེ་ལེགས་པར་བསྟར་རྒྱལ་པོ། རང་

མ། རྒྱུ་ཆོའི་བཀའ་བཞུ་བྱུངས་པ་མགོ་མ།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། རིས་དོན་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་པར། རྫོགས་སུ་གསལ་བས་ལྷག་འཆལ་
ཉིད་དུ། རིས་པའི་རིགས་ལམ་རལ་གྱི་རིམ་རྒྱུན་གྱིས། ཀུན་རྫོངས་སྤེད་པའི་དུ་བ་རྣམ་པར་
དགོངས་པའི་མཐེལ། མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནད་གཅིག་ལུ་ནི་ཀུན་ལྷན་བདེ་
འདི་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་བཞི། རྟོན་དང་མཐུན་པ་མཆོན་གྱི་དོན། རྟོན་ཆེན་སྤྱལ་པ་པོའི་ཐེ་
པོ་གཉིས་པར་དབྱེ་བ་མེད། རང་པོ། རྒྱ་གར་རྒྱ་དུ། མ་རྒྱ་ལྷ་ན་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་གཞི། པོ་དང་

पञ्चमः अक्षरः

བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་ནི་གོང་ན་མེད་པ་དང་ཕྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དོན་རྟོགས་པ་དུན་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ནི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལས་འཛོམས་གིང་འབྲས་བུ་དན་
 འགྲོ་དང་སྤིང་པ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་བཤད་རིགས་པར། ཉོན་མོངས་དག་རྒྱུ་མཁས་མ་ལུས་འཛོམས་པ་དང་། །དན་འགྲོ་སྤིང་ལས་སྟོབ་ཕྱིད་གང་ཡིན་པ། །འཛོམས་སྟོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་
 གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་འདི་ནི་བརྟོད་ཕྱད་དང་ཕྱིད་ལས་ལས་བརྟགས་པའོ། །གཉིས་པ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་དང་གེས་བུ་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱད་ཕྱད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་མི་ལྷུ་
 པས་ཕྱད་ཀྱང་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུག་འཛུལ་ལོ་ཞེས་ལོ་རྩ་བས་བཀོད་པའོ། །གསུམ་པ་ཉིད་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །ལུས་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་དང་གཅིག་ །ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་དང་གཉིས། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 པའི་བྱ་བ་གསུམ། །ལུས་ཉིད་བཞག་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། །སྟོམ་དོན་ལུང་སྤྱར་གོ་རིམས་ངེས། །གསུམ་པོ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེའོ། །རིམ་པར་སྟོབ་མས་བདེ་སྤྱད་དུ་རྟོགས་གིང་སྟོ་སྤྱར་སྤྱར་པ་དང་འཆད་པ་པོས་བསྟན་བཅོས་མ་
 འདྲིངས་པར་བཤད་སྟེ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོམ་གྱིས་བསྟན་པ། དེ་ཡང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། །འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དང་། །ཡེ་གེས་གཉིས་ལྟན་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཆོགས་དགོ་

༡༩། །འདུན་དང་། རྟོགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཁམས་དེའི་བྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེའི་བྱལ་སྒྲིལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་མངས་ཆུས་གྱི་སྒྲིལ་ལས་ནི་གྲངས་བདུན་ལས་
 ཐམ་སྟེ། དེ་ལས་མང་བ་མེད་པའི་ཐ་ཚོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འཆད་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡན་ལག་གུན་གྱི་ལུས་སམ་སྒྲིལ་ནི་མདོར་བསྟན། རྟོ་རྟོ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ་ཞེས། དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ་
 གནས་བདུན་པོ་དེ། བརྗོད་མེད་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པས་ཕྱིགས་པར་དཀའ་བ་དང་། རྟོག་པས་མི་བྱེད་པས་ན་རྟོ་རྟོ་རིན་ཆེན་དང་འདྲ་བ་སྟེ་ཡར་ལ་བྱལ་ཅིང་རྒྱར་གང་
 གིས་གྲུང་མི་བྱེད་པའི་དོན་དེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་དོ་རྟོ་རྟོ་བྱ་དེ་དག་གི། རྗོད་བྱེད་རྣམས་གྲུང་དེ་དག་གི་དོན་གསལ་པོར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སམ། རྟོན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་དོ་རྟོ་རྟོ་
 བྱའི་ཚོས་དེ་གང་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་དེ་སྒྲིལ་དུ་བཞག་པ་དང་། དེའི་རྗོད་བྱེད་ལ་ཡང་སྒྲིལ་དེ་འཕྲོ་བ་པོ། །གནས་བདུན་དེ་ལུང་གང་ལས་བསྟན་ཞིན། མདོ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་དང་སྒྱུར་ན། དགོན་མཚོག་གསུམ་ནི་ལྷག་
 པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁམས་ནི་འཕྲེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་ལས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འཕྲེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་ལས་སོ། །སྒྲིལ་ལས་ནི་དེ་བཞིན་

ལྟོན་ལྟོན་

གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་སེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཅིག་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་སྒྲུབ་ན། རྫོང་ཆེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་རྒྱན་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྱུར། འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ས་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གསུངས་གྱི་དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོའི་མདོར་ཏེ། དེས་ཁུས་པ་དེ་བཞེན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས་གྱུར་བསྟན་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ན། མདོ་དེའི་གྲོང་གཞི་ལས་ནི་རྫོང་ཆེའི་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཆོས་བམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པ་དྲུག་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ། སྒྲོབ་མའི་ཆོག་ས་གིན་རུ་རུལ་བ་མཐའ་གྲས་པ་མངའ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ལྟག་མའི་གནས་བཞེན་ནི་སྟོ་ལྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་དུ་མ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་
བ་དུག་ཏུ་བསྟན་པས། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྒྲུམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་གྱུར། །ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཅམ་དུ་ཟད། །ཅིས་
གསུངས་པ་ལྟར། དུ་མ་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞེན་གྱིས་དག་པ་སྒྲིང་པོར་ཡོད་པ་ལས། དེ་མདོན་དུ་འགྱུར་ཆེད་ཡོངས་སྒྲོང་གི་ཚུལ་སྟོན་པར་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སྒྲོང་དུག་ཏུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་

[illegible]

ལྷུ་པ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཚེས་རྒྱུ་མ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་ལས་ཚེས། དེ་ལས་དག་འདུན། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམས་སྤྱངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་པ་བརྟེས་པས། ཡོན་ཏན་དང་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་
 མཚོག་གསུམ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་། ལམས་སོགས་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གོ་རིམ་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་ནི་མཚོག་གསུམ་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་ནས་བྱང་རྒྱུ་སོགས་འཕྲོག་པ་དང་། ཕྱི་
 མ་ནི་རང་གི་ལམས་ཉིར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་གཞུང་འདིར་བསྟན་ཏོ། །ཡན་ལག་རྒྱུས་པར་བཤད་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་མཚོག་གསུམ་
 ཡན་ལག་དང་། ཐོབ་རྒྱུ་པ་གནས་བཞི་རྒྱུས་བཤད་དོ། །དང་པོ་མཚོག་གསུམ་བཤད་ལ་གསུམ། མཚོག་གསུམ་སོ་སོའི་དོ་བོ་གཅིག །སྤྱངས་གསུམ་རྒྱུ་པར་འཛོག་རྒྱུ་པ་གཉིས། དེས་པའི་ཚིག་གིས་བཤད་དང་གསུམ། དང་
 པོ་སོ་སོའི་དོ་བོར་གསུམ། །སྤྱངས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་དང་། དེས་བསྟན་དམ་པའི་ཚེས་དགོན་མཚོག །དེར་འཛོན་དག་འདུན་དོ་བོའོ། །དང་པོ་སངས་རྒྱུས་དོ་བོར་གསུམ། །བསྟོན་པའི་སྒྲིན་ས་དངོས་པོ་བརྟོན། །
 སངས་རྒྱུས་གང་ཞིག་ཐོག་མ་སྒྲི་བ་དང་དབྱུས་གནས་པ་དང་མཐར་འཛིག་པ་སྟེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་རྟོག་པ་ཉི་བར་ནི་བ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཉིད་

एन० एम सी ई जे एल एल एल

དང་། གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་སེལ་བའི་རྣམ་པར་ལྡན་པ་དུག་དང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སྟེ་དེ་བརྟེན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་སྒྱུར་ཏེ་
རྣམ་བཤད་དོ། །དེ་ཡིན་ཚུལ་ནི་ཐོག་མ་སྟེ་བ། དཔུས་གནས་པ། མཐའ་འགག་པ་མེད་པ་ཡི། རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་གི་སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་གྱི་རྟོག་པ་སྟགས་འབད་རྩོལ་མ་ལུས་པ་ཉི་བར་
ནི་བཙུགས་གྱི་སྒྲུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལྡན་གྱིས་བྱུང་པ་ཅེས་བྱ་བར་བརྟེན། སྟོན་རང་གིས་སུ་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པ་ལ་སྟགས་པའི་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
མིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱང་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་འགོད་པའི་ལམ་གསལ་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
ན་བྱགས་བརྟེན་པ། རྣམ་པ་ནི་ཡི་ཤེས་དང་བྱགས་རྟེན་དེ་གཉིས་པོ་ཡིས། སྒྲུག་བསྐྱེད་ཉེར་ཡོན་གྱི་ཡུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤྱད་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་དོན་ལྡན་སུ་མ་ཆོག་ས་
པ་འབྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་པ་དམ་ཆོས་བཤད་ལ་བཞི། །བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་དངོས་པོ་བརྟེན། །དམ་ཆོས་གང་ཞིག་འགོག་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་

༡༡། །དང་ལྷན་ཞིང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་། རང་བཞིན་བདེན་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པས་དྲག་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ལ།
 དེ་གཉིས་སོ་སོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལན་ཚུན་འགལ་བས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཡིན་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་མིན་དུ་འདྲ་བ་དྲག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་མུ་བཞིའི་སྒྲིལ་བ་
 དང་བྲལ་བ་དང་། བརྒྱུད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ངག་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ངེས་ཚིག་དྲང་བྲལ་བ། དཔེ་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་རིག་གི་ཡུལ་མིན་པས་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་
 བྱ་བ་དང་། འཁོར་ཕྱི་ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པའམ་ནི་བ་དང་། དེའི་ཚུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་གཉིས་ནི་བ་ཞེས་པས་བསྟན། ལམ་གྱི་ཚོས་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་དག་པ།
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཀུན་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ལྷན་པའི་གསལ་བ། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྟུག་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། མི་སྟུག་པ་ལ་བློ་ཞིང་སྒྲུང་བ་དང་།
 བར་མ་ལ་རྗོངས་ཤིང་གཉི་སྟུག་པའི་རབ་རིབ་སུན་པ་ལྟ་སྟུང་མས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དམ་ཚོས་ཉེ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །དོན་དེ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་ཤེས་པས་

མཛེས་པ་ལྟར་

བསམ་མེད། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད། རྒྱལ་མིན་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་པར་དག་པ། ལེ་སེས་གྱི་སྤྱང་པ་གསལ་པ། དུག་གསལ་གྱི་སྤྱན་པ་འཛེམས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱི་མ་གསལ་འབྲས་ལུ་གང་ཞིག། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བུ་འགོག་བདེན་དང་། སྤྱི་མ་གསལ་རྒྱ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་བདེན་ཏེ། བདེན་གཉིས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སོ། རི་དག་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟ། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྟུས་ལ། གོ་རིམ་ས་འགོག་ལམ་ཞེས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གྱང་ཡོན་ཏན་སྤྱི་མ་གསལ་དང་སྤྱི་མ་གསལ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་འགོག་པ་དང་། དག་བྱེད་ལམ་བདེན་ཞེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། རི་རྒྱལ་ས་སྤྱར་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་བཤད། སུ་བཞིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མ་སྤྱང་དེས་ཆོག་སྟགས་གྱིས་བརྗོད་བྱ་མིན་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་མཉམ་བཞག་གིས་མཁྱེན་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་གསལ་གྱིས་སྟོ་སྟེའི་ཕྱོགས་བསམ་མེད་ཉིད་དང་། ལས་ཉོན་ནི་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གཉིས་མེད། རྒྱལ་མིན་གྱི་རྒྱལ་པ་མེད་དེ། དག་གསལ་སྟགས་གསལ་ཞི་ནི་མ་བཞིན་ཡིན་ནོ། གསལ་པ་དག་འདུན་བཤད་ལ་གསལ། བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་དངོས་པོ་བརྗོད། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་སེམས་དེ་ནི་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲ་གསལ་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་ན་སྤྱང་བྱ་ཉོན་མོངས་

༡༥༥། །པའི་དོ་ཤོ་གདོད་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས། གང་དག་འགྲོ་གྲུན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་མཐའ་འཇམ་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་ནི་པ་ཡང་དག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རི་ལྷ་མཆེན་པ་དང་།
 ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་རྟེན་ཞུགས་གཟིགས་པ་ནི་སྒྲེད་མཆེན་པ་སྟེ། དེ་དག་གུང་རིམ་པར་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་གེས་རབ་མངའ་བ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་མཆེན་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱུང་པར་མཆེན་པས་དེ་ལྟར་རི་ལྷ་རི་སྒྲེད་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་གེས་གཟིགས་པ་
 མངའ་བ་དེ་ལ་འདྲད་དོ། །སྒྲུབས་འདིར་ཆོས་ཉིད་ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གསལ་སྒྲིང་སྒོ་ནི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེ་གཟིགས་པ་ནི་ལྷ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་
 དེས་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་རི་སྒྲེད་པ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སུ་བསྟུ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་དོན་བསྟུན་ནི་ལྷ་རི་སྒྲེད་ཀྱི་
 མཆེན་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་གི་ནི་ཡེ་གེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རིམ་པར་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་བྱིར། ལྷ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱིར་མི་རྟོག་པའི་ཆོགས་ནི་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་

དཔེ་བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་། །དེ་རྒྱལ་སྐྱུར་ཏེ་རྒྱལ་པར་བཤད། །འགྲོ་བ་རྒྱལ་སྐྱུར་གྱི་སེམས་གཤོད་ནས་རྒྱལ་པ་ནི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རི་ལྷ་མཁུན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་ད་ ཕྱིར་ལས་གྲོ་བུར་གྱི་ཉན་མོངས་སྐར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་ལྷ་བུ་མིན་པར་གཤོད་ནས་ཟད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་མཐར་ཐུག་གམ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་བློས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ །ས་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་ཡོད་པར་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་ཕྱིར་རི་སྒྲིབ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ཉིད་
 དོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱིས་འཇིག །ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་གཞན་དང་ཐུན་མིན་འཕགས་པ་རང་གི་ནང་གི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་མ་མེད་པའི་ཆོས་གྱི་
 དཔྱིངས་ལ་དེ་མ་གཤོད་ནས་དག་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་རྟོགས་པས་ཐོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཉི་ཆེ་བའི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་
 ནས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་གཉིས་པོ་ཆགས་ཐོགས་གྱི་དེ་མས་རྒྱལ་པར་དག་པས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཐུར་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་

ཨ། མི་ལྷན་པ་ནི་ལུས་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་པ་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ཆར་རིག་གོལ་ལ་བྱུང་ཅི་ནི་ན། ཐེག་ཆེན་མི་སྤྲོལ་པའི་རིག་གོལ་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྲོལ་པའི་རིག་གོལ་དང་ལྟན་པས་དགོ་འདུན་དང་། ལྟན་ཆོས་ཆོས་དགོན་མཆོག་གོ། །གཉིས་པ་སྤྲུལ་པ་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ། དགོས་པ་ལ་ལྷོས་གསུམ་དུ་འཛོག། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེས་བསྟན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཐབ་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་ལ་བསྟན་པ་སྤྲོལ་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས། རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགོ་འདུན་གསུམ་སྤྲོལ་པར་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་དང་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་ལ་སྟེ་མཆོག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགོ་འདུན་ཏེ་སྤྲུལ་པ་ནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཐག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུལ་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་མ་གཉིས་པོ་གཏན་སྤྲུལ་མིན། མིང་ཆོག་ཡི་གོ་ཆོག་པ་པའི་ལུང་ཆོས་ནི། དོན་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཡང་ལམ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཆུ་བཀྲལ་པའི་གཟིངས་བཞིན་དུ་སྤྲད་བཅའ་འདོར་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་ནི་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འདུས་བུས་ཡིན་པས། མི་རྟག་པ་མི་བདེན་པ་ལྷོན་གྱི་མཚན་མ་ལྟར་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚེས་ཅན་ཏེ་གཏུན་དུ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་རྟོགས་པ་འགོག་པའི་ཚེས་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཉི་ཚེ་བ་ཉན་ཐོས་
གྱི་ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་འགོག་པའི་དབྱིངས་ནི་མར་མི་རྒྱན་ཆད་པ་ལྟར་ཉན་མོངས་དང་། ལྷག་བསྐྱུ་ལ་མེད་པའི་མེད་རྒྱུ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་དག་བཅོམ་པ་སྤིང་པ་ཟད་པ་ལྷག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ལ་རལ་གྱི་གདེང་བའི་གཤེད་མ་ལྟར་འཛིགས་པས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚོལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་སྤང་བུ་མཐའ་དག་གི་འཛིགས་པ་མེད་པ་ལྷོ་མཚན་གི་སར་མ་
ཕྱིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཚེས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚེས་ས་དགོ་འདུན་རྣམས་ནི། རེ་ཞིག་པའི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་གྱི།
མཐར་ཐུག་གཏུན་གྱི་སྐྱབས་མཚན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་གྱི་སྐྱབས་གནས་གཏུན་ལ་དབབ། དམ་པའི་དོན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་འགོ་བ་ཡི་འཛིག་མེད་རྟག་པའི་སྐྱབས་མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཏེ་གོང་གི་སྟོན་མེད་
པས་གཏུན་དུ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དེར་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ནི་ཆགས་བྱུང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚེས་གྱི་སྐྱ་ཅན་ཕྱིར་ན་ཚེས་ཡིན་ལ། ཚེས་ས་དགོ་འདུན་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་སྟོབ་པ་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར་

༥༩། །སངས་རྒྱལ་ཡིན་ལ། རྟེན་གསུམ་དག་འདུན་ནི་སྤང་རྟོགས་ཀྱིས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྤང་རྟོགས་དེའི་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པས་ཆོགས་དག་འདུན་ཀྱང་ཡར་ལྡན་དུ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཆོག་
 དག་དེ་ལ་དཔྱེ་བ་མེད། རྒྱལ་ཡིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འཛིན་ཏེན་ན་འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱེར་དང་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱེར་དང་། རྒྱུད་པ་སེལ་ནིར་ཕུན་ཆོགས་སྟེར་བའི་མཐུ་ལྡན་ཕྱེར་དང་། དཀོན་མཆོག་པས་མ་
 པ་དག་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱེར་དང་། གཞན་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱེར་དང་། བསྟོན་སྤང་དང་དད་མ་དད་ཀྱིས་འབྱུར་བ་མེད་ཕྱེར་འདུས་མ་བྱས་གིང་རྟག་པས་སོ། །དཀོན་མཆོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་
 རྒྱུ་དེས་ཆོག་གི་དཔེ་དོན་གྱུར་བའོ། །ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞི་བཤད་ལ་གསུམ། ཕུན་མོང་དུ་བསྟན་སོ་སོ་ཡི། །ངོ་བོ་དེ་དག་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ཕུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་བཞི། གནས་བཞི་དམ་པའི་ཡུལ་གྱུར་ཚུལ། དྲི་མ་དང་བཅས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། བམས་དུ་མའི་སྒྲ་བས་སྒྲ་བཞུགས་པའི་སྒྲ་བས་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ཁམས་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་བུལ་གནས་ཡོངས་སྒྲ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཆོས་སྟེ། །དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བམ་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རྣམ་པས་གཞན་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་དག་གི་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་གསུམ་

འབྲུང་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་བསམ་མི་བྱའ་པར་བསྟན། འབྲས་ཐུར་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་འབྲུང་ཞིང་འབྱུང་པ་ཡི་རིགས། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་ནི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་ཁམས་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བཞི་ཡིས་ནི་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་མི་བྱའ་པའོ། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་པར་བཤད། དང་པོ་ཁམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་གོ་ཐུར་གྱི་དུ་མ་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པ་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་འགལ་བ་
 ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུང་རྒྱུ་ནི་སྒྲུང་ནས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་ལམ་གོ་མས་བས་གསར་དུ་དག་པར་ཡང་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་སྟགས་ཡོན་ཏན་ནི་སྟེ་དུས་ན་འང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་
 ཚོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་ཐུར་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་ནི་གདུལ་བུའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པ་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་འདི་བུའི་རྣམ་པ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱའ་པོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 རྒྱ་རྣམ་པར་བཞག་རྟོགས་བྱ་ཁམས་དང་དེ་རྟོགས་པ་རང་གི་རོ་པོ་ཐུང་རྒྱུ་དང་དེ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཕྱིན་ལས་ཏེ། གོ་རིམ་སྟེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གནས་གཅིག་དང་

༡༡། །པོ་ཁམས་དེ་ནི་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་གསུམ་ནི་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཞི། །རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་དབྱེངས་དོན། །རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་དོན། །རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་
 ཡོན་ཏན་དོན། །རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལས་དོན། །རྟོགས་བྱ་ཆོས་དབྱེངས་དོན་ལ་བརྒྱད། །ཆོས་དབྱེངས་ཀུན་ལ་བྱུང་ཆུང་གཅིག་དེ་ལ་སྒྲོན་པའི་གསུང་གི་སྐབས་ལ་ལར་སྒྲོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དབྱེངས་བདེ་
 བསེགས་སྒྲིང་པོའི་ངོ་བོ་གསལ་བར་མཛད། ལ་ལར་སྒྲོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་དེ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱང་བདེན་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་ཟབ་པ་ལས་གིན་དུ་ཟབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་རྟོན་པའི་དབང་གིས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ངོ་བོ་མི་སྒྲོང་པའི་བདེན་གྱུང་རྟག་པ་དང་། སྒྲིང་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲུལ་མེད་ཡེ་ལྷན་དུ་མེད་པའི་སྒྲོང་
 པ་ཟུང་ཆད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐོང་ཞིང་། ངོ་བོ་སྒྲོང་པ་དང་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་པོ་འགྲོ་བའི་ཁམས་ན་ཡོད་པ་ལ། གཞོན་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །
 གང་ཞེ་ན། རྟོགས་སངས་སྒྲུ་སོགས་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་འདི་ལ་སྒྲུ་རབས་པ་རྣམས་ཡེ་སེས་ཆོས་སྒྲུས་ལུལ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཅིམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲོང་རྒྱང་ཅིམ་དུ་རིགས་འདྲ་བ་དང་། རིགས་ཡོད་ཅིས་སངས་རྒྱ་རུང་

བཀའ་པ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་།

ཡིན་པ་ཙམ་ལ་བཤད་ནས་གཞུང་གི་སྒྲིང་པོ་འདིའི་ཐད་ནས་གནད་མ་བསྒྲུང་པའི་ཚིག་ཉུང་དུ་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་ཚེས་སྐུས་ལུ་ལ་ལུ་བ་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་མཚན་ཉིད་པ་མི་འགྲུབ་ཅིང་སྒྲིང་པ་རྣམ་གྲངས་པ་ཙམ་ལ་རིགས་གྱི་དོན་
 གང་ཡང་མེད་པ་དང་། གསལ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རིགས་སུ་འདོད་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡོ་ཤེས་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་པའི་ཡོ་ཤེས་འགྲུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་གྱི་གཞན་དུ་དགོས་རྣམ་མེད་
 པའི་སྒྲོན་དུ་འགྲུར་ཞིང་། ཚེས་དབྱེར་སྒྲུར་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་པའི་ཚན་ཆད། ཐོག་མར་ཚེས་གྱི་དབྱེར་སྒྲིང་པ་གང་ལ་གདགས་པའི་གཞི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་ཚེན་པོ་
 རབ་དུ་མི་གནས་པ་དེ་ལྟ་མའི་དོན་དེ་ཉིད་དེ་པོ་དོས་ཟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དོས་མ་ཟེན་པར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་ལ་འདོད་ན་ནགས་སུ་སྒྲིང་པོ་ཚིགས་མཐོང་བ་ལ་སུམ་རུ་རུ་གསུམ་པའི་ལྟར་འབྱུལ་པ་ལྟར་ཚེས་དབྱེར་སྒྲིང་པ་
 ཡིན་པ་ལ་ཚེས་དབྱེར་སྐུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་དོ་པོ་ཉིད་སྒྲིང་པོ་ལ་ལོགས་པའི་རྣམ་བཞག་གུན་ལྟར་སྒྲིང་པོ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྒྲིང་པོ་ལ་སོ་
 སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚེས་དབྱེར་སྐུ་བཟུང་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དོ་པོ་ཉིད་སྐུར་འགྲུར་པ་ཡིན་པར་མཐོང་བསྟན་བཅོས་

འདྲ་བའི་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟེ།

༡༡། །ལས་གསུངས་པས་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདི་འདྲུལ་མ་བྱས་སུ་འདོད་པ་ལས་འོས་མ་མཆིས་ལ། འདྲུལ་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཆོད་འདི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་སུ་གཞན་བསྐྱེད་ནས་རང་ཉིད་འགགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འབྱེད་པས་ཆོས་སྒྲིལ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་བྲལ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བྱམས་སྒྲིལ་གསལ་པོར་གསུངས་ཕྱིར་རང་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་འདྲུལ་མ་བྱས་ལ་རིགས་སུ་འདོད་ཅིང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལ་དེའི་དོ་བོ་སྒྲིལ་འགགས་མེད་པ་དང་། སྒྲིལ་སྒྲིལ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྒྲིལ་ཞིང་འགག་པར་སྒྲིལ་བའི་འདྲུལ་བྱས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དབྱིངས་ཀྱི་གསལ་ལ་དེ་གོས་པ་ཡོད་མ་སྒྲིལ་པས་ལམོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཡི་ནས་དག་ཅིང་རང་བཞིན་ལྟར་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་འོད་གསལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་རྒྱལ་ཁབ་དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་འདིས་བདེ་གསལ་སྒྲིལ་པའི་རྒྱལ་ཕྱོན་ཅི་མ་ལོག་པར་དོས་ཟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་རིགས་པ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འདོད་དང་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆིང་བ་ཀྱང་ལྟར་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དེ་ལས་ཕྱིས་གསལ་བའི་མ་འཕྲོ་བའམ། མཐོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་ནས་སུ་མཁས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་བདེ་

བཀའ་བླ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིལ་བཤེས་པ་

གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་འཐད་པ་ནི། ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིམ་དོན་དུ་མཛད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་སེམས་ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་
 རིགས་ཡོད་པས་བྱུང་ཅིང་། རིགས་གཏན་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས་སྟགས། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་བསྟན་པ་དེས་ཞིང་ས་ལ་ཡོ་དྲོག་སྒྲིམ་རུང་
 ལྟར་སེམས་འདི་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རྒྱ་ཅོམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་གྱི་རིགས་བྱུང་པར་བཞི་ལྟར་འགྲུབ་སྒྲིམ་ན། འགྲུབ་སྒྲིམ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྒྱམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་
 བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཅན་ཏེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པར་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལ་སྟགས་པའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཡང་། གདོད་མའི་ཆོས་
 དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རོ་མཉམ་པའི་འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུ་མ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁྱུར་བའི་ཐུག་རྒྱུ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ས་
 པར་ཐལ་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་དང་བཅས་གིང་དོ་རྗེའི་སྒྲིམ་ལ་མི་རྟག་པར་བལྟ་བའི་ཉེས་པ་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བས་ན། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་རྟག་པ་དམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱུར་

पुष्पादः प्राग्गतिर्नर्णोदसादणोऽयं प्रोक्तः

ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེལ་འབྲས་གནས་སྟོན་གྱི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ནི་ཕྱོགས་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་འདི་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་མའོན་དུ་གསལ་བའི་དྲགས་
 ཀྱིས་སྐྱེ་དུས་ཀྱི་རིགས་ཡོན་དྲན་ལེ་ལྟན་ཅན་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་འབྲས་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་འབྲས་སྐྱེ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱེལ་ས་སྐྱེ་བསྒྲུབ་པ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་
 པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཏོད་མའི་འོད་གསལ་མ་ཚེན་པོར་དཔྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དཔྱེ་བ་མེད་
 དེ་ཡིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲུལ་པ་གྲོ་བྱུར་བས་སྐྱེལ་བའི་སེམས་ཅན་སྟར་སྟར་བ་རྒྱུ་ས་ཀྱང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོས་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་དྲུང་། དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དཔྱེར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་སངས་སྟོན་སྟོན་ལའང་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ་ཡོ་ཞེན། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ན་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུར་
 པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྒྲུང་ས་ནས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་གྲོ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོན་མེད་ལ་འཛོག་དགོས་ན། དེ་སེམས་མ་ཡིན་ན་སངས་སྟོན་སྟོན་ལ་ལམ་སྐྱེལ་བ་མེད་པས་ཐ་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་

ཞུ། ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ན་འད་དེ་ལ་རིགས་ཡོད་པར་འཇོག་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ས་རྩོ་སོགས་སྒྲུང་གི། ས་རྩོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་མྱི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་དེ་དུས་
 ཀྱི་སེམས་པའི་དབེས་མཆོན་ཏེ་སེམས་པར་བྱ་ལ། ལམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཟག་མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱན་ལྷུང་བ་ཞུགས་པར་སེམས་པས་འཁོར་
 འདས་གྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱུ་ས་ནི་རྒྱུ་སེམས་དང་ཡོ་སེམས་དེ་དག་གི་རོལ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མི་དགོས་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡོ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་ལས་མ་གཡོས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་རང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་གིན་དུ་ཡང་ལས་ལེན་ཏེ། རིགས་པ་གསུམ་པ། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱ་ལུང་གི་རིགས་ཡོད་དེ། དེ་མ་གྱོ་ལུང་བ་སྒྲུང་ལུང་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་། ཡོན་
 ཏན་ཡོ་ལུན་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་ལུང་མེད་པར་ཡོད་པར་གྱུ་བ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱ་ལུང་གི་རིགས་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས། དུས་དྲུག་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་རེས་ཏེ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ཡང་དོ་པོ་འདུས་མ་བུས་སྒྲུབ་པས་སྒྲི་ཕྱི་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་དོ་པོའི་ཆོན་ས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། རིགས་པ་འདིས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་སེམས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་

བཀའ་བ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་།

རྣོ། །འདིར་རྒྱ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པར་དཔོག་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རིགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། དེ་འབྲས་དུས་དང་ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་། ལྷོ་ལུར་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ལུན་ཇི་ལྟར་
 རིང་ཡང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་རིགས་དེ་སངས་རྒྱ་བ་ལ་ནམ་ཡང་ཆུད་ཟ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་རིགས་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་དུས་གྱི་ཆོས་སྤྱུ་དང་ངོ་བོ་བྱུང་མེད་དང་། འབྲས་དུས་གྱི་ཆོས་སྤྱུ་ཡོད་ན་དེ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དུས་ནའང་འཕེལ་འབྱི་མེད་པར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་དང་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཆོས་དཔྱིངས་འགྱུར་མེད་གྱི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྤྱིར་བོ་ཅན་དུ་འགྲུབ་སྟེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་ལམ་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེ་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་དང་། ཐེག་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་
 གྱི་གཞན་དུ་དེ་སྤྱུབ་གྱི་རིགས་པ་ཕྱ་ཡས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་རྣམས་གྱིས་གནས་འདི་ལ་སྒྲོ་སྒྲོས་འབྱོར་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སྤྱིར་བོའི་ཡོན་ཏན་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྤྱན་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་སྟོང་པར་འདི་བས་ཀྱང་ཞལ་གྱི་བཞེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལམ་ལོ་བར་པའི་བསྐྱེད་དོན་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་

པ
སྒྲིང་བཅུ་བཞི་

༡༢། །ཅད་སྒྲིང་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་སྟེ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་འད་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲིང་དང་། ཡེ་སེམ་གྱི་སྒྲིང་བ་དང་འདྲ་འབྲལ་
མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལོ་ཐོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ཆེན་མོ་ལོ་ཐོར་ལོ་ཐ་བར་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ལོ་ཐོར་ལོ་ཐ་
མའི་དོན་ལ་མཆོག་དུ་བསྟགས་པ་འད་དེ་ར་གཏོགས་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས། དེས་ན་ལོ་ཐོར་ལོ་ཐ་བར་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དང་། ཐ་མར་བསྟན་པའི་སྒྲིང་དང་ཡེ་སེམ་དག་
སྒྲིང་སྒྲིང་ལྷན་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་པས། བར་པ་དང་ཐ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲིང་རྣམས་དཔྱེ་བས་ལ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་དུ་ཀྱན་མཁུན་གྲོང་ཆེན་པས་བཞེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ངེས་དོན་
བྱས་ན་གཅིག་དྲུང་དོན་བྱ་དགོས་པའི་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། ལྷན་དུ་ཆོགས་པར་བྱས་ན་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དོ་སྟོལ་ཐོག་པའི་མན་ངག་གི་གནད་འབྱུང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
དེ་དག་གནད་གཅིག་དུ་འབབ་པར་སེམ་དགོས་མིང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་འདི་ལ་གྱུ་ཐོགས་གཉིས་སྟགས་འབྲགས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒྲིང་པ་དང་སེམས་འགྲེལ་ལ་སྟགས་པ་དང་། ལྷན་བྱའི་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་

འགྲེལ་པ་སྐྱེས་པ་ལ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས། །སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བ་མའི་སྒྲོང་གསུངས་པ་སྒྲོ། །དེ་དག་གུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟོག། །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་
 བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་ནས་གྲུབ་འབྲས་མཐར་ཐུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དོན་རྗེ་ལྟ་བུའི་དོན། རྟོག་གའི་སེམས་པས་མི་བྱེད་པའི་དབྱེད་སྡིམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་བསྟེན་པའི་གྲུན་ཀ་འདུག་
 པའི་གཞི་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་གཞུང་གང་འཆད་ཀྱང་གནད་དོན་སྒྲིང་པོ་ཐེན་ན་ཆོག་རྒྱས་བརྒྱས་རྗེ་ལྟར་འགྲེལ་གྱང་རུང་ཕྱིར། འདིར་གཞུང་གི་སྒྲིང་པོ་གནད་ཐེན་ཕྱིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བུན་ལས་རུང་ཐད་བཀོད་པ་ལས་རང་
 བཟོ་མེད་པར་སྒྲུར་དཔྱད་ལྟར་དག་གིས་སྒྲོང་བུན་མེད་གའི་ར་རོ་ལ་གཞིགས་སྟེ་རྒྱས་པར་ཁོད་དུ་རྒྱལ་པར་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་སངས་རྒྱས་ལེ་སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་ཞུགས་སྟེ་གནས་པ་ནམ་ཞིག་
 མདོན་དུ་འབྱུང་བ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་དུ་མེད་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་བྱེད་མེད་པ་མཉམ་པའི་དོན་དེ། སངས་རྒྱས་རིགས་གདོད་ནས་དག་པ་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་འབྲས་སངས་རྒྱས་ལྟེ་ར་
 བདག་སྒྱིར་འགོ་གྲུན་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །བྱུང་བྱེད་སྒྲོམ་གྱི་མདོར་བསྟན་གཉིས། །ཁམས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དོ་བོ་ཡི་དོན་དང་། དག་བྱེད་མོས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡི་དང་། དེ་མ་

ལྷ། །མཐའ་དག་དང་བྱལ་བ་འབྲས་བུ་ཡི་དང་། ལྷག་བདེའི་སྒྲིན་ཡོན་མཐོང་ན་སྒྲུང་དོར་འདོད་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་དང་ལྷན་པའི་དང་། རྟེན་གང་ཟག་གི་སྒྲིན་ས་བརྟེན་པ་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱང་རྒྱམ་པར་དབྱེ་བ་འཇུག་པ་ཡི་དང་། ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དང་། རྟེན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱལ་བ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། སྒྲིན་ཡོན་གྱི་དུས་དྲག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་
 མཐར་ཐུག་པ་རྒྱམས་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་བཅུ་ཉི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱོའོ། །སྒྲིན་དོན་རྒྱམ་པར་བཞད་པ་གསུམ། །བྱེད་པའི་དོན་བསྐྱུས་མཆོམས་སྐྱར་
 བཞི། །མཆོམས་སྐྱར་བ་ལྟར་དཔེས་བསྟན་ལ། །བསྟན་དོན་དད་པས་རྟོགས་ཚུལ་དུག །རྟོགས་བྱའི་སྒྲིང་ཉིད་དོས་བབྱང་བདུན། །དེ་རྒྱམས་བཞད་པའི་དགོས་པ་བརྒྱད། །གསུམ་པ་སྒྲིན་དོན་རྒྱམ་པ་བཞད་བརྒྱད། །དོ་པོ་རྒྱ་
 ལས་ངག་དོན་གཅིག །འབྲས་བུའི་བྱེད་ལས་བྱལ་དོན་གཉིས། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་དང་ལྷན་དོན་གསུམ། །གང་ཟག་དབྱེ་བའི་འཇུག་དོན་བཞི། །གནས་སྐབས་མིང་ཅམ་བྱེད་དོན་ལ། །མཐའ་ལྟར་ཀྱན་དུ་འགྲོ་དོན་དུག །དུས་དྲག་
 འགྱུར་བ་མེད་དོན་བདུན། །ཡོན་ཏན་རྒྱམ་དབྱེར་མེད་དོན་བརྒྱད། །དང་པོ་དག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། །དག་བྱ་དག་བྱེད་བྱན་མོང་བསྟན། །རིན་ཆེན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་རྒྱ་རང་

དཔེན་གྱིས་དག་པ་དཔེན་རྒྱུ་ཏུ་ཁམས་གྱི་རང་དཔེན་ནི་ཉེན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆད་མེད་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་བརྟེན་པ་དང་ཆུ་པའི་ལས་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་བྱུང་བར་བཤད། །འདི་ལ་དག་བྱུང་ངོ་བོའི་དོན། །རེ་བ་སྒྲོང་བའི་མཐུ་དང་། རང་དཔེན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིར་རྟོགས་བརྒྱན་པའི་ངོ་བོའི་
 རང་དཔེན་གྱིར་འདི་དག་རིམ་དཔེན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དག་བྱེད་ཆུ་ཡི་དོན་དང་གཉིས། །ཁྱིམ་དག་བྱེད་འདིར་ཡང་གཉིས། །སྤང་བུ་སྤྱི་བ་པ་དཔེན་སྤང་ཆུལ། །
 རིགས་དྲི་མ་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒྲོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་དང་། བདག་ལྟ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་རང་ཞི་བདེ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། དཔེན་ནི་
 རིམ་བར་གཏན་དུ་འཁོར་བ་མི་སྤྱིར་བའི་འདོད་ཆེན་དང་། ལུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེན་ཐོས་དང་། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་དེ་དཔེན་གསེགས་པའི་སྤྱིར་བོ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་གཤམ་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་པའི་ཡོན་ལ་དེ་དག་
 བར་བྱེད་ཆུ་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམས་པའི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་ཆུལ་སྤྲུལ་ལུ་འགྱུར་ཆུལ། དེ་ལ་ས་པོན་སོགས་པའི་ལྷན་པས་ཆུལ་པའི་སྤྲུལ་ལུ་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ནི་

པ
རྒྱུད་པུན་དུག་གི་པ
པ

༡༡། །ཡོན་ཏྲན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་ས་པོན་ལྷ་ལྷེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་གཉེན་པོ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སེམ་རབ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ལུས་སྟེ་མ་དང་
འདྲ་ལ། དེས་བདག་རྩ་ལྷ་བ་སྟགས་ལྷ་ངན་ཀྱན་འཛིམས་མོ། །རྟིང་ངེ་འཛིན་པས་མ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་ཆོད་མེད་པའི་གནས་པ་ནི་མི་ཉམས་གིང་འཕེལ་བའི་བདེ་བའི་མངལ་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། དེས་འཕོར་བའི་འཛིགས་
པ་སྦྲེང་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྱོལ་གྱིང་གཅིག་ལ་གནས་བཞིན་རྟིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བདེ་ཆོད་མེད་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱངས་མེད་འདུལ་བ་ལྷ་ལ། མེད་སྟེང་བའི་སྟེང་རྩེའི་མ་མ་སྟེ། ཞེ་མཐའི་གཡང་ས་སྟགས་སུ་མི་གཏོང་
བར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལྟོས་མེད་རྩ་བར་བ་སེལ་བའི་གཉེན་པོའོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དྲེ་དག་ནི་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ལས་རྩེས་སུ་སྦྱེས་གིང་གདུང་འཛིབ་པའི་སྤྲུལ་
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་ལས་གྱུ་བ་དོན་གཉིས། ཐོབ་བྱ་འཕྲོག་བྱེད་ཐུན་མོང་བསྟན། གཉེན་པོས་སྦྱིབ་པ་སྦྱངས་འབྲས་ཆོས་སུ་གཙང་བའི་པ་རོལ་དང་། བདག་གི་དང་། བདེ་བའི་དང་། ཏྲག་ནི་
གྱི་ཡོན་ཏྲན་གྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་འབྲས་ལུང་དོན་ཡིན་ལ། །རིགས་ལས་ནི་འཕོར་བའི་སྟག་བསྟལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཞི་བ་སྦྱང་འདས་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་སྦྱོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །སོ་སོའི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད། །ཕྱི་མ་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་།

འདི་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱ་འཐོབ་བྱེད་ལས། །ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱའི་དོན་ལ་གསུམ། །སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཚུལ། །མོས་སོགས་སྐྱ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་འབྲས་བྱ་ནི་མདོར་བསྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་
 གཙང་བ་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ལས་བསྒྲེག་པ་ཡི་གཉིན་པོས་ཏེ་གཙང་སོགས་ཀྱི་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡོན་ཏན་བཞི་ཐོབ་པོ། །ཡང་ན་ཡུལ་ཅན་ལ་སྤྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་དྲང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཆོས་སྐུ་མི་གཙང་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བསྒྲེག་པའི་གཉིན་པོ་རྣམ་པ་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཙང་སོགས་བཞི་ཞེས་དོན་འདྲའོ། །སྤངས་པས་འབྲས་བྱ་བཞི་ཐོབ་ཚུལ། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་
 དག་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་ལུར་གྱི་དྲི་མ་བག་ཀགས་དང་བཅས་པ་སྤང་ཕྱིར་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་གཙང་བ་ཡི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལུ་སྒྲེགས་སོགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་
 བདག་མེད་པར་བཟུང་བའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉི་ལར་ཞི་བས་དམ་པའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །སྤྱག་བསྟེན་ལ་ལུས་པ་འགགས་ཏེ་ལྷ་བ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུང་པོ་དང་། ཀུན་ལྟུང་མ་ལུས་པ་འགགས་ཏེ་ལུང་པོ་
 དེ་ཡི་རྒྱ་མ་རིག་བག་ཀགས་ཀྱིས་ཡང་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཡི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དག་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་གཉིས་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་དུ་

[illegible]

ཡང་མེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་བའི་བྱུང་བ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འཇམ་ས་བོན་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་འབད་ཀྱང་བྱུང་མི་བརྟུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་
 བྱས་པས་སོགས་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ལྡན་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་དང་། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བ་སྟོན་ཡངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་དབག་མེད་འདུ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱང་མོས་པའི་སྟོན་ཡངས་
 པར་གཤེར་ཏིང་དབག་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་སྟོང་རྩེའི་རྒྱ་མི་ཟད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་དང་། མངོན་གཤེས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས། ཟག་མེད་གྱི་སྤང་བ་རྒྱམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པའི་དོ་པོ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མར་མེ་ཡི་སྤང་བ། དྲོ་བ། མདོག་རྒྱམས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་ལུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །སོ་སོའི་དོ་པོ་བཤད་པའོ། །སོ་སོའི་དོ་པོ་བཤད་འདིར་གཉིས། རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་
 དོན་། ཆོས་སྒྱུ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མོས་པ་དང་རྒྱ་ལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གཤེར་ཏིང་དང་། ལྷགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འདུག་པའི་རྒྱའཇམ་ཁམས་ནི་སྟོང་རྩེ་སྟེ། དེ་མ་ལུས་པ་བསྟན་གིང་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པར་སྟོན་དང་། རིན་
 ཆེན་དང་། རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིས་ཆོས་མཐུན་གསུམ་གྱིས་ནི་དབྱིངས་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་མཆོངས་པར་བསྟན་ཏེ། འབྲས་ལུ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་དོན། དེ་མ་མེད་པའི་གནས་ཁམས་ལ་ནི་མངོན་གཤེས་ལྟ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་

གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྟེན་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གསུམ་གྱིས་བཟོད་ཅིང་བསྟན་ཏེ། །གསུམ་གྱིས་དོན་དུག་བསྟན་ཆུང་ལོ། །རྫོག་ཉིད་གྱི་དོན་དང་ལ་སྟགས་པའི་སྟེན་
ཆ་འབྲས་ལས་ལྷན་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། དོན་འདི་དུག་གིས་ནི་བསྟན་པ་ཡི་ཁམས་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་བྱང་བད་ཀྱང་མེད་དོ་
ཞེས་སོ། །མ་ཁའ་ལྟར་ཀུན་འགྲོའི་དོན་ལ་གཉིས། །རྟོག་མེད་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་ཆུང་། །དཔེ་རྟེན་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་རྟེན་
ཆ་སྟོང་ཞིང་བྱུང་པ་ལྟར་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དབྱེར་ས་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲིམ་ཚན་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆུང་། དབྱེར་ས་རྣམ་དག་དེ་མོ་ཚས་
ཀུན་གྱི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཚེས་ཉིད་ཀུན་བྱུང་ཡིན་པས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སྒྲིའོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པ་སྒྲི་
གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་སའི་སྟོང་དང་། བར་མ་ཐངས་སྟོང་དང་། མཚོག་གསེར་སྟོང་ལ་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་སྟོང་ཞིང་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོན་གཉིས། །འགྱུར་མེད་གནས་སྐབས་བསྟན་པ་དང་། །

༡༡། །ཐུར་རྩི་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཉེས་པ་སྟོ་ལུར་བ་འབྲལ་རུང་ཉིད་དང་ལྟན་པས་རང་བཞིན་མིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་བ་དང་ལྟན་པས་སྟོ་ལུར་བ་མིན་ཕྱིར་
 རི་ལྟར་ལྟར་ལོའི་བར་གནས་ཆེ་རི་ལྟ་ཡིན་པ་བཞིན་ཕྱིས་ལུང་འདས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྟག་དུ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟམ་ཀུས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟམ་ཀུས་བཤད་འདི་ལ་གསུམ། །
 མ་དག་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་མེད། །མ་དག་དག་པའི་སྐབས་མི་འགྱུར། །མིན་དུ་རྒྱུ་དག་སྐབས་མི་འགྱུར། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མཁའ་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ལྟམ་དང་། །དེ་རྒྱུ་མ་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་ཡང་བསྟན་བཤད་བསྟུ། མདོར་བསྟན་དཔེ་རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་མོད་བ་ཡིན་ཡང་ལྟ་བ་སྟེ་གཟུགས་མིན་པར་ཟབ་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་མི་རྟག་མཁས་ཉེས་པས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་ཐམས་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པས་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་དོ། །ཀུས་པར་བཤད་པ་དག་ལ་ལྟ། ཆོས་ཅན་སྟེ་འཇིག་སྒྲུང་བའི་ལྟམ། རི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་
 རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དང་པོར་གོ་བྱེ་བའི་རྒྱུ་མཁའ་ལ་ནི་སྟེ་ཞིང་མཐར་ནམ་མཁའི་དང་དུ་འཇིག་མོད་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེ་འཇིག་མེད་པ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུའི་ཀྱི་འདུས་མ་ལུས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་བདེ་གསེགས་སྟེང་པོ་ལ་ནང་

སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་དང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇུག་གུང་ཚེས་ཉིད་ལ་དེ་གཉིས་མེད་དོ། །ཚེས་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཚུལ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དུས་མཐའ་དཔུལ་པ་རང་བཞིན་གྱི་མི་གསུམ་པོ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོན་
 ཚད་ནམ་ལང་ཚེག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ལྷ་བའི་མེས་མི་འཆིག་པ་ཉིད་དོ། །གནས་ལུགས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ་གསུམ། །དཔེ་དང་དོན་དང་དེ་དག་སྟུར། །རིམ་པར་དཔེ་རི་ལྟར་འཇུག་
 ཉིན་གྱི་སྒོ་ད་ས་ཡི་ད་གྱི་ལ་འཁོར་ནི་ཚུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་གིང་གནས་ལ་ཚུ་ནི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྒྱུ་ནི་མཁའ་ལ་རབ་དུ་གནས་པ་ཡིན་མོད་གྱི་མཁའ་ནི་རྒྱ་རྟེན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རྒྱ་དག་དང་། ས་ཡི་ཁམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རབ་དུ་གནས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། དབང་པོ་སྐྱེ་མཆིང་ཟླག་བཅས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་རྣམས། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས་གིང་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཇིན་པ་སྟགས་ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟག་དུ་གནས་ཏེ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་གྱི་དག་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་ལ་རབ་དུ་གནས་ཞེས་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟར་མེད་བཞིན་འབྱུལ་བའི་རྟོག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་བརྟག་ན་དཔེན་པའི་དག་པ་འོད་གསལ་བའི་ཚེས་ཉིད་ཅུ་མ་ལས་འདི་ལས་ཡུང་ཞེས་རྟེན་

༡༡། །གཞི་གཞན་གཞུག་ས་མེད་པས་ཡིན་གྱི་དག་པ་ཡོད་ན་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་གོ་བར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་གཏོགས་པའི་ཚེས་རྒྱམས་ནི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་ཉོན་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ས་དང་འདྲ་བ་ནི་ཉེར་ཡོད་གྱི་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་རྒྱམས་ཤེས་པར་བྱ། ས་དཀྱིལ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཁམས་དང་འདྲ་བ་ནི་ལུས་ཅན་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱམས་ཡིན་པར་གྲེས་བྱ་སྟེ་དེ་བཞིན་པའི་རྒྱུར་ལྟར་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི་རྒྱུ་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁམས་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་གཞི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་མིན་པས་གང་དུ་གནས་པ་འདྲ་མེད་དོ། །ཤོ་བུར་ལའོར་བ་འགྲུར་བའི་རྒྱལ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུར་དང་འདྲ་བ་དེས་རྒྱུར་གི་རྒྱའི་ཉོན་བྱེད་པ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་རབ་དུ་སྟེ་ཞིང་སྒྲིད་ལ་རྒྱའི་ལུང་པོ་བསྐྱབས་པ་ལས་ས་གཞི་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱ་ལས་ནི་ལུང་པོ་སྒྲིམ་ཆེད་ཁམས་ཟག་བཅས་ལྟག་བསྐྱལ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྒྲིབ་རྒྱམས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་ཉོན་དེ་ནམ་མཁའི་

བཀའ་ཐམས་ཅད་གོང་མཐོང་ལྟར་འབྱེད་སྒྲིམ་

五、

དཀྱིལ་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར་འདུས་མ་བུས་ཀྱི་དཀྱིལ་སྤྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲི་དང་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྒྱལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ཡི་ཁམས་ལྟར་
 ཉིད་ཡོན་གྱི་རྒྱ་མེད་ཅིང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མེད་དེ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་ཆོགས་པ་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྒྲི་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བུའི་དོན་
 བསྟན་ན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བདེ་གསལ་སྒྲིང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དུ་སྒྲིན་སྟགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཡང་དག་མིན་རྟག་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་
 ཆགས་ཞེས་པ་སྟགས། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྒྲི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམས་བྱུང་པར་གཉིས། འགྱུར་མེད་སྒྲི་འཛིན་གིས་དབེན་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་སྟགས་ཀྱིས་ཁམས་འདྲི་ནི་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་མངོན་པར་བསྒྲིད་ཅིང་འགྱུར་བ་མིན་དེ། འཆི་དང་
 རྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་མེ་མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཆིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་མེ་གསུམ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་མེ་གསུམ་ནི་དུས་མཐའ་དཔུལ་བ་ཐ་མལ་པའི་མེ་གསུམ་དང་། སྟག་འགྱུར་བ་འཆི་བ་དང་། ཁམས་འགྱུར་བ་ན་བ་

पञ्चमः ब्रह्मविद्यायां योगशास्त्रे
श्रीराजगोपालाक्षरयोगोक्तम्

[illegible][illegible]

པ
ལྷན་
ཆེན་གཞིར་
པོ་

༡༡། །གཡོས་པ་ཉིད་དེ་ཅི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲི་མས་ཚུར་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་སྒྲིད་དེ་དེ་ལྟར་པར་ཆུ་ཆུ་ནང་དུ་སྒྲིས་པ་ཆུ་
ཡིས་གོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་འདི་ནི་གཞན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཉོན་མོངས་དང་སྒྲིན་སྒྲིགས་ཀྱིས་མི་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །མྱེར་མི་ལྷག་པ་ཐོབ་ཡོན་ཏན། སྔ་བརྒྱད་པའི་
སེམས་དཔའ་རྒྱུ་མས་ནི་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུས་རྟག་དུ་རང་གི་སྒྲི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་བྱང་གིང་སྒྲིམ་པོ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེར་འབར་བ་དང་། དེ་མ་ཟད་དེ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིས་མཆོན་
ཉི་བར་ནི་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དྲིང་འཇིན་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྒྲིམས་པར་ལྷགས་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་ཐ་མར་གྱུར་ཡོན་ཏན། དེས་ས་དག་པ་མཚོ་ཆད་དུ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་ལམ་སྒྲིགས་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་གཞན་
དོན་ལ་ཆེད་དུ་ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་ནི་ཀུན་སྒྲིང་གི་རྒྱུ་རྟག་ཐམས་ཅད་བྱལ་བའི་མྱེར་ས་བརྒྱུ་པ་ཤིང་པ་ཐ་མ་པ་དེ་ནི་ལུས་ཅན་རྒྱུ་མས་སྒྲིན་པ་ཡི་དོན་དུ་འབད་པ་དང་ཚུལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
བསམ་པ་བཞིན་ཆོས་བསྒྲུན་པ་དང་མོས་པ་དང་འཆོམས་པར་གཟུགས་སྒྲི་སྒྲི་ཆོགས་པ་དག་དང་ནི་གཞན་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་རྒྱུ་མ་པོ་ཆེ་དང་འཆག་དང་བཞེད་པ་སྒྲིགས་སྒྲིད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་གཏུལ་བྱ་གང་ཞིག་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ཚུལ་དེ་ལྟར་ཐངས་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་རྒྱལ་ལྷན་དེས་ཐིམ་ལས་དེ་ལྟར་འོས་བ་དེ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་གཤམ་སོ། །དེ་ལྟར་འབད་མེད་ཀྱི་ཐིམ་ལས་འདུག་པ་ཡིས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་ཀྱི་འགྲོ་ལ་རྟག་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པར་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་ལྟར་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པའི་དོན་གྱི་ནི་ཐིམ་ལས་ཡང་དག་པར་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པར་འདུག་གོ། །དེ་ཡོད་ན་གཉིས་
འགྲུབ་ཁྱད་པར། ས་བརྒྱའི་བྱད་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐིམ་ལས་འདུག་པའི་རྒྱལ་འདྲི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་དྲང་། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྟག་པར་ལྷལ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲོལ་བ་ལ་འདྲིག་རྟེན་
ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་གི་ཁྱད་ཕྱི་མི་རྣམས་དེ་མདོན་པར་གཤམ་པ་དུག་དང་དབང་བརྒྱ་སྐགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་དོན་དུ་ས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱད་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་
གྲང་རྒྱུག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱའི་བྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དྲང་བྱད་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གཉིས་དུ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐབས། འགྲུར་བ་མེད་རྒྱལ་མདོར་བརྒྱན་ཅིང་།
ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ལུས་གཞན་དོར་ནས་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་དེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་

ལྷ། །པའི་སྐྱབས་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་མའི་མཐའ་མེད་པའི་ལོ་ལོ་པ་བ་ཇི་སྤྱད་པའི་སྤར་བྱ་པར་སྐྱབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ལོ་ལོ་པ་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞི་པའི་དོན་ཏེ་དེ་
དག་གི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཏན་དུ་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཡུང་དྲུང་གི་དོན་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་ལས་ཉོན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གསུམ། །སྤྱི་ལ་སོགས་དང་བྲལ་པའི་དོན། །སོ་སོར། བརྟན་དང་སྤྱར་ཏེ་རྒྱས་བཤད་པ། །བརྟན་པ། རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་འདི་ནི་དང་པོར་སྤྱི་བ་མེད་ཅིང་མཐར་འཁྱིལ་མེད་ལ། བར་དུ་ན་བས་གནོད་
པ་མེད་པ་དང་། འགྱུར་བ་དང་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟག་སྤྱིར་དང་བརྟན་སྤྱིར་དང་ཞི་པའི་སྤྱིར་དང་གཡུང་དྲུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཤད་པ། །ཁམས་དེ་ནི་ཐོག་མར་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གྱི་
ཡང་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པའི་སྤྱིར། མཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡིས་ཀྱང་ཁམས་དེ་ནི་མི་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ་མི་བསྐྱུ་ཞིང་བརྟན་པའི་སྤྱིར། བར་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆག་
གྱི་སྤྱི་བ་པ་ལྟ་མོའི་ནད་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་དེ། གཉིས་འཛིན་སོགས་ཞི་བ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར། ཐག་མེད་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་ཅིང་གཡུང་དྲུང་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་ན་རྒྱ་བ་མེད་ན་ཐ་མཐ་

五、

པའི་སྒྲིལ་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ་སྒྲིལ། རོན་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ་མཆོམས་སྒྲུབ་པ། སྒྲིལ་མེད་སྒྲིལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་མི་ཟད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆེན་རྒྱུ་ཤིས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་། རྒྱུ་པར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་། མ་བཅོས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དང་། སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱེད་ས་ལ་ནི་རྟག་པ་ལ་སྒྲིལ་པའི་རོན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན། རྟག་པ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་འཛོལ་པའི་སྒྲིལ། ཆོས་སྒྲིལ་དེ་ནི་ལྟག་མེད་གྱི་དབྱེད་ས་སྒྲིལ་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་པའི་ལྟར་ན། གཞན་འགྲུབ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་རོན་དང་ཡོན་པ་དང་། འཁོར་པའི་མཐའ་ཡི་སྒྲིལ་དང་མཆོད་ས་པའི་ལྟར་ན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བརྟན་པའི་རོན་དང་། མཐའ་གཉིས་སྒྲིལ་པར་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟར་ན་ལྟི་ཞིག་གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ནི་ཞི་པའི་རོན་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་པ་ཉིད་གྱི་ལྟར་ན་གཏན་དུ་འཛོལ་པ་མེད་པའི་རོན་ནི་གཞུང་དུར་གྱི་རོན་དང་ཡོན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུ་པ་དབྱེར་མེད་རོན་ལ། མིང་གི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཛོར་བརྟན་པ། གང་ལྟར་ཁམས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་དེ་ནི་མངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཆོས་སྒྲིལ་ཡིན་ཅིང་དེ་བཞིན་ཁམས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གསེགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་འདྲ་ཡིན་ལ་རོན་དམ་པའི་སྒྲིལ་ཏན་ལས་འདས་པ་འདྲ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུ་པ་ལྟར་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཉི་མ་དུང་འོད་ཟེར་དག་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་

༡༩། །མཐར་ཐུག་མུང་འདས་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ། །
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད། །དོན་གྱི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད། །དེ་དག་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ། །དང་པོ་མིང་གྲངས་རྒྱས་བཤད་གཉིས། །དོན་བཞིའི་དབང་གིས་མིང་བཞིར་གསུངས། །མདོར་བསྟན་ཟག་པ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱིད་པོ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚེས་དབྱེར་སྟགས་འཆད་འགྱུར་གྱི་དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྟགས་པ་ཡི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་བཞག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་རྣམས་དོན་དང་
 ལྷན་དེ་བཤད། །གང་ཞེན་ཁམས་དེ་སྟོབས་སྟགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཡི་ཆ་ནས་ཚེས་སྐུ་ཞེས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་རིགས་ཐོག་མེད་ན་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་འཁམ་མདོན་གྱུར་གྱི་ཆ་
 རས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་། །རྣམ་ཡང་བརྟན་པ་མེད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱུ་བའམ་འགྱུར་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སམ་ཚེས་ཉིད་འཇགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་ཅིང་གོ་བྱུང་གྱི་དེ་མཐའ་འདག་ཉི་བར་ནི་བས་མུང་འདས་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་དོ་བོ་གཉིས། །གཉིས་སུ་མེད་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་གིས་བྱའི་རྣམ་པ་གྲུན་མདོན་པར་རྟོགས་པར་མཁྱེན་པའི་མདོན་

五、

པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གྲོ་བུར་བའི་དྲི་མ་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ལ་མུང་འདས་ཞེས་བྱ་བས། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལ་བརྟགས་པ་སངས་རྒྱལ་དང་། མུང་པ་མཐར་ཕྱིན་ལ་བརྟགས་པ་མུང་ལས་འདས་པ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ཁམས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཐར་པ་མུང་འདས་རྒྱལ་པར་བཤད། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རིགས་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གངས་གསལ་པ་མཐའ་ལས་ཤིང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བཀ་ཆགས་བཅས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐར་པ་སྟེ་ཐར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱ་གཉིས། །རི་མོ་དཔེ་དང་ཉི་མའི་དཔེ། །རི་མོའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ། །དེའི་དཔེ་ནི་ལྟར་ན་རི་མོ་འབྱི་བར་བྱེད་པ་པོ་མགོ་ཡན་ལག་སྟགས་གཞན་དང་གཞན་རེ་རེ་ལོན་ལ་མཁས་པ་དག་གང་ཞིག་རང་རང་གིས་ཡན་ལག་གང་འབྱི་གེས་པ་དེ་ནི་རང་ལས་གཞན་ངེས་ཟེན་པའམ་གེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབས་དེ་ནས་རས་གཞི་འདྲི་ལ་རི་མོ་མཁན་ཁྱེད་ཀྱན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དཔེ་གསུགས་ནི་རྟོགས་པར་འབྱི་བར་གྱིས་གིག་ཅིས་མཐའ་བདག་

༡༩། རྒྱལ་པོས་རི་མོ་མཁན་དེ་དག་ལ་བཀའ་ཡིས་བསྐྱོ་ཞིང་རས་གཞི་ཞིག་ནི་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་བཀའ་ལུང་དེ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་དེ་རང་རང་གི་གང་གིས་པའི་རི་མོ་དེ་ལས་ལ་རབ་དུ་སྒྲུབ་རོ། །རི་མོ་དེ་ལ་མཛོན་པར་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ལས་གང་ལུང་འབྲི་བ་པོ་གཅིག་ཅིག་ལུ་ལ་གཞན་དུ་སྔར་གྱུར་ལ་མགོ་ལྟ་བུ་འབྲི་བ་དེ་ནི་ལུ་ལ་གཞན་དུ་སྔར་བས་ན་དེས་འབྲི་སྐལ་དེ་མ་ཚད་པའི་ཕྱིར་རི་མོ་དེ་ལན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གིས་པར་བུ་འོ་ཞིས་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་བྱས་པའི་དཔེར་བྱས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་རྣམས་འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྒྲིན་དང་རྒྱལ་ཕྱི་མས་བཟོད་པ་ལ་སོགས་སྐལ་བཟོན་བསམ་གིས་རབ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཀྱན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ་སྟེ་ཐབས་མ་ཚད་བཟོད་པའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཞུགས་ཡོངས་ཚོགས་སུ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རི་མོ་མཁན་སོ་སོ་བ་དེས་གཅིག་མ་ཚད་ན་ཡང་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་གཞུགས་དེ་མི་ཚད་བས་གཞུགས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་མི་མྱིང་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། དེའི་གཞུགས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་རི་མོ་བཞིན་དུ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་མ་ཚད་ན་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་ཆོང་བ་ལས་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྒྲོང་ཚོགས་གཉིས་པོ་འཇུག་ཡོན་དཔང་དང་ལུང་འདས་སམ། སྒྲོང་སྒྲོང་

ཡེ་ཤིང་གཞི།

གཉིས་པོ་དེ་ཡང་འབྲུལ་མི་གེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཉི་མའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་པུ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་བཞི་ཡིས་ཉི་དང་མཆུངས། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་གེས་རབ་དང་རི་སྟེང་གཟིགས་པའི་ཡེ་གེས་དང་སྤང་བུ་ལས་རྒྱུ་པར་གྲོལ་
བརྒྱུམས། གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། དེ་གསུམ་ཡང་ཉི་མ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལྟར་འདྲ་དང་ཟེར་དང་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དག་པ་དང་དེ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་རྒྱུམས་དང་
མཆུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྤང་འདས་མེད་དེས་ན་སྒྲིབ་ཀྱང་དག་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། ལྷ་རྒྱ་འདས་པ་མཆོན་ཉིད་པའང་མི་ཐོབ་སྟེ་སྤང་རྟོགས་གཉིས་མཉམ་དུ་རྫོགས་པ་ལས་སོ་སོར་རྫོགས་པ་མི་སྟེང་
པས་སོ། །དཔེར་ན་འདྲ་དང་འདྲ་ཟེར་སྤངས་ནས་ཉི། ཉི་མ་རང་ཉིད་ལྟགས་སུ་ལྷ་བར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །བཤད་དོན་བཞུས་དེ་མཆོམས་སྤྱར་བ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྟེང་པོ་ནི་དོ་པོ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་པར་རྒྱུ་བཞག་རྒྱུ་
པ་བརྒྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁམས་དེ་ད་ལྟ་མེམས་ཅན་རྒྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ནང་ན་གནས་པ་དེ་དཔེ་དག་གིས་སྟོན་ས་ནི་གེས་པར་བུ་བ་ཡིན་དེ། དོ་པོ་གེས་མི་རྒྱས་པས་སོ། །མཆོམས་སྤྱར་བ་ལྟར་
དཔེས་བཞུན་གཉིས། དྲི་མ་དང་ནི་སྟེང་པོ་གཉིས། བྱན་མོང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་དང་། །སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བའོ། །བྱན་མོང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་ལ་གསུམ། །འགྲོ་བ་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱལ་རྒྱུ་དང་། །དེ་ཡི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་

ལྷ། །འགྲོ་ལ་དབྱིངས་ཀྱིས་བྱུང་ཚུལ་ལ། །མདོར་བསྟན་པ་དང་སྐར་བཤད་པ། །མདོར་བསྟན། དེ་ལ་དཔེ་དགའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་པདྨ་མ་དན་པའི་ནང་ན་གནས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐར་ཕྱི་སྐར་མ་མང་པོ་ཡི་དབྱས་ལ་དང་། སྐར་པ་ལ་འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་དང་མི་གཙང་བའི་ནང་ན་གསེར་དང་། དབྱལ་བའི་ཁྱིམ་གྱི་ས་འོག་ལ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་དང་། ལྷག་ལྷ་མོ་གསལ་སྒྲེ་བའི་རྣམ་པ་
འབྲས་བུ་རྒྱུད་རུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གོས་རྒྱལ་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་ནི། ལུང་མེད་ངན་པའི་ལྷོ་ན་མི་བདག་ལའོར་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་གོང་གི་ས་ལ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་
གཟུགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷ་བར་གྱི་ལུང་ལོན་མོངས་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པ་ཡི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། །འཇམ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདྲི་གནས་སོ། །དཔེ་དོན་སྐྱར་པ། ལྷིབ་བྱེད་དྲི་མ་ནི་པདྨ་དང་སྒྲིག་
ཀགས་ལུང་བ་དང་སྐར་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་ས་ཡི་ལུང་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་གོས་རྒྱལ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྐུ་གསལ་ལ་འབར་བས་མདོན་པར་གདུང་བའི་ལུང་མེད་དང་ས་འདམ་ནག་པོ་ཡི་འཇམ་ས་དང་
མཚུངས་སོ། །བསྒྲིབ་བྱ་འཇམ་ས་ནི་སངས་རྒྱལ་དང་སྐར་ཕྱི་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་དང་གསེར་དང་གཏེར་དང་རྒྱ་གྱོ་དང་རིན་ཆེན་སྐུ་དང་གྲིང་བཞིའི་བདག་པོ་ལའོར་བསྐྱར་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་དང་གདོད་ནས་

རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མེད་ལམས་མཆོག་མཆོངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པ་གད་དག །རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་སྟེ། བད་ངན་སངས་རྒྱས་དཔེ་དོན་རྒྱུར། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མདོག་ངན་ལ་ཟུམ་པའི་པད་མའི་ཁོང་ན་
གནས་པ་མཆོན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་སྟོང་གིས་འབར་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡི་རྒྱ་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་ལྟན་མིས་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་སྟེས་དེའི་འདབ་མའི་སྒྲུབས་ནས་སྒྱ་དེ་འབྱེན་པར་བྱེད་
པའོ། །དོན་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གསེགས་པས་བྱ་ན་མན་ར་མེད་དུ་གནས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྟེང་པོ་ཡོད་
པར་གཟིགས་ཏེ། གདུལ་བྱ་འདུལ་པའི་དོན་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྟོན་སྟེ་མའི་སྤར་སྟེད་པ་འདྲིར་གནས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རིམ་གྱིས་
གོལ་བར་མཛད་དོ། །དཔེར་དོན་རྒྱུར་བ་རི་ལྟར་མདོག་མི་སྟག་པའི་པད་ཟུམ་པ་ལ་བདེ་བར་གསེགས་པ་ནི་དེ་ཡི་ཁོང་ན་གནས་པར་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་བྱེད། འདབ་མ་དག་གི་སྒྲུབས་རྣམས་
གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཆགས་སྟངས་གསལ་གྱི་དྲི་མའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་སྟོགས་སངས་རྒྱས་པའི་སྟེང་པོ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གནས་པར་གཟིགས་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གུང་

ལྷོས་ཏུ་བཞིན་ནོ། །སྤྱན་ལ་སྒྲིང་པོའི་དཔེ་དོན་སྤྱར། དཔེ་རྒྱུ་ལྷོ་ཡི་སྤྱན་པ་དང་སྤྱན་པ་སྤུ་ལུ་སྔགས་འབྱུང་ཡི་སྒྲིང་པོ་ནི་སྤྱན་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སྤྱད་ལྱར་མི་འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཟས་སྒྲོམ་འཆོ་
 པ་སྔགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྤྱན་ནས་འབྱུང་འབྱེན་པ་སྤྱར། དོན་དཔེ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དུ་མ་དང་འདྲེས་པ་རྒྱལ་བ་སྟེ་ལམས་བདེར་གསེགས་སྒྲིང་
 པོའང་རྒྱུ་དུ་ཉོན་མོངས་དུ་མ་གྱོ་ལྱར་པ་དང་འདྲེས་པ་དེ་ལས་མ་གྱོ་ལ་བ་དེ་མིན་དུ་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཛད་པའི་མིན་ལས་བསམ་མི་བྱལ་བ་རྒྱུས་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིན་པ་གསུམ་དུ་སྤྱན་
 པའམ་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དོ། །སྤྱར་བ་རྒྱུ་ལྷོ་ཡི་སྤྱན་པ་དང་སྤྱར་བ་པོ་དང་ནས་ལ་སྔགས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྱུང་སྒྲིང་པོ་རང་རང་གི་སྤྱན་ལས་མ་ལྱར་བ་གྲ་མ་ཅན་དེ་དག་ནི་སྤྱན་ལས་འབྱེན་པ་སྔགས་ལེགས་པར་མ་
 བསྐྱལ་བས་ན་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་ཏུ་བཟའ་བ་ཞིས་པོར་མི་འགྱུར་པ་སྤྱར། དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་པོ་ཉོན་མོངས་སྤྱད་ལས་མ་གྱོ་ལ་བའི་ལུས་སམ་སྤྱད་པའང་ཉོན་མོངས་པའི་
 བཀྲིས་པས་ཉོན་པའི་འགྲོ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྒྲིང་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་མིན་ནོ། །མིག་ཅད་ནང་གསེར་དཔེ་དོན་སྤྱར། དཔེ་རྒྱུ་ལམ་སྤང་ཐན་ཅུན་དུ་རབ་དུ་རྒྱ་བའམ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མི་འགའ་

ལྷགའམ་ཐ་སྲིད་དཔོངས་འབྲེལ་སྒོར་

ཨ་མི་དུ་གཞི་

ཡོད་དཔེ་དོན་སྒྲུབ། དཔེ་རྒྱུ་ལྟར་བཀའ་སྒྲིལ་བའི་མི་དཔུལ་པོའི་རང་གི་ཁྱིམ་ནང་གི་ས་འོག་ན་ཅི་འདོད་འབྱུང་བའི་མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ལ་མི་དེས་གཏེར་དེ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་ཏེ་གཏེར་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཡང་མི་དེ་ལ་ང་ས་འོག་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྒྲུབ་ལྟར། དོན་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁྱད་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་སྒྲིལ་
སྒྲུབ་ཡོད་པས་ལ་བར་བུ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་ན་ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོར་པས་དཔུལ་བའི་སྒྲུབ་པས་ལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་རྒྱན་དུ་སྒྱེ་དག་འདིས་སྤྱོད་དོ། །སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་ལྟར་
དཔུལ་པོའི་ཁྱིམ་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཁྱད་པར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་མི་དཔུལ་དེ་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ནི་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་རྟོག་པར་མི་ཤེད་ཅིང་གཏེར་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་པ་མིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་གཏེར་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་གནས་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དཔུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཐོབ་པར་བུ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དྲང་སྤྱོད་ཡང་དག་པར་བལྟམས་ནས་ཆོས་
སྒྲིལ་པར་མཛད་དོ། །སྒྲུབ་སྒྲུབ་འབྲས་ཁྱད་དཔེ་དོན་སྒྲུབ། དཔེ་རྒྱུ་ལྟར་ཨ་མ་སྒྲུབ་དང་ཏ་ལ་རྒྱ་གོ་ཏ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིལ་གི་འབྲས་ལྟ་ལ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་པ་ཡོད་པའི་ས་པོན་སྒྲིལ་དང་ཕྱད་ན་སྒྲུབ་ལྟར་པ་ལ་གོགས་

ལྷ། ། གྱིས་འཛིག་པ་མེད་པ་ལས་སྤྱི་གཤིས་པོ་ན་འཛིག་མེད་པོ་ད་པའི་ཆོས་ས་གཞི་རྣམས་ལེགས་པ་ནང་རྒྱ་བཟུང་བ་དང་ལུང་བསྐྱེལ་བ་སོགས་དང་ལྷན་པས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་
 ལྟར། དོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་འབྲས་ཀྱི་པགས་སྤྱདས་སྤྱི་གཤིས་ནང་རྒྱ་ཆོས་དཔྱིདས་ཀྱི་ལམས་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་ཞེས་སམ། གཙུག་སྤྱི་རྒྱ་དགོ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ལམས་ཀྱི་སྤྱི་གོ་དགོ་བ་དེ་དང་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས། རིམ་གྱིས་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྲུབ་རོ། ། ལྟར་པ། བརྒྱན་པ་རྒྱ་དང་སྤྱི་ན་པ་ཉི་མའི་འོད་དང་མི་འདུལ་བ་རྒྱ་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ས་དང་། སོས་ག་སོགས་དུས་དང་གོ་འབྱེད་པ་ནམ་མཁའི་
 རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས། ཏུ་ལ་དང་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་པའི་ལྷགས་སྤྱདས་ཀྱི་གསེབ་ནས་གྱིད་སྤྱི་པ་ཞི་ལུ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་འབྲས་ལྷན་གྱི་ལྷགས་ནང་རྒྱ་པའི་རྒྱ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་པོན་གྱི་སྤྱི་གྲུ་ཡང་། དེ་
 བཞིན་ཐར་པའི་རྒྱ་གྲུ་པའི་ཆོས་ས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དཔྱིདས་མའོན་ལྟར་པར་མཐོང་སྟོན་ལམ་དུ་འཕྱེལ་བར་འགྲུབ་ཞིང་མཐར་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ། གོས་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྱི་དགོ་དོན་ལྟར། དཔེ་ཞི་རྒྱུ་མ་
 རིན་ཆེན་སྤྱི་ཆོས་ས་ལས་བྱས་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་གཙུག་ས་གོས་རྒྱལ་པོའི་མ་རྒྱ་པ་ཅན་གྱིས་ནི་བསྐྱེས་པར་གྲུབ་པ་ལམ་གྱི་བཞི་མའོར་གནས་པ་ལྷ་ཡིས་མཐོང་ནས་སྤྱི་དེ་གོས་རྒྱལ་དེ་ལས་གོ་ལ་བྱའི་ལྟར། ལམ་ན་གནས་པའི་

2000

དོན་དེ་ལྟ་བུ་མི་དེ་ལ་སྒྲུབ་ལྟར། དོན་ཚམས་ཀྱི་ལ་གཟིགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་མངའ་བ་མངས་ཀྱིས་རྒྱུ་མཐའ་ཆགས་སོགས་རྒྱུ་ལ་སྒྲུབ་ཚམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྟོ་བུར་བ་རྒྱུ་མཐའ་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ས་པ་བདེར་
 གཤེགས་དངོས་པོ་ཁམས་དེ་ཉིད་ཐ་ན་གཤམ་བའི་མིན་ལུ་སོགས་དྲུད་འགྲོ་རྒྱུ་མཐའ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སྒྲུབ་པོས་རྒྱལ་ནས་འབྱེན་པ་དེ་བཞིན་ཁམས་དེ་ལྟོ་བུར་གྱི་དེ་མ་ལས་ཐར་བར་བུ་བའི་དོན་དུ་རྒྱུ་པར་གྲོལ་
 བའི་ཐབས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །སྒྲུབ་པ། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུབ་དེ་མ་རྒྱུ་པའི་གོས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུལ་ས་པ་ལས་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་པ་དེ་ལྟ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་དེ་སྒྲིབ་པ་
 ལས་ཐར་བུར་མི་ལ་འདི་ན་འདི་ཞེས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུལ་ས་ཤིང་མིང་པ་འཁོར་བའི་ལས་ན་གནས་པའི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེ་དྲུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་སྒྲིབ་
 པ་ལས་ཐར་བར་བུ་བུར་རྒྱལ་བ་མངས་ཀྱིས་རྒྱུ་མཐའ་ནི་ཚམས་སྟོན་དོ། །མངལ་གནས་མི་བདག་དཔེ་དོན་སྒྲུབ། དཔེ་དེ་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་རྒྱ་ཞིང་མགོན་མེད་པ་འགའ་ཞིག་མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་སྟེ་མགོན་ཁང་
 གྲག་སྒྲིལ་བཞི་མདོ་ལ་སོགས་པར་འདུག་པར་བུར་ལ། དེ་དག་གི་མངལ་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དབལ་དང་ལྡན་པའི་བྱིའུ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པས་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་བུད་མེད་དེས། རང་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་མི་

ཡུལ་ལ་ཐུག་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐོར་

2
m
n
n
n

ལུང་ནས་རིན་ཆེན་གསེར་དེའི་འབྲུང་གནས་ས་འདམ་ལུ་བུའི་འགྲོ་བ་དེ་རྣམས་ལྟོ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དག་ལས་སྔར་བར་མཛད་ནས་མཐར་བུར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་འཆར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་བ་ནི་ལྷུང་དེ་མེད་གསེར་བཟང་པོ་འོད་
འབར་བ་ལས་བྱས་པ་བྱུགས་ཀྱི་ས་ཡི་ནད་ཏུ་རྒྱད་པར་བུར་པའི་རྩ་མོགས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་མ་མེད་པས་ཞི་བ་དེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་བཟོ་མཁས་པས་རིག་ནས་བྱི་ཡི་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྷུང་དེ་བཞིན་ཀྱན་མཁྱེན་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའི་གསེར་འདྲ་བ་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མཁྱེན་པར་བུར་ནས་སྒྲིབ་པ་སེལ་ཐབས་ཆོས་འཆད་རྒྱལ་གྱིས་བྱི་རོལ་གྱིས་འདམ་སེལ་བའི་བརྟེན་སྤྱད་དལ་བུས་བསྐྱུན་པ་ལྟ་བུ་སྒྱུབ་པས་ཁམས་ཀྱི་
སྒྲིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱས་དེ་ཐོག་མ་མེད་རྒྱལ་པོ། །པདྨ་མདོག་དན་པ་དང་ཕྱོག་ཆགས་བུར་བ་དང་། །འབྲས་བུའི་སྒྲན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། །འབྲས་བུན་གོས་རྒྱལ་བུར་མེད་གྱི། །མངལ་
དང་ས་ཡི་སྐབས་ལྟ་བུ་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱད་ཕྱི་སྤྱིར་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གདེར་བཞིན་ལྟོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་སྤྱད་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྐྱར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན་ཞེས་དཔེ་དེ་དག་གིས་
ཉེ་བར་མཆོན་པའི་དོན་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་སམ་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མ་འབྲེལ་བས་ལྟོ་བུར་བ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

༡༡། །གནས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེའི་ཉེས་པས་མགོས་པར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་
 ཏོ། །དྲི་མ་དང་ནི་སྒྲིང་པོ་གཉིས། །སོ་སོའི་ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་པ་གཉིས། །དྲི་མ་ཁྱད་པར་མཆོན་ཚུལ་དང་། །རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དྲི་མ་མཆོན་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། །སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་མའི་རྣམ་དབྱེ་བ། །འཛིག་རྟེན་
 པའི་ཆགས་བྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱ། །འཕགས་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་དང་། །ཞེ་སྒྲུང་གི་བག་ཉལ་དང་། །རྒྱུང་ས་པ་གཏི་མུག་གི་བག་
 ཉལ་ཉེ་ས་པོན་གསུམ་པོ་སོ་སོར་དང་། །དུག་གསུམ་དེའི་ཀྱན་ནས་ལྡང་བ་དུག་པོ་སྟེ་འདོད་ཁམས་སྒྲུབ་བྱེད་མི་སྟག་པ་བསྒྲོམས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་དུག་གསུམ་མཛོན་གྱར་པ་དང་། །དག་བཙོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐག་མེད་ཀྱི་
 ལས་དང་ཡིད་ལུས་སྒྲུབ་བྱེད་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཡེ་སེས་ཀྱིས་གཞོམ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། །སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་པ་མཐོང་སྒྲུང་དང་། །འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་
 སྒྲུང་བྱ་དང་། །མ་དག་ས་བདུན་པའི་སྒྲུང་བྱ་དག་སས་གཞོམ་བྱ་དང་། །དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རྩོ་རྩོ་ལྟ་བུའི་ཏྲང་ཏྲ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དྲི་མ་རྣམ་པ་དག་ནི་པདྨ་ཡི་སྒྲུབ་ས་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་པོ་

ཡིས་ནི་རབ་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བའི་ཉེན་མོངས་སྐབས་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་ནི་ཕྱི་བ་མཐའ་ལས་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཆགས་སྟགས་དྲི་མ་དུག་པོ་འདི་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ནས་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཉེན་མོངས་པའི་གོ་རིམ་ས་བཞིན། བརྒྱའི་སྐབས་ལ་སྟགས་པ་ཡི། དཔེ་དག་དག་གིས་ཉེ་སྟོན་ས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུན་ཏོ། །སོ་ལོ་ག་འདི་རོང་སྟོན་གྱིས་འགོ་ལ་ཆོག་དགུས་གོར་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡིས་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ། དྲི་མ་དག་པོ་འདི་དག་གིས་བྱིས་པ་སོ་སྟོན་རལ་ས་དང་། ཉེན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཆོགས་སྟོར་དང་བཅས་སྟོབ་པ་མཐོང་སྟོམ་པ་དང་། སྟོ་སྟུན་བྱང་སེམས་རྣམས་མ་དག་པ་དང་དག་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་པ་གཙོ་ཆེར་ལུན་པའི་སྟོན་ས་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་མདོན་སུམ་གྱི་གེགས་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །རོང་སྟོན་སྟོབ་པ་ཐོག་དམན་ལམ་ཞུགས་ལ་འང་བཞེད། དོལ་པོས་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས། སོ་སོའི་དཔེ་དོན་རྣམ་པར་བཞད། ཇི་ལྟར་བརྒྱ་འདམ་སྟོས་དེ་གསར་པའི་དུས་མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡིན་དགའ་བ་དང་། བྱིས་ནས་རྒྱེད་སྟེ་ཡང་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་ཡང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཆགས་པ་པདོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དགའ་བ་དང་། འགགས་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པས་བརྒྱ་མཐོང་པའི་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཤོག་ཆགས་སྐྱུང་མ་ནི་གིན་དུ་འབྱུགས་ཏེ་མདུང་བརྟེན་ཅིང་ཐུག་དུ་

དཔེ་ལམ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་མཐོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་འཛིག་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བུ་སྟགས་སྤང་བུའི་སྒྲིང་པོ་འཕྲུལ་གཙོ་བོ་བཙུག་རྒྱུ་ས་ཀྱིས། བསྒྲོམ་ལམ་ཡི་ཤེས་བསྒྲིང་དེ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྒྱུ་ས་ནི་ས་མཐོག་
 ཤི་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་གོས་རྒྱུ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །མ་དག་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་མཐོང་བུ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་འབད་ཚུལ་བཙུག་པས་སམ། རང་ལ་ཡོད་པ་མི་མཐོང་བས་མངལ་སྤྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་དང་
 མཚུངས་ལ། མངལ་སྤྱབས་དེ་དང་བྲལ་བ་དང་འདྲ་བར་དག་སར་འབད་མེད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་འབྱུང་བ་ཉིད་འཁོར་སྤྱར་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་དག་སྒྲིས་པ་བཞིན་ཏེ་འབད་ཚུལ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །དག་ས་གསུམ་པོ་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་རྒྱུ་ས་ནི་དྲི་མ་རྒྱུ་དུ། འབད་ཚུལ་མེད་པར་སྤང་རྒྱུ་ས་པས་གསེར་གཟུགས་ས་འདམ་གྱིས་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲིང་པོ་མ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྩྭ་རྩྭ་ལྟེ་ཞེས་རྩྭ་
 ལྟེ་ལྟེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྤར་ཡང་སྒྲིལ་པོ་དོན་བསྟོན། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་མ་དག་ནི། བདུ་ལ་སྟགས་དཔེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དབྱེངས་བྱུང་བར་མཚོན་ཚུལ་
 གསུམ་། ཆོས་གསུམ་དཔེ་དགའི་མཚོན་མདོར་བསྟན། བསྒྲིབ་བུའི་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་པ་འཆད་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་བྱེད་ན་ཁམས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་ས་སྟགས་དཔེ་དག་པོ་དང་

ཕྱི་
རྒྱུ་
ལྟ་
ལྟ་
ལྟ་

༥༡། །ཆོས་མཆོངས་སོ། །དེ་ཡི་དོན་ཉིད་སོ་སོར་སྟེ། རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེན་སྟོང་པོ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱུས་འགྲུབ་
པའི་རིགས་ཀྱང་སྟེ་གསུམ་སོ། །དེ་ལས་ཆོས་སྒྲུབ་ནི་དཔེ་དང་པོ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གསེར་དཔེ་གཅིག་དང་ནི་རིགས་ནི་དཔེ་ལྷག་མ་ལུ་རྒྱམས་ཀྱི་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་བའི་དོ་བོ་རྒྱུས་བཤད་དོ། །རྒྱུས་བཤད་འདི་
ལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྒྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་རྒྱུས་བཤད་དོ། །ཆོས་སྒྲུབ་དེ་དཔེ་དོན་བཤད་ལ་གཉིས། ཆོས་སྒྲུབ་རྒྱུ་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་དཔེ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་
དཔེ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་དངོས་རྟགས་པ་ཆོས་སྒྲུབ་དང་། དེ་རྟགས་པ་ཡི་རྒྱ་མཐུག་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ཟབ་པ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྩོད་པ་ས་ལས་
སོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་སྟོན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ་གཉིས་ནི་བརྟགས་པ་བསྟན་པ་ཆོས་སྒྲུབ་ལྟེ་ཡུང་གི་ཆོས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་དཔེ་དང་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་རྟགས་པ་ཆོས་སྒྲུབ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ན་འདི་ལ་མཆོན་རྒྱས་པའི་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདག་རང་ཉིད་དང་། བམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་གཉིས་པོ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན།

བཤད་པ་མའི་དགོངས་འགྲུལ་སྟོང་།

འཛིན་རྟེན་གྱི་སྒོ་རྒྱུ་ལས་པའི་ཡུལ་མིན་པས་སྒྲུ་མོ་གཏིང་དཔག་དཀའ་པའི་ཟབ་མོའི་སྒྲེ་དོན་དམ་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི་སྤྱད་ཅི་རྒྱུ་མ་མཐུང་ཞིང་ཞིམ་པར་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པར་འདྲ་བས་སོ། །ཀྱེ་ཆེ་བ་
 གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་ཐབས་གྱི་རྒྱུ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི་ཤུན་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་སྤྱབས་ན་གནས་པའི་འབྲུ་ཡི་སྒྲིང་པོ་མི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་གཉིས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དཔེ་དོན་སྤྱད། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་སྟོན་ཡང་རུང་། མ་སྟོན་ཡང་རུང་། ཆོས་རྒྱུ་སྟོན་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཆོས་རྒྱུ་སྟོན་རང་བཞིན་དུས་དྲག་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྤྱད་ཡང་
 རང་གི་རོ་པོ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པ་གསེར་མི་གཙང་པའི་འདམ་དུ་ལྟར་བས་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གསེར་མཛེས་གིང་རིན་ཆེ་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དགོ་ཞིང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་གསེར་རྒྱན་དུ་བརྟུང་རུང་བ་ལྟར་དེ་
 ལ་དམིགས་ན་དགོ་བ་སྒྲུ་བ་ལའང་ངོ་། །གསེར་དྲི་མས་དག་པ་ལྟར་ཁམས་གྱི་རོ་པོ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་སྟེར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ནི་གསེར་གྱི་ནི་གཟུགས་དང་མཆོངས་པར་བརྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་ལ་
 གསུམ། རིགས་གཉིས་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ་དང་། འབད་རྩལ་མེད་པར་ནི་ས་འོག་ན་གཏིར་རང་བཞིན་གྱི་གནས་པ་དང་འབད་རྩལ་དང་བཅས་པས་འབྲས་བུའི་གིང་རིམ་བཞིན་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དེ་ལའང་རྒྱུ་པ་

༡༡། །གཉིས་ཡོད་པར་སེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐོས་སྟགས་འབད་ཚུ་ལ་གྱི་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་
 བྱང་བའི་དགོ་བ་ཐར་ཆ་མཆོག་དུ་བྱུང་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཉིད་དོ། །རིང་པས་འདི་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འདི་མཆོག་ཞེས་གསུངས། རྒྱས་འགྱུར་དེ་འདྲ་དོན་གྱི་དབང་དུ་སྒྲུབ་མེད་གསར་དུ་ནི་མིན་ཏེ། །ཁམས་གྱི་སྟེང་གི་དྲི་མ་
 རྒྱང་ཟད་བསྐབ་པས་ཁམས་གྱི་བྱེད་པ་གསོ་རུས་པའི་ལས་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཚུ་ལ། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་
 པོའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལེ་སེས་གྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་དག་པས་སྐྱ་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྐྱ་ཐོབ་སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིས་ནི་སྐྱ་ཕྱི་མ་གདུལ་བྱ་ཏེ་
 རིང་ལ་སྒྲུང་བ་ཡོངས་སྒྲུལ་གཉིས་འཐོབ་པོ། །དེ་རྣམས་དཔེ་དང་སྒྱུར་བའོ། །ཆོས་ཉིད་པོ་པོ་ཉིད་སྐྱ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛེས་པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱ་འདུར་ཤེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ན་གདོད་ནས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དེ་ནི་གསར་དུ་ཚུ་ལ་བས་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། སྟོབས་སྟགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར་ཏེ་རིན་ཆེན་སྐྱ་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་འདུ་བྱེད་ལ་མི་ཕྱོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཐབ་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་

དེའི་རྒྱལ་ཁྲིད་གི་འཕྲོར་པ་ཆེ་རྒྱུ་ལྟེན། དག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐོག་ཆེན་གི་ཆོས་ལ་རྟོགས་པར་ཡོངས་སྟོན་པ་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་འཕོར་ལོས་སྒྲུར་བ་རིན་ཆེན་བརྟན་དང་གིང་བཞིའི་དཔལ་འཕྲོར་ལ་དབང་བ་བཞིན་
 རྟོ། །དོན་དམ་པའི་སྒྲིམ་དོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ལ་བཞེན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོར་གང་འདུལ་གི་གཞུགས་བརྟན་གི་ནི་རྒྱལ་པ་ཅམ་གར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ལྟེན་ལུན་མོང་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲིའི་གསེར་གི་གཞུགས་བརྟན་ལུ་
 ལྱའོ། །དེ་ཡན་དཔེས་བརྟན་དོན་མོང་ནས། བརྟན་དོན་དང་པས་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ལུན་གྱི་འདུལ་མ་ལུས་པའི་རང་བྱུང་མངས་རྒྱས་རྒྱལ་པ་གི་དོན་དམ་པའི་གསེགས་སྟེར་པོ་དེ་སྟེ་ལུན་རང་ཐོག་པ་ལ་གསར་ཞུགས་བྱང་
 མཛེས་རྒྱལ་པ་གིས་དེས་དོན་གི་ལྱང་གི་རྟོགས་སུ་འབྱུངས་དེ་དང་པ་ཉིད་གིས་ཡིད་ཆོས་པ་ཅམ་གིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གི་རང་གིས་དེ་བཞིན་དུ་ནི་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནི་མའི་དཔྱིལ་འཕོར་འོད་འབར་བ་དེ་མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་
 པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོས་བཟུང་དོ། །རང་བཞིན་རྒྱལ་དག་གི་ཐམས་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོན་སྒྲུར་ཡོད་པས་ལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་གི་ཆ་གསར་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ལུང་མདྲ་གྱུར་མེད་
 ལ། དེ་ལྟར་སྟོ་སྒྲུར་དང་ལུལ་པའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཉིད་ལ་དེ་དང་རྟོགས་སུ་མཐུན་པའི་ལུལ་ཅན་དོན་དམ་པའི་གིས་རབ་གིས་ཡང་དག་པར་ལུ་ཞིང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གོམས་པ་རབ་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡང་དག་

༡༩༩༩ | ལའི་དོན་དེ་ལྷ་པ་བཞིན་མཐོང་བ་ན་སྒྲིག་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསལ་བཞག་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་དབྱེདས་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་སྡེ་འབྲལ་
 རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་མ་གྲོ་རུང་བ་དག་གིས་ཁམས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་འདི་སྒྲིང་གི་ཡིན་ས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་དེ་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་འབྲལ་མི་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 སྒྲིབས་སྒྲིགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ན་མེད་པའི་ཚེས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་གདོད་ནས་ལྡན་པས་གསར་དུ་བཞག་མི་དགོས་པས་ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་ནོ། །འགྲུག་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ལ་གཉིས། དེ་དང་ལན་གྱིས་མདོར་བསྟན་དང་།
 དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །མདོར་བསྟན་དེ་ཡང་དེ་བ་དང་། མི་བརྟན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲིན་དང་། ཉམས་སྒྲིང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱུ་ལས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲུང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱུ་མའི་གཟུགས་བརྟན་
 བཞིན་བཀའ་བར་པ་ལུས་རྒྱས་འབྲིང་སྒྲིགས་དེ་དང་དེར་གསུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཀུན་དུ་སྒྲིང་པའོ་ཞེས་གསུངས་ནས་ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་གདོད་ནས་
 ལྡན་གྱུ་དུ་ཡོད་ཅིས་ཅི་སྡེ་གསུངས་ཏེ་ཡོད་མེད་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་དང་། ཡང་ཐམས་དེ་འབགས་པ་མཚོག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དགའ་ན་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅིན། དེ་ཡི་ལན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །

དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྤར་གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཆོན་བར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྤེལ་བ་དེ་ན་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དབྱེངས་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ངོ་བོ་བདེན་
 བར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འཆར་བས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་གང་ཞིན། རང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་གོགས་དོན་དམ་པའི་དབྱེངས་རང་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ནས་བྱང་རྒྱལ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་སྟུང་དུ་སེམས་ལྷུང་པ་དང་ལམ་ལ་མི་སྟོང་བའི་ཉེས་པ་དང་།
 གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གོགས་གཞན་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་འདི་དག་དམན་ནོ་སྟུང་དུ་དམན་ལ་བརྟན་པ་མི་གྲས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོགས་དང་གཞན་
 ཀུན་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ནས་བཅོས་མ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དབྱེངས་ལ་གདོད་ནས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྟོང་བྱུགས་ཏེ་ཡང་དག་པར་མིན་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་དང་དབྱེངས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་སྤེལ་ཡོད་པ་ལ་
 མེད་པར་སྟུང་སྟེ་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྟུང་པ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གོགས་བདག་གཞན་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱེངས་མཉམ་པར་མ་ཤེས་པས་བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་

ସମ୍ପାଦକ ସଂହାର ଦ୍ଵାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ସଂହାର

དབྱིངས་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་ཆེས་པ་ལྟ་དག་ལྟ་པའི་ཕྱིར་ཁམས་པའི་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་དཔེ་དང་རྒྱུ་མཆན་རྒྱུ་གངས་དུ་མས་བསྒྲུ་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་པའི་
རྒྱུ་ལ། ཉེས་པ་ལྟ་ནི་འདྲི་ལྟར་ཁམས་ཡོད་པ་མ་བསྒྲུ་ན་མི་ཐོས་ལ་དེ་ནི་མ་ཐོས་པར་བདག་འདུས་བྱང་རྒྱུ་ག་ལ་འཐོབ་སྒྲུ་དུ་བདག་ལ་བསྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཁྱུ་ཁྱིང་ཡིད་ཆད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་
དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུ་མཛོན་སྒྲུ་དུ་བྱའོ་སྒྲུ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་སྒྲི་བར་མི་འགྱུར་ལ། གང་ལ་ལ་ཞིག་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིས་པས་ཀྱང་བདག་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔེར་འམ་མཆོག་ཅེས་
ཆོས་པ་སྒྲི་བས་ན། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མ་སྒྲིས་པ་གཞན་ལ་བདག་ལས་དམན་པའི་འདྲ་ཤིས་རབ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི་ཡང་དག་པ་སྒྲི་སྒྲུར་དང་བྱལ་པའི་གནས་
ལྷགས་ཀྱི་དོན་ཤིས་པ་མི་སྒྲི་བ། དེས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་སྒྲི་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཇིན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་རིག་པར་མི་འགྱུར་བར་སྒྲུར་པ་འདེབས་སོ། །གང་ཞིན་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅོས་མ་གྲོ་བྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་སྒྲི་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཁྱིང་། ཡང་དག་པར་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་ཁམས་དེ་གཤོད་ནས་ཡོན་ཏུན་གྱི་རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་

རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཡོན་གྱི་ཆོས་ལུ་སྒྲེ་བྱེད་དེ་ལས་ནི་སེམས་རྒྱུ་སྟགས་བྲལ་བས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་དམན་ལྷག་མེད་པར་རང་གཞིན་མཆོངས་པར་ལུ་སྒྲེ། སྒྲོན་གྱི་ལུ་གྱི་དྲི་མ་རྒྱུ་མས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་
 རང་གཞིན་གྱིས་ལུ་ཕྱན་པའི་གནས་ལྷགས་སེས་པ་དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་མཆོངས་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲེ། རོན་ལུ་པོ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་ལྷུང་དུ་འཐོབ་པོ། །ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་རྒྱུད་ལུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་གི་རིགས་སམ་འབྲུང་ཁམས་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་སྒྲུབས་དེ་དང་པོའོ། །ཁམས་དེ་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བྲལ་བའོ། །རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་
 ཆུབ་ལོ། །ཁག་དུ་རོན་གྱི་རྒྱུ་དབྱེ་དང་། དག་པ་གཉིས་ལུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ངོ་བོའི་རོན་དང་། ཐོབ་བྱེད་མཉམ་རྗེས་གྱི་ཡོ་སེས་ནི་རྒྱ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་དང་། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་
 པ་བྲལ་བས་ཟག་བཅས་གྱི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་དེ་ཟག་མེད་གྱི་འཕྱོར་པ་ལུ་ཆོག་སྟོན་ཐོབ་པ་རང་རོན་དང་སེས་སྒྲིབ་བྲལ་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞིན་རོན་ལུ་ཆོག་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ནི་ལས་དང་། རོན་
 གཉིས་ལུ་ཆོག་སྟོན་དེ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ཆ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལུ་ཕྱན་པ་ནི་ལུ་ཕྱན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལུ་ཕྱན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་གཉིད་དཔག་དགའ་བས་ཟབ་པ་ཆོས་སྒྱུ་དང་མཐུ་སྟགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་མངའ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་

༡༩། །ཡོངས་སྤྱོད་དང་། སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་གཞན་དོན་མཛད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་དུ་བ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། སྤྱི་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ནི་ལམ་པ་ཐི་མིན་མ་སྤྱོད་པའི་དུས་དེ་མིན་དུ་
གནས་པའི་དུག་པ་དང་། དེ་དག་ནི་ལྷ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟགས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་དོན་དོ། །འཆད་རྒྱལ་སྤྱོད་དུ་བསྤྱོད་ཏེ་བསྤྱོད་། དེ་ལྟར་དོ་བོ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། ལས་དང་ལྷན་པ་
དང་དུལ་བས་འཇུག་པ་དང་། དེ་ཡང་དུག་པ་དང་བསམ་མི་བྱལ་པ་སྤྱོད་བརྒྱད་པོ་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་རྒྱལ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ཏེ་རྒྱལ་པར་བཞད་དང་གསུམ་། རྒྱལ་པར་བཞད་ལ་དོན་རྒྱལ་ས་བརྒྱུ་། དག་
ཐོབ་དོ་བོ་རྒྱ་ཡི་དོན་། དྲི་མ་དང་བྲལ་འབྲས་བུའི་དོན་། རང་གཞན་དོན་གཉིས་ལས་གྱི་དོན་། དེའི་དོན་ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་དོན་། སྤྱི་གསུམ་དུལ་བས་འཇུག་པའི་དོན་། ཐི་མིན་དེ་དག་དུག་པའི་དོན་། ཐི་ལྷ་བ་བཞིན་བསམ་
མི་བྱལ་། དང་པོ་དག་ཐོབ་མདོར་བསྤྱོད་ཅིང་། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གཞོན་མ་ནས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དབྱིངས་གང་ཡོན་པ་ཉི་མ་ལྷ་བུའི་རྟགས་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་སྤྱར་སྤྱོད་
བྱུང་གི་སྤྱི་བ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སེམས་བུའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱི་རྒྱུ་རྟགས་སྤྱོད་ཏེ་འཇུག་པོ་ལྷ་བུའི་སྤྱི་བ་པ་ཡིས་ནི་བསྤྱི་བས་པར་བྱུང་པ་དེ་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དུག་པ་དུག་པ་དུག་པ་ལྟར་གསུང་།

2000

རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ནི་མཉམ་བཞག་རྒྱ་རི་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཚེས་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་རི་སྟེང་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་གྱི་རྒྱ་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྟ་དོ་བོའི་དོན། འཕྲོག་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཡི་དོན། དོ་བོའི་དོན་ལ་དངོས་བྱེད་པར། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་རྟོགས་པ་དང་། ལྷོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་ཚེས་གྱིས་རབ་རྒྱ་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་མ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་སྟེ་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་གྱིས་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐྱིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །བྱེད་པར་འདི་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་བྱེད་པར་དང་། ཟག་མེད་གྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གི་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་རྒྱ་བྲལ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་དབྱེར་མེད་པ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གསལ་གྱི་ཉི་ཤུ་མ་སྟེང་གྱི་རྒྱ་ལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གྱི་སྟོབས་སྟོགས་གྱི་ཚེས་རྒྱུན་དང་གདོད་ནས་ལྟན་གྱི་རྒྱ་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཚེས་གྱུན་ཚང་བར་ལྟན་ཞེས་འགྲེལ་པར་བསྟན་ནོ། །དོལ་པོས། ལྷོ་བུར་དྲི་བྲལ་བྱེད་པར་དོ། །ལྷོ་བུར་བྲལ་དག་ནི་

ସମ୍ପାଦକ ସଂହାର ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା

۱۰۰

[illegible]

पुनः प्रविष्टः

2000

མཁའ་རང་པའི་ན་གཤམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་སམ་དངོས་པོ་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱའི་དབུལ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ན་གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་པའི་ན་གཤམ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྒྱུད་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་འམ་བདག་པོའི་འདྲེན་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྒྲུ་ཆོག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་། དེ་ནི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་དང་
འཕོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རང་རང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་པའི་ན་གཤམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རང་གཞན་དོན་ལ་གཉིས། དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། རྣམ་གྲོལ་སྒྲུ་ནི་ཐག་
པ་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་བྱུང་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པ་མེད་པས་བརྒྱན་པ། རྒྱ་པ་མེད་པས་ཞི་བ། རྒྱ་པ་མེད་པས་རྟག་པ། འཆི་བ་མེད་པས་འཕྲོ་བ་
མེད་པ་སྟེ་གཞན་དོན་སུན་སུམ་ཆོག་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་པའི་ན་གཤམ་ཉིད་དུ་གསེགས་པ་སངས་རྒྱལ་ནི་དཔེར་ན་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་པའི་ན་གཤམ་དུ་སྒྲེ་བོ་དམ་པ་ཡི་མཆོག་དུ་

ཡུལ་འཛིན་པ་ལྟེན་པའི་དགོང་མ་འབྲེལ་སྒྲུབ་

سورة

པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱམས་ཀུན་དང་བྱལ་བ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུས་པར་བཤད་ལ་རྒྱམ་བ་གསུམ་དོན་གཉིས་འགྲུབ་རྒྱུ་ལྟེན་བསྟན་པ། རྟེན་ལས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟན་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རི་ལྷ་རི་སྟེང་
 རྟོགས་པའི་ཡོ་སེས་གཉིས་པོ་ཡི་རྟེན་ལས་སྟེང་འགྲུབ་གཉིས་པོ་འདྲི་ནི་ཡིན་པར་སེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། གྲོལ་པའི་སྟེ་ནི་མཉམ་བཞག་གིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པས་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྟེ་ནི་
 རྗེས་ཐོབ་གྱིས་སེས་སྒྲིབ་སྤངས་ནས་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །རྒྱམ་པར་གྲོལ་པའི་སྟེ་དང་ཚེས་ཀྱི་སྟེ་གཉིས་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་རང་དོན་གྱི་ལས་རེ་རེ་སྟེ་རྒྱམ་བ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱམ་བ་གཅིག་ཏུ་སེས་པར་བྱ་སྟེ།
 གང་ཞེན་རྒྱམ་གྲོལ་སྟེ་སྤང་བ་རྫོགས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཚེས་སྟེ་རྟོགས་པ་སྤྱད་པའི་ཡོ་སེས་ཀུན་ལ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀའང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མདོན་པར་འདུས་མ་བུས་པའི་ཕྱིར་རང་དོན་ཐུན་ཚེགས་ཡིན་
 ལ། དེ་ཉིད་གཞན་དོན་ཐུན་ཚེགས་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །རང་དོན་ཐུན་ཚེགས་བྱད་པར་བཤད། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འགགས་
 པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དེ། རི་ལྷ་བ་མ་བྱེན་པས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་རི་སྟེང་པ་མ་བྱེན་པས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོ་སེས་དེ་སེས་བྱ་བ་མས་ཅད་ལ་བྱལ་བ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་དུས་གང་ན་ཏུ་འཇིག་

༡༢། །པའམ་འགྱུར་པ་མེད་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཛིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། བརྟན་པ་དང་སྟགས་སྟགས་ཞི་བ་རྟག་པ་འཕོ་
 མེད་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་མེད་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཞི་ལྟར་བཤད་ན། དེ་ལ་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཛིག་རྒྱལ་རྣམས་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པ་སྟགས་བཞི་པོ་དག་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་རིམ་པར་མི་བརྟན་པ་མ་ཞི་བ། མི་
 རྟག་པ། འཕོ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །བསྒྲེག་པ་དེ་གང་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་སྒྲིན་ནས་རུལ་དེ་ལྷགས་པའི་རྒྱ་བ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའམ་ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ན་
 བ་དང་། མིད་པ་སྟུ་མ་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་འགྱུར་ནས་ཕྱི་མ་འགྱུར་པའི་སྟེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་གོས་པ་འགྱུར་བས་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་རྟག་
 པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དོན་སྟན་ཆོག་ས་བྱུང་པར་བཤད། དྲི་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་རྣམས་ཤོལ་གྱི་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆོས་སྒྱུ་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་ཡི་དགོ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་འབྱུང་
 པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་སྟན་སུམ་ཆོག་ས་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞི་ལྟར་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཅིང་གཟུགས་སྟགས་མཚན་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་དེ་བཞིན་སྒྱུ་དང་དྲི། རོ་དང་རེག་

བྱ་དང་ཚེས་རྒྱུ་ལྟ་བུ། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྟོགས་པའི་པར་གྱི་ཚུ་ཡིན་ཏེ། དེས་གོ་མ་ཐེས་ན་མཐོང་ཐོས་སོགས་མེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་པོ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པར་གྱུར་
 པའི་སྒྲོར་བ་ཉམས་སྤྱད་སྤངས་པས་ན། བརྟན་པའི་ཞེས་བྱ་དུ་བ་མེས་དཔའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་དོན་ནམ་སྤྱོད་ལུལ་ལ། ཀུན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤང་ནས་དེའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུ་བ་པའོ། ། ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དག་སྤྱོད་པའོ། ། སྤྱོད་སྤང་བ་ཡི་ནི་ཚུ་ཡིན་ནོ། ། རོང་སྤོན་གྱིས། སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཞེས་འབད་ཚུ་ལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་བརྟན་པ་ཞེས་གསུངས། བཞེ་བ་ཡོན་ཏན་ལྷན་དོན་གཉིས། མིང་
 གི་རྒྱུ་གངས་མདོར་བསྟན་ནས། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་པར་གྱིས་བསྐྱུ་བ་དུ་མེད་པ་དང་། ཏག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གཞུང་དུ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ལུ་བ་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་བལ་བ་ནམ་
 མཁའ་བཞིན་དང་། ཉོན་ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་རིམ་པར། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་བ་པའི་རིག་བྱ་སྤངས་པ་དང་། བསྟོར་མེད་པ་དང་། གཞུང་དུ་མེད་པ་དང་། དགོ་བ་དང་
 ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་མ་མེད་པ་དང་བཅས་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ། ། རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཚུ་པ་དང་། སྤྱོད་སྤང་པའི་རྒྱུ་གྲོལ་དང་ཚེས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་

༡༩། །བསྐྱེད་པ་ཏེ་དེ་གཉིས་པོ་ཡིས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་པོ་བྱེད་པར་བསྐྱེད་ཏེ། མོ་མོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་གཞན་དོན་གྱི་དོན་གྱི་སྐྱ་དེ་ལ་ནི་བསམ་མི་བྱུང་། མོགས་ཡོན་ཏྲན་བཙོ་ལ་པོ་འདི་
 ཏྲན་པ་ཡིན་ནོ། །ཏྲན་པ་འི་ཡོན་ཏྲན་རེས་བྱའོ། །ཕྱི་མ་འདིར་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཟབ་པ་འི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད། །ཕྱི་མ་རྒྱམས་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད། །ཟབ་པར་བཤད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། །བསམ་མི་བྱུང་ལ་སྐྱེར་བསྐྱེད་
 པར་ །ཟབ་པ་འི་ཡོན་ཏྲན་ནི། ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་འི་ཡེ་སྤེལ་ཁོ་ན་འི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱ་དེ་ནི་ཐོས་མོགས་སྤེལ་རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པ་འི་སྐྱེར་ན། ཡེ་སྤེལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཡུས་ཅན་འཕགས་
 པ་རྒྱམས་གྱིས་གྱུར་ནི་བསམ་མི་བྱུང་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་རྒྱས་པར་བཤད། སྤེལ་རབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པ་འི་རྒྱ་མཚན། སྤེན་ཏུ་ལུ་བས་བཟོད་པ་འི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འི་སྐྱེར་ཐོས་པ་འི་ཡུལ་མིན་
 ཏེ། དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱོད་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འི་སྐྱེར་བསམ་བྱའི་ཡུལ་མིན་ལ། ཚེས་ཉིད་ཟབ་པས་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྱུང་པ་འི་སྐྱེར་འཛིག་དོན་པ་འི་བསྐྱེད་པ་ལ་མོགས་པ་འི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
 མཚན་དཔེ་དང་གྱུར་བའོ། །གང་སྐྱེར་ཁ་དོག་དང་དཔྱིབས་སྐྱ་ཚོགས་པ་འི་གཟུགས་ལ་དཔྱུས་ཡོད་གིས་ཏུར་བད་མཐོང་མ་མྱོང་པ་བཞིན་དུ། བྱིས་པས་དེ་མ་མོད་པ་འི་དཔྱིབས་དེ་སྤྲོད་པ་ཏེ་སྤྲོད་པ་ཏེ་མཐོང་མ་མྱོང་པ་ཏེ། དེར་མ་བད་བཙོས་

མ་ཐག་པའི་སུ་རྒྱུད་ཞག་བརྟན་ཡོན་པ་ཁྱིམ་ནས་འགོ་མི་རྒྱས་པའི་སུ་རྒྱུད་གིས་ཉི་མའི་གཟུགས་བལྟ་བར་མི་མཐོང་པ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཀྱང་བལྟ་བར་མི་རྒྱས་སོ། །འདིར་ཉན་རང་གིས་མི་མཐོང་བར་བཤད་
པའི་འགོག་པ་ནི་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དོལ་པོས། ས་བརྟུ་པའི་བྱང་མེས་ས་གྱིས་ཀྱང་སུ་རྒྱུད་གི་ཉི་མའི་འོད་རླངས་ཟད་ཅུམ་ལས་རྫོགས་པར་བལྟ་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་རྫོགས་པར་མཐོང་མི་རྒྱས་པར་
གསུངས། དཔལ་ཤེད་གི་མདོ་དང་བསྟན་ན་ཉན་རང་ལ་འགྲིག་གོ། ཁྱིམ་རྒྱུ་ས་གྱི་རྒྱ་མཚན་གསུམ། དང་པོ་མི་འགྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། ཆོས་སྐུ་དེ་སྐུ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་སྐུ། ཟད་པའམ་སྟོག་འགག་པའི་འཆི་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་འགགས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དེ་ཞི་བ་སྐུ། གཡུང་དུང་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་གིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན། རྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་རབ་རུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བུ་ཀྱན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཉིད་
དང་། དམིགས་མཚན་སྟོས་པ་གང་ལའང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡིན་ལ། ཐར་པའི་གོགས་ཉན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཀགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོགས་ཤེས་

༡༡། །བྱེ་སྒྲིབ་པ་ཀླན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རི་སྒྲིབ་པའི་དོན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་ཆོད་གཉིས་ཐོགས་སྒྲིབ་པ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ལུས་སེམས་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སུ་དུང་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་མ་ནི་པའི་རྒྱུ་པའི་རིག་བྱ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་རྒྱལ་བྱའི་བསལ་པའི་གསུགས་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ལ་པའི་དབང་པོས་བསྟར་མེད་དེ། གཏན་ཆོགས་དང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ལུས་ལས་འདས་གིང་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ལ་གྱི་སྒྲིབ་གསུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དག་པ་ཡིན་དེ་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་། དེ་མ་མེད་པ་ཡིན་དེ། གྲོ་བར་གྱི་དེ་མ་བཀའ་ཆགས་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་སྒྲིབ་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡི། །འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཡིན་དེ། །མཆོན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ། །དེ་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་ལ་ཡང་གསུམ། །དོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་མཆོན་ཉིད་དང་། །ཡོན་ཏན་ཡང་ནི་རྣམ་པ་ལྷ། །དོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ནི་ཐོག་མ་སྒྲིབ་དང་དབྱས་གནས་པ་དང་། །མཐའ་མ་འགག་པ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡོ་སེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། ཉོན་ཤེས་སྒྲིབ་པ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་དང་། གཤོད་ནས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ས་ཏེ། རོན་དམ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་ས་པ་དེ་ནི། རུས་རྟག་རྟོ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར
བཞག་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་པས་རྗེས་མཐུན་མཉམ་བཞག་སྒྲིལ་བཞག་གོ། །ཡོན་ཏན་ལྷ་ནི་དོ་བོ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྟག་ས་ཀྱིས་གཞལ་རྟེ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༡། གང་གའི་བྱེ་མ་ལས
འདས་པ་གངས་ཀྱིས་ཆོད་བཟུང་མི་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༢། རྟོག་གའི་བྱོས་བསམ་རྟེ་མེད་པའི་དང་། ༣། ཐུན་མིན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ས་དང་ལྷན་པ་དང་། ༤། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི་སྒྲིལ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྒྱུ་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༥། ལྷན་པ་འོ། །འོད་ས་སྒྲུ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ལྷ། ཟབ་རྒྱས་སྒྲུ་ཆོག་ས་པའི་དམ་ཆོས་གསུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་
དང་། ༦། མཚན་དཔའི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྒྲུ་སྒྲུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ༧། ཐུགས་འགོ་བའི་རྒྱུ་གོ་ལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། ༨། རྒྱུ་ལས་མཐོང་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ལྷ་
པ་བཞིན་ཏེ་གཡོ་རྩེ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ༩། གདུལ་བུའི་སྒྲུང་དོར་སྒྲུ་ཆོག་ས་པའི་དོན་པོར་རྟོན་གྱུང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པ་མིན་པ་སྟེ་༡༠། ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ །སྒྲུ་ལ་པའི་སྒྲུ་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྷན་། དང་པོར་འཛིག་

༡༡། །རྟོན་པ་རྣམས་ནི་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་།༡། བར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་རབ་དུ་སྒྲིན་པ་དང་།༢། མཐར་ཐུང་ཆུབ་དུ་ལུང་༣། རྟོན་པས་གོ་ལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱུ་ལ་གཞིར་གུར་པ་ཡི་གཟུགས་
 ལྷ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་སྒྲུའི་དབྱིངས་འདྲིར་ནི་རྟོན་པར་གནས་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
 ལ་གསུམ། དཔེ་བརྒྱམ་བཞག་མདོར་བསྟུང་། །དང་པོ་ཐུན་མོང་དཔེ་བ་བསྟན། གཞན་རྟོན་ལ་རག་མ་ལས་བསམ་ན་རང་ཐུང་རྣམས་ཀྱི་སེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡི་སེས་ལ་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཐུན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཅེས་གྲང་བརྟུང་པ། སྟེད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་མཆོག་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ། རྟོག་གའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ། འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་
 བདུག་ཉིད་དུ་གུར་པ་ཐུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དཔེ་ན། རྟོགས་པར་དགོང་བས་ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་དྲང་། མཐུ་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཡོན་ཏན་དྲང་། སྒྲལ་པ་དང་མཐུན་པར་བདུག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རབ་དུ་
 ཐུ་པའི་ཐུར་གོ་རམ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲུ་གསུམ་དྲག་གིས་དཔེ་བས་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་རྣམ་བཞག་གསུམ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་རྣམ་བཞག་གཉིས། །མཆོན་ཉིད་ཡོན་ཏན་མདོར་

བསྟན་ནས། །དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲིག་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་། ཡོན་ཏན་མང་ཡང་མདོར་བསྟན་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ནི་ལྟ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་རྒྱལ་པར་བཤད་ལ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་རྒྱལ་པར་
 བཤད་པ་དང་། །སྒྲིག་ནས་འཛིག་གསུམ་མེད་པས་འདྲེས་མ་བྱས་ཤིང་། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོ་སེས་རྣམས་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །སྒྲིག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
 ཀུན་སྒྲིག་ཉེན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉེན་མོངས་མིན་ཡང་སེས་བྱ་སེས་པའི་གོགས་སེས་སྒྲིབ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་རི་འདོད་དུ་འཇུག་མི་སེས་པ་སྒྲིག་སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ལས་ནི་རིས་
 པར་གྲོལ་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོ་བོ་ལ་གདོད་ནས་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ཐངས་སེས་བྱུང་འཇུག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱེད་མཐར་ཕྱིན་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དག་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲ་གསལ་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །རྟགས་ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པ། གྲངས་གྲངས་མེད་པ། ལྷོས་
 བསམ་དུ་མེད་པ། གཞན་གང་དང་ཡང་མཉམ་པ་མེད་པ། རྣམས་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལྟ་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་པར་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་མེད་ཕྱིར་དང་། རྟོག་

༡༡། ཁོའི་ཡུལ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་གཅིས་བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་
 ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱི་རྒྱུ་བཞག་གསུམ། །དང་པོ་རྒྱུ་བཞག་རྒྱལ་པར་བཤད། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་གསུང་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་དང་། གཞུགས་སྤྱི་རང་
 བཞིན་མཚན་དཔེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་ནི་སྤྱལ་སྤྱན་ལ་རྟག་དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་སྤྱོད་པའི་ཕྱགས་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡི་འབྲས་ལུ་འགོ་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གྱུར་
 རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་རྒྱུ་ལྷོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྤྱོད་ནོར་བུ་ལྷ་བུའི་རྒྱ་འབྱེད་ལྷོས་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་སྟེ། དེ་
 ལྷ་རྒྱུ་པ་ལྷས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པོ་རྒྱུ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཡང་དེའི་དོན་བསྟུན་ཏེ་བསྟུན། གསུང་བརྗོད་པ། རྒྱ་རྒྱུ་པ། ཕྱགས་ཆེའི་མངའ་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་
 ལ་མཐོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་རང་སྤྱང་ལ་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དེ་ཡི་དོ་བོ་མིན་པར་སྤྱོད་ལ། གདུལ་བུ་གཞན་སྤྱང་འདིར་ནི་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ནོ། །དོལ་པོས། འདིར་ནི་དེ་ལྷོའི་

五、

[illegible]

ཡག་པོ་བཟུང་ཏེ་དགོང་མ་འགྲེལ་སྒྲོལ་

མཐོང་དུ་གཞུགས།

ལ་ར་བ་རྩ་འདུག་པར་མཛད་དོ། །ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྒྲིན་ཚུལ། རང་ཉིད་ལ་ཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅམ་ཉི་བར་ནི་བའི་ལམ་ལ་རབ་རྩ་ཞུགས་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་མཐར་ཐུན་པའི་སྤྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་
སྒྲུམ་པའི་འདུ་གཤེན་ཅན་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་སྤྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སྔགས་ཆོས་རྣམས་གྱི་དེ་ཁོར་ཉིད་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེ་ཟུང་འདུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་རྩ་བསྐྱེད་པ་ཡིས་ཉན་རང་དེ་དག་སྤྱར་
ཟུང་འདས་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལས་ཡིད་བརྒྱུག་སྟེ། ཐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་གཤེན་རབ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
པ་ཟུང་འགོལ་རྩ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། །ཐེག་ཆེན་རྣམ་གྲོལ་ལ་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་སྔགས་ཐོབ་ཆོ་ཞིང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩས་འདི་ཅམ་ཞིག་ན་བསྐྱེད་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཉི། ལ་ཁོར་འདི་སྒྲིང་དང་ཆོས་ཀྱང་འདི་སྒྲིང་རྩ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྔགས་པ་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྩ་བུ་
བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་བྱང་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་དོན་བསྐྱེད་གཉིས། རྩ་མཆོན་དང་སྤྱར་གསུམ་རྩ་བསྐྱེད། རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དྲུག་ལ་ཞན་དོན་སྤྱབ་པའི་མ་ཐུན་ཉི་མུན་སྤྱར་ཆོག་ས་པ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲིང་

༡༩། །པོའི་བྱིས་པའི་བསམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་འཁོར་བ་ལས་རབ་ཏུ་འདྲིན་པའི་བྱིར་ན་སྐྱེ་གསུམ་པོ་འདྲི་དྲག་གུངས་བཞིན་དུ་ཟབ་པ་དོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སྐྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེ་བའམ་
 ཆེན་པོ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་ཚུལ་དང་སྐྱར་གཉིས་སུ་བསྐྱེ། སྐྱེ་འཆད་སྐྱེ་བས་འདྲིར་ནི་དང་དོ་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ། བྱི་མ་དང་ནི་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་གཉིས་སུ་འདྲེའོ། །དེ་དག་གུང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་
 གནས་པ་བཞིན་དུ་དང་དོ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ནི་ཐ་མ་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་པོ་གནས་ཤིང་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དྲག་པ་ཐི་མིད་དྲག་པའི་དོན། དྲག་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་ནམ། དེ་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་དྲག་པའི་རྒྱ་མཚན་བདུན་དང་། ཆོས་
 སྐྱེ་དྲག་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་དང་བཅས་བརྒྱ་ལས་དང་པོ་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་གཞན་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་སྟེ། ལུས་སྟག་སྟགས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་སྟགས་གཞན་དོན་དུ་དྲག་དུ་
 གནས་པའི་རྒྱ་མཐའ་ལས་པ་ཆད་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བར་ཞལ་བྱིས་བཞེས་པ་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་ཀྱི་དོན་བྱ་དགོས་པ་དང་། ཡུན་འཁོར་པ་ཐི་མིད་དུ་གཞན་དོན་བཞེད་པའི་བྱགས་བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་
 འཆད་བ་དང་། དེ་མིད་དུ་གཞན་དོན་དུ་བཞུགས་པར་རུས་པའི་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་རྒྱར་བ་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱ་གསུམ་སྟེ། མིད་ཞི་མ་ཉམ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པས་བྱུང་དོར་དུ་མི་གཟིགས་པས་ནམ་

ཡང་སྒྲིལ་མེད་པ་དང་། འཕྲོར་བར་བཞུགས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་དྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ལྟན་ལུས་ཆོག་ལ་པ་དང་ལྟན་པས་སྒྲིལ་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷན་སྒྲིལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་
 པས་ལྟན་མི་འཆད་པར་སྤྱོད་པར་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་སྒྲིལ་བདུན་གྱིས་གཟུགས་སྐྱུ་རྟག་པ་དང་། གཉིས་པས་ཆོས་སྐྱུ་ལ་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པས་འཆི་བའི་སྒྲིལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། ༡༡
 གཞོད་ནས་འདུས་བུས་ཀྱི་དོ་ཕོ་མེད་༡༡ པས་སྒྲིལ་འགག་གིས་སྒྲིལ་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་མའི་མཐར་སྒྲིལ་པར་ཡང་འཛིན་དེན་གྱི་མགོན་པོ་སྤྱི་༡༡ མགོན་པོར་གྱུར་པས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་སྐྱུ་རྟག་པར་བསྐྱར་ཏོ།
 རྒྱས་པར་བཤད་ལ་དོན་རྒྱུ་གསུམ། །གཟུགས་སྐྱུ་རྟག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། །གངས་མེད་གསུམ་དུ་ལུས་དང་སྤྱོད་དང་ཕོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བདུད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་སྤྲུག་པའི་རྒྱ་
 མཐའ་ཡས་པས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ན་གཞན་དོན་དུ་རྟག་རྟག་ནས་པ་དང་། རྒྱ་ཆོང་ཡང་དགོས་པ་མེད་པས་མི་གནས་སོ་ཞེན། གནས་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལ་ལྟན་པའི་སྤྱིར་དུ་དང་པོར་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུ་ལ་ལས་
 བསྐྱུ་ལ་བར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ལུ་ལ་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པས་དམ་བཅའ་མཐར་སྤྱིན་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་བཞེད་པ་མེད་དོ་ཟེར་ན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པས་གཅོད་བ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

མཚན་དང་། སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་མའོན་དུ་གྱུར་པས་རགས་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་དང་ཕྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་མེད་པ་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་པ་ལ། སྤེལ་གསལ་གི་རྣམ་པ་
འཆི་བ་དག་གི་བདུན་རྒྱ་བ་སྤྲུལ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱལ་པ་ཆོས་སྤྱི་གདོད་ནས་སྤེལ་འཆི་སྤྲུལ་རབ་ཞིའི་སྤེལ་བ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་མི་བསྐྱུ་བས་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པར་རྟག་པ་གཏན་དུ་སྤྲུལ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྲུལ་མ་གོན་དཔུང་གཉེན་ལ་སྤྲུལ་པར་འབད་ཕྱིར་རོ་སྤེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མུ་ཇི་ཤིང་བར་དུ་སྤྲུལ་ས་
སྤེལ་ཏུང་བ་མི་ཤིང་པས་སྤེལ་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་། དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་གསུགས་གྱི་སྤྱི་ཡི་རྟག་པའི་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྤྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་རྟག་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པའོ། །བདུན་པ་
ཇི་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ། །བསམ་མི་བྱལ་ཚུལ་མདོར་བསྐྱེད་ནས། །དག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དོན་དམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྟོག་པ་འདུག་པའི་གནས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། །བྱུ་རྒྱ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཤིང་ཞིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། །རྒྱལ་བའི་ཡུལ་སྤྱི་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ས་བདུ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ན་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་སོ། །ཁྱེས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ལ་

ལྟོན་པ་

[illegible]

ལས་སྟགས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་ཡོན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་ཡང་པ་རོལ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། དེས་ན་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་གྱིས་ཐ་མའི་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདྲི་ནི་དྲང་སྟོང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ས་ལ་གནས་གིང་དབང་པུ་ཐོབ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མཛོན་ལུ་རྩ་རྩ་བར་རིག་པ་མིན་ན་པལ་
 པས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ། །རྟོག་པས། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཞེས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ཐོབ་པ་ས་བུ་པ་ལ་འཆད་དོ། །ཡེ་ཤུག་ཉིས་པའི་ས་བཅད་རྫོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་བསྐྱར་བཅས་དགོན་མཆོག་གི་རིགས་
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཡོན་ལག་ཡོན་ཏན་སྐབས། རྣམ་པར་བཤད་ལ་སྟེ་དོན་གཉིས། རྫོགས་ཉིས་དང་སྐྱར་གྲངས་གྱིས་དབྱེ། བྱེ་པའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་དབབ། རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་གཉིས། རྫོགས་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱེ་སྟེ་བསྐྱར། །རང་དོན་དང་གཞན་དོན་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་རྩ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀྱན་རྫོགས་གསུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་དེ། ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལུ་
 ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། གསུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་ཡོན་ཏན་ལུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ནི་བསྟོམས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་འདྲི་དག་ཡོན་ཆོ། །དེ་དག་སྟོས་དབྱེ་བའོ། །བདག་ཉིད་གྱི་ནི་

༡༡། །དོན་ལུན་ཆོག་མ་ཐམས་ཅད་འཕྱོར་བའི་གནས། ཡེ་སེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དོན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ཡོན་རྟེ། དུང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་བདུ་ཙམ་ཐ་སྤྱད་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་གཞན་
 བ་རོལ་གྱི་དོན་ལུན་ལུལ་ཆོག་མ་ཐམས་པའི་གནས་ཡོན་ལ། དང་པོའི་ཆོས་སྤྱི་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བུལ་བའི་ཡོན་རྟེན་རྣམས་དང་ལྟན་ལ། གཉིས་པ་གཟུགས་སྤྱི་ནི་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་མཆོན་བཟང་ལུལ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པོ་བསྟན་
 རྣམས་བསྟགས་པ་ལས་རྣམས་པར་སྤྱིན་པའི་ཡོན་རྟེན་དག་དང་ལྟན་ནོ། །དེའི་བའི་ཡོན་རྟེན་བཞི་ཡོན་རྟེ། དཔེ་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་པོར་བསྟན། སྤྱོད་པ་བུལ་བའི་ཆེན་པོ་མ་རིག་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་འཛོམས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་
 མེད་ཅིང་གཞན་གྱིས་མི་སྤྱོད་པ་རྩོུ་རྩོུ་རྩོུ་ལ་བཞིན་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐོར་ཆོག་མ་ཐམས་མཐའ་ལས་པའི་ནང་དུ་འཛིགས་པས་བག་ཆ་བ་མེད་པ་མེད་གོ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་ནི་གཞན་གང་དང་ཡང་ལུན་མོང་མིན་པ་ནམ་མཐའ་བཞིན་རྟེ། ལུལ་པའི་གདུལ་ལུ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མཆོན་དཔེའི་རྣམས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་གཉིས་ནི་གདུལ་ལུ་རིང་བ་དང་ཉི་ལ་ལུ་ལང་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 རྩ་བུ་དང་གནམ་བླ་བཞིན་ནོ། །སོ་སོའི་རྣམས་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད། །དེ་དག་སྤྱོད་པའི་ལུང་ལས་རྟོགས། །སྤྱོད་པ་དཔེ་དོན་བསྟན་ཀྱི་བསྟན། །དེ་ཡི་རྒྱས་བཤད་དེ་ཡང་གཉིས། །རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་སྤྱི་ལ། །ཡོད་པ་

2000

བྲལ་འབྲས་ཡོན་ཏྲན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་རྩོམ་གཟུགས་སྒྲུ་ལ། ཡོད་པ་སྒྲིན་འབྲས་ཡོན་ཏྲན་ནོ། །དང་པོ་བྲལ་འབྲས་ཡོན་ཏྲན་གསུམ། རྟོགས་དང་མི་འཇིགས་མ་འདྲེས་སོ། །དང་པོ་རྟོགས་བརྩུ་བཤད་ལ་གཉིས། །
 མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན། རྒྱ་རྩོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གནས་དྲུང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་དང་། རྩོན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས། དགོ་སྒྲིག་
 སོགས་གྱི་ལས་རྒྱམས་གྱི་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་ནི། རྩོན་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་བརྟགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་རྩོད་འབྱེད་བརྟུལ་པོའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་།
 རྩོན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་རྒྱམས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སམ་ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་རྒྱམས་མཁྱེན་པ་དང་ནི། རྩོན་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པས། ཐེག་གསུམ་ལ་སོགས་པར་
 མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། རྩོན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཁམས་གསུམ་དང་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་གྱུན་འགྲོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རྩོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་ལ་གོམས་
 པ་དང་། དམམ་གདན་དང་སོགས་པས་གཟུགས་མེད་པ་དང་། རྒྱམ་ཐར་དང་སྒྲོམས་འཇུག་རྒྱམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། རྩི་མ་མེད་པ་རྒྱམ་པར་བྱང་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རྩོན་དགོ་ཅུ་རྒྱུད་མ་གསན་ཅིང་བཀའ་ཡིད་

[illegible]

རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱགས་འཛམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ཚུར་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་པས་རྩོལ་ཞི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ནོ། །གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་ལ་འང་གཉིས། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། །ངོ་བོ་དང་ནི་ཕྱེད་ལས་
 གཉིས། །ངོ་བོ་ནི་སྟོན་སེམས་སྟོམས་པས་སེར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ཀྱན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བདག་ཉིད་མཛོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་
 འཇིགས་པ་དང་། སྟོན་པར་དུ་གཏོང་པའི་ཆོས་མ་བརྟེན་པ་ལས་ཐར་པའི་གོགས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས། འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྟོན་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པས་
 བྱགས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་བྱང་ཕྱགས་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། སྟོན་རྒྱལ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་སྤང་བྱ་བ་དང་པོའི་འགོག་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་
 རྟོགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་གཞན་དོན་དུ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་པར་ཆད་སྟོན་པ་ལ། དཀའ་བྱུང་དང་། རིགས་དང་། ལོངས་སྟོང་དང་། རུས་པ་དང་། ཆགས་བྱལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི། དགོ་སྟོང་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། ལྟ་
 དང་། བདུད་དང་། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་གྱིས་རྟོལ་བའི་མཆོན་མ་མ་མཐོང་ནས། ལུས་མི་བདེ་བ་དང་། དག་བག་ཆ་བ་དང་། སེམས་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུ་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་

༡༡། །འཕམ་པ་ལོ་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་སེང་གའི་སྒྲ་བསྒྲགས། ཚངས་པའི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི་རྒྱུ་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡི་བྱུང་ལས་ནི། བདག་ཉིད་དང་གཞན་དོན་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་
 བེས་བྱུང་དངོས་པོ་སྒྲག་བསྒྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པ་ཀུན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བེས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེ་གཞན་ལ་བེས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྤང་བྱུང་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཉོན་སོགས་
 རང་གིས་སྤངས་སོ་ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པར་མཛད་ཕྱིར་བར་ཆད་སྤང་བྱུང་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་བྱ་ལམ་ཀུན་ལ་རང་གིས་བསྟན་ཟེན་ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ལམ་སྟོན་པ་དང་། ཐོབ་
 བྱ་བྱ་མེད་འགོག་པ་གིན་དུ་དྲི་མེད་དག་པ་གཉིས་ལྟན་རང་གིས་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མཛད་ཕྱིར་ཟག་ཟད་འགོག་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གིས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་བདེན་པ་བཞི་བདེན་པར་གསུང་ཕྱིར་དྲན་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཁོར་གང་དུ་འདྲ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ། དེ་དུགས་དབང་པོ་སེང་གའི་ལྟར་ནགས་སྒྲག་པའི་མཐར་ཉག་དུ་
 གནས་ཀྱང་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་དེ་དུགས་གཞན་རྒྱུ་པ་ལ་སྒྲག་པ་མེད་པར་བག་བརྒྱུངས་ཏེ་རྒྱ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་འཁོར་ཆེ་བ་མང་པོ་ཆོགས་པའི་ནང་དུ་འདྲ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་མའི་སེང་གའི་ཡང་རང་ཉིད་མཆོག་དུ་གྱུར་པས་

ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་

འཛིགས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། གཞན་ལ་རགས་མ་ལས་པས་ལྷོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་རྟག་རྟམ་ཉམ་པར་བཞག་པ་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤང་བྱ་གིན་རྟམ་པའང་སྤངས་པས་རྩལ་དང་ལྷན་པར་
གནས་སོ། །མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་བརྟན་ལ་གཉིས། །དོན་དངོས་བརྟན་དང་དཔེ་དང་སྒྱུར། །དོན་དངོས་བརྟན་པ་ཉིད་ལ་གཉིས། །བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། །སྤང་བཤད་ལས་དང་ཐོབ་རྩལ་ལོ། །བཅོ་བརྒྱད་དབྱེ་བ་
དེར་ཡང་གཉིས། །ཕྱི་སྤྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། །བསྐྱེད་ཏེ་གཞན་ཡང་བརྟན་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་ལ་སྤྱི་ཚན་བཞི། །དང་པོ་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་རྟག་ །སྤོན་ལམ་སྤོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་མ་ཚོར་བར་སྤོན་པ་སོགས་
གོམས་པས་མཚོར་རྒྱག་སོགས་རྟག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་བའི་སྤྱུ་ལ་ལྟུལ་པ་མི་མངའ་སྤྱི་སྤྱི་ཡི་གཅིག་དང་། །སྤོན་ཚུད་པ་མེད་པ་དང་སྤོན་ཚིག་དང་སྤོན་ཚུར་སྤྱུ་བ་སོགས་སྤངས་པས་རྩྱུད་པ་དང་ཀུལ་ག་སོགས་ཉོན་
མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་བའི་གསུང་ཅུ་ཅོ་མི་མངའ་སྤྱི་གསུང་གི་གཅིག་དང་། །སྤོན་རྗེས་རྟན་རྟག་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འདས་དོན་བརྗེད་པའི་རྟན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། །སྤོན་གཞན་སེམས་
བསྐྱར་བ་སོགས་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཕྱི་གཅིག་རྟམ་ཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་དང་། །སྤོན་སེམས་དང་འདྲ་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བ་ལ་གོམས་པས་འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་

༡༡། །པའི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་མངའ་བ་དང་། རྩོན་བདག་གཞན་དང་མིན་ནི་སྟགས་མཉམ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་ཀྱང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པས་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྟགས་ཀྱི་བཞིའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པས་བསྟུས་པ་དུག །རྩོན་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆོལ་བ་སྟགས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་དགོན་མཆོག་གི་གདུང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། རྩོན་བྱ་མ་བསྟེན་པ་དང་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་སྟགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གོམས་པས་གཞན་དོན་ལ་སྟོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྩོན་དུན་པ་ཉིར་བཞག་སྟགས་གོམས་པས་ཆོས་ཀྱན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་གཟིགས་པའི་དུན་པ་དང་། རྩོན་ཆོས་ཆོལ་བས་མི་དོམས་པར་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྐྱེད་པས། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རྩོན་འདུ་འཛི་སྤངས་ཉིད་ཐོན་པར་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣམ་ཐར་སྟགས་གོམས་པས། སྒྲིབ་པ་དང་བྱལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྩོན་གཞན་གྱིས་རྟོགས་ཆེད་ཆོས་རྩོན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དང་རྩལ་ཤེས་པ་ལ་གོམས་པས། ཆོས་ཀྱན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །འདིར་ཉིད་འཛིན་མ་སྟོས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་ནང་དུ་འདུས་ལ། །ཁ་ཅིག་དུ་དུན་པ་མ་སྟོས་པའང་བསྟོལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུས་

ཤིང་། ལ་ལར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ལྟར་ན་འདུན་བརྩོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ལམ། ཡང་ན་རྣམ་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་བསྟན་པ་དུག་འདི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དབང་པོ་གནས་དང་
 འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་མི་མང་འཁེས་སོ། །གསུམ་པ་མཛད་པས་བསྟན་པ་གསུམ། རྩོན་གཡོ་སྤྱ་རྩལ་འཆོས་སོགས་བྲལ་བའི་ཆངས་སྤྱོད་གོམས་པ་ལས། སྤྱི་ཡི་ལས་རྩ་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩོན་
 རྩལ་དུ་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤངས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྤྱོད་པ་ལ་གོམས་པས། དག་གི་ལས་ཆོས་རྩོན་པ་སོགས་དང་། རྩོན་བརྩལ་སེམས་སོགས་སྤང་ཞིང་ཡང་དག་ལྟ་བུ་གོམས་པས་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉིང་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱོད་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་རྩོན་དུ་འགོ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་མཁུཅ་པས་བསྟན་པ་གསུམ། རྩོན་འདས་དང་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་བརྟེས་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་ཟ་བར་བདག་གིས་དེ་ཐོབ་པར་མོས་པ་དང་། བདག་གཞན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདུག་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དེམ་པ་ལྟར་འདས་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་འདུག་
 པ་སོགས་དུས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །བསྟན་ཏེ་གཞན་བསྟན་དཔྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར་བཙོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དང་གཞན་ཡང་ཆོས་གོས་སོར་བཞི་ཅུ་སྤྱི་ལ་མ་རེག་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་པ་དང་། ཐམས་

20
 21
 22

ॐ॥ ।ཅད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། ཁུད་པར་དུ་འཇགས་པའི་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པ་དང་། ཅི་སྒྲུན་དང་འདྲ་བར་མཐོང་མ་ཐག་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུན་ནི་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུན་པའི་མ་
 འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་ཐོབ་ཚུལ་ཀྱང་དེ་ལྟར། སྤྱི་འབྲུལ་པ་དྲང་གསུང་ཅུ་ཅུ་དང་ཐུགས་བསྟེལ་བ་དང་། རྣམ་གཡེང་གིས་ཐུགས་གཡོ་བ་དང་འཁོར་འདས་ཐ་དད་གྱི་ནི་འདྲ་སེས་དང་། མ་བརྟག་པར་རང་
 གིས་བཏང་སྒྲུལ་སྤྱང་སྤྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད་ཅིང་། གཞན་ཡན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་ནི། གཞན་དོན་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དོན་ཀྱན་གཟིགས་པའི་དྲན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྱི་མ་མེད་པའི་སེས་རབ་
 དང་། ཏུག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སེས་བྱའི་དོན་ཀྱན་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་སེས་རྣམས་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གང་གི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་
 སེས་སྒྲུན་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་འདུག་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་སེས་བྱ་རྣམས་ལ་ཏུག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པ་མཆོན་པ་རྒྱ་ཆེན་བསམ་མི་བྱའ་བ་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་འདུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
 པོ་གང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་འཇིགས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ། སྟོམས་ཅན་ཐུག་བསྟེལ་ལས་བསྐྱལ་བར་བཞིན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་བདུད་བཞི་

આચાર્યશ્રીના આશ્રિત સ્વર્ગ

ལས་ཀྱི་ལ་བ་ཉིད་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་སོ། །དེ་དག་དཔེ་དང་ལེགས་སྤྱར་རོ། །ས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་སྤྱ་གསེར་སོགས་གང་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་མིན་ལ། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་མེད་དང་ཐོགས་མེད་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་དེ་འབྱུང་བཞི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་མེད་པ་ལྟར། གཞན་གང་དང་མ་འདྲེས་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ནས། འོན་ཀྱང་ས་ཀྱི་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་དམིགས་པས་མཚུངས་པ་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་སྟེ། མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ནི་རྩལ་ཐུན་ཅན་ཡང་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་མིན་པས་ནམ་མཁའ་སྤྱང་མི་མཚོན་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོན་འབྲས་བཤད་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱ་མཚོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད། སྟོན་སྟོན་ལམ་དུ་དམ་བཅའ་བརྟན་པར་མཛད་པས། ཞབས་མཐིལ་ལེགས་པར་མཉམ་པར་གནས་པ་དང་། སྟོན་ཡོ་བྱད་སྟོན་ཚོགས་སྟོན་པར་བཅང་བས། བྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་རྩིབས་སྟོང་གི་ལོ་ཤོར་ལོའི་མཚན་པ་དང་། སྟོན་གཞན་བྱད་དུ་མ་བསད་པས་ཞབས་ཀྱི་རྟིང་པ་ཡངས་ཤིང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མཛོན་པར་རྒྱམ་པ་དང་། ཤེར་སྟོན་དུ་གཉིས་སྤྱབ་ཤད། སྟོན་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྟོན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས། བྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་པ་དང་། སྟོན་གཞན་གྱི་ལོ་ཤོར་མ་བྱེ་བས། བྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྒྱལ་སྟོན་དུ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། སྟོན་གོས་བཟང་པོ་

[illegible]

ལྷོར་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས། འགྲམ་པ་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་འདྲུ་བར་རྒྱས་པ་དང་། ལྷོན་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བྱས་པ་ལས་ཆེམས་ནི་བཞི་བཅུ་ཆང་ཞིང་སྟེང་འོག་ནི་བྱ་ནི་བྱ་གངས་མཉམ་
 པ་དང་། ལྷོན་སེམས་ཅན་མི་མཛེས་བརྒྱམས་བསྐྱབས་པ་ལས། རབ་རྩུ་དག་ཅིང་ཆེམས་ཐག་བཟང་པ་དང་། ལྷོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་བུ་བྱིན་པ་ལས། དྲི་མ་མེད་པས་རྒྱམ་པར་དྲག་པའི་ཆེམས་རིང་ལྷང་སྟེམ་ལྷ་མེད་པར་
 མཉམ་པ་ནི་དྲ་དང་ནི། ལྷོན་སྟོགས་ལྷུ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཉེས་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྦྱང་པས། མ་ཆེ་བ་རབ་མཆོག་རྩུ་དྲུང་ལྷུ་ར་དཀར་པ་ནི་དྲ་དང་། ལྷོན་ཐམས་ཅད་དུ་བའོན་པའི་ཆོག་བསྐྱར་པ་ལས་ལྷགས་རིང་ཞིང་ལྷ་
 བས་ཞལ་དགྱིལ་ཐེབ་པ་དང་། ལྷོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རོ་བོ་བྱིན་པ་ལས། མཐའ་འམ་ཆང་མེད་ཅིང་ཀུན་གྱིས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡི་རོ་བོ་བྱིན་པ་ཡི་མཆོག་ནི་དྲུ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཡིན་ཀྱང་མཐུན་པའམ་ལྷོང་པ་དང་། ལྷོན་ཆོག་རན་
 སྤངས་ཞིང་སྟུན་པར་སྦྱས་པ་ལས། ཀུན་སྟོང་གི་རྟོག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར། རང་བྱུང་གི་གསུང་ག་ལ་ཕིང་ག་ཡི་སྒྱ་ལྷུ་ར་སྟུན་པ་དང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ལྷུ་ར་རྒྱང་རིང་དུ་ཐོས་པ་ནི་དྲ་དང་། ལྷོན་བྱམས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཞེས་སུ་
 བསྐྱངས་པ་ལས། སྟུན་བཟང་པོ་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་འདབ་མ་ལྷུ་ར་དཀར་ནག་འབྱེས་གིང་དཀྱུས་རིང་པ་དང་། ལྷོན་བསམ་པ་སྦྱ་མེད་པར་མཛེད་པ་ལས་རྩི་མ་ལྷུ་མཆོག་གི་རྩི་མ་དང་འདྲུ་བར་འབྱུག་ཅིང་གནག་ལ་མ་འཛིངས་པ་ནི་དྲ་

2月25日

པ་རྒྱལ་ས་དཔལ་ས་དཔལ་ས་པ་ལས། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པའི་དྲང་ཕྱོད་ཆེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ནི་མེད་མེད་ལུ་ཡི་སྟོབས་ལྷ་ལུ་མངའ་ཞིང་དོ་རྗེ་ལྷ་ར་མཁེགས་པའི་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་ལ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དེ། དེ་
ལྷ་ར་ན་པ་ལ་བས་བས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་གཟི་བརྟེན་གྱི་དཔལ་རབ་དུ་འབར་བའི་ཡོན་ཏན་སྐུ་རྩ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པས་མི་དཔེ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་ས་སྟེ་ཆེན་པོར་མཆོན་པའི་མཆོན་དུ་
མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །མཆོན་བྱེད་དཔེ་དང་སྐུར་ཏེ་བསྟུ། དཔེ་རྗེ་ལྷ་ར་ན་སྟོན་མེད་པའི་སྟོན་དུས་སྐུ་ནམ་མཁའ་ཡི་དགྱེལ་དུ་སྒྲ་བའི་གཟུགས་ཉ་གང་པ་མཐོང་བ་དང་། དེ་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་པོ་དྲངས་གིང་དེ་མེད་
གྱིས་གང་བའི་མཆོར་ནི་མཐོང་བ་ལྷ་ར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་སྐས་ས་བཅུ་པ་རྒྱལ་ས་དང་པ་ལ་པའི་ཆོགས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བྱུང་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྱེལ་ལོ་ཐར་དང་འཛིག་
ཏེན་གྱི་དགྱེལ་ལོ་ཐར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་རྟོགས། སྟོབས་སྟོགས་ཡོན་ཏན་དུག་རྩ་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོར་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་བྱལ་རྒྱ་དང་། གཟུགས་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་རྒྱའི་རྒྱ་དང་
བཅས་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་མེད་བཞིན་ལུ་མོ་རེན་ཆེན་གྱི་ཁྱིམ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅེས་པའི་མདོ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གེས་པར་བྱུང་། །སྐུར་ཡང་བསྟན་ལ་རྒྱལ་པ་གཉིས། དཔེ་དོན་མཆོངས་ཆོས་སྐུར་

2000

[illegible]

༡༩། །ཕྱ་པ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདྲེས་པ་ལ་རུལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་ནི་གོགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ནོ། །མ་འདྲེས་ནམ་མཁའ་པས་དབེས་མཚན་ནས། འདིག་རྟེན་
 མོ་མོའི་སྒྲེ་པོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཞི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོད་པ་རང་རྒྱལ་བདག་མེད་ཕྱིན་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། ལྷོ་ལྷན་བྱང་མེམས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་།
 རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཀྱང་མཛོན་སུམ་ཏུ་མཐུན་པ་རྒྱུ་ས་གོང་ནས་གོང་ཏུ་སྒྲོ་དག་ནི་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་པ་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དབེ་ནི་ས་ཁུ་སྒོགས་རྒྱུ་པ་ལྷ་སྒྲེ་སྒྲེ་མ་སྒྲེ་མ་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་པ་དང་
 འདྲའི་ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། འདིག་རྟེན་ཀྱང་ཕྱི་ཉེར་འཚོའི་གཞི་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ས་ཡིས་རྟེན་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱ་ཡིས་སྤྱད་པར་ཕྱིན་པ་དང་། མི་ཡིས་སྒྲིན་པར་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱུ་གིས་མི་འདྲུལ་
 བར་ཕྱིན་པ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ཕྱི་ཉེར་འཚོ་ཕྱིན་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ནི་འདིག་རྟེན་པ་སོ་སྒྲེ་བ་རྒྱུ་ས་དང་། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སྒོགས་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པས་ཐུན་མིང་
 མིན་ཕྱིར་ས་སྒོགས་ལས་འདས་པའི་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱས་ཏེ་དཔྱེ་བ་མེད་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སུམ་ཏུ་ནི་རུ་གཉིས་པོ་འདྲི་རྒྱུ་ས་རང་དོན་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱས་རལ་ཏུ་ཕྱི་ཞིང་དེའི་རང་ཏུ་དཔྱེར་མེད་ཏུ་

ཡུལ་དུ་གྱུར།

གནས་པ་ལྟེ། རྣམ་ཐུང་རིན་ཆེན་གྱི་འོད་དང་མདོག་དང་དཀྱིལ་སྐྱུ་རྣམས་དཔྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྒྲ་གཅིག་གི་དང་དུ་དཔྱེ་བ་མེད་ལྟེ་རོ། །སྒྲིམ་འབྲས་གཟུགས་སྒྲིམ་ཡོན་ཏན་གཉིས། །མཚན་རྣམས་སྒྲ་གཉིས་ལ་གནས་ཚུལ། མཚན་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྒྲ་མཐོང་བ་ཙམ་ན་སྒྲིམ་ཐུ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཡིད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྒྲིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱང་ཡོན་པ་སྐྱུ་ཏུ་ཏུ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྐྱུ་ལ་པའི་སྒྲ་དང་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྣོགས་པར་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པ། ཡོངས་སྤྱོད་རྣོགས་སྒྲ་ལྟེ་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནོ། །གཟུགས་སྒྲ་ལྟེ་བའི་དཔེས་མཚན་ཚུལ། གཟུགས་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཐོགས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རིང་བ་སོ་སྒྲིབ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་། ཉེ་བ་སྐྱུ་བརྒྱུད་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འཛིག་ཏེན་དང་ཚུལ་བའི་དཀྱིལ་འཕོར་དུ་ཏུ་དྲུངས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་མཐོང་བ་དང་། བླ་མ་མཁའ་ལ་བྱ་བའི་གཟུགས་དངོས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སྒྲ་གཉིས་པོ་དེ་མཐོང་བ་དག་གི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོན་ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་དངོས་དང་། དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡོན་པས་དཀྱིལ་འཕོར་གཉིས་ཞེས་སོ། །ཡེ་ལུ་གསུམ་པའི་ས་བཅད་རྣོགས་སོ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚན་གྱི་རིགས་རྣམ་པར་དཔྱེ་བ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །རྣོགས་བྱའི་ཕྱིན་ལས་དོན་ལ་གཉིས། ལྷན་གྱི་བརྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟན། དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་

པ།

༡༡། ལམ་གྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་བསྟན་བཤད་གཉིས། མདོར་བསྟན་ལ་གཉིས་ལྟར་གྲུབ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན། མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ཉལ་
 བསམ་ཅན་མཐུན་ཡང་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཞི་དག་སྟགས་འདུལ་པའི་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་པར་སྟན་པ་ལ་
 འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་གྱི་དབང་གི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་མདོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་
 ཁམས་མཐའ་ཡས་རྒྱུ་ལ་ཐེགས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་པའི་དུས་རྒྱུ་ལ་ཐེགས་པ་ལ། རུབ་བདག་སངས་རྒྱལ་ནི་དུས་རྒྱུ་ཏུ་འབད་མེད་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་མདོར་བསྟན་
 ཏོ། །ངེས་འབྱེན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་ས་དང་རྟིང་འཛིན་སྟགས་ཡོན་ཏྲན་རིན་ཆེན་མཚོག་གི་ཚོགས་རྒྱུ་ལ་དང་ལྟན་ཞིང་། རྟི་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ཡིས་གང་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ས་བརྩུ་དང་། ཉེར་སྟན་རྒྱ་བསྟོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚོགས་སེམས་ཅན་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཉི་འདྲ་ཅན་འདིས་འགོ་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྟོན་པའི་རྒྱ་སྟན་ཚོགས་དང་ལྟན་ཏེ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྟན་ཚོགས་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནམ་

ལྟོན་པ་གྲགས།

མཁའ་ལྷ་རྩལ་པ་ཡི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩི་མ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་གཏོར་ལྷ་ལུང་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱད་མེད་དུ་གནས་པར་
རྒྱལ་གཞིགས་ནས། དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རང་བཞིན་རྒྱལ་དག་ཁམས་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྲོ་ལུང་བ་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིན་གྱི་དུ་བ་བསལ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེལ་བྱེད་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་རྩེའི་རྒྱང་ལྷགས་དུག་པོ་དག་གིས་རྒྱལ་པར་གཏོར་བར་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་དོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ལྷན་གྱལ་བཤད། གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཐབས་
གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི་བྱ་བ་གང་། གནས་གང་དུ། དུས་གང་གི་ཆེ་འདུལ་བ་ལ་དེ་དང་དེ་ཡི་ཕྱིན་ལས་འདུག་པ་ལ་རྒྱལ་རྟོག་སྒྲིབ་མེད་ཅིང་འབད་ཚུལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་ཕྱིར་བྱལ་བ་སངས་རྒྱལ་ནི་དུག་དུ་རྒྱན་གྱིས་གྱལ་པར་
འདུག་ཅིང་། དེ་ལ་བསམ་པ་སྐྱོལ་གས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་ནི་གང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ། རང་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱའི་ཐབས་མང་པོ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བ་དང་། གནས་
སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ལྷག་ངེས་ལོགས་ལྷ་བྱའི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་གང་དུ་ནི་འདུལ་བ་དང་གང་གི་ཆེ་འདུལ་བའི་ལུལ་དང་དུས་དེ་དག་དུ་འདུལ་བ་ལ་རྒྱན་གྱལ་དུ་འདུག་གོ། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཤད་ལ་

༡༩༥། མིང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་གཅིག་ཕྱིན་ལས་འབྱུང་བའི་དེས་འབྱེན་གྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ཡི་ཉི་ཤར་རྩོན་པ་ཡི་རྩོན་དང་། ལྷ་རྩོན་དེ་དག་ལས་འབྲས་ལུ་གྲུབ་རྒྱུ་དང་། འབྲས་ལུ་དེ་ཡི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པའི་
ལུ་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྩོན་རྒྱམས་ལ་ནི། རྒྱམ་པར་རྩོག་པ་མེད་པར་རང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་
གཉིས། དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དུག་པོ་དེ་གང་ཞེན། མཐར་ཐུག་རྒྱ་དེས་པར་འབྱེན་པ་སྟེ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ས་བརྒྱ་སྟེ། ཚོགས་གཉིས་པོ་དྲག་ནི་ས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྩོན་པའི་རྒྱའོ། །དེ་ཡི་འབྲས་ལུ་སྤྲ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ལྷན་མཚན་གྱི་ཡིན་ནི། བྱང་ལྷན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྒྲིབ་པོ་དེ་སྒྲིབ་བྱེད་མཐའ་ལས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ཉི་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བྲག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
རྒྱམས་སོ། །དུས་ཀྱན་དུ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་འཛམས་པར་བྱེད་པའི་རྩོན་ནི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་མཚན་རྒྱལ་གསུམ། དེ་རྩེ་རྩེ་གནས་དུག་པོ་ནི་འདྲི་དག་
རྒྱམས་གོ་རིམ་རྩེ་བཞེན་ས་བརྒྱ་རྒྱ་མཚན་རྩེ་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་ཉི་མ་དང་ནི་བྱང་ལྷན་རྒྱམས་མཐའ་དང་གཟུང་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཉིར་ལྷ་བྱ་དང་། དེའི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་རྒྱམས་སྒྲིན་དང་དེ་འཛམས་པའི་ཐུགས་རྩེ་

ཆེན་པོ་རྒྱུད་པའི་ཆེན་པོ་པ་ལྟ་བུ་། འདུ་ཤིང་ཆུས་པར་བཤད་པ་བཞི། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འདུ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུ་མཛོན་ཤེས་ལ་སྒྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན་ས་རྒྱམས་ཆུ་མཛོན་པའི་ཆེན་པོ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེའི་ཉེར་འཛོའི་སྒྲེ་ཉེར་འཛོའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་སྒྲུག་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་ཆུ་ཆེ་བ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཕྱིར། བྱུང་ཆུ་བཞི་ནམ་མཁའི་ཐམས་པའི་ཆེན་པོ། །
 ཡང་དག་པར་རྒྱུག་སྒྲུག་པའི་སངས་ཆུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོར་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་ཐམས་ཅི་གཉིས་དང་འདུ་བའོ། །སྤང་བྱ་གྲོ་བྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་
 དང་། ཐམས་ཅི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དག་དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་ཉིན་མོངས་ནི་སྒྲིན་ཆོག་སྒྲུག་པའི་ཆེན་པོ། སྒྲིབ་པ་དེ་འཕྲོར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྒྲོན་པ་ནི་ཉེར་གནས་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཐུག་སྒྲུག་ཆེ་ཆེན་པོ་
 མི་མི་བཟད་དེ་ཐུག་སྒྲུག་པའི་རྒྱུད་དང་འདུ་བའོ། །བསྐྱུ་ཉེ་ཆུན་མི་འཆད་ཆུ་པ་ཡོ། །སྒྲོན་སྒྲུག་ཆོག་སྒྲུག་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ཉེ་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་རིས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟ་བྱུང་ཆུ་བཞི་བཞི་བཞི་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་དབྱེད་སྒྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མཛུངས་པར་གཞིགས་ནས་སྒྲིན་ལས་དོན་ཡོད་པར་མཐུན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལས་པའི་སེམས་

༡༩། འཕྲི་ཤི་ལྷི་པ་པ་གཙོད་པའི་ལྷགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་ན། འཕོར་བ་རི་ཤིད་ཏུ་མཛད་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་དོ། འདི་ཉིད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པུ་བཞི། རྩོམ་ཏུ་བརྒྱུས་ཏེ་དཔེས་དཔྱེ་
བ། ཤིན་ལས་ངེ་ཉིད་དཔེས་ངེས་པར་པུ་བཞི། མངས་རྒྱས་འདུས་མ་པུས་ཡིན་ཀྱང་སྒྲེ་འགག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་མི་འཆད་ཏུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བར་སྟོན་ཏེ། སྒྲུ་སྒྲུབ་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་
གྱི་དཔེ་དང་གསུང་ལེགས་འདོམས་རྩ་སྒྲུ་དང་། ལྷགས་མ་ཁྱེན་བརྩེའི་ཁྱད་པ་སྒྱིན་དང་། ལྷལ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་སྟོན་པ་ཆོངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བ་ཉི་མ་དང་། ལྷགས་གྱི་གསང་པ་ནོར་པུ་རིན་ཆེན་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ཡི་གསུང་གི་གསང་པ་སྒྲུ་བརྒྱན་བཞིན་དང་། སྒྲིའི་གསང་པ་རྣམ་མཁའ་དང་ནི་གཞན་དོན་མཛད་པར་ས་གཞི་བཞིན་ནོ། འོན་དང་སྒྲུར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད། འདགས་པ་བརྗོད་དེ་སྒྲུབས་དོན་བསྟུ། སྒྲུར་ཡང་བརྒྱུས་
ཏེ་ཁྱད་པར་བཤད། སོ་སོའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་དག། རྣམ་འཕྱལ་སྟོན་རྣམ་དབང་པོའི་དཔེས། འདྲ་བོ་བརྒྱན་པ་འདི་ལགས་ལ། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་འགྲུབ། འདི་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུར་ཏེ་བཤད། འབརྒྱུས་ཏེ་སྒྲེ་
འགགས་མེད་རྣམ་ལོ། རྟོག་མེད་གཞན་དོན་འགྲུབ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཕྱེད་དཔེ་དང་མཆོན་པུ་དོན། འདེ་ལ་ཡང་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདག་པའི་ས་གཞིར་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར། རི་ལྷུར་རིན་ཆེན་བུུར་ཡ་དག་པ་ཡི་རང་།

དཔེན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འཇམ་གྱིང་གི་ས་སྤྱིང་འདྲི་མ་ལུས་པར་གྱུར་ཏེ་མེ་ལོང་དུངས་པར་གཟུགས་ཤར་བ་ལྟར་ས་དེ་གིན་ཏུ་དག་པའི་ཕྱིར་ན་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱི་ལྷ་ལྷི་དབང་པོ་དེ་ལོལ་ར་ལྷ་ལྷི་ལུ་མོའི་ཚོགས་སོགས་ལོལ་ར་དཔག་
 མེད་དང་བཅས་པ་དང་། གཙོ་བོའི་གནས་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མཚོག་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། ལྷ་གནས་དེ་ལས་གཞན་པ་གོང་ཁྱིམ་ལྷ་ན་ལྷག་པ་དག་དང་། ལྷ་དབང་དེ་ལྷི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལོལ་ར་ལོས་འདྲེན་པ་སོགས་
 དགོད་པ་ལྷ་ཚོགས་པ་དང་། ས་གཞི་དང་གིང་དང་ལམ་སྤང་སོགས་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་ལྷ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་རྒྱུ་པ་མང་པོ་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་རྒྱལ་དུ་མཐོང་དོ། །དེ་ལས་དག་པའི་ལས་ལ་སྦྱར། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནས་འཇམ་
 གྱིང་གི་སྤྱིས་པ་ལུང་མེད་ཚོགས། ས་ལྷི་སྤྱིང་ན་གནས་པ་ལྷི་མི་དེ་དག་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་འབྱོར་པ་ཚད་མེད་པ་དེ་ལྷ་ལུང་སྤྱིང་བ་དེ་ནི་མཐོང་གྱུར་ཏེ། དེ་དྲ་ཅག་གྱུར་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པའི་ལྷ་ལྷི་
 དབང་པོ་འདྲི་འདྲར་སྤྱར་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅིས། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་ལམ་མང་པོ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། དཔྱ་བྱིན་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་སྤྱི་དེ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་དག་པ་ནི་སྦྱོར་བས་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཏེ་གནས་
 པར་གྱུར་ཏེ། །ལས་དེས་འདྲོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ། མི་དེ་དག་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་སྤྱི་དེ་བསྐྱར་བ་སོགས་དགར་པོ་དག་པའི་ལས་དེས་ནི། དཔྱ་བྱིན་སོགས་མཐོང་བ་འདྲི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་སྤྱིང་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལྷ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་

༡༥༥། །འདིར་འོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར། སེས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ངོ་པོར་བཟུང་ནས་དགོ་བ་ལྟར་པའི་དབང་གིས་ས་སྟེང་ནས་འཕྲུལ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །འབད་པ་མེད་པར་དོན་
 ཏུ་འགྱུར། བེཾཏུའི་ས་གཞིར་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། འཇམ་ལུའི་གླིང་པ་རྒྱལ་ས་དགོ་བ་ལ་གཞུགས་པར་བུའི་སྒྲུང་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་རྩོལ་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་ས་སྟེང་
 ན་གནས་པའི་མི་རྒྱལ་ས་དངོས་སྒྲུང་དགོ་བ་དང་བརྒྱན་ནས་མངོན་འདོད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་སྒྲུར་བས་ན་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་བུའི་དོན་ཉིད་ལ་ཡང་བཞི། དག་པའི་སེམས་ལ་གཟུགས་སྒྲུང་།
 དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་དད་བརྩོན་དུན་པ་སྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་དད་ལ་སྟགས་པའི་དེ་མ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་དད་བརྩོན་སྟགས་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡི། རང་སེམས་དྲངས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོན་སྒྲུ་མ་ཏུ་ཕུག་གིས་དད་དཔེ་བྱེད་བརྒྱན་ཏུ་དད་ལྡན་པ་དད། རེས་འགའ་ཡན་རྩོན་འཚག་པ་དད་ནི་བཞེངས་པ་དད། གདན་ལ་བཞུགས་པ་དད་ནི་མལ་དུ་མན་ལ་དེ་གཞིམས་པ་དད། གྲོང་བྱིར་
 ཏུ་གསེགས་པ་སྟགས་ཀྱང་ཏུ་སྒྲོད་ལམ་སྒྲུ་རྩོགས་མཛད་པ་ཅན་དད། ལྷན་འདས་ནི་བའི་ཆོས་ནི་གསུང་པ་དད། རེས་ཆོས་མི་གསུང་བར་ནང་ཏུ་ཡང་དག་པར་མནམ་པར་བཞུགས་པར་གྱུར་པ་དད། ཏུ་འབྱུལ་སྟགས་ཆོ་

ཡེ་ཤི་ཉེ་གླིང་།

འབྲུལ་རྒྱལ་པ་ལྷ་ཚོགས་དག་མཛད་པ་འོད་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་པ་མར་མེ་ལྷལ་གྱིས་བྲན་པ་མི་ལྷས་གྱི་དཔྱིབས་ལྷ་གནས་པ་ལྷ་ལུང་གཞི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་འོད་པའི་གོ་འཕང་ལྷ་བ། སངས་རྒྱལ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པར་འོད་པ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཅེས་འབྲས་ལུ་མཆོག་དེ་ལ་ཡིད་རབ་རྒྱ་དྲུང་བའི་སྒོ་ནས་རབ་རྒྱ་སྒྱུར་རྟེ། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྒྱུར་སྒྱུ་ལས་ཡང་དྲག་པར་བྱུངས་ནས་ནི། རང་གིས་འོད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །འབད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་རྒྱ་འགྱུར། སེམས་དག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡི་སངས་རྒྱལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཀུན་སྒྲིབ་གི་རྟོག་པ་མེད་ཅེས་འབད་ཚུ་ལ་གྱིས་གཞོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ནྟ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ནྟ་སངས་རྒྱལ་མཐོང་བ་དེ་ནི་དངོས་ལྷ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དང་བརྒྱད་ནས་རྒྱལ་མཐུན་ལ་སྒྱུར་བའི་དོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྒྱུ་ཐོབ། བྱི་རོལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་མཐོང་བ་འདྲི་ནི་རང་སེམས་དེ་ལྷར་སྒྲུང་བའོ་ཞེས་སོ་སོའི་སྒྱུ་པོས་མི་ཤེས་མོད། དེ་ལྷ་ནྟ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་མཐོང་ཅུ། མཐོང་བ་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། རིམ་གྱིས་གཟུགས་སྤྱི་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་རྒྱ་ཐོག་པ་བྱུན་མེད་པ་འདྲི་ལ་གནས་པ་རྒྱལ་གྱིས་ནི་ནང་སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་དོན་དམ་པ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཆོས་གྱི་སྤྱི་སངས་

ཨ་

༡༩། །རྒྱལ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་རྒྱུར་བཤད་པ། དཔེ་ནི་ལྷུང་ས་འདི་ཀུན་རྫོང་གསེགས་སྟགས་ཉམ་པའི་གནས་གཞན་དང་
 བྲལ་ནས་དྲི་མེད་བྱི་རྩུ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་འོད་གསལ་བ་དང་མཛེས་པ་དཔེར་ན་ནོར་ལྷུང་སྟེ་རིན་པོ་མེད་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཅིང་སྟེང་ནི་ལག་མཐོལ་ལྷུང་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། ས་དེ་ལྷུང་དག་པའི་
 རྩིར་ན་གནས་དེར་ནི་ལྷ་ཡི་བདག་པོའི་གནས་སྟེ་ཆོགས་དང་ལྷ་དབང་བསྐྱེད་དང་ལྷ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཡི་གཞུགས་ཤར་ཏེ། མཐར་ཐིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་གསལ་དག་སྟགས་བྲལ་བའི་རྩིར་ན་གཞུགས་དེ་ནི་ལྷུང་
 ལང་མི་ལྷུང་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་བསྐྱེད་མཐོང་བས་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཐོབ་ལྷུང་བསྐྱེད་གནས་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པ་སྟགས་ཀྱི་བརྒྱལ་བྱིགས་དང་དེས་པར་སྐྱེན་པ་དང་མཚོང་པ་སྟགས་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡི་ལྷུང་
 མེད་དང་སྟེས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལྷ་དབང་ཐོབ་པར་སྐྱོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་རྟོག་དང་བདུག་པ་ལ་སྟགས་འཐོར་བ་དང་བདུག་ཅིང་སྐྱོན་ལམ་འདྲེབས་པ་དེ་ལྷུང་། དེ་མ་དག་པ་ཡི་བྱི་རྩུ་དང་འདྲའི་སྟེ་འདྲ་བའི་རང་གི་
 སེམས་ལ་ལྷུང་བའི་ཐུབ་དབང་དེ་ལྷ་ལུ་ཐོབ་ལྷུང་ལྷུང་། སངས་རྒྱལ་ལ་རབ་ཏུ་དགའི་སྟེ་དགའ་བའི་སེམས་ལྷན་རྒྱལ་བའི་ལྷས་རྣམས་ཀྱང་མི་རྣམས་ལྷ་དབང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་

ལྷོ་ཆུ་ཏུ་གྲུ་

རབ་སྒྲུང་པར་བྱེད་དོ། །བུམ་ཏེ་སྒྲུང་འགགས་མེད་ཚུལ་ལོ། །རྩི་ལྷུང་ལྷུང་སྤྲུལ་གཞི་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱལ་བའི་གཙང་མ་ལ་ལྷུ་ཡི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲུང་བ་ལྷུར། དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་གཞི་མ་དད་བ་
སྤྲུལ་སྤྲུལ་བའི་གཙང་མ་ལ། ལྷུང་པའི་དབང་པོའི་སྤྲུལ་མཚན་དཔེ་ལྷན་པ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་རོ། །དེ་ལྷུང་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བ་དང་རྒྱལ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་རིམ་པར་མ་དད་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་
ཚྭ་པ་མེད་པའི་རང་སེམས་རབ་རྩུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་དང་། མ་དད་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ཚྭ་པའི་རང་སེམས་རབ་རྩུ་འཇུག་པ་ཡི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་རྩི་ལྷུང་འཇུག་རྩིན་དག་ན་སྤྲུལ་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་
དབང་གིས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་རྒྱལ་རྩུ་མ་སྒྲུང་འགག་རྩུ་སྒྲུང་ཡང་བརྒྱ་ཕྱིན་རང་གནས་ལས་མི་གཡོ་བ་ལྷུར། དེ་བཞིན་རྩུ་གཏུལ་བྱའི་སེམས་དབང་གིས་གཟུགས་སྤྲུལ་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་གྱིང་། སྒྲུང་ཆེ་
སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ལྷུང་བ་དང་མེད་ཆེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཅེས་སུ་སངས་རྒྱས་དེ་མི་ལྷུང་སྤྲུལ་རང་སྒྲུང་ཅམ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲུང་འགག་མེད་པས་སོ། །གཞིས་པ་གདམས་དག་གསུང་བའི་ཚུལ། རྩུ་སྤྲུའི་དཔེ་ཡིས་རིས་བྱ་གསུམ། །
ལྷུ་ཡི་རྩུ་ལྷུང་དམ་ཆོས་གསུང་། །དཔེ་རྩུ་ལས་ལས་གྱིང་བྱེད་པར་འཕགས། །དེ་དག་རྩིན་ལས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །གསུང་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་དོན་བཟུ་གཞིས། །དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གསུམ། །ཚུལ་བ་མེད་དང་ལས་ལས་བྱུང་།

ལྷ

ཡག་ལ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མེད་

ཏུ་འབད་པ་སྟགས་པའི་དང་ཕུལ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ཀྱང་མུང་འདས་ཞི་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སྐར་ཡང་དབེ་དག་དོན་བསྟུའོ། །དི་ལྟར་ལྟ་ཡི་གོང་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱལ་དེ་རྒྱ་ལས་ཕུང་པའི་ལྟ་ལ་
 མི་འཛིགས་པ་སྐྱོན་པ་ཡི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྟངས་གིས་ལྟ་རྒྱལ་སྟེ་མིན་དང་གཡུལ་དུ་འཇུག་ཆེ་ལྟ་རྒྱལ་སྟེ་ལ་མ་འཛིགས་ཤིག་ཅེས་སྟགས་ཀྱི་སྐྱ་དེས་ལྟ་མིན་གྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་པས་འཛིགས་པ་སྟེ་ལ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལ་ཕྱེད་མོ་ཕྱེ་བས་གཡེང་བ་ན་སྟེ་མ་བཞིའི་སྐྱས་པོ་མེད་སྟེ་ལ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གཡུལ་ཕྱེད་འཛིགས་དེན་དག་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་
 བསམ་གཏན་དང་གསུགས་མེད་ལ་སྟགས་པ་བསྟོམས་པའི་རྒྱལ་ཕུང་པ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྟུལ་གྱི་འཛིགས་པ་རབ་འཛོམས་ཤིང་ཕུང་འདས་ཞི་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ལམ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་བརྟེན་
 པས་དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དབེ་ལས་ཕུང་པར་འཕགས་མདོར་བསྟན། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་གྲུན་ལ་བྱུང་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་པན་པ་དང་། གནས་སྐབས་མདོན་མཐོའི་བདེ་བ་དང་། སྐྱ་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་དང་
 ཐུགས་ཀྱན་དུ་བརྟེན་པའི་དང་གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྱུལ་གསུམ་སྟེ་རིམ་པར་དང་པོས་དང་པར་བྱས་དེ། གཉིས་པ་སྟོད་ཤིས་པར་བྱས་ནས། གསུམ་པས་སྟོད་དང་འཆོམས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་ཆོ་འབྱུལ་གསུམ་

ལྟ་བུ་གསའི་དཔོངས་འབྲེལ་སྒྲོམ་

མཉམས་དག་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིན་པས་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་མ་ལུས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལམས་སུ་ཡང་། ལྷ་དང་ས་གནས་མི་ལ་མཉམས་པ་མ་ལུས་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོ་འབྲུལ་གསུམ་དང་ལྷན་པས་མ་ལུས་པའི་འཛིག་རྟེན་རི་སྒོད་པ་ཀུན་དུ་འགོག་མེད་དུ་བྱུང་བར་སྒྲུང་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ནི་དེ་ལ་ནི་རབ་དུ་བརྟེན་པར་བརྟེན་དོ། །དེས་ན་སྐུ་གསུལ་ལས་ངེས་འབྱེན་གྱིས་བྱུང་བར་འབགས་སོ། །དེ་དག་རྟེན་ལས་འཇུག་རྒྱུ་ལོ། །རི་ལྷོར་ན་བ་ཡི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བས་བྲལ་མོའི་སྒྲ་སྒྲ་རྒྱུད་དུ་ནི་མི་མྱོད་ཁེད་སྒྲ་སྒྲ་ལ་མེད་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དབྱངས་རྒྱ་བཀས་མི་ཐོས་ལ། གལ་ཏེ་ཐོས་པའི་སྐུ་ལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཡང་དཔེར་ན་སྒྲའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ་ཅག་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རྒྱ་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བར་ཡང་། རྒྱ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགོ་ཁེད་འགའ་ཞིག་འགོ་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཚོས་གིན་དུ་བྲལ་ཁེད་ཟབ་པ་མཆོག་དུ་ཞི་བ་ནི་ཞི་བ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ལུང་དུ་གྱུར་པ་ཡང་། རྟོན་མོངས་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་སྐུ་ལ་ལྷན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མ་བྱེན་བརྟེས་བྱུང་བའི་རྒྱུ། སྒྲིན་གྱི་དཔེ་ཡི་ངེས་བྱ་བཞི། །ལོ་རྟག་འཕེལ་དང་སྒྲོན་ལས་གྱུར། །སྒྲིས་མེད་མི་རྣམས་ཞི་ཚོས་མཐུན། །ལོ་རྟག་འཕེལ་བའི་ཚོས་མཐུན་གཉིས། །འབད་བ་མེད་རྒྱུ་མདོར་བསྟན་པ། །རི་ལྷོར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་

༡༩། །འབྲིགས་པ་ནིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྟེན་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱ་ཆར་རྒྱ་ཡི་ལུང་པོ་ཡི་རྒྱན་འབྲུང་པ་འབྲང་རྩོལ་མེད་པར་ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷགས་རྗེའི་སྒྲིན་ལས་ནི།
རྒྱལ་བའི་གསུང་དམ་ཚེས་རྒྱ་ཡི་ཆར། འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་རྟེན་འཕེལ་བའི་རྒྱ་དེ་ཡང་ཀུན་སྒྲིང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབྲང་རྩོལ་མེད་པར་རྒྱན་གྱི་བུ་དུ་འབེབས་སོ། །སྒྲིན་ལས་འཇུག་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་པ། རི་རྩར་
འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དགོ་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་བག་ཡོད་པར་སྒྲིང་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱུད་དལ་བུས་བསྐྱབས་པ་ལས་སྒྲིས་པ་ནི་རྒྱ་ཆར་གྱི་ཐེག་མ་དག་སྒྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་བརྟེ་བའི་
རྒྱུད་གཡོས་ནས་འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་རྟེན་མཛོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྒྲིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་དམ་ཚེས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲིང་པ་འཁོར་བ་ལ་ཐན་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། བརྟེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་འགྱུར་པ་འཁོར་བ་དང་། མི་འགྱུར་བ་ལྷུང་འདས་ལྷོགས་གཅིག་པའི་མཐའི་སྒྲིན་གྱིས་མི་གོས་པ་མཐའ་བྱལ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་ཐག་མེད་ཀྱི་དྲིང་དེ་འཛིན་དང་གསུངས་ཀྱི་སྒྲོ་མཐའ་ལས་པའི་རྒྱ་
དུ་མ་མེད་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་ལྷུང་དབང་གི་སྒྲིན་ནི་དགོ་བའི་ལོ་རྟེན་ཟད་མི་གེས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་ལས་འགྱུར་རྒྱལ་ཚེས་མཐུན་གཉིས། དཔེ་བརྟེན་པ་དང་དེ་ཡི་དོན། དཔེ་རི་རྩར་རེག་བྱ་བམིལ་བ་དང་རོ་

ཞིམ་པ་དང་། ལུས་ལ་མི་གཞོན་པས་འཇམ་པ་དང་། འཇམ་སྒྲུབ་པས་ཡང་པ་དང་། དེས་མཆོན་ཏེ། གིན་རྒྱ་དྲུང་བ་དྲིང་བ་མེད་པ། མང་དུ་འཁྱུངས་ཀྱང་ལྟོ་བ་ལ་མི་གཞོན་པ། མགིན་པར་མི་གཞོན་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
 ལྟན་པའི་རོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལི་ཆར་ནི་སྒྲིན་དེ་ལས་ཐོན་པ། དེ་དག་སྣ་ལ་བ་རྒྱ་ཅན་དང་བ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སྟོགས་པ་གནས་ཐང་དང་པ་དང་འབྲེལ་བས། ཁ་བ་མངར་བ་ལན་རྒྱ་སྟོགས་གིན་རྒྱ་མང་པའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན།
 དོན་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལི་ཆར་རབ་དུ་ཡངས་གིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བརྒྱུ་སྒྲིན་སྒྲིང་པོ་ལས་ཐོན་པ། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་དབང་
 བསམ་པའི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། ཐོག་གསུམ་ལ་སྟོགས་རྒྱུ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་མཐུན་གསུམ། དཔེ་གསུམ་གྱིས་ནི་མདོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལི་
 ཐོག་པ་མཆོག་ལ་དྲུང་བ་ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་ལྷང་པོ་དང་། དེ་ལ་སྟོས་མི་སྟོས་པར་མ་མ་ངེས་པའི་ལྷང་པོ་དང་ནི་ཐོག་ཆེན་ལ་ཞེས་པ་ལོག་པར་ངེས་པ་ལི་ལྷང་པོ་གསུམ་ནི་དཔེར་ན་ཆར་བབ་ཆེ་མི་དག་དང་། ལྷ་བྱ་དང་
 ནི་ལི་དུགས་དང་རིམ་པར་བཞིན་དུ་འདྲེེ། ཁ་བ་ལ་མི་རྒྱ་པའི་བྱ་རྒྱ་དྲུང་པ་རྒྱ་མི་རྒྱུ་མས་མི་དགའ་བ་དང་། མ་ཐུང་ལ་མི་རྒྱ་པའི་བྱ་རྒྱ་དྲུང་པ་དག་རྒྱ་ལ་མི་རྒྱུ་མས་པར་མཐམ་

समाप्तः

ན་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐལ་མེད་སྤང་ལྷན་བདག་ལྷའི་བག་ཉལ་བརྟན་པོ་རྒྱལ་ལ་རེ་ཞིག་མི་ཕན་པར་གནོད་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་སོ། །མི་
 རྒྱལ་འཛུལ་པའི་ཆོས་མཐུན་གསུམ། །སྤྱག་བསྐྱལ་མི་ཆོག་མ་ཞི་བར་བྱེད། །འཁོར་བའི་སྒྲི་འཆི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་དེར་བརྟུན་ཅིང་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྒྱལ་པ་ལྷ་སྤེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྷའོ། །དེ་ལ་མི་
 གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ན་ནམ་ཡང་བདེ་བ་མེད་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་དང་བརྟུན་གྱིས་བཅིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་དྲི་ལེ་སྤྱག་བསྐྱལ་དྲག་དུ་མི་ལེས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཆོན་རྒྱུ་པོས་
 བཏབ་པ་དང་། རྒྱག་སར་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་གདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་ལས་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་གནས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་སྒྲིན་ལས་དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མི་དེ་རྒྱལ་པ་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་
 སྐལ་བ་དང་འཆུལ་པར་རབ་དུ་འབེབས་སོ། །ཞི་བྱེད་གིས་རབ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་ལྷང་འགྱུར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་མི་ལ་མེད་པ་ཡོངས་ཆོལ་དང་། ཡོད་པ་བསྐྱུང་བ་དང་བཀྲེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དུག་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱུང་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གིས་པའི་གིས་རབ་དང་ལྷན་པ་དག་ནི་ལྷ་མའི་དབང་སྤྱག་བརྟུན་དང་འཁོར་བསྐྱུར་ལྷ་ལྷ་མཆོག་ལ་འདྲ་མཛུན་པར་འདོད་

༡༡། །པ་མེད་དེ། རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་རབ་ལ་དད་པའི་རྩེས་འབྲང་ལ་སྟེ་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཞིག་གིས་སམ། ཡང་ན་ཤེས་རབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་དང་དད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་གནིས་སམ། ཡང་ན་ནང་གི་རྩེན་དང་སྟེ་ཡི་རྩེན་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གིས། ཟག་བཅས་འབྲས་ལུང་ཆ་འདྲི་ནི་སྟག་བསྟེན་ལ་དང་། ལས་ཉོན་འདྲི་ནི་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྲང་དང་། སྟག་བསྟེན་ལ་རྒྱ་འབྲས་འགགས་པའི་སྤང་འདས་འདྲི་ནི་འགོག་པ་དང་། ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཉིད་ཅེས་ཐོས་སྟོགས་ཤེས་པས་མཐོང་བའི་སྟེར་རོ། །ཤེས་ལྟར་སྟོང་ལོན་ཉམས་སུ་བྱང་། དཔེར་ན་བྱལ་བུ་ནད་ནི་སྤང་བྱར་ཤེས་བྱ་དང་། དེ་སྤང་སྟེར་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བུ་ལ། ནད་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་བྱ་དང་། དེའི་ཐབས་སྟུན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། འཁོར་བ་སྟག་བསྟེན་ལ་དང་དེའི་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ་ལྟ་རྒྱམས་རིམ་པར་ཤེས་བྱ་དང་སྤང་བྱ་དང་དེ་གྲ་པའམ་ཐོབ་པར་བྱ་ཞིང་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བར་ཤེས་ནས་བྱང་དོར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྟལ་པ་མཛད་པའི་རྒྱལ། ཆངས་པའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱ་གནིས། སྒྲིལ་ལྟན་སྤང་བ་སྟུན་རྒྱལ་དང་། སྒྲིལ་མེད་སྤང་བ་མེད་རྒྱལ་ལོ། སྤང་བ་སྟུན་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། འབད་པ་བད་དང་ཉེས་པ་སེལ། སྒྲིལ་བ་སྟུན་པས་མཆོངས་པར་བསྟུན། འབད་པ་མེད་པ། རྩི་ལྟར་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ཆངས་པ་ཡི་

༡༡། །གྱི་ནི་ཚངས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་མཐུས། རི་ལྷར་ཚངས་པ་ཉིད་འབད་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་སྟོན་པ་ལྷར་རང་བྱུང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུ་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་གདུལ་
 བའི་དགོ་བའི་མཐུ་ལས་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་སྒྱའི་སྒྲུང་བ་སྟོན་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུལ་བ་མེད་ལ་མི་སྒྲུང་ངོ་། །གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པ་ན་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་། ལུམ་གྱི་ལུམ་ས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲུ་བལྟམས་
 པ་དང་། ཡབ་གྱི་ཡབ་ལེར་སྒྱའི་གོང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཕོར་དང་ལྡན་ཅིག་དགོས་པར་རོལ་བ་དང་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པར་དཀར་བ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་གཤེགས་ནས་བདུད་སྟེ་བཅོམ་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེ་བཅོས་དང་། ཞི་བའི་གོང་དུ་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་འཕོར་བསྟོར་བ་དག་བསྟན་ནས་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆུལ་བསྟན་དེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་དེ་མཐོང་བའི་སྒྲུལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་ལམ་དུ་སྒྲུང་བར་མི་
 འགྱུར་ངོ་། །ལྷ་པ་ཡེ་ཤེས་སྟོ་བའི་ཆུལ། ཉི་མའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་པུར་བཞི། །ཡན་གཙོད་མི་རྟོག་གཞན་དོན་མཛད། །སྒྲུལ་ལས་རིམ་འཆར་དཔེ་ལས་འཕགས། །ཡན་དང་གཙོད་པའི་རྟོག་མེད་པ། །རི་ལྷར་འོད་ཟེར་ཆ་བའི་ཉི་
 མས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཉིད་ལ། བད་སྟོགས་རྒྱས་དང་གུན་སྒྱུ་དུ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནའང་། ཆུ་སྟེས་བྱེ་དང་གུ་སྒྱུ་དུ་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་དག་ལ། ཉི་མ་རྟོག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྷར། འཇིག་རྟེན་

2010

ལམས་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ནི་མ་ཡང་དེ་བཞིན་དེ། གསུང་ཕུང་པའི་དུས་གདུལ་ཕུང་ཕྱོ་ཡི་པརྟ་རྒྱས་པ་དང་། གདུལ་ཕུ་མིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་ཏཱ་ལ་རྩམ་པ་ལ་མི་རྟོག་གོ། །མི་རྟོག་གཞན་དོན་མཛད་ལ་གསུམ། རྟོག་པ་མེད་
དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ། རྟོག་པ་མེད་པ། རི་ལྟར་ནི་མ་འདི་ལྟར་ཕུང་ཞེས་རྟོག་པ་མེད་པར། རང་གི་འོད་ཅིག་ཅར་སྒྲིམ་པ་ཡིས། པརྟ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོ་རྟོག་སྐབས་གཞན་དག་སྒྲིམ་པ་དང་། ཀུ་ཏཱ་ལ་པར་བྱེད་པ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡི། ནི་མ་ལས་དམ་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་གདུལ་ཕུང་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པརྟ་འབྱེད་པ་དང་། བན་བདེའི་ལོ་རྟོག་སྐབས་རྒྱས་པ་དང་། གདུལ་ཕུ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀུ་ཏཱ་ལ་པར་བྱེད་པ་
ལ། འདི་ལྟར་ཕུང་ཞེས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འདུག་གོ། །འོད་ཟེར་འཕྲོ་པ། རི་ལྟར་ནི་མ་ནམ་མཁམ་གར་གར་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་དོན་ཆོས་སྒྲུ་དྲ་གཞན་དོན་གསུགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་
པོ་དག་གིས་མཛོན་པར་བུང་རྒྱུ་སྒྲིམ་པོ་ཆོས་དབྱིངས་གིན་དུ་རྒྱུ་དག་གི་ནམ་མཁམ་གར་གར་པའི་ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ནི་མ་འདི་ཡང་འགྲོ་བར་ནི་སུན་པ་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྒྲིམ་པར་མཛད་དོ། །ཅིག་ཅར་
གར་ནས་དོན་མཛད་དོ། །གར་ཕྱིར་གདུལ་ཕུ་ཕྱོ་ལ་རྒྱུད་དག་པ་ཡི། རྒྱུ་ཕྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། བདེ་གསེགས་ནི་མའི་གསུགས་བརྒྱན་སྒྱལ་པ་ནི། དཔག་དུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་ཞིང་དོན་བྱེད་དོ། །གདུལ་ཕུ་མ་དག་

པ
རྒྱ
དེ
ལྟ
མ

༡༥། །པ་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འཆར་རོ། །སྒྲུ་ལ་ལས་རིམ་པར་འཆར་རྒྱལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་ནི་བཤད་པ་ཉིད། བསྟན་པ། རྣམ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་དཔྱད་མེད་པར་བྱས་པའི་ཆོས་དཔྱད་པ་
ཤིན་རྒྱུ་རྒྱུ་དག་ནམ་མཁའི་སྒྲི་རྒྱུ་མཁའ་དང་འདྲ་པའི་དཔྱད་རྒྱུ་རྒྱུ། རྒྱུ་གྲུ་མ་ཐུན་པ་སངས་རྒྱུ་ཉི་མ་ལྟ་བུར་མཁའ་གདུལ་བྱ་ཡི་སྒྲི་པོ་རི་དང་འདྲ་པ་རྒྱུ་ལ་རི་ལྟར་འོས་པར་རིམ་གྱིས་འབབ་ཅིང་འཆར་ཏེ། དང་
པོར་བྱང་སེམས། དེ་ནས་རང་རྒྱལ། དེ་ནས་ཉན་ཐོས། དེ་ནས་མ་ངེས་པ། མཐར་ལོག་པར་ངེས་པ་ལ་འང་འབབས་སོ་ཞེས་སོ། །བཤད་པ། རི་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུ་པོའི་འོད་ཟེར་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ལྟ་པའི་ཉི་མ་གར་བ་འདྲི། ལྟོར་
བཞིའི་འཛིག་རྒྱུ་གྱི་ཐམས་ཀུན་རྒྱུ་ལྟར་བར་བྱས་ནས་དེ་ནས་ལངས་པའི་རྣམ་དང་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ནི། དང་པོ་མཆོག་རྒྱུ་མཐོན་པོའི་རི་དང་། དེ་ནས་བར་མ་དང་། དེ་ནས་དམན་པ་ལམ་དམན་པའི་རི་དང་། དེ་
ནས་སྒྲིགས་མཐོ་པ་ནས་དམན་པའི་བར་ལ་ལང་འབབ་པ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཉི་མ་ལང་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་སྒྲི། གདུལ་བྱ་སྒྲུ་ལ་པ་མཆོག་དང་། བར་མ་དང་། དམན་པ་དང་། མཐར་
ལོག་སྒྲི་ཅན་ལ་འང་འཆར་ཞིང་སྒྲི་ན་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་རྒྱལ་གཉིས། འོད་ཟེར་བྱུང་འཕགས་བྱུང་ལས་འཕགས། འོད་ཟེར་སྒྲིགས་བཅུའི་ཞིང་གྲུ་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐིལ་བྱས་པར་འོད་ཟེར་རྒྱུ་པ་ཉི་

བཀའ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

མ་ལ་མེད་ལ་དེར་མ་མེད་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་བཀའ་པ་བསལ་ནས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ལུགས་རྒྱུ་ལེ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་པ་པའི་མཛད་པ་ལྟ་བུ་
 བར་བཀའ་ལེ་བདག་པའི་ལོད་ཟེར་གྱི་ཆོག་པ་གྱིས་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་པས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་པའི་ཞིང་གུན་གསལ་བ་དག་མཛད་པ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་བསལ་ཏེ་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཕྱིད་
 ལས་། འཛིག་རྟེན་འདིར་ཉི་མ་གར་ཡང་། ཡོད་པ་སྟོན་པ་གྱིས་གསུག་སྟོན་པ་མཛོད་པ་སྟོན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ལུགས་བསལ་སེལ་བ་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་མཛོད་པ་སྟོན་པ་གྱི་རྒྱལ་པ་མཛོད་ལ། སངས་རྒྱལ་ཉི་མ་གསུལ་
 པའི་ཤོད་དུ་གསེགས་ཆོ་མིག་དང་མི་ལྟ་བུ་ལྟོ་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གསུགས་མཛོད་ཞིང་། འོན་པས་སྒྲུ་ཐོས། སྟོན་པས་དུན་པ་རྟེན། དཔུང་པོའི་ཁྱིམ་དུ་གཏེར་ཐོན་པ་སྟོན་པ་མཛོད་པའི་ཉི་མ་འཛོ་སེལ་ཞིང་མཛོད་
 མཛོད་པའི་ལོགས་སྟོན་པ་འདོད་པའི་དོན་མཛོད་པས་གསུང་པའི་ཆོག་པ་དང་ལུ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་དེ་མཛོད་པ་ལས་ནི་བདེ་བ་ལྟར་བར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཡང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་དུ་གསེགས་ཆོ་དོན་མཛོད་པའི་
 ཆོག་པ་ལུ་ཁེས་སྟོ་མཛོད་གསུང་ཐོས་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་དུ་སྟོན་པ་ཞི་བ་ལོ། །རྒྱ་གཏི་ལུགས་གྱིས་སྟོ་ཤོས་གྱི་མིག་ལྟར་པས་འབྲས་ལུ་ཕྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ལྟར་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལུ་པའི་མུན་པས་བསྟོན་པས་པ་རྣམས་སངས་

༡༥། །ཀུམ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་སྒྲུང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་སེམ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཉིད། རྣོ་རྒྱུ་བུའི་དཔེ་ཡིས་
 དེས་བྱ་གཉིས། རེ་འདོད་སྒྲུབ་པས་མཆོངས་པར་བསྟན། རྟོན་པར་དཀར་བས་མཆོངས་པར་བསྟན། །རེ་འདོད་བསྒྲུབ་པས་མཆོངས་བསྟན་གཉིས། །རྟོན་མེད་འདོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དཔེ་རྒྱུ་རྣམས་ལྷིན་བཞིན་གྱི་རྣོ་རྒྱུ་
 རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་འོད་འདི་བུའི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅུར་དུ་ཉི་ལོ་རྣམས་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྒྲོན་ལུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ལོ། །འབྱ་སྒྲུབ་ཐས་གོས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ཀྱང་
 སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། རིན་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ལྷིན་བཞིན་གྱི་རྣོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་སྒྲུབ་པས་མ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལོས་པ་དང་འཆོམས་པར་ཐོག་གསུམ་
 སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལོས་པའི་ཆོས་ནི་ཐོས་པར་བྱུར་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་དེ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །འབད་མེད་རྟག་དུ་བཞུགས་ཚུལ་དེ། རི་ལྟར་རྣོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལོ་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་རི་འདོད་པའི་རྣོ་རྒྱུ་
 འབད་པ་མེད་པར་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་དུ་སྟེར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་འབད་པ་མེད་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་ཐོས་པར་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་སྒྲུབ་གཞན་གྱི་རིན་དུ་ནི་ལྷིན་པ་རི་ལྷིན་པར་དུས་རྟག་དུ་བཞུགས་པ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཡིན་ནོ། རྒྱུད་པར་དགའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་ཅིང་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་པས། རོན་དུ་གཉེར་ཡང་། ཇི་ལྟར་དགོས་འདོད་སྟེར་བའི་ནོར་བུ་བཟང་པོ་
དེ་འཇམ་གྱིང་གི་འགྲོ་བ་འདིར་རབ་དུ་རྒྱུད་པར་དགའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གིན་དུ་སྐལ་ལ་བརན་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཡིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་འདིར་བདེ་གསེགས་མཐོང་བ་རྒྱུད་དགར་གེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱན་པ་
གསུང་གི་གསང་བ་མཆོག །བྲག་ཆའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱས་པ། །དཔེ་དང་དོན་ནི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་བྲག་ཆ་སྟགས་སྐྱ་བརྒྱན་གྱི་ནི་སྐྱ་རང་རང་གི་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཉན་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་གི་རྒྱུན་
ལས་ལྟར་བ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་བྲག་ལ་སྟགས་ལ་འདི་བརྗོད་དོ་སྐམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱན་སྟགས་འབྲང་ནས་བརྗོད་པར་བཟོ་བའོམ་འབད་ཚུ་ལ་མེད་ལ། ལྟ་དེ་བྲག་སྟགས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་པ་
ལྟར། རོན་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཉན་པ་པོ་གངུ་ལ་བྱ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་རིག་ལས་ལྟར་བ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་འདི་ལ་འདི་སྟོན་ནོ་སྐམ་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་ལ་བཟོ་ལམ་འབད་ཚུ་ལ་མེད་ཅིང་། གསུང་དེ་སྐྱ་ཡི་ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་སྐྱ་ཡི་གསང་བ་མཆོག །ནམ་མཁའི་དཔེ་ཡིས་ངེས་བྱས་པ། །དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེ་རང་གི་ངོ་

ལྟོ

འ
ལྷན་གྱིས་

༡༡། །པོ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་མར་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་གཞི་ཡང་མེད་ལ་བྱེ་བྲག་རྒྱུར་མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་རྒྱུ་འདས་པ་ཡིན་པས་ན་གཟུགས་
མེད་ཅིང་འདིའི་ཞེས་བརྟན་རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་དབུས་ཀྱི་ཆ་མཐོ་བ་དང་མཐོའི་ཆ་དམའ་བ་དང་། གྲུ་བཞི་རྒྱུ་པོ་སྟགས་སུ་དང་། རྟོན་པོ་སྟགས་སུ་མཐོང་ཡང་ནམ་མཁའ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །དོན་དེ་བཞིན་རྒྱུ་མཁའ་འདུག་དང་བལྟམས་པ་སྟགས་ནས་རྒྱུ་པོ་ལ་མཐོང་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དགྲ་པ་ལྷགས་རྗེ་འདུག་པའི་རྒྱུ་པོ་
གཞིའི་དཔེ་བྱས་དཔེ་དང་དོན། །དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ས་ལས་སྒྲེ་བ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་མེ་རྟག་ལ་སྟགས་པ་འདི་ཀྱན་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྒར་མེད་འཕེལ་བ་དང་སྒར་ཡོད་
བརྟན་པ་དང་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་རྒྱུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉིར་འཆོ་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་
དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་དང་། ཐུན་ལོག་པར་ངེས་པའི་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྒྱ་བ་རྒྱམས་མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བརྟན་ཡངས་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་ཀྱན་གྱི་ཉིར་འཆོ་མཐོང་དོ། །དགོས་བརྗོད་སྐབས་དོན་བསྟུན་ལ་གཉིས། དགོས་

བསལ་པ་མེད་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

དང་དཔེ་དོན་གྱིས་དབྱེ་བ། དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ་བྱུང་པར་བཤད། དགོས་སྟོབས་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་བཞི། དགོས་དང་ཉིད་དགོས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། འཛིག་རྟེན་པ་དག་འབད་ཚུལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ་ལྟན་གྱི་བྱེད་པ་
 མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་འདྲ་འབད་ཚུལ་མེད་ན་གཞན་དོན་སྟོབས་ཀྱི་ལྟར་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལྱུང་བྱེད་ཐོ་ཚུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་ཚུལ་མེད་པའི་ཚུལ་བརྒྱ་བྱེད་གྱི་གཞུགས་སྟོབས་དཔེ་རྣམས་དག་
 ཡིས་ནི་མདོ་ལས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་འགག་མེད་ན་སྒྲིམ་འགག་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོ་ཚུ་བཅད་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ལ། གསུང་རབ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མཚོན་པའི་དཔེ་དག་པོ་འདི་དག་རྒྱ་མཚོ་
 དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་རབ་དུ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡི་མདོ་སྒྲིམ་པའི་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་སྟེན་སྒྲུབ་པ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་དགས་བཤད་པ་དེ་ཡི་དགོས་པ་དང་ཉིད་དགོས་གཉིས་ཀ་ཡང་
 བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་དང་དགོངས་འགྲུལ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཐོས་པ་ལས་སྒྲུབ་པར་སྟེན་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི་སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཚུ་པོ་འདིས་བརྒྱན་པའི་ཕྱོ་ལྟན་བྱང་སེམས་དེ་ནི་སྒྲུབ་དུ་སངས་རྒྱས་སྒྲིམ་ཡུལ་འབད་
 མེད་ལྟན་འགྲུབ་གྱི་བྱེད་ལས་ཀྱན་ལ་དང་པོར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཅིང་མཐར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་སུ་ཐོ་ཚུ་ཚོད་པ་དགོས་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡུལ་ལ་

ཕྱིར་དོན་བཞུགས་པུ་

༡། །འཇུག་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ། །དཔེ་དང་དོན་དག་བསྟུན་ཏེ་བསྟུན། །འབད་མེད་དུ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་བྱིར་ཡའི་ས་གཞི་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་
པའི་དཔེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དགུ་གོང་དུ་ལེགས་པར་བཟོད་པ་དེ་ལ་ནི། དེ་ཡི་བསྟུན་དོན་ངེས་པར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེས་སྒྲུབ་རྣམ་འབྱུང་ལ་སྟོན་པ་དང་། ར་སྒྲུལ་གསུང་གདམས་དག་བཟོད་པ་དང་།
ལྷན་གྱིས་ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེས་བྱུང་པ་དང་། ཚངས་པས་སྒྲུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པར་སྒྲུལ་པ་དང་། ཉི་མས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ་དང་། རོར་བུས་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་དང་། སྒྲ་བརྒྱན་གྱིས་གསུང་གི་གསང་བ་དང་།
རྣམ་མཁས་སྒྲུ་ཡི་གསང་བ་དང་། ས་ཡི་དཔེས་ཐུགས་རྩེ་ལྷོ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད་བསྟུན་ཏེ། །དམ་བཅའ་ལ་སོགས་དོན་གསུམ་སྒྲུར། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལུན་འདས་རྣམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་འབད་ཚུལ་
གྱི་རྒྱན་ཀྱན་རབ་དུ་ཞིབ་ཡིས་འཇུག་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འད་གསལ་བའི་ཐུགས་མཐར་ཐུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དེ་མེད་བྱིར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་སྒྲུབ་ལྟར་བ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དག་ནི་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ངོ། །དེ་ལ་འབད་ཚུལ་ཞིབ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅུས་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ནི་དེ་སྒྲུབ་གྱིས་གསུན་ཆོགས་སོ། །དེ་ལྟར་འབད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་གྱུར་

བཀའ་མཁའ་མའི་དགོང་མའི་འབྲེལ་སྒྲོལ་

གདུལ་བྱའི་དོན་སྐྱེ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ནི་གདུལ་བྱ་ཆུང་མས་ལ་གྱུ་པའི་དོན་དུ་མཐུན་དཔེ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སྟགས་པ་དག་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དོན་འབད་ཚུ་ལ་མེད་ཚུ་ལ་ལོ། །མངས་ཆུས་ཀྱི་ཕྱིན་
 པས་མཛད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དཔེ་དག་ཆུང་མས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཆུང་མས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་རྒྱལ་འབྱུལ་རྩོན་པ་དང་གསུང་གདམས་དག་འདོམས་པ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་ཆུང་པ་དག་སྟགས་གསལ་བར་བྱས་པས་
 མི་རྩོན་པ་མངས་ཆུས་ཆུང་མས་སྐྱེ་བ་དང་འཆོ་བ་ལ་སྟགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆུང་མས་དང་བྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་རྩོག་དང་འབད་བ་དང་ཚུ་ལ་བ་མེད་པར་རབ་དུ་འཇུག་པར་རྩོན་པ་ལོ། །དཔེ་ཡིས་མཆོན་ཚུ་ལ་བཤད་ལ་གཉིས། དཔེ་
 མི་དཔེ་བ་བརྒྱན་པ་དང་། མངས་ཆུས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་གང་ཞིག་མཆོན་ཀྱིད་ཀྱི་དཔེ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། སྐྱའི་རྩ་པོ་ཆེ་དང་། སྐྱིན་བཞིན་དང་། ཆོངས་པ་དང་ཉེ་མ་དང་། རིན་ཆེན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དབང་གི་
 རྒྱལ་པོ་བཞིན་དང་། སྐྱ་བརྒྱན་དང་ནམ་མཁའ་དང་སྟག་ཞི་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཇི་ཕྱིད་པའི་བར་དུ་འབད་ཚུ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ལྷན་གྱུ་པ་དུ་མཛད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་འབྱུར་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་མས་ཀྱིས་རིག་གི་བལ་
 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དང་གྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལོ། །རིན་ཆེན་གྱི་སྟག་ཞིར་ལྷ་དབང་གི་གཟུགས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཡི་སྐྱར་པ་རྩོན་པ་སྟེ། འབད་མེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་རྩ་པོ་ཆེ་དང་འདུ་ལ།

༡༡། །ཁྱུ་པ་དག་མངས་ཀྱིས་ཀྱི་མ་ཁྱེན་པ་དང་བརྟེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲིན་ཆོག་ས་ནི། མཐའ་ལས་པའི་འགྲོ་བ་མི་དེ་ཕེད་ཆེད་ཆེས་ཕེ་མའི་བར་དུ་ཁྱུ་པ་ནི་ནམ་མཁའི་སྒྲིན་ཆོག་ས་དང་འདྲ་ཞིང་། ཆོངས་པ་རང་གནས་ལས་མ་གཡོས་པར་སྐྱལ་བ་སྒྲིན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྒྲིའི་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་སྐྱལ་བ་རྣམས་པ་དུ་མར་རབ་དུ་སྒྲིན་པ་དང་། ཅི་མའི་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་ཡི་གེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རབ་དུ་སྒྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་མས་རྣམས་པར་དག་པའི་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་གཞན་དོན་རྟོག་མེད་ལྟོན་གྱི་པ་དུ་མཛད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱུ་པ་པ་མངའ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་སྒྲིན་ཆོག་ས་སྒྲོ་བ་ཀྱང་ཐུག་ཅུ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ཡི་དོ་ཐོར་གྱི་པ་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་གསང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འཇིག་རྟེན་གྱི་པ་ཁྱུ་པ་དང་། དཔྱེབས་སོགས་སྐྱུ་སྒྲུང་བས་གཞུགས་སྐྱུ་གྱི་པ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་རྟག་པ་ཅི་དེ་དོ། །སྐ་གཞི་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་དགར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲིན་པ་དོག་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཕེལ་བརྟན་ཡངས་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་གྱུན་དུ་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་མངས་ཀྱིས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པའི་ཡི་གེས་ཀྱི་སྐ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། དེ་ལ་དག་པའི་སྐ་ལྟ་བུ་ནི་དང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྐར་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ལ་གཞིས། །གཞུགས་སྐྱུ་སྐྱེ་འཇིག་སྒྲུང་ན་ཡང་། །ཆོས་སྐྱུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ལྟ་དང་། །ཆོས་མཐུན་མཐུངས་པར་

五

[illegible]

མཛེས་པ་ལྟར་

སྒྲུང་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཏུན་དུ་ནི་མི་གཤམ་པའི་ལུན་པ་འཛོམས་པ་མིན་པས་དེ་འདྲ་མིན་ལ། གཏུན་དུ་ལུན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་ལུས་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཆར་གཏུན་དུ་ལུན་པ་འཛོམས་པ་དང་
འདྲ་སྟེ། ནོར་ལུ་ནི་ལྷ་མོ་གསུང་དུ་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་ཐོབ་པའམ་འབྱུང་བ་ནི་རྗེད་པར་མི་དགའ་བས་དེ་འདྲ་མིན་ལ། རྗེད་དགའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གང་དུ་མི་རྗེད་པ་བཞིན་ཏེ། སྒྲུབ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུན་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཏེ་རང་བྱུང་འདྲས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །འདྲས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། ནམ་མཁའ་པའི་ནི་དགེ་བ་ཡི་གཞི་འམ་རྗེན་མིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ལ།
འཛིག་རྗེན་དང་འཛིག་རྗེན་ལས་འདས་པ་ཡི་འགྲོ་བའི་ལུན་ལུས་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་གནས་པ་ཡི་རྗེན་ནམ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེན་བྱེད་པ་དག་དང་འདྲ་བའོ། །དེ་ཡིན་ཏེ།
སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྗེན་ནས། འཛིག་རྗེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལུན་ཚོགས་ཐེག་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྗེན་ནས་འཛིག་རྗེན་པའི་ལུན་ལུས་ཚོགས་པའི་ཀུ་འདོད་ཁམས་པའི་དགེ་
བའི་ལས་ལམ་བརྒྱ་དང་། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏུན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་ཀུ་གཞུགས་མེད་པའི་སྒྲུབས་འཇུག་རྒྱལ་སྤྱི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ལེའུ་བཞི་པའི་ས་བཅད་ཚོགས།

༡༡། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་བསྟན་པ་ཅན་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་གི་རིགས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་དེ་བཞིན་པའོ། །གནས་བཞིར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། །མཆོག་དུ་བསྟགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན། དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་བཤད། །བསྟགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་ལ་གཉིས། །གནས་བཞི་རྟོགས་པར་དགའ་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་གྲོ་བུར་དེ་མས་གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྟོབས་སྟོགས་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་དེ། རྩོམ་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་ནི་གྲོ་བུར་གྱི་དེ་མ་པལ་ཆེ་བ་དག་པའི་སེམས་ཅན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེ་བཞིན་དུ་བསམ་བློ་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཞིག །དེས་ན་གནས་བཞི་པོ་འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་ཡུལ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟོགས་ཕན་ཡོན་ཐོབ་རྒྱལ་ལོ། །ཕན་ཡོན་ཐོབ་རྒྱལ་འདི་ལ་གཉིས། །ཐབས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞན་ལས་འཕགས། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་རྒྱལ་ཆོན་ནོ། །གཞན་ལས་འཕགས་རྒྱལ་མདོར་བསྟན་ནས། །འོན་ཀྱང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ལྟན་གང་ཞིག་རྒྱལ་པའི་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ལ་མོས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྟེ་ཆོགས་བསམ་མི་བྱེད་པ་གནས་པའི་སྦྱོར་དུ་རུང་བར་འགྱུར་དེ། པལ་པས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཅ

५५

ན་གྱི་གནས་འདི་བཞི་ལ་མཛོད་པར་དག་འབའི་དགོ་བས། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྱིན་སྟོན་པ་ལས་བསྟན་ནམས་ཆོག་མས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཏེ་འདི་ལས་གོང་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ།
 རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་ནི་གསུམ། སྒྱིན་པ་མཛོད་ལས་བྱུང་འཕགས་ཤིང་། གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་བསམ་པ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནོར་བུས་
 ཏེ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་དཔག་དུ་མེད་པས་སྒྲུས་པ་ནི། གངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ལས་པ་དག་གི་རུལ་དང་མཉམ་པ་དུས་ནིན་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡུལ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་
 རྒྱུ་ལ་དུས་རྟག་པར་འབུལ་ན་བསྟན་ནམས་ཆོས་མང་དུ་འབྲེལ་མོད། དེ་བས་གང་གང་ཟག་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དོན་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དོན་རྟོགས་ན་ལྷ་ཅི་སྟོས། ཐར་ཆོག་ཅུང་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་
 གྱུར་ནི་ཡིད་ཆོས་པས་མོས་ན་མོས་པའི་དགོ་བ་འདི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་གྱུར་བསྟན་ནམས་ཆོས་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་བེམས་ལས་གྱུར་བྱུང་འཕགས་པ། སྒྲུ་ལྷན་གང་
 ཞིག་བསམ་པ་སྒྲུ་མེད་བྱུང་རྒྱུ་འདོད་པས་དུས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་དག་འཆོག་ཀྱིས་འབད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བེམས་ཉེས་པ་ཕྱ་མོས་གྱུར་དུ་མ་མེད་

༡༡། །པ་སྐད་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་མོད། དེ་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་གནས་བཞི་པོ་འདྲི་ལས་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཆོག་ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་པར་
 བྱར་ན་མོས་པའི་དགོ་བ་འདྲིས་གོང་བཤད་གྱི་རྒྱལ་བེམས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲིམ་པ་ལས་ཀྱང་བྱུང་འཕགས་ཏེ། གང་ཟག་གང་ཞིག་འཛིག་རྟོན་འདྲི་ན་བྱེད་ལས་
 བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འཛིལ་པར་རྒྱས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ལྟ་ཡི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཆོངས་པའི་གནས་པ་ཆོང་མེད་བཞི་རྒྱམས་ལུལ་བྱུང་མཐར་མོན་པ་ཞིག་རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱལ་འཕོ་བ་མེད་པ་
 ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བསྒྲིམས་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོ་འཕེལ་མོད། དེ་བས་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་གནས་བཞི་པོ་འདྲི་ལས་བརྒྱམས་སྟེ་དོན་རྟོགས་ན་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། ཐར་འང་ཆོག་ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་
 ཀྱང་ནི་ཡིད་ཆེས་པས་མོས་ན་དེ་ལྟར་མོས་པའི་དགོ་བ་འདྲི་གོང་བཤད་གྱི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཕེལ་ཞིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲི་རྒྱམས་ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ཆོགས་བཅད་དུ་
 བུས་པའོ། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དེ་ལྟས་སྒྱུར་རྒྱལ་བསྒྲིམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་གནས་བཞི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། འདྲི་རྒྱར་

50

[illegible]

四
學
不
能
成

༡༩། །སྒྲུ་མེད་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ་རྩུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དྲེ། གང་གིས་ན། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ་བཞི་པོ་འདྲི་ནི་རིམ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་བདག་འདྲུས་ཀྱང་ཐོབ་པར་རྒྱས་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་འདྲི་འདྲི་ཡོན་ཏྲན་དྲང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་མོས་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཚོས་ལ་དོན་གཉིར་གྱི་འདུན་པ་དང་། དག་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩེན་འགྲུས་དང་། དམིགས་བ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་བྱ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་གནས་གྱི་སྒྲོད་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ། རྒྱས་རྒྱག་དུ་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་དྲེ། རང་ག་ཞན་ཀུན་ལ་ཐམས་ཡོད་ཅིང་ཐོབ་རུང་དུ་ཤེས་པ་སོགས་གྱིས་སོ། །སྒྲོར་བ་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་འདུག །ཕྱིན་དུག་ལ་འདུག་འདི་ལ་བཞི། བ་རོ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་དུས་རྒྱག་དུ་ཉིར་གནས་པས་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་པ་རོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པས་བསོད་ནམས་ག་ཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་ཆེས་མང་པོ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕྱིན་བྱ་ཕྱིན་པོ་ཕྱིན་བྱེད་སོགས་བྱ་བྱེད་ལས་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ་ལ་པོར་

ཡག་པ་སྤྲུལ་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་

མཛེས་པ་རྒྱུ།

གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་པས་བསོད་ནམས་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྒྲིན་གོགས་དེ་ཡི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་གོགས་པ་ལྟ་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་ཕུ་བའི་དངོས་གསུམ་
ཕྱིད། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་པར་ཕྱིན་ལྟ་པོ་ལས་སྒྲིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལས་ཕུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་སྒྲིན་པ་ཡི་བསོད་ནམས་ཕུ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་ཕུང་བ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཕུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ།
བསོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པོ་དག་ལས་ཕུང་བ་ནི། བསྒྲུལ་པ་ལས་ཕུང་བའི་བསོད་ནམས་ཕུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་གོགས་སུ་གྲུན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་སྒྲར་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
པ་ཉིད་དོ། །སྒྲར་ཕྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི། དེའི་སྒྲར་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱིད་ལས་དེ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གོགས་གེས་ཕྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་
སྒྲ་དང་འཆལ་རྒྱལ་ལ་སོང་ས་པའི་རྒྱལ་རྟོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གོགས་ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིན་པོ་གེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་པོ། །དོན་གྱི་གནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་
ལས་གནས་སྒྲིབ་གཉིས་དེ་དག་ནི། རུ་བརྒྱས་སྒྲོང་པར་ཕྱིད་པའི་རུ་གནས་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་པར་ཕྱིན་སྒྲ་མ་ལྟ་ལས་གེས་རབ་མཆོག་ཡིན་ལ། གེས་རབ་དེ་ཡི་གཞི་ནི། དོན་གནས་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

༡༢། །བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐོས་པ་ནི་གཞན་སྤྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །མཐུག་ཡོངས་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས། །བཤད་བྱའི་
དོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། །འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ། །བསྐྱེད་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྒྱལ་ས་པའི་ཚུལ། །ཆོས་ལ་གཞོན་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། །བརྒྱལ་ས་པའི་བསོད་ནམས་བསྐྱོ་བའོ། །
བརྒྱལ་ས་པའི་ཚུལ་ལྟ་སྟེ་མས་སུ་བཞི། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཕྱིར་བཤད། །དེ་ལྟར་དོ་རྟེན་གནས་བདུན་བཤད་པ་དེ་ཡང་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུངས་དབང་གིས་ཁུས་པའི་མདོ་དང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་སྤྱོད་པོའི་མདོ། །དཔལ་བྱེད་གིས་ཁུས་མདོ། །འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་མདོ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་སོགས་ངེས་དོན་སྤྱོད་པ་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་རྣམ་དག་དང་། །གནས་སྐབས་སུ་བྱ་བྱེད། །སྟོས་པ། །འཐད་པ་
སྟེ་རིགས་པ་གསུམ་དང་། །མཐར་ཐུག་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རིགས་པ་སྟེ་རིགས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། །གང་ཕྱིར་བཤད་ན། །རྣམ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྱེད་ཞིག་སྤྱོད་པ་ལྟ་སྟེ་མས་ཀྱང་དག་ནས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལུང་
འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་འབྱེད་ཞིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཞན་གང་དག་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་འཕགས་ཀྱི་དགོ་བ་

ལྟ་བུ་ལ་མོས་པ་འབྱེད་སྤྱོད་

མཛེས་པ་ལྟར་

ལུན་ལུམ་ཚེགས་པ་ལུན་པ་ལ་སྒྲོ་པའི་སྒྲོ་ཅན་ནམ། ཡང་ན་གནས་ཐབ་མོ་ལ་མོས་པར་དགའ་ཡང་། མོས་པའི་དགེ་བ་ལུན་ལུམ་ཚེགས་པ་དང་ལུན་པའི་སྒྲོ་གོས་ཅན། དེ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་བསྟན་བཅས་འདི་བཤད་
དོ། །འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་རྒྱུར་ན་ཕྱི་ཡི་རྒྱུན་སྒྲོན་མེད་པ་སྒྲོག་དང་ནོར་བུ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་འོད་ལ་བརྟེན་ནས། བླ་གི་རྒྱུན་མིག་དང་ལུན་པས་ཡུལ་གཞུགས་ལ་ལུ་བ་བཞིན་དུ། དོན་དེ་བཞིན་ཕྱི་
རྒྱུན་། ཚེས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་སྒྱུའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རྒྱད་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་ངེས་པའི་ཚེག་དང་། དོན་མཚན་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་མཁྱེན་པ་ཚོས་དང་། ཚོས་དེ་
དག་གི་དབྱེ་བ་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་སྒྲོ་བས་པ་སྒྲེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་འོད་ཟེར་འགྲོད་པར་མཛད་པ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བླ་གི་རྒྱུན་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་མིག་གིས་ཐབ་མོའི་དོན་མཐོང་ནས་
བུམས་པ་བདག་གིས་གཞུང་འདི་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་བཀའི་ངོ་བོ། གསུང་རབ་གང་ཞིག་བཟོད་བྱ་ཐབ་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ། རྗོད་བྱེད་དག་ཚེག་དུ་མ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ཉིར་
འབྲེལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་སྒྲུང་བྱ་ཐམས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་གསུང་དུ་གྱུར་པ། གཉེན་པོ་འཇམ་འབྲས་ལུ་ལུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་པའི་ལན་ཡོན་སྒྲོན་ཅིང་ཐོབ་པར་མཛད་པ་ཡི་

2000

༡། །ཡོན་ཏན་པའི་ལྷན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དྲང་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྒྱུ་པ་གཞན་ནི་གསུང་རབ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཐུན་གྲུས་པས་བྱང་རྒྱལ་ལོ། །གཞུང་གང་ཞིག་བཤད་བྱེད་བྱུང་པར་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་བརྗོད་བྱུང་ལུང་ཡོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རང་བཟོ་མིན་པ་དང་། རྩོམ་པ་པོའི་བྱུང་པར་རྟེན་བཀྲར་སྟགས་གྱི་རྒྱུ་གཞིར་མེད་པ་ཡིན་ཆོས་དང་དོན་ལེགས་པར་གཤམ་པ་ཅན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་གྱི་བྱུང་པར་དེ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་པའི་ལྷན་གྱི་བསྟན་པ་ཅོས་དེ་ཡང་དྲང་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགའ་བཞིན་དུ་གྲུས་པས་སྒྲི་བོས་བྱང་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ལ་གཞོད་པ་སྤངས་ལ་གསུམ། དག་ཐབས་ངེས་བཟུང་བསྟན་པར་གདམས། ཉམས་པའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྤངས། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་འབྲས་བུ་སྤྱོདས། དག་ཐབས་ངོས་བཟུང་བསྟན་ལ་གཉིས། །རང་བཟོ་སྤྱོད་དང་སྟགས་ཞེན་སྤྱོད་། རང་བཟོ་སྤྱོད་རྒྱལ། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལས་ཆེས་མཐས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཤམ་བྱེད་རྒྱུ་པ་མ་ལུས་པའི་ཇི་སྟེད་པ་དང་། དེ་ལོན་ཉིད་མཆོག་ཇི་ལྟ་པའི་དོན་ནི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་གུན་མཐུན་གྱིས་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་དེ་ལུང་གཤམ་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་རང་ཉིད་གྱིས་དྲང་ངེས་གྱི་རྒྱལ་སྟེ་ཆོགས་པར་བཞག་པ་ལ་མདོ་སྟེ།

वर्गः:संस्कृत-संज्ञा-सूची

གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དང་ངེས་དོན་ལ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་བཟོས་འཆོལ་བར་བྱས་ཏེ་མི་དགྲུགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགྲུགས་པར་བྱས་ན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གྱི་ཚུལ་ལམ་གཞུང་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 བསེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི་གཞོན་པ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་བྱིན་ཏེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟབ་མོ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་བྱིན་ཏེ་ཟབ་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་
 ཏེ་སྒྲུགས་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་གྲོ་བར་མ་ཆུད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མ་འོངས་པ་ན་མི་དགྲུགས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྒྲིང་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་
 བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ནས་སྒྲིང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བརྒྱ་སྟེ་འགན་སྒྲིང་ཏོ། །ཕྱོགས་ཞེན་སྒྲིང་ཚུལ། ཉན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལ་སྟགས་པས་སེམས་ཀུན་དུ་མོངས་པར་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱལ་སྟགས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དང་། དེས་ལོགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་གྱི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ལྷུས་
 ཏེ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བུས་བྱས་པ་དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ལྟེ་སྟེ་ཞེན་པའི་ལྟ་བུ་ངན་པའི་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་རྣམ་ཡང་མི་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱར་ན་ཡང་དག་པའི་གནས་ལས་ཡིད་ཕྱིར་

མཛེས་པ་ལྟོས་པ་

བ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་དོར་ལ་མ་ཐས་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་འཛིགས་པར་གྲགས་པའི་མེ་ལིས་བསྐྱེད་པ་དང་ནི། མི་བཟད་པའི་སྐུ་ལ་གདུག་པས་ཟ་བ་དང་། གསེད་མ་ལིས་གསོད་པ་དང་ནི།
ཐོག་གིས་འཕྲིགས་པ་ལ་འདྲ་བའི་རྟེན་དུ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མེ་དང་སྐུ་ལ་དང་དགྲ་དང་རྩོམ་མེ་སྟེ་ཐོག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆེ་འདྲིའི་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ། ལུ་དེ་རྣམས་ལས་མཚར་མེད་པའི་དཔུལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་ཤིན་དུ་འཛིགས་པར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཆོས་སྤངས་པས་མཚར་མེད་དུ་འགོ་ཁེང་འཆོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཕོར་བ་སྟོང་རྩལ་གང་ཟག་དན་པ་གང་ཞིག་དུས་ཡང་ཡང་སྟོན་གྲོགས་བསྟེན་པས་སྐབས་
དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོང་བ་གྲོངས་པར་འདོད་པས་དན་སེམས་དང་ལྟན་པས་བྲག་འབྱེན་པར་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་ཕ་དང་མ་དང་དགྲ་བཙུན་པ་སྟེ་གསོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཆོག་ཆོགས་དགེ་འདུན་དཔེན་
ཀྱིས་འབྱེད་པའི་མི་དེ་དག་གི་ཡང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྩོམ་པོ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་བསམས་ཤིང་བསྒྲུལ་སྟེ་སྐུར་དུ་མཆོས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྤང་
ཁེང་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཐར་བ་གྲུ་ལ་ཡོད་དེ་དེའི་རྒྱ་ལམ་མེད་པས་སོ་ཞེས་དེ། མཆོས་མེད་བྱས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་སྤངས་ན། ཆོས་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པས་མཚན་ཐར་གྱི། ཐར་པའི་རྒྱ་ཆོས་རང་སྤངས་ན་ཐར་པའི་རྒྱ་

༡༧། །གཞན་མེད་པས་གཡ་ཐར་ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་བསྟོ་ཞིང་འཆད་རྩལ་བསྟ། བསྟོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་ཁམས་བདེ་གསེགས་སྟེང་པོ་དང་། སྟོ་ཐུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་
 པས་བྱུང་རྩལ་དང་། བྲལ་སྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྟེན་ལས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་རྣམ་པ་བདུན་རྩལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། བཤད་པ་པོ་བདག་གིས་དགོ་བྱ་གང་ཐོབ་པ་དེས་
 མི་འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕོར་དུ་སྟེན་ནས་མཐའ་ལས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོག་སུམ་འདྲ་བ་དྲུང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་དེ་མཐོང་ནས་
 བྱུང་ནི་དེ་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་ས་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིག་དྲི་མ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་སོགས་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བྱ་ན་མེད་པའི་བྱུང་རྩལ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་གྲོག་ཅིག་ཅིས་སོ། །འཆད་རྩལ་བསྟ་བ། ལྟ་
 གང་ལས་བཤད་ན། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་ཞིང་། ལྟ་མཆོན་ནམ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བཤད་ན། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་སོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོག་སུམ་བཅད་གཅིག་དང་། རྩལ་རི་ལྟ་
 ཐུར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་སྟོག་ནོར་བུ་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དོན་གང་བཤད་པ་ནི། གང་ཞིག་དོན་ལྟན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྩལ་ཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ། གང་ཞིག་རྩལ་བའི་བསྟན་པ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་

五、

[illegible]

༡༡། །ལ་གཟིགས་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་རང་རང་གི་མཐུག་ཏུ་གསལ་པ་ལས་འདིར་ཡང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། རོལ་པོ། རྒྱལ་ལྷན་ཐོགས་མེད། རེ་མདའ་ལ། རོང་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཕྱག་
 མཆན་ཏུ་གསལ་ན་ཡང་། དཔོན་དོན་ཏུ་རང་གར་ཐད་ཀའི་འགྲེལ་པར་གང་ཡོད་མཆན་ཏུ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པར་གང་འབྱོར་གྱིས། གནད་དོན་སྟོང་པོ་སྟངས་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བའི་རང་
 ལུགས་གསལ་པོར་བཀོད་འདུག་པར་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་དེ་དག་ལ་ཞིབ་པར་གཟིགས་རྟོག་མཛོད་དང་གསལ་པར་རྟོགས་པེས་ཡོད་པ་ལགས་སོ། །རྒྱད་བྱ་འདིར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བཙན་གསར་དུ་མ་མཛད་
 པར་དཔལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་དོན། ཐེག་མཆོག་པེས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏུམ། ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཀྱང་སྒྲལ་ཆེན། །མ་ཐས་པའི་གསུང་གི་རྗེས་འབྱུང་སྟེ། །ལེགས་པར་འཆད་ཏུས་སྒྲལ་པ་བཟང་། །དེ་སྟེད་དེ་ཡི་བསྐྱེད་པའི་
 དོན། །ཇི་ཐང་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་མཆོག་ །མི་ཡམ་བསྟན་པའི་འབབས་སྟེགས་སུ། །འཆད་པའི་ཐུན་བར་དག་ཏུ་བྱིས། །དེ་དག་ཀྱི་མེད་འོད་སྟོང་གིས། །མྱོངས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱན་བསལ་ནས། །འགོ་ཀྱན་པེས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏུམ། །ཉན་
 པའི་རྒྱ་བའི་བདུད་རྩིར་གྱུར། །རྟོག་གི་འཆར་བའི་དགྲུག་མ་དུངས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱལ་དེང་པའི། །དྲི་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དགྱིལ། །བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་འབར་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པའི་མཛད་བྱང་ཅན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་

2000

བར་མཛད་པ་རྒྱུད་སྒྲུབ་མཆོན་ཅན་གྱི་ཕུག་དཔེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩེ་འདི་བཞུགས་པར་མཛད་ནས་དེའི་མཛུགས་རྩེ། མི་འཛིགས་སེས་རབ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཡིས། །ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་རྩེ་རྩེའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེདས། །བུམས་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཁྱོན། །ལུང་རྟོགས་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་བྱེད་སྟོག། ཅེས་རྩེ་ཉིད་གྱི་ཞལ་གསུང་ཕུག་བྱིས་དངོས་གསལ་འདིས་སེས་སྟེང་རྟོགས་པར་ངེས་སོ། །འདི་ལྟར་ཕུག་མཆོན་དགྲུས་སུ་འགོད་པའི་བྱེད་པ་པོ་སི་རུ་རིན་
 པོ་ཆེའི་བཀའ་རྟིན་ལས་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་ནོ། །རྒྱལ་དགོངས་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་ཆབ་ས་བརྩུ་པས། །ལེགས་བཀྲལ་འོད་གསལ་ཐེག་མཆོག་དབུ་མ་ཆེའི། །རིང་ལུགས་སྟེང་མཐའི་བར་དུ་ཆེར་རྒྱས་སྟེང་། །ཆོས་རྩ་སྟོགས་པས་འཛིག་
 རྟེན་མཛེས་བྱེད་སྟོག། །རབ་འབྱུངས་སེས་བུ་ཀུན་གཟིགས་སི་རུ་པར་ཆེན་བཀའ་པེངས་བཞིན་སྟེང་གླུ་ལྷེ་ཆེས་ལ་བེ་ཆེན་ཡང་དཔེན་པ་དེ་མཆོག་བཀྲལ་སྟེང་གེ་འཕེལ་དུ་འཛེ་སྒྲུ་མའི་ཕུག་མཆོན་དང་གཏུག་སྟེ་ཁུ་དག་ལན་ཅིག་
 བཅས་ཐེ་ཆེན་པ་འཕྱུར་མེད་པ་དུ་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །ཨ་ཇི་རྩས་བརྩམས་པ། ཆོག་གཅིག་གིས་ཀུང་དོན་གྱི་རྒྱལ་འབྱུར་བརྩ། །གསལ་བར་མཐོང་བ་དུངས་སེལ་མེ་ལོང་འདྲ། །ཟབ་མའི་གནད་བརྩུ་འགག་གཅིག་གིས་
 བཀྲོལ་བ། །ལྟུང་ལོའོར་མཐས་པས་གསང་ཐག་བཀྲོལ་བ་བཞིན། །ཆོག་གསལ་དོན་ཟབ་ལྟུང་བྲལ་ཐེ་ཆོས་གྱི། །མདུན་པ་ཀུན་འགྲོལ་ཡིད་འོད་སྟན་རྟག་ལྷན། །སྟོ་ལྷན་སུ་ཡིས་མཐོང་ཡང་ཡིད་འཕྲོག་པ། །ཁྱོད་གྱི་གསུང་དང་

༥༥། །མཆོངས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །བསྐྱེད་པ་ཤོ་གོས་གསལ་བྱེད་ཅི་མ་འདྲ། །བསམས་ན་ཀུན་དགའི་དཔལ་སྒྱེན་སྒྲ་བའི་རྒྱུ་ལ། །རྟོགས་ན་མི་ལྟོག་ཡིད་ཆེས་རྒྱལ་གསུངས་བཞིན། །དེ་ཕྱིར་བྱེད་གསུངས་ཆོལ་མེད་
 དད་པས་བསྟོད། །ཁེས་མེད་སྒྲ་༡ རྟོགས་༡ རལ་ལོ། ། །ཞེ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ། སྐྱེ་གསུངས་ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་སྒྱེན་པ་མཆོག། །ཐུགས་བསྟེད་ཆོགས་རྟོགས་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། །བསྐྱེད་པ་བཟང་རྒྱུ་འདྲེན་བཞི་པ་གྲུའི་རྒྱལ། །བསྐྱེད་
 པ་དེ་འཛིན་བཅས་པ་མཆོད་ཅིང་བསྐྱེད། །༡། །ཐུབ་པའི་མཛད་པ་གཙོར་གྱུར་ཆོས་ལོ་ཐོར་གསུམ། །འཕགས་ཆོགས་རིགས་ཅན་རྒྱུ་གསུམ་འཇུག་པའི་གཞི། །འཁོར་ལོ་བར་མཐའི་དགོངས་དོན་ལུས་མེད་པ། །རྒྱལ་ཆོལ་སེམས་
 དཔས་ལེགས་བཀའ་ཟབ་རྒྱལ་གཞུང་། །༡། །རྟོ་རྟོ་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབྲས་བུའི་དགོན་མཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ཐེག་ཆེན་གྱི། །གཞུང་ལུགས་ཐུན་མིན་རྒྱུ་ལས་གསུངས་བཞིན་བསྐྱེད། །བདེ་གསེགས་སྐྱེད་པོ་མདོར་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་གསུམ་དང་། །༡། །རྒྱུ་བཞག་བཅུ་ལྟེན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པལ། །ཐབས་ཤེས་ལམ་གྱིས་ལས་ཅོན་སྐྱེད་པ་སྤངས། །སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་འབྲས་གཅིག་ །བསྐྱེད་པ་སྒྲོ་མཆོག་ལྟན་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར།
 །༡། །སྐྱེད་པོས་འགྲོ་ལ་ཐུབ་རྒྱལ་དཔེ་དོན་དགུས། །བཤད་ཅིང་དེ་ཅིང་དྲང་རིས་དབྱེ་གསལ་མཛད། །དག་ཐོབ་བུལ་བ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ནི། །སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་རྟོགས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་ལྟན། །༡། །བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་འདུས་མ་བུས་

2000

པའི་དབྱིངས། བྲལ་སྒྲིན་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་རྩུ་ཕུ་ཕུ་བཞི་མངའ། རྣམ་མཁའ་སྒྲ་གཟུགས་རྩུ་འཆར་རི་བཞིན་དུ། གཏུལ་བྱ་དག་དང་མ་དག་ཉི་ལྔ་མཐོང་། ལོ། རྒྱལ་བའི་མཛོད་པ་རྣམས་ཁྱེད་ལྟན་གྱི་ཕ་རྩུ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་རྩུ་མོགས་
རྣམ་དགའི་དཔེ་ཡིས་བསྟན། འབད་རྩུ་ལ་བྲལ་ཡང་སྒྲིན་ལས་རྩུན་མི་འཆད། མཐོང་བ་སྒྲིན་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཉིད་མཐུ། ལོ། གནས་བཞི་སྒྲིན་པའི་མདོ་ཐོས་པན་ཡོན་ནི། བསོད་ནམས་ཆོད་མེད་ཐོབ་དང་བཀའ་བསྟན་
ལྱི། མཆོན་ཉིད་གནས་ངན་སྒྲོང་དང་ཐེག་ཆོན་མོས། གསུང་རབ་བཤད་པའི་དགོ་བསྟོ་ལེགས་པར་བསྟན། ལོ། རྣམ་འདྲེན་ལྟ་པའི་བཀའ་ལུང་དྲི་མ་མེད། འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྩུན། མི་པམ་
ཡོན་ཏན་རྩུ་མཆོད་གཞུང་བཟང་འདི། སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་འཕྲེལ་བའི་སྤྱད། ལོ། ཆོ་དབང་རྩོ་རྩོ་དེ་དང་གུས་སྒྲོ་བའི་སྒྲོས། རྣམ་དཀར་ཡོན་སྒྲུར་ལྟན་གྱི་ཕ་རྩུ་ཉིད་དུ། གཅིག་ལས་མང་འཕྱར་སྒྲུར་གྱི་སྒྲུ་འཕྱལ་ཆོ། འཕགས་མཆོག་རིག་གྲོལ་སྒྲོ་གསུམ་དྲངས་པས་བསྟན། ལོ། འདི་འབད་དགོ་བས་མཆོན་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ། འཕགས་བཞི་སྒྲོ་སྒྲིས་རྣམ་དཀར་ཅི་མཆོས་ཀྱན། ཐུགས་བསྟོ་མས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཐབས་མཁས་ནི། ཀྱན་
བཟང་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོའི་རྩོས་སྒྲོ་བ་མཐུས། ལོ། རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་ལོ་ལོ་ལོ་རྣམས་གསུམ་གྱི། བསྟན་འཛིན་མང་འཕྲེལ་བཤད་སྒྲུབ་ཐུགས་བརྒྱུ་བཟུང་བྱལ། སྒྲོད་བཅུད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་གཤིང་ཡིད་ཅན་ཀྱན། གནས་

[illegible]

Age Group	Male (%)	Female (%)
18-24	~10	~10
25-34	~15	~10
35-44	~25	~15
45-54	~40	~25
55-64	~65	~55
65+	~75	~65

124
125
126
127

ॐ । एते सर्वे महाशक्तिः । एते सर्वे महाशक्तिः । एते सर्वे महाशक्तिः ।

दशरथः सः कथं दत्तः दत्तः दत्तः

༡༡། ཁ་མོ་གུར་པེ། གདོད་ནས་དྲི་མེད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། །ངེས་དོན་འཇམ་དབལ་དབལ་བོའི་བདག་ཉིད་དུ། །ངེས་པའི་རིགས་ལམ་རལ་གྱི་རིམ་རྒྱུན་གྱིས། །ཀུན་མོངས་སྤྱིད་པའི་དུ་བ་
 རྒྱལ་པར་གཙོད། །དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གསལ་གསལ་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་སྒྲིང་པོ་དགོངས་པའི་མཐིལ། མདོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནད་གཅིག་པུ་ནི་ཀུན་ཁུབ་བདེ་གསལ་སྒྲིང་པོ་འདི་ལོ་
 ར་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་འདི་གིན་དུ་ཟབ་པས་ས་བརྩའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་རྒྱལས་གྱིས་ཀྱང་མཆོན་མོའི་གཟུགས་ལྟར་རྩི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དགའ་བར་གསུངས་ན་ཅལ་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲིང་། དེ་ལ་རྟོན་པ་བདེ་བར་
 གསལ་གསལ་གསུང་གི་སྒྲུབས་ལ་ལར་སྒྲིང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་གསལ་སྒྲིང་པོའི་རོ་བོ་གསལ་བར་མཛད། ལ་ལར་སྒྲོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལེ་ལྟན་དུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བདེ་གསལ་སྒྲིང་པོའི་
 རང་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་དེ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ལུང་དུ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་ཟབ་པ་ལས་གིན་དུ་ཟབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་ལ་ལས་ནི་བདེ་

༡༢༥། །གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ངོ་བོས་མི་སྒྲིང་པའི་རྟག་པར་བསྟ། ལ་ལས་ནི་སྒྲིང་རྒྱང་ཅམ་ལ་བཟུང་ནས་སྒྱུ་དང་ཡེ་གེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མེད་ཡེ་ལྟན་དུ་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཆད་ལྟ་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་
ཕྱོགས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ནས། སོ་སོའི་ཁེ་འདོད་ལྷན་དུ་རེ་པའི་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཅ་ཅ་སྒྲ་ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་འབྲུགས་པ་ལྟར་སྒྲོགས་ན་ཡང་། སྤྱ་མའི་མན་ངག་གིས་ཟེན་པའི་སྒྲ་ལ་བཟང་དག་ནི་བདུད་རྩིའི་བརྒྱད་
བཟང་སྒྲིང་ལ་སེམས་པ་ལྟར་སྒྲིང་པའི་དབྱིངས་དང་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་གེས་འགལ་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངང་ནས་སྒྲིང་སྒྲིང་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་ཕྱོགས་སུ་འཇིན་པ་རྒྱལ་པར་ཞིག་ནས་
གནས་པ་རྒྱལ་ས་འདི་སྐད་དུ་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་སྒྲིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ཆད་མ་ནི་མི་བསྒྲུ་བའི་ལུང་ཡང་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་མི་བསྒྲུ་བ་ངེས་པ་ལ་དབྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པས་ལུང་རྒྱལ་དག་དུ་ངེས་པ་
སྒྲིར་བཤང་། ལུང་པར་གཞུང་དེའི་སྒྲ་དེ་བཞིན་པའི་བསྒྲུན་དོན་ལ། རིག་པས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ས་ངེས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་དགོས་ཀྱི། ལུང་གི་དག་བྱེད་རིགས་པ་པོར་ནས།

༡༡། མེད་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ཞིང་། རོ་པོ་སྒྲོང་པ་དང་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་པོ་འགོ་བའི་ཁམས་ན་ཡོད་པ་ལ། གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་དང་པོ་
ཁམས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་འགོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་གང་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དཔྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་། །
རྟག་རྟུ་སངས་རྒྱུ་སྒྲིང་པོ་ཅན་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རང་ལུགས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་བོད་སྐད་པས་པ་རྒྱུ་སྒྲིང་པོ་འགོ་བའི་ཁམས་སངས་
སྐུ་འཕྲོ་བ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུས་ལུ་ལ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཅུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲོང་རྒྱུད་ཅུ་རྟུ་རིགས་འདྲ་བ་དང་། རིགས་ཡོད་ཅེས་སངས་རྒྱུ་རུང་ཡིན་པ་ཅུ་ལ་བཞད་ནས་རྒྱུད་སྒྲུ་མའི་གཞུང་གི་སྒྲིང་པོ་འདིའི་ཐད་ནས་
གནད་མ་བསྐྱངས་པའི་ཆོག་ཏུ་རྟུར་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐུས་ལུ་ལ་བྱུང་བ་ཅུ་གྱིས་རིགས་མཆོན་ཉིད་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པར་སྐྱང་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་མཁུན་པས་ལུ་ལ་བྱུང་བ་ཅུ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡོད་པ་ཅུ་གྱིས་དེ་ཀུན་སངས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་མཆོན་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་ད་ལྟ་མདོན་རྒྱུ་པས་རྟགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བ་དང་། སྒྲོང་པ་རྒྱུ་གྱངས་པ་ཅུ་ལ་རིགས་གྱི་དོན་གང་ཡང་མེད་དེ། སྒྲོང་གྱི་

མཛེས་པ་གྲགས།

བསམ་ངོར་རིགས་འདི་ས་པོན་ལྷ་གུར་གོ་འཕོ་བ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྒྱུན་གྱིས་ཟེན་ན་གཞོན་འགྱུར་རུ་ཡིན་པར་འདོད་ན། བདེན་སྟོང་མེད་དགག་གི་སྟེག་ཆ་དེ་འདུས་མ་བུས་དོན་
བྱེད་རྒྱས་པས་སྟོང་པ་ལ་དེ་འདྲའི་བྱེད་པར་གང་ཡང་འབྱུང་པ་མེད་དེ། འདུས་བུས་ས་པོན་གྱི་ཆ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ལྷ་གུར་གནས་འགྱུར་རུ་གི་ས་པོན་གྱི་སྟོང་གི་བདེན་མེད་གྱི་ཆ་ནི་ལྷ་གུར་གནས་འགྱུར་བ་ན་མ་ཡང་མི་སྟོང་པ་
བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སངས་རྒྱ་རུ་ཡིན་པར་སྟབས་བའང་བའང་བཅོལ་དེ། མེས་ས་བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱ་མི་རུ་བ་ཅུ་ཡིན་པ་བདེན་ཀྱང་། བདེན་གྱུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱ་བའི་
ངེས་པ་མེད་དེ། མཛོལ་སྟེགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་མེད་ཡིན་ཆད་སངས་རྒྱ་རུ་བར་སྟུགས་སྟབས་པར་རྒྱས། བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པས་སྟོབ་པ་སྟོང་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་པའང་གྱི་
ན་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་སྟོབ་སྟོང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་སྒྲར་ཆོག་ས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་དགོས་པར་བྱོད་རང་འདོད་བཞིན་དུ། མེད་དགག་དེ་འདྲ་ལ་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་ཞེས་འདོད་པ་དོན་མེད་
དེ། འདི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོངས་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་གྱི། འདིས་སངས་རྒྱ་རུ་མི་འགྱུ་བ་སྟེ་འདི་ཅུ་ལ་ཤེས་སྟོབ་སྟོངས་ནས་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་འབྱུང་པ་གང་ཡང་སྟབས་མ་རྒྱས་པ་དང་། མེད་

༡༩། །དགག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མཁུན་ཆ་མེད་པས་སངས་རྒྱལ་དུས་ཀྱང་དེས་ཅི་ཡང་མཁུན་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་གྱུར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྩལ་འདི་ཡིད་ལ་མཛའ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་མཁུན་བརྩེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ས་བོན། གཅན་གཟན་དང་སྤྱོད་པོ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་བྱ་ལ་བརྩེ་བ་དང་། བན་གནོད་ངོ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ། ལམ་གྱིས་ཟེན་ནས་གོགས་
 བྱལ་ཏེ་རྩེ་འཕེལ་དུ་སྤོང་བ་ན་ཆད་མེད་པའི་མཁུན་བརྩེ་རྒྱས་གསུམ་མངའ་བ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འགྱུར་རུང་བ་ཙམ་ལ་འདོད་ན་མེད་དགག་ལ་རིགས་སྤྱུ་འདོད་པ་ལས་དེ་ལོགས་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་དགོས་པ་ན་ཆད།
 སྤྱོད་ཅིག་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པ་པོར་ནས། དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་སྤྱོད་བྱེད་མིན་པ་ལ་རྒྱུར་འདོད་པ་ནི་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སོ། །འདི་ཅིག་འདི་སྤྱུ་འདུ་བ་དེན་མེད་ཡིན་ཆད་རིགས་མ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་མེད་ཐོན་རིགས་སྤྱུ་འབྲས་དོ་སྤྱུ་ནས། སེམས་ཀྱི་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་རུང་དེས་ནི་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་རྒྱས་ལ། ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིག་མ་རྒྱུ་མས་ཕྱི་མའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འོས་པས་འདུས་མ་བྱས་
 པའི་རིགས་འདི་བྱེད་ལ་མི་མཐོ་འདུ་བས་བོར་ཅིག །གལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེན་ས་མི་འཛོག་སྟེ། ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་གསལ་བ་དང་ཆོས་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རིགས་སྤྱུ་འདོད་དོ་སྤྱུ་ན། འདི་

བཀའ་བཤེས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་སྟེང་།

52

ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུར་མེད་འདུལ་མ་བྱས་ལ་འདོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྱིན་དུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ལྟོང་པ་དང་ཟུང་དུ་འདུག་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་
 ཆ་འདི་ཞི་ལ་བཞག་ནས་འདི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ལོ་འཕོའོ་སྒྲུལ་པ་ནི་གྱིན་སྟེ། རིགས་ལ་འདུལ་བྱས་དང་འདུལ་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་བལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་དགོས་ཀྱིས་མེད་པའི་འདུལ་མ་བྱས་ནི་རིགས་བཏགས་
 པ་བ་དང་། འདུལ་བྱས་ནི་འབྲས་བུ་སྟེད་ཀྱིས་ཀྱི་རིགས་མཆོན་ཉིད་པར་འགྲོ་བས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུལ་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟོང་པར་བཟད་དོ། །དེས་ན་
 དཔྱེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་རིགས་ཞིག་སེམས་ཀྱིས་འདོད་མི་ཀྱས་པར་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཞི་འདོད་དང་རང་ཆེག་འགལ་པའི་དྲགས་དོམས་པ་
 ཅུམ་ལས་མ་མཆིས་པས་ཆོས་དབྱིངས་འགྲུར་མེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྤྱོད་འདོད་ལན་ཆད། ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞིས་པ་གང་ལ་གང་གས་པའི་གཞི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་ཆེན་པོ་རང་
 དུ་མི་གནས་པ་དཔུ་མའི་དོན་དེ་ཉིད་དོས་ཟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དོས་མ་ཟེན་པར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅུམ་ལ་འདོད་ན་ནགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་མཐོང་པ་ལ་སྒྲུལ་ཏུ་ཏུ་གསུལ་པའི་ལྟར་འབྲུལ་པ་ལྟར་ཆོས་དབྱིངས་མ་ཡིན་པ་

༡༩། །ལ་ཚེས་དབྱིངས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་པས་སེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་དོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ལྷོ་རྒྱུ་འདོད་པ་སོགས་རྣམ་གཞག་གུན་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་བཅོས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་དབྱིངས་སྒྲིམ་པའི་དུ་བ་གུན་གྱིས་དབེན་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་
 ལ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཚེས་གྱི་དབྱིངས་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་སྒྱུར་འགྱུར་པ་ཡིན་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཐམས་
 ཅད་ལས་གསུངས་པས་ན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདི་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་པ་ལས་འོས་མ་མཆིས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཆོད་འདི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་གཞན་བསྐྱེད་ནས་རང་ཉིད་འགག་པའི་བྱ་བ་
 ཉིད་པ་མི་འཐད་པའི་ཚེས་སྒྱུ་ལྷོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་བྲལ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཆབ་ས་བརྩུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་སྒྲིམ་ལས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་
 རྒྱལ་གྱིས་ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཞུང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རང་ལུགས་ཚེས་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པ་རིགས་སུ་འདོད་ཅིང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་

ལག་འཁྱུར་མཁྱེད་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲིམ་

ལུགས་ཡིན་ལ་དེའི་ངོ་བོ་སྒྲེ་འགག་མེད་པ་དང་། སྒྲུང་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྒྲེ་མེད་འགག་བར་སྒྲུང་བའི་འདུས་བྱས་རྒྱམས་ནི་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་
 དབྱེངས་ཀྱི་གཤིས་ལ་དེས་གོས་པ་ཡོད་མ་སྒྲོང་བས། འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་ཡི་ནས་དག་ཅིང་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འོད་གསལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱམས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་འདིས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་
 སྒྲིང་པོའི་རྩལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དོས་ཟིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་པ་རང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ། གོང་གི་རྒྱུད་པ་དང་པོའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡོན་ཏན་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ལྟ་བུ། སྒྲོན་ཐ་མལ་པ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྟན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དེ་ལས་བྱིས་གསལ་བའོ། །འཕྲོ་བའོ། །མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ན་ད་ལྟ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་
 ཅིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་འཐད་པ་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡེ་སེམ་ཆོས་སྒྲུ་མདོན་དུ་མཛད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་སེམས་ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་པས་
 བྱུང་ཅིང་། རིགས་གཏན་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱེངས་བརྗོད་པ་ལས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྒྲུ་མ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་པ་ན་ལས་བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་འབའ་

དང་། ཐར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་གཙོང་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མ་ཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲུབ་གིས་པ། །ཡོག་པའི་ལམ་
 ཏུ་ཞུགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མ་ཐོང་། །མངས་ཀྱས་རྒྱམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྒྱམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །ཆོས་ཉིད་གིས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྒྱམ་པར་གིས་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཆོད་ཏེ་
 དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཀུན་ལས་ཀྱ་ཆེར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་། གདོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རོ་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱམ་མཁུལ་གྱི་ཡེ་གིས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་ཏུ་འདུས་བུས་པའི་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། རང་ལྷུང་གི་ཡེ་གིས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁྱར་བའི་ཐུག་རུ་མ་སྒྲུངས་པ་དང་། ཡང་འགགས་ཡང་སྟེ་བའི་ཆ་དང་བཅས་པ་དང་། རང་གི་རོ་བོས་འཇིག་པས་བསྒྲུབ་ཅན་དང་། གཏན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་མ་ལྷུང་པ་རང་
 ཉིད་སྒྲིས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཆང་བ་གང་ཏུ་ནི་ཆོ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀུན་ལ་རོ་མཉམ་རུ་མ་སོང་པ་དང་། མཐའ་ཀུན་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་སོགས་མ་
 འགགས་པ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་འདུ་བྱེད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲུ་ལ་མི་རྟག་པར་བལྟ་བའི་ཉེས་པ་གིན་ཏུ་ཀྱ་ཆེར་འཁྱུང་བས་ན། ལམ་ངན་པ་

༡༩། །འདི་དོར་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདུས་མ་བྱས་དང་རྟག་པ་དམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བྱམ་མོང་རྒྱ་རོལ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞལ་ནས་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པ་
མི་སྤྲིད་དེ། ཤེས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མ་བྱམ་མི་སྤྲིད་པས་སོ་སྒྲ་མ་པ་ནི་གྱི་ན་སྟེ། ལུ་ལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོ་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱལ་གྱང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཁའ་བྱལ་མ་ཁའ་ཡི་དོ་རྩེ་ཅན་ནི་དེ་དང་མི་
འདྲ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་གདངས་འོད་གསལ་ལ་མི་འགྱུར་པའི་རང་དེར་ལམོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཀྱང་ལུ་རྒྱལ་པས་ན་དེའི་དོ་བོ་ལ་སྟེ་འགགས་ཡེ་ནས་མེད་པར་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིག་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་དེ་འདྲ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་སྟེ། དངོས་མེད་རྒྱུད་པ་དང་གཏན་མི་འདྲ་ལ། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་
བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པར་དཔྱད་ན་འདུས་བྱས་དང་གསོག་གསོབ་རྒྱན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་ནི་དངོས་དངོས་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱང་གྱི་ཆོས་ནི་ད་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་
པོ་ཡང་དག་པར་མི་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ལྷ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་

གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྒྲིལ་ཡོ་གེས་དེ་ནི་མིང་ཞི་ཀུན་ཁྱུང་དང་མཆོམ་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། འཇུར་མེད་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲིལ་ལུང་དང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ན། དེ་ནམ་ཞིག་མདོན་དུ་འཇུར་རུང་གི་རྒྱད་ན་ད་ལྟ་ནས་ཡོ་གེས་ཆོས་སྒྲིལ་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་དུ་གྱི་གང་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ལ། ལྷོ་ལུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་སྒྲུང་རྒྱལ་ལ་
 མདོན་དུ་ལུར་མ་ལུར་ཡོད་ཀྱང་། གནས་རྒྱལ་ལ་སྒྲིལ་བཟང་རན་གྱི་ཁྱུང་པར་དེལ་ཙམ་མེད་དེ། འཇུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ལྷོར་དེ། རྒྱད་བྲལ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲུར་བཞིན་ལྷོས་དེ་བཞིན། །འཇུར་བ་
 མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འཇུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་ལྷུང་འདོད་ཆགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་། ལྷོ་ལུར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འཇུར། །
 ཞེས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལོལ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇུར་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཀུན་ཆོས་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་འཕོ་འཇུར་བྱེད་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། སེམས་གྱི་དག་པ་བདེ་གསེགས་སྒྲིལ་དོ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འཇུར་མེད་པར་ཡང་
 བས་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་འོད་གསལ་པའི་དབྱིངས་ལ་འབྱུལ་བས་གོས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་པར་དག་ཅིང་། མ་འབྱུལ་བ་གསེས་གྱི་རང་གདངས་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

༡༡། རྩོམས་སྒྲིལ་ལྟུང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྲུལ་མེད་དུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྩོམ་དཔལ་གྱིས་ལྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་ལོ་ཐོར་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དང་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟུང་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ། ལྟུང་སེམས་དེ་ཡང་གདོད་མའི་གསེས་འོད་གསལ་ལ་ཡོན་ཏན་མ་གོས་མ་འདྲེས་པར་མ་ཁའ་ལ་སྒྲིན་ལྟར་གྱོ་བྱུར་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་དེ་དག་ནི་ཁམས་དང་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་འབྲུལ་རུང་བ་ཡིན་པས་ཁམས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་སྒྲིན་དེས་སྒྲིང་བ་སྟེ་མ་གོས་པ་ཡིན་ལ། ལྟུང་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འོད་གསལ་ཞིང་ཆོས་ཀྱན་གྱི་དེ་ལོན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡོ་སྤེས་ལས་རྣམ་དབྱེར་བྱུར་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དེ་མི་སྒྲིང་སྟེ། རང་གི་དོ་བོ་ལ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་གསེས་ཡིན་པས་ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡོན་ཏན་ཡོ་སྤེས་ཆོས་སྒྲིའི་དོ་བོར་གྱུ་བ་པན་སངས་ཀྱི་རུང་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོ་སྤེས་ཆོས་སྒྲིའི་གང་དང་བྱུང་བར་བཞུགས་དགོས་ཏེ། ལམ་བསྒྲོམས་ན་སངས་ཀྱི་རུང་བར་དངོས་སྒྲིབས་ཀྱིས་གྱུ་བ་ལ། སངས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་གསལ་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་མི་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟེ

ལག་ལ་བམ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲིང་

མཛེས་པ་ལྟར་

ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ངོ་བོར་བཞག་ས་ཞེས་གྲུབ་པོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུལ་དུ་ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱུ་པའི་ངོ་བོར་བཞག་ས་ན་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་ཅི་ལ་མི་སེལ་སྒྲུལ་པ་དང་།
ཡང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་གོ་ལུལ་ལ་ཞེན་ནས་སངས་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་དང་སེམས་ཅན་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ཟན་ཟ་མི་གཙང་བའི་རིགས་པ་སྟགས་ཀྱིས་གཞོད་དོ་སྒྲུལ་ན། སེན་དུ་ཟབ་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་
མེད་དོན་ལ་གྲོ་མ་སྒྲུངས་པ་བྱོད་ལ་ཐུན་མོང་པའི་གཞུང་གི་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་མིད་ནས་དོགས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲེ་བ་ལ་ཐགས་མེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་། རང་སེམས་
འབྱུལ་བ་གྲོ་བུར་བ་འདི་སྒྲིབ་པའི་ཆོ་འབྱུལ་སེམས་ལུལ་དང་བཅས་པ་འདི་ཙམ་ལ་ཁོར་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ་འབྱུལ་བ་དེས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིད་ཀྱི་དུས་ན་ཡིད་ཀྱི་
ཤེས་པ་གཅིག་པུ་འདི་དབང་གིས་ལུས་དང་ལུལ་དང་མིག་ཤེས་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལ། དེ་དུས་ལུལ་ལུལ་ཅན་སོ་སོར་འཛིན་ཅིང་དམིགས་ཀྱི། ཡིད་ཤེས་ཁོ་རང་གིས་རང་གི་ཡིན་ལུགས་གཞུང་འཛིན་ཐ་དང་
དུ་མ་གྲུབ་པ་ཤེས་མི་རུས་ལ། མ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། གནས་སྒྲུང་

༥

ལྷོ། ཁྱིམ་ཐུན་པའི་འབྲུལ་པ་ཤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱེད་ཀྱི་མེས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་མེས་ཀྱིས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 རྒྱུན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྲས་གནས་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་པ་རྒྱུན་པ་ནི་ཐོགས་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་མཛོད་དུ་གསལ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རིགས་ཡོན་ཏན་ཡི་ལྟན་ཅན་ཡོད་
 བར་སྐྱབ་པ་རྟེ། གནས་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་ལུ་མེད་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ལས་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་སྤྱི་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་གནིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དེའི་མེད་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་རྒྱུ་པ་ཉིད་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་དཔྱེར་མེད་རོག་ཅིག་པས་ན། སངས་རྒྱུས་དང་མེས་ཀྱིས་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པར་དཔྱེ་བ་མེད་
 དེ་ཤིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲུལ་པ་གྲོ་བུར་བས་སྐྱལ་པའི་མེས་ཀྱིས་ཅན་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་མས་གྱིང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་ཅུང་ཟད་གྱིང་མ་གཤམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་ན་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ། མདོ་ལས་གྱིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་པ་དང་། ལྷ་ལྟན་ལས་འདས་པ་དང་མཛོད་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཏེ་ཕྱིར་ཀྱིས་སྤྱོད་གཞན་ལ་

བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རིགས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན། སངོ་སོགས་ལའང་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་སྒྲུམ་ན། རིགས་ཞེས་ཀྱང་བའི་ལྷ་ལྟལ་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་
 སྒྲུངས་ནས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ལྷུང་ལ་པའི་སྒྲོ་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོན་མེད་ལ་འཛུགས་དགོས་ན། དེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་སངོ་སོགས་བཅའ་པོ་ལ་ལམ་སྒྲུབ་པ་མེད་པས་ཐ་སྒྲུད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་ནའང་
 དེ་ལ་རིགས་ཡོད་པར་འཛུགས་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་སངོ་སོགས་སྒྲུང་གི། སངོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པ། རྗེ་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་དབུས་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད། རྒྱལ་རྒྱན་ལྟར་བཞུགས་པར་ཤེས་པས་ལོ་རྒྱུ་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱུ་མ་ནི་རྒྱུ་ཤེས་དང་ལོ་
 ཤེས་དེ་དག་གི་རོལ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མི་དགོས་ལ། ལང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་ལོ་སངས་རྒྱས་པའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ངང་རྒྱལ་ལས་མི་འདའ་བར་གྱིན་དུ་
 ལང་ཁས་ལེན་ཏེ། སྒྲུང་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་རིག་པར་བྱ། འབྲས་བུ་གཟུགས་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དག་པར་འགྱུར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་གཟུགས་དག་པ། ཁམ་

༄༅། །མ་པའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་བཅད་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུལ་ཅན་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་པ་གང་ཡིན་པ། ལུལ་ག་ཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་དག་པ་ལམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱེད་གི་སྒྲིབ་པ་རིམ་བུལ་གྱི་མཐོང་རྒྱལ་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཡོ་ནས་སྒྲིབ་བུལ་དུ་གནས་པའི་བྱེར་རོ། །དེས་ན་ལུལ་ཅན་རིག་པའི་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་བཟད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ན། ལུལ་གྱི་དངོས་པོས་དག་པར་ལྷག་མར་མི་ལུས་ཏེ། མིག་སྒྲོན་དག་ན་རབ་རིམ་རང་སངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཅིག་སངས་རྒྱས་དུས་སྐྱེད་བ་མ་དག་པ་ཀུན་འགག་གོ་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་བླག་སོ་སོའི་རང་སྐྱེད་གི་སྒྲིབ་པས་རང་བསྒྲིབས་ནས་གནས་སྐྱེད་འགལ་བར་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་བྱེར་རོ། །འོ་ན་གནས་སྐྱེད་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་དག་པའི་སྐྱེད་བ་འདི་ཀུན་མངའ་ལམ་མི་མངའ། མངའ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོད་པར་རྟོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ལ། མི་མངའ་ན་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སྟགས་པ་མཐུན་པར་མི་སྤྲོད་དོ་སྐྱམ་ན། རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲོད་དོ་ཅོག་ཀུན་རང་དང་རོ་མཉམ་པའི་ངང་ནས་འབད་མེད་ལྟན་གྱི་པ་དུ་མཐུན་ཅིང། དེ་ལ་རང་དོར་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཆེན་པོར་གཟེགས་པ་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སྐྱེད་བ་རྒྱུ་པ་ཀུན་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེད་རྒྱལ་ལྟར་གཟེགས་པ་འདི་ནི། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྐྱེད་གི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་བཟད་པའི་

ལྷོ་བས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེང་པ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་ཆུད་པའི་གནད་ཀྱིས་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་འགག་དང་བྲལ་བས་ཅིག་ཆར་གཟིགས་པ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གིས་ལྟ་ཅི། ས་ལ་གནས་པས་
 ཀྱང་བསམ་པར་དགའ་བའོ། །དེའི་ཚུལ་ཀྱང་ཇི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་ལས། ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཉིད་མཉམ་པར། །རང་བྱུང་པས་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་མཛོན་སངས་ཀུས། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་གཟིགས་པ་མཉམ། །ཞེས་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་དེ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་ཅིག་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་ཀུས་པ་ཞེས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་དཔོན་གྱི་བྲག་གསལ་པའི་ཞལ་ནས། ཇི་ལྟར་སྟོང་གི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རོ་
 མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བྱགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ན། །མཁེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིང་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་བྱགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱེངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱལ་
 ཅིང་འབད་མེད་གཟིགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གྲུ་སྒྲར་གར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱལ་ཅིང་རྟོག་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ངང་ནས་གཟིགས་པ་འདི་རང་བྱུང་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་ཇི་

24
25
26
27
28
29
30

༡༩། །བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ན་མི་སྟོག་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ཉི་ཆོ་བའི་སྟོབས་གཞལ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། །ཡོད་ཀྱང་འགྱུར་བཅས་ཀྱི་སྟོ་བ་མལ་པ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མི་གཟིགས་པའོམ་ཡང་ན་མ་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེང་དོ་
པོ་རོ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་མ་རྒྱས་པ་སོགས་འགལ་འདྲ་དང་ཀུན་རྟོག་གི་རྟོགས་མ་མང་དུ་སྒྲོང་བ་མཐོང་དོ། །རྟེན་པ་གསུམ་པ་རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་དེ། དེ་
མ་གྲོ་བུར་བ་སྒྲུང་རུང་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྒྲུ་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་པར་ཡོད་པར་གྱུ་བ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་པོ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ། དེ་དག་སངས་
རྒྱས་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྒྲུ་དེ་ཡང་དོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་སྒྲུ་གྱུ་བ་པས་སྒྲུ་བྱི་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་དོ་བོའི་ཆ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་འདིས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེང་པར་ཤེས་པ་བྱ་
བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་དཔོག་པ་ཅམ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། དེ་འབྲས་དུས་དོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་དང་། གྲོ་བུར་པའི་

महाराष्ट्र शासन
व्यवस्थापक सचिव
महाराष्ट्र शासन
व्यवस्थापक सचिव
महाराष्ट्र शासन
व्यवस्थापक सचिव
महाराष्ट्र शासन
व्यवस्थापक सचिव

愛敬

ཉི་མ་རྒྱལ་ལུན་རི་ལྷ་ར་རིང་ཡང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་རིགས་དེ་སངས་རྒྱ་པ་ལ་ནམ་ཡང་རུང་བ་མི་མྱོང་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་རྒྱ་རིགས་ཡོད་པ་དེ་འབྲལ་རུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་བྱུང་མེད་དང་། འབྲལ་རུས་ཀྱི་ཆོས་
 རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རུས་ནའང་འཕེལ་འབྱེ་མེད་པར་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲལ་དང་སྒྲ་ཕྱིར་བརྟགས་ཀྱང་དོན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་པའི་རིགས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་རུ་འགྱུར་སྟེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷགས་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་ལམ་ནས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་འདིས་
 མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དོན་དམ་པ་རྒྱལ་ས་ཐ་དད་རུ་མེད་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བར་གེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 གཅིག་རུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་རུ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལམ་སྟེན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རུས་ན་མེད་པ་དང་། རྒྱ་རུས་ཡོན་ཏྲན་མེད་པ་ལ་འབྲལ་རུས་གསར་རུ་ཡོན་ཏྲན་ཅན་རུ་སྒྱུབ་སྟོགས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་དོན་ལ་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་དག་གི་ལྷགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་ལྷ་ཡས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གནས་ལ་མོས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལ་གེན་རུ་སྟོ་གོས་འབྱོར་པར་བྱ་

ཕྱི་
ལོ་
ལྷོ་གཞུང་
ལྷོ་

༡༡། །དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་གྱི་ཁམས་ཡོད་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་རྒྱུ་ལ་དའི་གསུང་གིས་
ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་དང་མི་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་གྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སེས་པར་དགའ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པས་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་སྟོ་རྒྱུ་རྟོག་གི་རྒྱུ་ལ་བརྒྱུད་མར་བྱེད་དེ། །སངས་
རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་གྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྟགས་ཐ་སྟངས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ཀ་དེ་སྟེད་པ་ནི་གྱི་ནར་སྒྱུ་བ་སྟེ། །དེ་སྟེད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། །དུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་
ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དང་བྱལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དང་དུ་ཡང་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡོན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་ཚལ་ཉིད་སྟེང་པའི་ཁམས་དང་། ཚལ་ཅན་གྱི་
སེམས་གཉིས་གཅིག་ཐ་དང་གང་དུ་འང་ཁས་བྱུང་མི་དགོས་ལ། །གནས་རྒྱལ་ཚལ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། །སྒྲུང་རྒྱལ་འབྱུལ་བ་སྟེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཐར་པ་མེད་པའམ། །སྒྱལ་ཡང་
འབྱུལ་མི་སྟེད་པ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། །གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་སྒྱིར་འབྱུལ་བའི་སེམས་ཅན་སྟེད་ཅིང་། །དེ་ལས་ལ་ཞུགས་པས་འབྱུལ་བ་སྒྲུངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའང་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་ཀྱང་དེས་སྟོང་པའི་ཡོན་ཏྲན་འགོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏྲན་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་པོ་སྟོང་པར་འདི་པས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལམ་ལ་
བར་པས་བསྟན་དོན་ཀྱང་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བསྟན་པའི་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུ་བ་སྟེ་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོར་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྐྱེད་པ་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལམ་ལ་ཐ་མའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ལམ་ལ་བར་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་ལམ་ལ་ཐ་མའི་དོན་ལ་མཆོག་དུ་བསྟགས་པའི་ལམ་ལ་ཐ་མར་གཏོགས་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་དེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྟེ། རིག་ཁམས་ནོར་བུ་སྟོང་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་སྟགས་
མདོ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་དེས་རྒྱས་སོ། །དེས་ན་ལམ་ལ་བར་པར་བསྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐ་མར་བསྟན་པའི་སྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་དག་སྟོང་སྟོང་བྱུང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་པས། ལམ་ལ་བར་པ་དང་ཐ་མའི་དེས་
དོན་གྱི་སྟོར་རྣམས་དཔྱེ་བས་ལ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་དེས་དོན་དུ་ཀྱང་མཐུན་གྱོང་ཆེན་རབ་འབྱུངས་གྱིས་བཞིན་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསུང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཅིག་དེས་དོན་བྱས་ན་གཅིག་དྲང་དོན་བྱ་དགོས་པའི་འགལ་བ་

༡༩། མེད་པར་མ་ཟད། ལུང་དུ་ཚོགས་པར་བྱས་ནས་པདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་དུ་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་མན་རག་གི་གནད་འབྱུང་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གནད་གཅིག་དུ་
འབབ་པར་སོས་དགོས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་འདི་ལ་གྱུ་ཐོགས་རྒྱལ་གཉིས་སོགས་འཕགས་པ་རྒྱལ་ས་དགོངས་པ་གཅིག་སྟེ་ཚོས་དཔྱིངས་བསྟོད་པ་དང་སེམས་འགྲོལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་གྲུ་མའི་འགྲོལ་པ་སོགས་གྱིས་
གསལ་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱུ་རྒྱུ་གྱིས་། རྟོད་པ་ཉིད་ནི་རྟོན་པའི་མདོ། །རྒྱལ་བས་རྩེ་སྟེང་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་དག་གྲུ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྟོག་། །ཡམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། །ཁེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱུང་ནས་གྲུ་བ་འབྲས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་པ་དཔྱེར་མེད་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་དོན། རྟོག་གའི་སོས་པས་མི་སྟེང་པའི་དཔྱིངས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུ་ག་འདུག་པའི་གཞི་མེད་དོ། །
ད་ནི་ཡམས་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་ལུང་ན་རི་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྩྭ་པ་བཤད་ན། གནས་ལུགས་རང་གི་དོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡི་གྲོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་རང་གི་དོ་བོ་ལ་སྟེ་འགག་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་ལ་ལེའོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་དང་། བ་རོལ་རྩྭ་རོལ་བདག་དང་གཞན་ཆེ་དང་ལུང་པ་སོགས་གྱི་ཆ་དང་། རྩ་བུའི་དུས་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་མེད་དེ་ཚོས་དཔྱིངས་ཐོག་ལོ་ཉག་གཅིག་འཕོ་

འབྲུག་མེད་པའོ། །གནས་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འབྲུག་པ་གྲོ་བུར་པའི་སྒྲུང་ངོ་དང་བསྟུན་ན་འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ལོའོར་པའི་ལུས་སེམས་ལུལ་གྱི་སྒྲུང་བར་གར་ནས་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་པའི་ཆོ་ནའང་།
 ཆོས་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་གཡོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཡོད་པས་ན། སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་སྒྲུབས་སུ་བྱས་ནས་མི་མངོན་ཡང་བཅུད་དམ་དབུས་ན་སྤྱིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 གནས་པ་ལ་རིགས་སམ་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་ས་འོག་གི་གཏེར་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུམ་མཆོན་ནས་སེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་པ་དང་། དག་མ་དག་ཅི་རིགས་པ་དང་།
 སིན་རྩ་རྩམ་དག་གི་གནས་སྒྲུབས་གསུམ་དུ་བཞག་ཀྱང་ཁམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁུད་པར་མེད་དེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། སངས་རྒྱལ་ཡེ་སེས་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་རྒྱལ་
 རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་བཏགས་པས། །འགྲོ་གྱུན་སངས་རྒྱལ་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། འདི་ཡང་རང་བཞིན་ཆོས་སྒྲུ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་དང་། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །སིན་རྩ་
 རྩམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་ཞེས་མཆོན་གསོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་སེས་པར་བདེ་གསེགས་སྤྱིང་པོ་ཞེས་པ་མ་ཁར་གཞིང་ལ་རྒྱ་བུག་བརྟེན་

པ
དང་
ཐུག་པའི་
ཐུན་

༥༩། །པ་ལྟར་ལྟར་ལྟའི་གཟེབ་ག་ཤེད་ན་ལྟུལ་དང་མ་ལྟུལ་པའི་སྒོ་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲུན་པའི་ནུ་འགྲོགས་པ་ཞིག་གི་རྒྱམ་པ་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
དགོངས་དོན་ལ་རང་ཉིད་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕྱིན་པའི་འོ་དོད་ཅིམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒོ་མ་སྒྲུངས་པའི་རྟོག་གི་ངན་པའི་ཁྱོད་དུ་སྒྲིང་བའི་གཏམ་འདི་བསྒྲགས་ཀྱང་དོན་མེད་ལ། ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་དང་། ལུ་
སྒྲིགས་ཅན་ལ་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་མ་ཉན་པའི་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བས་ན་དེ་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སྟགས་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་དེ་རིགས་པས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། སྒྲིང་བོ་བསྟན་པ་
དོན་མེད་དེ་དེ་རྒྱར་མཐོང་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་མི་རུས་པས་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་གནས་སུ་ལྟུར་བའི་བྱིར་རོ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ནས་སྒོ་སྒྲུངས་ཏེ་སྒྲོང་པ་ཆེན་པོ་རྒྱམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིས་པ་དག་ལ་རིམ་
བཞིན་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་བའི་གཏམ་བསྟན་ན་གདོད་ཡིད་ཆེས་པར་ལྟུར་རོ། །དེས་ན་ལམ་རྒྱམ་དག་ཡོན་ཀྱང་རིགས་པས་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ་སྒྲོང་བས་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱར་མཐོང་གི་ལམ་དུ་མ་ལྟུར་ན་ལམ་ལང་
དག་མིན་ནོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོངས་མཆོང་བརྟོལ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྱི་གནད་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ད་ནི་ལམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟག་པར་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་བསྒྲེག་པ་ལ། མི་སྒྲོང་པར་བདེན་གྲུབ་དུ་ལྟ་བ་བསྒྲེག་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་
191

2017年12月

པ། ལྷོང་པ་ཕྱང་ཆད་རྩ་ལྷ་པ་བཟློག་པ། མི་རྟག་པར་འདུས་ཕུས་སུ་འཛིན་པ་བཟློག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། ཕྱང་སེམས་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ། སངས་
ཀུན་གྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་མའི་སྤྱབས་སུ་གནས་པ་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཐུག་རྩ་གསུངས་པ་དེ་སུ་སྟེགས་ཕྱེད་ཀྱི་བདག་རྩ་ལྷ་པ་དང་རི་ལྷ་པ་མི་འདྲ་ལགས། སུ་སྟེགས་ཕྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མེད་པ་
སྟེགས་གྱིས་བདག་རྩ་ལྷ་པ་ཡིན་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱུ་པ་པ། དེ་ནི་མི་མཆོངས་ཏེ། སངས་ཀུན་རྣམས་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་དང་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མ་སྟེས་པའི་ཆེག་གི་དོན་རྣམས་
པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོར་བསྟན་པར་ཕུས་ནས། གྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཛིགས་པར་གྱུར་པའི་གནས་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སྟོ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་གནས་
གྱུར་པ་མེད་པའི་སྟོད་ལུ་ལ་སྟོན་ཏེ་འདི་ལ་སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ། །མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བདག་རྩ་མདོན་པར་ཞིན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
ཡང་དངོས་པོའི་འདུ་གཤིས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་དོ་བོ་མ་སྟོང་ན་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་དེ། སྟོང་པ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ཐ་གལ་པ་གཅིག་གཅིག་གིས་སྟོང་པ་སྟེ། དེ་སྤྱང་བར་

༡༡། །ཕྱ་ཁེས་སྟོགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁེས་དང་། སྒྲོས་པ་བདུད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡིན། །ཡོད་དང་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། །ཁེས་དང་། ཆོས་མཆོག་སྤངས་པ་ལས་ལྟག་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྤངས་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཁེས་པ་ལ་སྟོགས་པའི་
 ལུང་གི་དོན་དེ་བཞིན་དུ། རིགས་པས་དཔུང་ན་ཡང་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དོ་བོ་སྒྲིང་བ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་རུང་བ། ལུང་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ། དུས་རི་སྒྲིང་དུ་རྟག་པ། དམམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ། ཡོན་རྟན་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་རིས་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། རང་གི་དོ་བོ་མི་སྒྲིང་པར་བདེན་པར་གྱལ་བ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་རུང་བ་སྟོགས་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་སྒྲིང་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མས་གཏན་ལ་པལ་པའི་གྲུབ་
 འབྲས་སུ་ཡང་མི་བདུབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་དཔྱོད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་བདེན་གྲུབ་གཅིག་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲིང་བ་ལས་སུན་པ་ལྟར་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྒྲིང་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མི་འབྱུང་
 སྟེ། དེའི་དོར་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེ་མི་སྒྲིང་པར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོད་མ་མཐའི་མི་རྟག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་དེ་སྒྲུབ་པ་དེ་ན་

མེད་ཀྱི་ངལ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་ལྷོང་ལྷུང་འདྲུག་གི་དབྱིངས་ལྷོགས་མ་གོ་བ་དག་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་མེད་དགག་ཙམ་ལ་རིགས་དང་ཆོས་དབྱིངས་དང་ལྷོང་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས་ཡོན་ཏན་ལེ་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 གཞུང་ལ་འགལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་གིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལེ་མེས་ལྷུག་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་འདོད་མ་ཡིན་རྟེན་པ་དོན་གཉེར་བ། །བསྐྱམས་པ་མིན་དག་བྱང་ཆུབ་སྒྲོབ་པོ་ཞེས། །སྒྲུ་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས་འབྱུང་སྟེ།
 སྒྲུ་ལ་དགའ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལྷོང་ཞེས་སྒྲུ། །ཞེས་དང་། ལྷོང་ཉིད་མ་སྒྲེས་སུས་ཀྱང་བྱས་མ་ཡིན། །མ་མཐོང་འོང་བ་མ་ཡིན་འཕོ་མིན་ན། །དམིགས་གནས་བདག་ཅག་ལྷོང་ཉིད་ལེགས་བསྒྲུབས་ཞེས། །འཛིར་བ་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་
 ཀྱན་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན། །བྱིས་པ་གང་ཡིན་གཡོ་བ་དེ་ཡིས་བཅིངས། །ཞེས་དང་། ལྷུང་པ་ལས། ལྷུང་འདི་ལྷོང་ཞེས་རྟོགས་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཆོན་མ་ལ་སྒྱུད་སྒྱེ་མེད་
 གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རབ་སྒྲངས་ནས། །མཁས་པ་དབུས་ལའང་
 གནས་པ་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལོར་ཕྱིང་ལ་ཕན་པའི་མདོ་ལས། ཀྱི་མ་འཛིག་རྟེན་ན་དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་པའི་སྒྲེས་སུ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་གིན་དུ་ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་དང་། གང་འཛིག་རྟེན་ན་བདག་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་གཉིས་

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴

ཨ། ཁྱི་དམ་པའི་ཚེས་འཛིན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚེས་ཁས་འཁུངས་པའི་ཞེས་དང་། ལྷ་བ་ཀུན་འབྱེན་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད་དུ་ཞེན་ན་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྷ་བར་གསུངས་པ་དང་།
སྟོང་མི་སྟོང་གང་ཡང་དམིགས་པ་ལས་མ་འདས་ལ་དེ་ཀུན་སྤངས་དགོས་པར་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཡང་བདེན་གྱུ་བ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་གི་ལྷོག་ཆ་དེ་དགག་བྱ་
བཅད་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་གྱིས་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་གནས་ལུགས་སྟོ་འདོགས་བྲལ་བའི་སྟོགས་སུ་མ་བྱེན་པར་གཏིང་རྟེན་སྤྱི་བའི་བྱིར་འདིར་མང་དུ་བརྟེན་མི་དགོས་སོ། ། བདེན་སྟོང་མེད་དགག་གི་ཆ་ཙམ་ཚེས་
དབྱེངས་དང་གནས་ལུགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་གྱང་། ལས་དང་པོ་བས་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཅིང་། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལས་ལྷའི་ལོ་སྟོང་དུ་དགོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་ཅི་དགོས་པ་བྱེན་པ་བས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་ཞིག་ཐ་ན་སེ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་སྟེད་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ། །
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་སྟུམ་དུ་དབྱེད་ན་དེ་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་གངས་མེད་པ་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། གསུམ་པ་ནི། གཞི་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི་མ་སྟེན་དང་བྲལ་བ་

पण प्रत्येकाचे दर्जे व्हावे लागेल

ལྟར་ཇི་བཞིན་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་སྟུང་ན་མདོ་རྣམས་ལས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་རེས་རྟག་པར་ཡང་གསུངས། རེས་མི་རྟག་པར་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱི་དེའི་དོན་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་བསམ་འོ་དང་བསྟུན་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་ཅེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །དངོས་ཡོད་རྟགས་པ་
 ཚད་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི། །དེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་པ་སྟོད་པ་དང་སྟོད་ཉིད་གོམས་པ་ལ་སོགས་ལམ་གྱི་རྒྱ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འབྱུང་གི་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་པ་དང་། དེ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་སུ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་སྟེ་མི་བསྟུ་བའི་སྟོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཞིག་མེད་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དེ་བཞིན་འཇལ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇལ་
 བྱེད་ཚད་མ་དེ་ཡང་མི་རྟག་སྟེ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་གི། རྟག་པ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སྟོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོད་པར་རེས་པས་ན་རྣམ་མཁྱེན་ནི་རྟག་པར་
 ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རྟག་པར་བརྟགས་ཀྱང་རྟག་རྒྱུའི་གཞི་མེད་པས་རྟག་པ་མཚན་ཉིད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་འདི་

༡༡། ཁྱི་ཕྱི་རོལ་ལུ་སྒྲེགས་ཅན་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོ་བོར་གནས་ལྟར་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་མ་སྒྲུངས་པའི་ཐོག་པ་ཐུན་མོངས་པའི་དོར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་མེས་གྱི་དོར་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་
དེ་ལས་གཞན་དུ་འཆར་པའི་ཐབས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་གནས་ཡོངས་སུ་ལྟར་པའི་ཡེ་མེས་གྱི་གཞིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱལ་མེས་མཆོད་རྟག་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མེས་བྱ་སྒྲུང་ཅིག་མར་
སྒྲེ་འགག་བྱེད་པ་དང་། ལུང་ཅན་ཡེ་མེས་ཀྱང་སྒྲུང་ཅིག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་མ་ལྟར་པ་རྒྱལ་མེས་གྱི་སྒྲུང་དོར་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་བཟད་གྱི། གནས་ཚུལ་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལྟར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་
ཡང་སྒྲུང་ཅིག་གཅིག་དུ་སྒྲེ་བའང་མེད་ན། དེས་བརྒྱལ་པའི་དུས་གྱི་གོ་རིམ་སོགས་མ་ལྟར་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ལམ་རང་དོའི་སྒྲུང་པ་ལ་སྒྲུབྱེད་དུས་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱགས་གྱི་ཆ་ལུ་མེད་པར་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་
ལྟར་མ་ལྟར་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་སྒྲེ་འགག་མེད་པའི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་ལྟར་པའི་ཡེ་མེས་མཐར་ཐུག་པ་ན། མེས་དང་མེས་བྱ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་མེས་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཅིང་། གནས་མ་ལྟར་པའི་སྒྲུབས་ན་
ཡང་སེམས་གྱི་གཤིས་སམ་ཆོས་ཉིད་བྱང་འཇུག་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབྱེད་བྱེད་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། འབྱུང་བཅས་གྲོ་བྱར་འབྲུལ་རུང་གི་དེ་མ་གང་

དག་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྒྲི་འགག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་འདས་དང་བཟང་ངན་ལ་སྟགས་པའི་མི་མཉམ་པ་འདི་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་གནིས་སྒྲུང་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་བསྒྲུ་མེད་བསྒྲོན་མེད་དུ་སྒྲུང་ཡང་། གསེས་ལ་སྒྲི་འགག་
 དང་གནིས་ཆོས་མ་གྱུ་བ་པར་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གནས་པ། དེའི་དང་དུ་སྟོགས་གྱི་ཆ་དང་དུས་གྱི་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཆུབ་ཅིང་། དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་སྟོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དུས་
 གཞུམ་གྱི་འགྱུར་བས་བསྐྱད་དུ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་རྟག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་ཅིས་མི་གདགས་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ནིག་སྐྱད་ཅིག་གི་སྒྲི་འགག་ཅན་མིན་པའི་སྒྲིར་རོ། །འདི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཅན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་མེད་ནམ་
 མཁའ་ལ་སྟགས་པ་སྟོགས་དུས་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་ཆོས་ཉིད་དེའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར། ཆོས་ཉིད་དེ་འགྱུར་བ་ཅན་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་གང་གིས་གྱུར་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁོངས་སུ་
 ཡོད་དུས་གྱུར། ཡོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ནམ་མཁའ་མི་འདུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་དབྱིངས་འོད་གསལ་པའི་གསེས་དེ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་གུན་ལ་བྱུང་
 པར་ལྟར་སྒྲིམ་སྒྲུ་གནས་གྱུར། ལྟོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་ཅན་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མདོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ན། དེ་མ་དེ་སེལ་བྱེད་ལམ་ལྟས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱད་རྟོགས་གྱི་མཐུ་ལས་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་པ་ན།

ཡ
རྒྱ
ལྗོ
ལྗོ
ལྗོ
ལྗོ

༥། །རང་ལྷུང་གི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གསེས་སུ་རོ་མཉམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོག་པོ། །འོན་
ཀྱང་རྣམ་ཤེས་རང་ལྷུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། ཡང་དག་པར་གྲོ་བུར་དྲི་བྱལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་དེ་བྱལ་བའི་འབྲས་བུར་སོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྐྱུང་བ་ཡང་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྐྱུང་རྣམས་ལ་དེ་
ལྟར་སྐྱུང་བར་ཟད་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུང་འོ་པོ་ལ་སྐྱེ་འཛིག་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོན་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ལྷུང་ན་ལས་
འདས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སོགས་ཟད་མའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་འདི་དག་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པར་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་ན་པལ་པས་ལྷ་ཅི་སྐྱོས། །འོན་ཀྱང་རྣམ་
བཞིན་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ན་ཕྱིར་མི་རྟོག་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་མཆོངས་པར་བསྟགས་པའི་ཕྱིར་རྣམས་འདི་ལ་མོས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྟོག་པར་བལྟས་ན་བསོད་ནམས་འབྱུང་ཏེ།
རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འབྱུང་གྱིས་ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་པའི་མདོ་ལས་འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ལུ་མོ་གང་ལ་ལས་ལྷའི་བསྐལ་བ་ལྷེ་བར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་རེ་རེར་འཁོར་བཞི་ལ་རེ་

རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྐྱུང་བ་ཡང་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྐྱུང་རྣམས་ལ་དེ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

འདོད་པའི་སྒྲིན་པ་བྱིན་པ་བས། རིགས་ཀྱི་སྤྲུང་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་གང་གཞན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཞུངས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྟག་པའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་གཞུང་དུང་དོ། །ཞེས་ཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་ཡང་དེ་དེ་
བས་ཆེས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྲུང་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤྲུང་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་རིགས་ཀྱི་སྤྲུམ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྟག་པ་དང་
གནས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དེ་ལ་རྟག་པའི་འདུ་སེས་གྱིས་ནན་ཏན་བྱེད་ན་དེ་ནི་སྤྲུབས་སྤྲུའགོ་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པར་བལྟ་བ་ལ་སྤྲུབས་འགོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། རྟོ་རྟེན་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པར་བལྟས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པར་ལྟར་སེས་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
གུས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྐྱེད་པོ་རང་གི་དོ་བོ་ནི་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། གནས་ལྷགས་དེའི་ངང་
དུ་སྤྲུང་སྐྱེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས་འཛིན་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་དོན་དམ་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་བཟང་པོ་སྟེ།

ཡ
རྒྱ
ལྷོ་རྒྱ
ལྷོ་རྒྱ

༡༡། །བུང་རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ལུས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡོད། །ཞེས་དང་།
ནམ་མཁའ་མཛོད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་ཤེས་ཤིང་། །ཡང་དག་མཐའ་ལ་གང་གནས་པ། །དངོས་པོ་དང་ནི་དངོས་མེད་པ། །ལྟ་བ་མཁའས་པས་མི་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། བུང་རྒྱུ་མཐམས་དཔའི་
སྡེ་སྡོད་ལས། དོན་དམ་པར་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་གི་མདུན་ན་ཚོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །སྤང་པའམ་བསྟོམ་པའམ་མཛོན་དུ་བུ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཚོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཤན་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲ་བས་སུ་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མི་བསྐྱ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་བདེན་པ་ལ་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་བདག་བསྟོམས་པས་
གོ་ལ་བར་སྐྱ་བ་ལ་ལོག་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པ་འདུས་བུས་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དེ་ཅིག་མར་ཤེས་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཤེས་པ་བདེ་གསེགས་སྟེང་པོ་རང་བུར་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པ་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བདག་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བ་རང་བཞིན་མ་གྱུ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱ་མེད་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྤང་རྒྱུ་

བཀའ་བམའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་གཤམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་དངོས་པོའི་ཡོན་ཏན་གསལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱི་
འཛིན་སྐྱངས་ཡོན་པས་དེ་ལྟར་གཤམ་གྱིང་བཞུགས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་སྟེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྒྱིར་བཏང་དང་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་སྟོན་པ་
ཆོས་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་། ཁུད་པར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་མེད་གྱི་སྟོས་པ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ནི་བདག་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་སྟགས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དུ་བསྟན་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་བསིལ་བ་གྱ་ཚོམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་གཤམ་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། ལུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛོད་ལས།
བདག་ཅེས་ཁྱུ་བཞི་ཆོས་གང་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་རྟག་པ། བདག་པོར་གྱུར་པ་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བ་དེ་ནི་བདག་ཅེས་ཁྱུ་སྟེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོ་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོའི་རྩལ་འདི་བཤད་པ་
ཐོས་ནས་མོས་པ་ཅུ་མ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆེད་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས། སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཆོག་གསལ་གྱི་སྟོན་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་ཆོག་གསལ་ལ་མཛོད་དགའ་བས། །སེམས་

༡༡། །ཅན་གུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཐིམ་གྱིས་གནོན། །གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཁིང་ལོར་བུས་སྤྲུམ་པ་ནི། །མངས་རྒྱས་ཁིང་རུལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱམས་ལ་རྟག་འབུལ་ན། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་གིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྤྱིན་པ་ལས་བྱང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྒྲོ་ལྷན་གང་ཞིག་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་བསྒྲུལ་པ་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་འབད་པ་མེད་པར་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱི་མེད་སྤྱང་བྱེད་པ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་གིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །རྒྱལ་བྱིས་སྤྱི་ལས་བྱང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་འདི་ན་སྤྱི་པ་གསུམ་གྱི་ཉིན་མོངས་མེ་འཛིལ་བསམ་གཏན་ནི། །ལྷ་དང་ཆོངས་གནས་མཐར་མོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཕོ་མེད་ཐབས་བསྒྲུམས་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་གིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་ལ། སེས་གིང་མོས་ན་དོན་ཆེ་ཁིང་ཐོག་པ་མཆོག་གི་སྤྱིང་པོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སེང་གའི་སྤྱི་བདེ་པར་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་གཏུམ་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཟབ་མོ་ལུལ་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། །སྤྱིན་སྤྱངས་རྒྱང་ཁིང་སྒྲོ་དམན་པ་དག་མོས་པར་དཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། ང་ཡི་ཡི་སེས་

འདི་ལ་ནི། །བྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཟ། །གནས་མི་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ། །ཇི་ལྟར་མདའ་འཁམས་ལྟར་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་མི་སྤྱོད་པོ་དེ་དག་ངན་སྤངས་དུ་འགོ་བར་
 བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་འདུག་པའི་འདོགས་པ་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གནང་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱོད་འདོགས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཆོངས་པས་བྱིན་གྱིས་ལུས་པ་ལས།
 ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་པ་ན། །སྤྱི་པའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་ཅན་ཏེ་མི་འཐད་འཛིན། །དད་མེད་ཆོས་ལ་སོམ་ནི་བསྐྱེད་ན་ནི། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་མང་པོ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །མ་དད་པ་ཡི་བསམ་པས་སྤྱི་པ་ཅན་འགྱུར། །སྤྱོད་
 སྤངས་གང་གི་ཡིད་ཀྱང་སྤངས་མི་བྱེད། །སྤྱི་པ་ཅན་ཀུན་རྒྱུ་མ་པར་སྤངས་ནས་ནི། །དད་པ་མེད་པས་སྤྱི་པས་མ་འཛིན་པར་བྱེད། །འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་རྟག་རྟེན་ཁེངས་པ་སྟེ། །མ་དད་དེ་ནི་གཞན་ལ་འདུད་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེ་
 དག་ཆོས་མིན་ཆོག་གིས་འགལ་པར་བྱེད། །རྒྱལ་བ་རྒྱུ་མ་པ་ཀྱི་བསྤྱོད་ལ་དྲི་མ་དེས། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལྟར་གྱི་ཆོས་སོམ་ནི་བཅས། །དེས་ནི་ཆོས་ལ་གྲགས་གཏོང་འགལ་བྱས་ནས། །དད་མེད་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཅེས་
 དང་། རྒྱལ་འཆལ་ཆར་གཏོང་པའི་མདོ་ལས། ལུ་འདི་ལུ། །འཆོ་བའི་ལམ་དུ་བྱེད་པ། རྩོད་པ་ལ་ཞེན་པ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སྤྱི་པ་ལུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་འཛམ་གྱི་ལྷོད་འདི་རབ་རྟག་པར་

ཕ
རྒྱ
ལྷོ་གཞི་
ལྷོ་

༥། །འགྲུར་རོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་དུས་ཀྱི་སྟེགས་མ་བདོ་ཞིང་བརྟན་ཞབས་སུ་སྟེས་པ་རྣམས་རྟོན་པ་བཞི་གོ་ལྟག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གནད་པར་ཆེར་
ཉམས་གིང་ཆོས་རྣམ་བཅོས་པ་ལུང་བཅ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྟེགས་རྣམས་ལ་འདི་ལ་ཡངས་པའི་སེམས་སུ་བྱེད་པ་འདྲ་དགོན་མོད་ཀྱི། རྒྱ་འགྲུར་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་བརྟན་ཞབས་སུ་སྟེས་པའི་རྟོགས་གྱིས། བརྒྱད་པའི་ཞལ་ལུང་
རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་། རྒྱལ་དབང་པ་ལྟའི་རྒྱལ་ཆ་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུ་མི་ཡི་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རྟོ་རྟེ་གཙུག་པ་རྟེན་སྟེན་སྟགས་ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་བསེས་གཞིན་དུ་མའི་ཞབས་པད་སྟེ་པོས་ལེན་པའི་
སྐལ་པ་བཟང་པོར་ལུང་པའི་མཐུ་ལས་ན་ཆོད་དང་སྟོ་སྟོས་མ་སྟོན་པ་བདག་ཀྱང་ཐབ་མོའི་གནས་འདི་ལ་ཚུང་ཐད་སྟོབས་པ་སྟེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམ་མཐའ་ཀུན་ལུང་པའི་ལུང་འཇུག་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རིགས་ཀྱི་དོན་ལྟགས་པར་སྟེ་པའི་མི་སེང་གའི་སྟེ་ཡིན་ཏེ། ཆངས་པ་བྱུང་པར་སེམས་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་སྟོན་གང་ལ་ཡང་མདོན་པར་མ་ཆགས་པར་བརྟོན་པ་དེ་དག་སེང་གའི་
སྟེ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་རྣམས་ལ་མདོན་པར་ཆགས་པར་བརྟོན་པ་དེ་དག་ནི་སེང་གའི་སྟེ་མ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྟེ། །གང་རྣམས་ཀུན་ཏེ་སྟེ་པ་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་སེང་གའི་སྟེ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལུང་འདས་ཆེན་པོ་ལས། སེང་གའི་

འགྲུར་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེན་

ལྷ་ལྷོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟག་དུ་གནས་གིང་མི་འཕྲོ་བར་ངེས་པར་བཤད་པ་འོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་གནས་སྟོང་པར་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་སེང་
 བོའི་ལྷ་བསྐྱགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་སེས་རབ་ཅན་གྱི་འཕྲོར་མང་པོའི་ནང་དུ་བསྐྱགས་པ་ནི་སེང་བོའི་ལྷ་ཆེན་པོ་ལྷོགས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལ་སེང་བོའི་ལྷ་ལྷོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་རྟག་བསྐྱེལ་བ་བདག་
 མིང་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཞེས་མི་འཆད་དེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟག་པ་བདེ་བ་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབའ་ཞིག་འཆད་དོ། །ཞེས་སྟགས་སེང་བོའི་ལྷ་ལྷོགས་པའི་དཔེ་དོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་མཆོན་ཏེ་སེས་པར་
 བྱ་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདེ་བར་གསེགས་པའི་རང་ལམ་དྲང་པོར་སྐྱས་པ་ཁ་ཅིག་དང་མ་མཐུན་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་གཞན་པོར་འབྱུགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བརྟན་
 བཅོས་ལས་དབྱུང་ཚུང་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་རྒྱུ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བརྟན། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ཅིས་པ་ལྟར་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འདི་ཆོས་
 སྤང་བའང་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་སྤང་བ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོང་པ་རྒྱུ་མ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཆར་གཅོད་པ་འོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་པར་ནམ་མཁའ་མཛོད་

ལྷ། གྲིས་ལྷས་པ་ལས། རྩལ་བའི་བྱང་རྩལ་མཆོན་ཉིད་གང་བརྟེས་པ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཅིང་། གང་གིས་རྩལ་མེད་མཐའ་འདི་རབ་སེས་པ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་བཟུང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱས་པ་གཙོ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའང་འཛོལ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་རྩལ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉེར་གནས་གིང་། ཆོས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་གི་ཟང་ཟིང་མིན། དེ་བས་གང་ཞིག་བདེ་གསེགས་ཆོས་འཛིན་པ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་བྱས་པ་གཙོ། ཞེས་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྟར་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་སྒྲོང་བརྩོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཡོ་སེས་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་ལྟར། དེ་བཞིན་གསེགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ཡི། བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཚད་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱུང་རྩི། འདི་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ། རྩུང་ཟད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོབས་པ་རྒྱས་ཀྱུར་ཀྱང་། འཛོད་གཞིན་ཞིང་སྒྲུང་པ་མ་སྒྲིན་པ། བར་སྒྲོན་བདག་གི་དག་ལ་སྒྲུས་ཡིད་དྲོན། དེར་དུས་སྒྲེ་པོ་གསལ་བའི་རྩིས་སྒྲུབ་བྱངས། རྩལ་དང་རྩལ་མིན་དཔྱེད་པའི་ཕྱོ་ཕྱོས་བྲལ། ལལ་ཆེར་སྤྲུག་དོག་གཏོན་གྱིས་རྣམ་པར་དཀྱགས། ལེགས་བཤད་སྒྲུབ་པའི་དུས་མིན་བདག་གིས་འཆོལ། འོན་ཀྱང་སྒྲུ་མ་མཆོག་དང་ལྟག་པའི་ལྟ། སྒྲིང་གི་པརྩྱུར་རྟག་རྟགས་མཆོད་པས། གཞུང་བཟང་

25

རྒྱལ་སྤྱི་ཚོག་དང་དོན་གྱི་ཆ། །གསལ་བ་གསལ་བ་ར་རིག་པ་འི་དབྱིངས་སུ་གཤམ། །དེ་ཆེ་ལོགས་བཤད་གོམས་པ་ལུང་ལེན་ལ། །དགའ་བ་ལུན་རིང་སྒྲེས་ནས་ཕྱི་མའི་མུར། །ཁིང་ག་ཁན་དུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ། །སྒྲོ་བ་
 དམ་པ་ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་བཞིན། །ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གཏམ་འདི་ལས། །སྒྲོ་ལུན་དགའ་བ་སྒྲོ་འགྱུར་དེ་ལྟ་ལ། །སྤྱིད་ཁིའི་མཐར་ལུང་བདེ་བ་གང་གོས་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྒྲལ་བ་ཟུང་ཆོགས་གྱི་དགའ་སྒྲོན་ལགས། །མདོན་པར་
 ཞེན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ཡི། །སྤྱང་སྤྱང་བུང་འདུག་ཐེག་མཆོག་སེང་གའི་སྒྲུལ། །ལུང་ན་རི་དྲགས་ཆོགས་རྒྱལ་སྤྱི་གཞོན་ཁིང་། །རྒྱལ་བ་སྤྱན་སྤྱིང་པོར་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་ལུང་ཅིག །ཅིས་པ་འདི་ཡང་བསྐྱབ་གསུམ་ཚོར་
 ལུའི་མཛོད་འཆང་ཆོས་གྱི་མཆོད་པོ་གུ་ཁའི་མིང་ཅན་གྱིས། །སྒྲོགས་སངས་སྒྲུ་ཚོ་འཕྲོ་ཕྱིར་སྒྲོགས་གྱི་རྒྱལ་བཤད་ཡིད་དོར་གང་ཐོན་ཞིག་གིས་ཞེས་ཆོད་བསྐྱལ་དོར་བརྒྱུ་གྲོས་དྲི་མེད་གྱིས་གར་མར་གྲིས་པ་དགོ་ལོགས་འཕེལ།
 འདིའི་རྩོམ་དཔེ་རྒྱུ་མའི་ཐུག་དཔེའི་བྲོད་དུ་འཆོབས་ནས་ལོ་སྒྲོར་ཆར་གཉིས་སོན་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱར་ཡང་དཔེ་རྒྱུ་པ་དང་དུས་མཆུངས་པར་བྱ་མ་དམ་པ་ལུང་རྟོགས་ནས་སྤྱར་བཞོ་རྒྱུ་མཛད་ཐོག །སྤྱར་གྱི་སྒྲལ་བ་པོ་ཡང་དེར་
 འཛོམས་པ་དང་མཁུན་ལུན་ལོགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་བཅས་གྱིས་ད་དུང་བསྐྱར་བསྐྱན་སྒྲོགས་དགོས་ན་ཅིས་ཀྱང་གྱིས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་གྱི་རྩོམ་དཔེའི་ཆོག་སྤྱི་འགའ་ཞིག་བསྐྱུས། །གནད་རི་བུང་གསར་བསྐྱན་

༥༥། །བཅས་རབ་ཆེས་ལྷགས་ཡོས་ས་ག་རྒྱ་པའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲལ་ཆེས་དག་པར་རྒྱལ་པར་བདུད་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཕྱོགས་དྲི་མེད་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྗེས་ཞག་གཉིས་ལ་དོས་བསུས་ལྷུང་
 པར་བགྱིས་པ་མདྲ་ལོ། །ཞེས་ལྷོ། རྒྱལ་པ་མི་ཡི་སེང་གོ་ཕུབ་དབང་གིས། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་རྗེས་མཐུན་བསམ་ཡས་ཀྱི། །འདུལ་བྱེད་གང་གསུང་ཐེག་པའི་སྒྲིང་པོ་མཆོག་ །འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་ཞེས།
 ཅེ། །ཡང་ཡང་བཀའ་རྒྱལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས། །གནད་དུ་དྲིལ་ནས་སྤྲེལ་རྒྱུར་རིག་འཛིན་གྱི། །རྗེས་འབྲང་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་སྤྲེལ་བྱེད་པོ། །མི་ལམ་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་པའི་སྒྲིང་། ཅེ། །ཆོས་དང་སྟོན་པ་རབ་
 རྒྱལ་སལ་བྱེད་པའི། །བཀའ་དྲིན་གཞོ་སྤྲེལ་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་དང་། །རང་གི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཛོག་སྤྲེལ་དུ། །ཡོ་གོའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལགས། ཅེ། །འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་ལེགས་བསུས་དགོ་ཆོག་སྟུན། །
 རིས་མེད་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་གིང་། །བཤད་རྒྱལ་སྤྲིན་ལས་ཉི་ལྟར་རབ་གསལ་ཏེ། །ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་སྤྲེལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ། ཅེ། །མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་མ་རིག་དུམ་ལས། །རྒྱལ་གྲོལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
 པའི་སྟོང་གུར་ནས། །ལམ་ལྷ་ས་བཙུའི་བགོད་པ་མཐར་སྤྲིན་ཏེ། །རྒྱལ་མཐུན་རྒྱོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གུར་ཅིག་ ཅེ། །བདག་ནི་དེད་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཕྱོགས་སྤྲེལ་བསམ་ངན་རྒྱུད་ལ་མི་སྤྲེལ་ཞིང་། །ཐེག་ཆེན་

བདུད་ཅིའི་ཚོས་ལ་ལོངས་སྟོང་ནས། །འིས་མེད་བསྟན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་སོག། ༥། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཡིག་འཛིན་བྱང་སེམས་ཀྱིས། །འི་ལྷར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཐྱིན་ལས་མ་ལུས་པ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཅིག་གིས་བསྐྱབས་
ནས། །ཡམས་གསུམ་ལ་ཁོར་བ་དོར་ནས་ཐུགས་གྱུར་ཅིག། ༦། །ཅིས་བའང་ལུངས་པ་ལྟེ་ལྟེ་ཐུན་མ། །ཐུར་ལོན་སྟོར་སྐབས་ཇོ་རྗེའི་བདེན་སྟོན་རང་སོར་བཞག་པའོ། །དགའོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མ་རྩུ་གྱི་ཡེ། རྒྱལ་པ་མི་ཡི་སེང་གོ་ནི་མའི་གཞིན། །བྱམས་ཆེན་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་བརྒྱུད་པ་དང་། །གངས་ཅན་འཛིགས་མེད་སེང་གོའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ། །དེ་དག་གུན་ལ་གུས་
 པས་ལྷག་འཆལ་ལོ། །རབ་འབྱམས་སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་གསང་བའི་མཛོད། །ངེས་དོན་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་སྙིང་པོའི་བརྒྱུད། །འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་དགོངས་ཉམས་ལུལ། །ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ཁས་ལེན་
 མདོ་ཅམ་བཤད། །དེ་ལ་འདིར་གཞན་སྟོང་སྒྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་ངེས་དོན་ལོ་ཐོར་ལོ་ཐ་མ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་འཛིགས་མེད་དྲག་པའི་ལམ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཆབ་ས་བརྩའི་དབང་ལྷག་གི་
 གསུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྒྲ་མ་ཆེད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཟབ་དོན་རྣམས་དང་། མགོན་པོ་ཡུ་ལྷན་གྱི་བསྟོད་ཆོགས་སོགས་མདོ་ཡི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་དང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་
 ལོ་ཐོར་ལོ་སོགས་སྤྲུལ་རྒྱུད་རྣམས་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གསལ་བྱེད་སེམས་འགྲེལ་སྟོར་གསུམ་སོགས་དགོངས་པའི་གནད་གཅིག་པར། ཟབ་མོ་ངེས་དོན་དཔུ་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་འཇུག་པར་མཛད་པ་འདི་

གཞན་གཞན་སྒྲུབ་

པ

༡༡། །སེན་རྩ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགོངས་གནད་ཅན་ཡིན་གྱིང་། དེང་སང་ནི་གཞུང་སྒྲུབ་བའི་ཁུར་འཛིན་པ་སེས་མི་སེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ཐོ་མཆུ་ཐོ་ཅི་ཕོག་བྱེད་པ་ནི་སེན་རྩ་ལྟུང་ཏེ། དེའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཟོད་ན། གཞན་སྟོང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངེས་པར་གཏན་ལ་འབེབ་ན། དང་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་བཞིན་རྩ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སེས་ན་གྲུན་ཚོ་བ་རང་ངོ་ནས་སྟོང་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་གཏན་ལ་མི་ཐེབ་པས། ཐོག་མར་སྟོས་བྲལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་ཅན་མི་རྟོག་ཡེ་སེས་གྱིས་རྟོགས་ནས་གནས་སྒྲུབ་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བཟོད་པ་དང་། གནས་སྒྲུབ་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་གྲུན་ཚོ་བ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྒྲུབ་དབྱེད་པའི་ཆོད་མས་དབྱེད་ན་བསྒྲུབ་དང་མི་བསྒྲུབ། ལྟུང་པ་དང་མ་ལྟུང་པའི་བྱེད་ཡོད་པས། གང་མི་བསྒྲུ་ཞིང་མ་ལྟུང་པ་དེ་དོན་དམ་དང་། ཅིག་སོས་ལ་གྲུན་ཚོ་བ་གྱི་རྣམ་

བསའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུབ་

བཞག་བྱེད་དེ། བདེན་གཉིས་འཛོག་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་སྟོང་པ་ལ་བཞག་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། གནས་སྟོང་མཐུན་མི་མཐུན་ལ་བཞག་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གཉིས་པོ་འདི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་གདོད་
ནས་བསྟན་གྱི། གཞན་སྟོང་སྟུ་བས་གསར་དུ་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཁྱོ་བུར་དག་གི་ཁམས་སྟོང་གི།
རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཁྱོ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོང་པོ་ནི། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ། བྲལ་གེས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྟུ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་
པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ། བྲལ་མི་གེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གཞུང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་ནི་མི་སྟོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤིང་རྩ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྒྱ་སྟུ་བ་ཀྱིས། རི་ལྟར་
མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། སྟུ་ཆོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། རི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། དྲི་མ་ཆོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། འདོད་ཆགས་ལ་སྟོགས་དྲི་མ་ཅན། ཡེ་གེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་བསྟེགས། །
དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། རྒྱལ་བས་རི་སྟེད་གསུངས་པ་གང་། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལྟེག །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་འཇམ་

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

༡༢། །དཔལ་གྲགས་པས། ལུང་པོ་རྣམ་དབྱུང་སྟོང་པ་ཉིད། །ཁུ་གིང་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་རང་ངོས་ནས་
མི་སྟོང་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདེན་གཉིས་སྟེ་མའི་འཛོག་ཚུལ་ལྟར་བྱས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། སྟོང་སྟོང་གི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་
འཛོག་ཚུལ་ལྟར་གོ་བ་དེ་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གནས་སྟངས་སྟོང་མི་མཐུན་པ་ལྟུལ་བའི་སྟོང་བ་རྣམས་ནི། ལྟུལ་ངོར་སྟོང་དུ་ཟེན་གྱང་། དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པའི་སྟེར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། ཅིག་གོས་ནི་མ་ལྟུལ་བའི་
གཟིགས་ངོར་སྟོང་བ་ལྟར་གྱུ་བ་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྟེར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་སྟོང་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་བ་བདེན་གྱུ་བ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སྟོང་སྟོང་བྱང་འཇུག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་ཟེན་ནས། དེ་ལྟ་བུ་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་སྐྱངས་ཟེན་པའི་སྟེར་ངོ། །དེས་ན་དེ་འདྲིའི་དོན་དམ་དེ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་སྟེ། ཐ་སྟོང་དུ་
དཔེར་བྱ་ན་ཐག་བྱ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པ། སྟུལ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞག་དགོས་ཏེ། གཅིག་ཐ་སྟོང་དུ་གྱུ་བ་པ་དང་། གཅིག་མ་གྱུ་བ་པའི་བྱང་ཕྱེད་དགོས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལྟུལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་བདེན་པ་ཡིན་མི་

ਧਰਮ ਕਾ ਸਾਧਿ ਦੁਖ ਦੁਖ ਦੁਖ ਦੁਖ

ལྷོ་རྒྱུ་ལྷོ་རྒྱུ་

མིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་སྟེ་དོན་དམ་མ་ལུགས་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མི་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བསྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བས་གྲུབ་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྟོན་བདེན་པ་དཔྱད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དག་པས་གྲུབ་པ་ལ། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་སྙམ་ཀྱང་ཚོས་བཞིན་ནོལ་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རང་ངོས་ནས་
བདེན་པ་དང་མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་སྟོང་སྟེ། སྟོང་ན་མི་བདེན་པ་དང་ལུགས་བར་འཛིག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་དགོས་ན་དེ་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ན་ཞིང་མུ་ངན་འདས་པ་ནི་
ཡིད་བརྟན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ལེན་པ་ནི་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་པ་ཚད་མ་རང་མི་ལྟན་པའི་སྒྲ་བ་ཅན་རྣམས་ལས་བསྟན་པ་འདི་ལ་གུས་པ་དག་གིས་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་དོན་དམ་དེ་
ལྟར་ཡེ་ནས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ལུགས་སྟངས་གང་ཞིག་མི་བདེན་པ་དང་ལུགས་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ཅན་ནི་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བུ་སྟེ་སྟོང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མིང་གི་དོན་དང་མཐུན་པའོ། །
དེས་ན་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་དེས་སྟོང་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་མིང་ཅན་ལུགས་སྟངས་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གིན་དུ་ཡང་ལས་བྱངས་

༄༅། །དགོས་ཏེ། གཞན་སྟོང་དགག་པ་སྐད་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་མའི་ལུགས་ལྟར་ན། བདེན་མེད་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱར་ལས་ལེན་མི་རུང་བ་ལྟར། སྟོས་བྱལ་ནི་མཐར་
བྱལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པས། བདེན་མེད་དང་སྟོས་པ་མེད་པའི་ལས་ལེན་མེད་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་མཐའ་ཁྱད་ཀྱང་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། དོན་དམ་པ་
ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་འདྲ་བར་རང་སྟོང་ཡིན་ན་དོན་དམ་མ་འབྱུང་བ་དང་གནས་ལུགས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་འབྱུང་བ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་བཞག་མི་ཤེས་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཞེས་པ་སྟོང་གཞི་གང་ལ་ཆོས་
གང་གིས་སྟོང་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་རང་ངོ་ནས་སྟོང་ན་འབྱུང་སྒྱུར་དང་མ་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་ལ་བདེན་རྒྱུ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཤིགས་མ་ཤིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པས། ཐག་བཤད་སྒྲུབ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་གྱིས་སྟོང་པ་དེས་སྟོང་གོ་དེས་པར་ཆོད་དེ། བདེན་གྲུབ་དེ་མ་གྲུབ་པས་བདེན་འཛིན་དེ་འབྱུང་གིས་ཡིན་པས་བསྒྲུ་ཞིང་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་
འདྲའི་འབྱུང་བའི་ལུང་ལུང་ཅན་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེས་སྟོང་པར་གྱུར་པས་སྟོང་གོ་མ་ཆོད་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་པས་ཀྱང་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཤིགས་པས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་གོ་མི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཚོད་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཞིགས་པའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་པའི་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་བཞག་པ་དེས། རོན་དམ་པ་སྒྲོང་པས་སྒྲོང་གོ་མ་ཚོད་ན། སྒྲོམ་བྲལ་གྱིས་སྒྲོང་གོ་མི་ཚོད་པ་དང་། སྒྲོམ་བྲལ་བསྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་དེས་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲུམ་པའི་གོ་མི་
 ཚོད་པར་འབྱུང་རོ། །འོ་ན་རོན་དམ་དེ་བདེན་མེད་དང་སྒྲོམ་བྲལ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བདེན་མེད་དང་སྒྲོམ་བྲལ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རོན་དམ་ཀྱང་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རོན་དམ་བདེན་མེད་དང་
 སྒྲོང་པ་ཡིན་ན། བདེན་གྱིས་དང་རང་ངོས་མི་སྒྲོང་ཞེས་ཅེས་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་ན། སྐབས་འདིའི་བདེན་གྱིས་དང་མི་སྒྲོང་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་དཔྱེད་པའི་ཚོད་མའི་རོར་གྱིས་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་བརྫོད་པའི་རོན་ཁྱེད་ཅག་གིས་གཏན་མ་གོ་བར་ཚོལ་
 བ་ཅམ་དུ་ཐད་དོ། །འོ་ན་བདེན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདེན་གྱིས་མེད་པའང་ཡིན། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་མི་སྒྲོང་བའང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོང་སྒྲུང་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྒྲོང་པ་ལ་རོན་དམ་དུ་བཞག་
 པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི། རོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཚོན་བདེན་མེད་དང་སྒྲོམ་བྲལ་དགག་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ལྟར། དེད་འབྱུལ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་མ་འབྱུལ་བ་རོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་མ་འབྱུལ་པའི་རོན་དམ་དང་། དེ་མ་

༡༡། །འཕྱུལ་བའི་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དག་གི་སྤང་བར་འདོད་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོག་ས་མེད་གྱི་ཞལ་ནས། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྲོད་ངོ་། །འདི་ལ་ལྷ་ག་མར་གྱུར་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་རྣམ་པ་གྲུན་རྟ་དག་གི་སྤྱུ་གཞུང་འཕྱུགས་པའི་ཆེ་རིག་ས་པས་མ་གྱུ་བ་པ་བཀག་དགོས་གྱུར། རིག་ས་པས་གྱུ་བ་པའི་དོན་མི་དག་ག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་གྱི་ཐམས་ཅད་མ་རྒྱུད་ས་
 པར་བཀག་ན་རྫོང་བྱེད་ཆོས་དང་བརྫོང་བྱེད་དོན་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་མིན་པའི་བྱེད་པར་གྱུ་བ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་དེས་གིས་གང་ཡང་སྒྲུ་བར་མི་རུང་ངོ་། །འོ་ན་དག་གི་སྤྱུ་བ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སོ་སོ་རང་
 རིག་པའི་ཡུལ་ཁས་མི་ལེན་ནམ་སྒྲུ་མ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁོ་རང་ལ་འདྲི་བར་བྱའོ། །ཁྱོད་མཐའ་གཅིག་རྟ་དག་གི་འགོག་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་པའི་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་གཞུང་བཙུག་ནས་ཐམས་ཅད་དག་ག་པར་མི་
 འདོད་པའི་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དག་གི་སྤྱུ་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྷ་བྱ་ལ་བདག་ཅག་གིས་དོན་དམ་རྟ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དོན་དམ་གྱུ་བ་
 རིན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་རྟ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པར་ཐ་སྐྱད་གྱིས་བསྐྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་བས་འདིར་དག་གི་སྤྱུ་བ་ཅན་རྟ་བྱས་པ་འདི་གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་ཐ་སྐྱད་རྟ་རང་ངོས་མི་སྤྲོད་པར་གྱུ་བ་པའི་ཁས་ལེན་འདི་མེད་ན།

བཀག་ཐུག་མཐའ་དགོས་པས་འགྲེལ་སྒྲིང་

དགག་སྒྱུ་བ་བྲལ་པའི་དོན་དམ་ཀུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁས་ལེན་ལོག་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། དོན་དམ་རང་དོས་ནས་སྟོང་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པར་གྱུར་
 བ། དོན་དམ་དེ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་རང་གི་དོས་ནས་བདེན་གྱུ་བ་དང་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུ་བ་ཟེན་དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་མ་ཆོད་པར་དོན་དམ་རང་དོས་མི་སྟོང་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་འཇོག་མཚམས་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་དེས་སྟོང་ཉིད་དདོས་པོར་ཞེན་པའི་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་དང་། མིད་ཞེ་མཉམ་ཉིད་མིན་པར་དོན་དམ་རྒྱུད་པ་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་དུ་གྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་སྟུང་བ་
 བྱི་གྱུ་བ་མཐའ་ཆེན་པོ་འདིའི་ཕྱོགས་མགོ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་སྟོས་བྲལ་དུ་ཁས་སྐྱེད་བཞིན་དེ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་དང་སྟོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། དོན་དམ་དོན་དམ་དུ་གྱུ་བ་པར་བརྟོད་ཙམ་དེ་ཀུན་རྫོབ་མིན་པར་
 བསྟན་པའི་སྟོན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱེད་སྐྱེད་པས་སྟོང་ཉིད་དདོས་པོར་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན། བདེན་མེད་ཁས་སྐྱེད་སྐྱེད་པས་སྟོང་ཉིད་དདོས་
 པོར་མེད་པའི་མཚན་མར་ཞེན་པའི་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་དང་སྟོས་བྲལ་ཁས་སྐྱེད་སྐྱེད་པས་སྟོང་ཉིད་ནི་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་དདོས་པོར་དམིགས་པའི་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་མཆོངས་སོ། །མདོར་ན་

༡། གླུ་པ་འདིའི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གདགས་གཞི་ནི། ལུའུ་པ་མེད་པ་དང་ལུའུ་པ་འི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོ་ལ་འཛིན་ཅིང་། མ་ལུའུ་པ་འི་དོན་དམ་དེ་སྒོ་མ་ལུའུ་པ་འི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་བདེན་པ་དང་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ལུའུ་པ་འི་ཐུགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་ལ། ཐ་སྐད་དུ་རང་ངོས་ནི་མི་སྟོང་སྟེ་འཕགས་པ་འི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པར་འདོད་དོ། འོན་དམ་རང་ངོས་ནས་སྟོང་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོང་གཞིར་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པ་འི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་ཆོས་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འི་བྱད་པར་བཞག་མི་ཤེས་པས། དོན་དམ་དོན་དམ་མིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་མིན་པར་དོན་དམ་དང་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། འདིས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཁས་ལེན་འདི་ལྟར་མ་བྱས་ན་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོན་ཅི་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དང་སྟོས་བྱལ་དུ་སྒྲ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་སྟིད་མཚུངས་པར་སྟོན་འབབ་བོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འི་སྟོན་ས་ཐ་དད་དུ་སོང་པ་འི་སྟིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུའུ་པ་འི་འཁོར་པ་དང་མ་ལུའུ་པ་འི་སྤང་འདས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཐ་སྐད་དུ་ནམ་ཡང་མི་སྟིད་ལ། འཁོར་པར་སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པར་། འཁོར་པ་འི་རང་བཞིན་གཤོད་ནས་དག་པ་འི་དོན་དམ་སྤང་འདས་ཆེན་པོར་གནས་པ་ཉིད་གླུ་པ་འདིའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཅེས་བཟོད་ཀྱི། སུའི་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་འི་

2000

དཔྱིངས་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ལ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཞེས་བརྗོད་གྱི། ལམ་ལ་ལྷུང་འདས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་དོན་དམ་པས་མི་སྟོང་སྟེ་དོན་དམ་པ་དོན་དམ་པ་རང་གིས་སྟོང་ན་དོན་
དམ་དེ་དོན་དམ་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ལྷུང་པའི་སྟངས་པར་བཤལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིས་པ་ལ་གིན་ཏུ་ཆོལ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཉོན་ཅིག། བྱེད་ཅག་གིས་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་བུམ་པ་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་དོ་ཞེས་མ་སྤྱིས་སམ། དེ་
ལྟར་ན་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་མིན་པར་གཞན་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་ཤིགས་ན། དོན་དམ་དོན་དམ་གྱིས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བྱུང་བ་འཐད་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་ཅག་གིས་ཁས་བྱུངས་སོ། །
དོན་དམ་དོན་དམ་གྱིས་མ་སྟོང་ན་བདེན་གྱུ་བ་གྱིས་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་སྤྱིས་ལ་འདྲ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དེད་གྱི་དོན་དམ་དོན་དམ་གྱིས་མི་སྟོང་གྱུར་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་སྟངས་རྣམས་པ་བདེན་པ་
གྱུ་བ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྟངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་སྟོང་པར་ཁས་བྱུངས་པས་སྟོང་གོ་མ་ཆོད་ན། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྟངས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་སྟོང་པར་བདེན་གྱུ་བ་ཡན་གར་བ་ཀུན་བཏགས་གྱི་སྟོང་ལུང་ཁེགས་པས་སྟོང་
གོ་ཐེ་ལྟར་ཆོད། བདེན་གྱུ་བ་ཁེགས་གྱུར་བདེན་མེད་མི་ཁེགས་མི་འགོག་བཀག་མི་རུང་པར་འདོད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ལྷུང་པ་རྣམས་ཁེགས་གྱུར་དོན་དམ་མ་ལྷུང་པ་མི་ཁེགས་མི་འགོག་བཀག་མི་རུང་པར་མཚུངས་སོ། །

3

༡༢། །མདོར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་མ་བཀག་པས་སྟོང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སོང་བས་དོན་དམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་མ་སྟོང་བར་ཁས་བླང་། བདག་ཅག་གིས་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སྟོང་བར་ཁས་བླང་བས། སྟོང་གཞི་བདེན་མེད་མེད་དགག་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་དང་། རང་དོས་ནས་མ་སྟོང་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བས་སྟོང་པའི། སྟོང་གཞི་སྟོང་སྟོང་གཉིས་བྱུང་ཏུ་རྒྱུ་ཡང་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོས་ནས་རྒྱུ་ཡང་མི་ཤིང་དོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་སྒྲིམ་ལ་གནད་ཏུ་ཁེལ་བར་གྱིས་ཤིག །དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏུ་སྟོང་སྟོང་བདེན་གཉིས་ཐོང་དང་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བར་ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་གནས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དམ་མེད་དགག་ཕྱང་ཆད་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྟོང་པ་ལས་ཐོང་དང་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཅུམ་ཡང་སྒྲུར་མེད་ཕྱིས་མེད་རྒྱུ་ཡང་མེད། དེ་དང་ཐོང་དང་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་ཡང་དེས་སྟོང་པ་ལ་མི་ཡན་ཏེ་རང་རང་སོ་སོ་རྒྱུ་ཡང་མི་འདྲེ་འདྲེ་མི་རུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་འཁོར་ཕུ་བདེན་འཛིན་དེའི་ལུལ་མེད་པས། དེ་འདྲའི་ལུལ་ལུལ་

མཛེན་པ་ཀློང་།

ཅན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ལུགས་ལ་ཡིན་པས། བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་བདེན་གྱུ་བ་དང་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་དགོས་སོ། །ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པ་མིན་ཏེ་སྒྲུང་བ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་
མིན་ཏེ་མ་ལུགས་པའི་སྒྲུང་བ་འམ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྱུ་བ་རྩ་དཔྱད་བཟོད་མིན་ཡང་ཐ་སྐྱོད་རང་ངོས་མི་སྒྲུང་བའི་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་བདེན་མེད་དང་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བདེན་གྱུ་བ་འབའ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་རྩ་འགྱུར་རོ། །བདེན་འཛིན་ནི་རྩ་སྐུ་ཡོད་པས་སུམ་སྟགས་དང་འདྲའོ། །ཡུལ་བདེན་སྒྲུང་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་གཉིས་གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པའི་ཀུན་རྫོབ།
བདེན་མེད་དང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་དམ་དང་། དེ་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་རྩ་འཛིན་པའི་ལུགས་ཁས་ལེན་མི་
རིགས་ཏེ། སུམ་སྟགས་རང་ངོས་མི་སྒྲུང་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་དང་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པ་དང་གཉིས་འཛིན་མེད་པ་གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པའི་ལུགས་ཤེས་
སུ་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་བྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རིགས་པས་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། སྒྲུང་ཉིད་བསྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བུ་ནི་བདེན་སྒྲུང་དང་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་གང་ཡང་མིན་ན། འཕགས་སྒྲོབ་ཀྱི་མཉམ་

༡༡༤

༡༩། །འཛུགས་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཅིས་མི་སྒྲོང་། རིགས་པས་དགག་བྱ་མིན་ཡང་ལམ་གྱིས་བཀག་སྒྲེ་མི་སྒྲོང་ངོ་ཞེན། རྒྱུ་བ་བྱིང་འདྲ་བའི་ལམ་དེས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་
 སྒྲོང་བར་བྱས་ནས། མེད་པའི་དོན་སྒྲོང་ན་གང་ཕྱིར་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བས། འདི་འདྲའི་མུན་ཅག་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་ཡ་མཚན་ནོ། །དེད་གྱི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་པ་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཆོ་
 ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྒྲོང་བ་མེད་པའི་མི་རྟོག་ཡི་གེས་གྱི་སྒྲོད་ལུལ་ཡིན་བས། དེ་ལ་བདེན་སྒྲོང་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྟ་མཐུན་ལྟ་སྒྲོས་པའི་ལྟ་མཐུན་ལྟ་སྒྲོས་པའི་དོན་དམ་དུ་གཟིགས་པར་བྱས་
 བས། མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་དམ་དེ་སྒྲོང་ག་ཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ལ་འཁྲུལ་སྒྲོང་ལོར་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཕྱོགས་གྱི་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པོ་ཕྱོགས་པ་ལས་འདས་གྱང་། དོན་དམ་པ་སྒྱུ་བ་ཆོ་དོན་
 དམ་གང་ཡིན་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཕྱོགས་ནས་འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ །ཁས་ལེན་འདི་ལྟར་མ་བྱས་ཅིར་མི་རུང་། །རང་བཞིན་མེད་པས་ཆོས་ཀྱན་སྒྲོས་བྱལ་གྱང་། །སྒྲོས་བྱལ་བཀག་ནས་མེད་དགག་ནན་སྒྱུ་བ་རྣམས། །རང་
 བཞིན་མེད་པ་མཐའ་གཅིག་ཁས་ལེན་ཞེས། །ཆོས་འདི་ཅམ་ཞིག་གྱུ་བ་མཐའི་སྒྱུ་བས་སུ་བཟུང་། །དེ་ལྟར་བཟུང་ཆོ་དོན་དམ་རང་ངོས་ནས། །མི་སྒྲོང་ཞེས་པའི་ཁས་ལེན་དེ་དག་གྱང་། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་བདེན་མེད་ཁས་བྱངས་

བཀའ་ཐུགས་མའི་དགོངས་འབྱེད་སྒྲོང་།

དཔེ། རྒྱལ་དེས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་རང་དབང་མེད། རྟོན་དམ་རང་ངོས་མི་སྟོང་སྒྲིམ་པ་ན། རྟོན་དམ་དོན་དམ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པས་ལེགས། ལུམ་པ་རང་ངོས་མི་སྟོང་ཞེས་སྒྲིམ་ན། ཆོས་ཀུན་མི་སྟོང་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཉི་ཆེའི་
 སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དངོས་མེད་པོ། ཆ་གཉིས་འཛིན་པའི་རྟག་ཆད་ལྟ་གཞི་སྒྲིམ་པས། རྟོན་དམ་རྟག་དང་བདེན་དང་མི་སྟོང་ཞེས། ཐ་སྙད་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཤེས་ན། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འཛིན་རྟག་ཆད་གྱི། མཐའ་ལ་
 ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་འགོག། རྟག་ཆད་རྟག་ལྟ་ཆད་ཆད་ཆད་ལྟ་མིན། ཡོད་ཆད་ཡོད་མཐའ་མེད་ཆད་མེད་མཐའ་མིན། ཞེས་སུ་གངས་ཅན་མ་ཁས་པར་གྲགས་རྒྱུ་མས་བཞེད། དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཆད་མས་ལེགས་དཔྱད་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་སྟོང་དང་མི་སྟོང་དང་། བདེན་དང་མི་བདེན་ཡོད་མེད་བྱུང་ཡོད་པ། དེ་དག་མཐའ་མིན་གན་འབྱེད་སྒྲོ་ཡིས་རྟགས། མཐར་ཐུག་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། ཡོད་མེད་ལ་སྟགས་སྒྲིམ་པ་མི་མངའ་བར། གཞན་སྟོང་སྒྲིམ་པའི་མ་ཁས་གྲུབ་ཀུན་གྱིས་བཞེད། བྱིད་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་ངོར་ཡང་། བདེན་མེད་སྒྲིམ་པ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་མཛད། རྟོན་དམ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་ངོར་ཡོད་གྱུར་ཅིང་། རྟོན་དམ་གཞིགས་པའི་
 ཡུལ་དུ་གང་ཡོད་པ། དེ་དག་མི་སྟོང་པ་དང་བདེན་གྲུབ་དང་། དེ་ལྟར་དམིགས་པར་བཤད་ན་འགལ་བ་ཅི། བདེན་མེད་གཞིགས་ངོར་བདེན་མེད་སྟོང་གྱུར་ན། བདེན་མེད་མ་གཞིགས་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི། བདེན་མེད་དེ་

༡༩། །ཡང་སྟོང་པར་གཟིགས་སྒྲུབ་ན། །བུམ་སྟགས་སྟོང་པར་གཟིགས་ན་མི་རུང་ཅི། །བུམ་སྟགས་བདེན་པས་སྟོང་གི་རང་མི་སྟོང་། །སྟོང་ན་བུམ་སྟགས་ཐ་སྐད་དུ་མེད་ན། །དོན་དམ་གཟིགས་ངོར་དོན་དམ་མི་
སྟོང་བ། །དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །མདོར་ན་དོན་དམ་རང་ངོས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། །དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པས་མི་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ཅེས་སྒྲུབ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་
དམ་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྒྲུབ། །བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ན་བུམ་པ་དེ་བུམ་པ་མིན་པར་འགྱུར་བས་བུམ་པ་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
འགྱུར་དུ་ཆུག་སྟེ། །དེ་ལྟ་ན། །དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པས་སྟོང་ན། །དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་དམ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་
པས་རིགས་གེས་ལ་བདེན་མེད་དང་སྟོས་བྲལ་དང་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་གྱི་དགག་བྱར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ན། །བདེན་མེད་སྟགས་དེ་དག་ཡིན་ཅེས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་གྱི།
མིན་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པ་དེས། །དོན་དམ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མི་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་གྱི། །མི་བདེན་པ་དང་མེད་པ་དང་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དོན་དམ་གཟིགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡོ་

རེས་ཀྱིས། བདེན་མེད་སྟགས་གོང་གི་དེ་རྒྱུ་སྟགས་ཀྱིས་པ་དང་འཛིན་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེས་ན། ཡེ་རེས་དེས་དེ་དག་མི་གཟིགས་མི་འཛིན་དེའི་ཡུལ་དུ་མེད་དེའི་ངོར་མི་བདེན་
 ཅེས་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་ལྟར། དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོར། ཡོད་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟགས་སུ་འདྲ་ཁས་ལེན་ནོ། །བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་སྤྲང་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་མི་འགོག་གོ་ཞེན། དེ་ལ་ཐ་
 སྟོང་དུ་བདེན་ཞེན་བཀག་མི་རུང་སྟེ་བདེན་དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟགས་པ་དང་ལམ་གྱིས་འགོག་ཀྱའི་བདེན་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་མེད་ལ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་ན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་དཔྱད་
 བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ནི་འདིའི་སྒྲ་བས་སུ་དཔྱད་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་སྤྲང་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་ཟེན་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཤད་པའི་ཁོངས་སུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་འདུམ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་བདེན་མེད་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནམ་ཡང་བཀག་མི་རུང་བར་སྒྲས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་། དོན་དམ་པ་
 ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་འཛིན་པ་བཀག་མི་རུང་བ་རྒྱུ་དུ་མཚུངས་སོ། །དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་ན་དཔྱད་བཟོད་པ་དང་། དེས་མི་ཁེགས་པའི་ཚེས་དོན་དམ་པ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ཁས་

༡༡། །མི་ལེན་བཞེན་དུ། བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་སེས་ཀྱིས་དགག་བྱ་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་སེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ཚས་སུ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀས་དགག་བྱ་དང་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་ན་རྟ་ཤང་གི་ལྟ་བ་ལྟར་གེན་དུ་མི་རུང་བར་སྤྱ་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། རིགས་སེས་ཡེ་སེས་གཉིས་ཀས་གཉིས་སྤང་གི་ཀུན་རྫོང་དགག་པ་དང་སྤང་བར་བྱེད་ཀྱི། ཀུན་རྫོང་གིས་སྤང་བའི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་སེས་དང་། ཡེ་སེས་ཀྱིས་གཞིགས་པའི་ཚས་གང་ཞིག་དོན་དམ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་མི་དགག་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་ལེགས་པར་འགྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་དང་སྤང་བྱར་བསྐྱང་ན། རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པའི་ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱར་སྤོང་བས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆད་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་སྟོང་སྤྱ་བས་བཞག་པའི་ཁས་ལེན་འདི་དག་ལ་ཐན་དུ་ལྟ་བའི་གངས་ཅན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་། རང་གི་ཁས་སྤང་དེ་དག་གིས་མི་འདོད་བཞེན་དུ་གཞན་སྟོང་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་དུ་སྤོང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཆད་དང་མེད་ཆད། བདེན་ཆད་དང་མི་སྟོང་ཆད་མཐའ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཛིན་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཡོད་པའང་ཡོད་པར། མེད་པའང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་རབ་དུ་སེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

མཁུ་དྲ་གླུ།

ཆེས་ཐོབ་གན་འབྱེད་པའི་སེས་རབ་ཀྱིས། ཡོད་ཚུལ་མེད་ཚུལ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དང་མ་གྱུ་བ་པ། ལྷོང་པ་དང་མི་ལྷོང་པ་སྟགས་ལྟགས་པར་གན་ཕྱེས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག །ཐ་སྐྱད་མ་འདྲེས་སོར་འབྱེད་པའི་མི་
ལྷོང་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་འགྱུ་བ་པ་ཡིན་པས་དགག་པར་བྱར་མེད་དོ། །མི་མཆོག་ལྷོ་བ་པ་གྲུ་མེད་གོ་ཡིས། མི་བསྐྱེད་ས་ལ་ཐོར་ལ་མེད་གོའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པའི། །ངེས་དོན་ལྷོང་པོ་མ་ཐར་ཐུག་འདི་ཁོ་ནར། །ངེས་པ་
ལྷོང་རྣམས་མི་ལྟོག་ལུང་བསྐྱར་འཆོངས། །ས་བཙུའི་དབང་ལྷུག་ཚུལ་ཆ་བ་མ་ཡམ་དང་། །འཕགས་པའི་སར་བཞགས་གྲུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །དགོངས་པའི་ཚུ་གྲུང་ཡེ་སེས་གྲོང་དུ་གཅིག །འགལ་འདུར་མ་ཐོང་པ་རང་སྒྲོའི་སྒྲོན་
དུ་ཟད། །ཆོས་ཀྱན་ངོ་པོ་ལྷོང་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་སྒྲ་དང་ཡེ་སེས་ཁམས། །ཡེ་ནས་ལྷན་གྱུ་བ་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་གནས། །སྒྲོང་སྒྲོང་ཐུང་འདུག་དུ་མ་ཆེན་པོའི་ཚུལ། །འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོར་མི་བསྐྱ་
དོན་དམ་བདེན། །ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་སྒྲོང་འབྲུལ་བ་རྒྱན་པ་སྟེ། །གནས་སྒྲོང་འབྱེད་པའི་སེས་རབ་མིག་སྒྲིན་པའི། །ལྟགས་བཤད་མཆོག་འདི་ནོར་བུའི་སྒྲོན་མེ་འདྲ། །དེ་སྐྱད་གཟུར་གནས་སྐལ་བཟང་སྟོ་ལྷན་རྣམས། །ཟབ་མོའི་
ཚུལ་འདིར་ལྷ་བའི་མིག་སྒྲུབ་སྟེ། །ངེས་དོན་ལྷོང་པོའི་ཁང་བཟང་ལ་ཞུགས་ནས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྱོར་བས་ལྷུག་པར་མཛོད། །འདིར་འབད་དགོ་འབྲས་སྒྲོན་རྩ་གསར་པའི་གཟིས། །སྟིགས་ལྷའི་ཀུད་པའི་ཆ་གདུང་

༡༡༩

བ
གཙུག་པ་ལྟ་བུ་གྱིས་བྱས་པ་ལྟར་

༡༥༥། །གཏུན་བཅིལ་ཞིང་། །ཐུབ་དབང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཀུ་མུང་ཆོལ་། །རབ་རྒྱས་རྣམ་ཤོལ་ཆུ་གཏེར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཐདག་ཀུང་སྟེ་ཀུན་འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཡིས། །རྗེས་བཟུང་ལུང་རྟོགས་མན་ངག་
ཆུ་ལ་རྟོགས་ནས། །ཐེག་མཆོག་གངས་རིའི་སྟོལ་གནས་བཅས་ཏེ། །འཛིགས་མེད་མེད་གའི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོགས་སྟེད་སྟེག །ཅེས་པའང་གངས་ཐོད་སྒྲ་པའི་མེད་གའི་གཅིག་ལུར་གྱུར་པ་རྗེ་ཐུ་མ་ཐུ་མས་ཅད་མཆོན་པ་མི་ལས་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རྟོ་རྟོའི་ལམ་
ཆ་ནས་ཆོལ་གཞིའི་ས་པོན་ཅམ་མདོར་བསྟུས་གནང་འདུག་པ་ལ། ཐོག་ཐའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་རང་ཆོག་གིས་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ། །འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གོས་ཆུ་མཆོས་རང་གནས་དཔལ་ཞེ་ཆེན་བསྟན་གཅིས་དར་རྒྱས་གྱིང་གི་ཆོས་གྱུར་ལམ་པས་བསྟུས་བསྟུས་པ་སྟེ། །འཛིགས་ཀུང་རེས་དོན་དཔུ་མ་ཆེན་
པོའི་རིང་ལུགས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཆུར་གྱུར་ཅིག

བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ་

མཛེས་པ་གྲུབ།

ལྷ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཡིས། །གཟུང་འཛིན་རི་བོ་རབ་ཏུ་
ཕུག་འཛམ་ལོ། །གང་གི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །འཛིན་མཛོད་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་
གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བརྟེན། །གང་འདིར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྤྱིང་
པོའི་རྣམ་པ་བཤད་བུ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་
གནས་སུ་བྲིད་དེ། །རྒྱལ་བའི་འགའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་

༩། །མདོ་སྟོན་པ་ལོགས་སུ་ན་འབྱེད།

བཅོམ་མཛོད་པས། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བརྟེན་པ། །སྟོན་མཆོག་ཕུག་པ་དེ་ལ་
འཇམ་པའི་དབུངས། །རྒྱལ་ཚབ་ས་བརྩའི་དབང་ཕུག་མ་ཐམ་པའི། །ཞབས་སེན་ནོར་ལུ་
པོར་གྱུར་པ་ཡི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོའི་དོན། །གསལ་མཛོད་བསྟན་བཅོས་ཆེན་
སྤྱི་རྟེན་བརྩམས་པ་བསྟུབས་པའི་མཐར་ཞལ་མདོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་དགའ་ལྡན་ལྟའི་
རྒྱན་གཉིས་འབྱེད་གཉིས་རྒྱུད་སྤྱི་མ་སྟེ་ཆོས་ལུ་བསྟན་པ་འདི་ལ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལུ་

༡༡། །ཀ་པ་སྟུན་པ་ཅོས་དུས་པ་ཅིག་གི་ཚུལ་དུ་བཞེད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཐེག་པ་སྟུན་དང་ཐེག་པ་ཅིག་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་སྟེན་མཐར་ཐུག་གི་པ་སྟུན་ཏུ་མི་མཐུན་པས་པ་སྟུན་པ་ཅོས་ཀྱི་
ལུས་པ་ཅིག་དུ་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་བཀའ་སློབ་ཅི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དཔུ་མ་དང་། བར་མ་གསུམ་སེམས་ཅམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། མདོ་
རྒྱན་ཁོ་ན་སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་དང་། གཞན་བཞི་དཔུ་མར་བཞེད་པ་དང་། མདོ་རྟོགས་རྒྱན་དཔུ་མ་དང་། གཞན་བཞི་སེམས་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལུ་ག་སེམས་ཅམ་གྱི་དགོངས་པར་གནས་
པ་དང་། ཡང་ལུ་ག་དཔུ་མ་འི་དགོངས་པར་གནས་པར་བཞེད་པ་སྟེན་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་མདོ་རྟོགས་རྒྱན་ནི་བཀའ་བར་པ་གེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལ་ཁོར་ལོ་ཐ་མའི་
ངེས་དོན་བདེ་པ་གེས་སྟེང་པོ་པ་སྟུན་པ་འི་མདོ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཕྱོད་པ་མེད་པར་གྱུ་བཅིང་། དེ་གཉིས་ཀས་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་པ་ཅིག་དང་ཐེག་པ་པ་ཅིག་དུ་འདོད་ལ་དཔུ་མ་འི་དོན་དུ་དགོངས་པ་

2000

མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནི་སྤྲུལ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་བྱའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་སྡེ་པལ་མོ་ཆེའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་བསྡེབས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། དེར་རིགས་དང་ཐེག་པ་གཅིག་རྒྱུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་སྟགས་པལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པར་གསལ་ལོ། །འབྲེད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐེག་པ་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་དག་རྒྱ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་གྱི་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔུ་མའི་དགོངས་པ་ཡང་ཆོས་སྐད་དེ་དག་གི་རྒྱལ་གྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ནི། ཡང་གསེགས་ལས། ཆོས་ལྷ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། །རྒྱལ་པར་སྤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། །བདག་མེད་དོན་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་པོར། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་སྐད་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་གི་སྐྱེ་སྤྲུལ་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་། །ལུམ་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་པར་བྱེད་པའི་མདོ་བུམས་ཞུས་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐད་འདི་དག་བསྟན་པ་སྟགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསལ་ལ། །སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་གཞུང་བཞིན་གཉིས་སྟོང་གི་སྤེས་པ་བདེན་གྲུབ་རྒྱུ་འདོད་འོས་མེད་གྱི་ཆོག་ཐེན་དང་རིགས་པ་གང་ཡང་མི་སྟངས་བསམ་ན། ཕྱོགས་སུ་མ་སྟངས་པར་ཐེག་པ་སྐྱེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད་གཞུང་གི་བབ་དེ་ལྟར་གནས་པས་ན། དཔུས་

༡༩། །མཐའ་རྒྱལ་འབྲེད་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་བརྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་འབྲེད་འདི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དཔུ་མ་རྒྱལ་འབྲེད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར། ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་གུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིབ་པོ་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཤམ་ཏུ་ཟབ་པས་ན་འདི་དང་རྒྱུད་སྟེ་གཉིས་བཀའ་རྒྱ་དམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་འདེམས་སུ་དཔེ་རྒྱན་མ་བུར་བའི་ཆོ། མངའ་བདག་མེ་ཏི་པས་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་སེར་གནས་འོད་ཟུང་བ་གཟིགས་པ་དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་འབྲེད་དང་རྒྱུད་སྟེ་མ་གཉིས་གྱི་དཔེ་ཟུང་སྟེ་སྟེར་འཕེལ་བ་ཡིན་པས། ཞལ་ལོ་ཙཱ་བ་སོཾྭ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་འབྲེད་གྱི་དཔེ་འདི་འགྱུར་བུས་མཛད་པའི་ཆོ། བརྗོད་ཏེ་ཤེས་ཤོག་ལྡེ་བ་རེ་རེ་བཞིན་གནང་ནས་འདི་རྒྱུད་མ་ཐོས་པར་གྱིས། དཔེ་བཀའ་དམ་པས་རྒྱན་དགོན་ཕྱིར་འདི་མེད་སོང་ན་རྗེ་བཙུན་བུམ་ས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྟུ་སྟུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཙུག་ལྷན་སུ་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་བུའི་ངེས་གསལ་སྟོན་པའི་ཟབ་དོན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་གུན་གྱིས་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པས་དཔུ་སེམས་སུ་ཡི་ལུགས་སུ་བཀའ་གུང་མི་རུང་བ་མེད་མོད། དཔེར་ན་གཤམ་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་དཔུ་སེམས་གྱི་སྟོན་དཔོན་རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་རང་རང་གི་བཞེད་གཞུང་དུ་བཀའ་ལ་གུང་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དཔུ་མར་གནས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་ཡང་

སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷ་མོ་ལྷོ་མ་པའི་བསྟན་པ་ཅེས་སུ་བཞེད་མཁན་ཡང་། །རང་སྟོང་རྩལ་དང་ལྷ་མོ་ཏེ་དེ་ལྷ་མོ་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་དུ་གཞུང་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་མེ་མེས་ཉིད་ཅི་ལྟ་སུ་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྟོན་པས་ན། ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིཊ་འགྲེལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་གྱི་འདོད་རྩལ་སེམས་ཅམ་དང་མཐུན་ལ། དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་འདོད་རྩལ་དཔུ་མ་དང་
 མཐུན་པས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དཔུ་མར་གནས་གིང་དཔུ་སེམས་ལྷང་འཇུག་གི་རྩལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་མོ་པའི་གནད་སྟོན་པའི་རྩལ་དུ་གོ་ཞིང་བཤད་ན་བསྟན་པ་ཅེས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་གཏིང་ལྱིན་པར་བཤད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་སྟེ་བསྟན་པ་ཅེས་ཆེན་པོ་འདི་འཆད་པ་ལ། མཆོན་དོན། འགྱུར་ཐུག་ །གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི། དང་པོ། རྩལ་མཐར་ཐུག་དུ་རྒྱུ་ བོད་སྐད་དུ་ཆོས། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་ཏེ་རྒྱུ་ཏེ་ཆོས་ཉིད། བོ་སྟེ་ག་ །རྒྱུ་
 པར་འབྱེད་པ། ཀུ་མི་ཀུ་ཆོག་ལེ་ལུར་བུས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལེ་ལུར་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ལུ་རན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་སུ་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་སྟོན་ཅིང་རྒྱུ་མ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོན་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
 འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། བུམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷོ་མ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ས་ལྷང་རྩལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་དུ་བུམས་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱི་གསལ་བ་མི་འདོར་བ་སྟེ་བ་

༡༡། །གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་ལྟ་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་གིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ཐོག་མར་སྒོ་གསུམ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་
 འཆ་ལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩུམ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བརྒྱུ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ། ཤེས་ནས་གང་
 ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལོར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་དེ་གང་ཞེན་སྤང་ན་ལས་འདས་པའོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་སྤྲུལ་ས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་སྤང་སྤང་དུ་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན་ལོར་འདས་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རྩི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པར་འདོད་ནས་འཕགས་པ་བུམས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཤེས་
 རབ་དང་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོས་བརྒྱུལ་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། མཆོན་པའི་དབུས་མཐུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དོས་བཟུང་། དེའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་
 བཤད་། དེ་དག་གྲུབ་པའི་རྒྱལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པ་བཞི། དང་པོ། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འདི་དག་ཐུམས་ཅད་མདོར་བསྟུན་རྒྱུམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཞེན། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་ཞེས་

བྱ་བ་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མ་ལྟོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐབས་
 ༡དེར་ཆོས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བ་དང་རྣམ་མཁུན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྒྲུང་རྒྱུ་གང་གི་རང་བཞིན་སེས་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་གྱུར་
 བའི་ཆོས་རྣམས་འདི་ཙམ་རྟུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་འཁོར་བ་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་སུ་གྱུ་བ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་གནས་སྒྲུང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སེས་པར་བྱ་བ་དང་མཛོན་རྟུ་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་རྟུ་ཟད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་པོ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་འདི་དང་དེ་
 ལྟར་ཞེན་ཅིང་མིང་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་མཛོན་པར་བརྗོད་པར་སྒྲུང་བ་ཅན་འདི་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་བཞིན་གྱིས་པའི་རི་མོ་ལ་མཐོང་མཚན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི། སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་

ପ୍ରମାଣ ସାହିତ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଥିବା

ཚེགས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མེད་པ་ཞིན་དུ་སྒྲུ་མའི་གྲང་ཆེན་གྱི་གཟུགས་དང་མི་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་པ་བཟང་མོ་སྤྲུགས་སྒྲུང་པ་པ་ཞིན་དུ། ཚེས་འདི་དག་གྲང་མེད་པ་ཞིན་དུ་སྒྲུང་མེད་
 དེའི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་སུ་ཡོ་ནས་ཡོད་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའང་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོ་ལ་སྒྲུང་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འི་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་དང་འབྱུལ་གྲོལ་འཐད་ཀྱི་
 གཞན་དུ་དེ་དག་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དུ་མེད་པ་དང་མེད་པ་ཞིན་སྒྲུང་པ་གཉིས་པོ་བྱུང་དུ་ཚེགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དེ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་འབྱུལ་པ་དང་མ་འབྱུལ་པ་དང་དེ་པ་ཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་པ་ཞེས་ཕུ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་པ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་འབྱུལ་པ་འམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མི་འཐད་
 ལ། འབྱུལ་པ་དེ་ལས་བསྒྲེག་པའི་ཐབས་མེད་པས་སྒྲུང་འདས་གྲང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་ལ་མེད་པ་ལྟར་སྒྲུང་པ་ཡང་མེད་ན་སུ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྱུལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་ཀུན་ཉོན་གཞི་མེད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་དེ་ལས་ལྟོག་པ་རྣམ་ཕུང་ཞེས་ཕུ་བ་འདྲ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་ལ་བཅད་དུ་མེད་པ་པ་ཞིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་སྒྲུང་བྱུང་དུ་ཚེགས་པ་དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འབྱུལ་པ་

༡༡། །ལ་གྱུན་ཉོན་ཕྱོགས་སྤིང་ཅིང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཤམ་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་ལུགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྤང་འདས་ཀྱང་སྤིང་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལོམ་འདས་སམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་
 བོ་དག་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་སོ་སོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤང་འདས་ནི་གནས་ལུགས་སུ་ཡི་ནས་ཡོད་པ་དང་ནི། ཆོས་ཅན་ལོམ་པའི་ཆོས་གཉིས་སུ་སྤང་པ་
 རྣམས་ནི་སྤང་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་མེད་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྤྱད་དུ་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པ་ལམ་ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་མ་གྱུ་བ་པ་
 ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ལས་གཞན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས། ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་དང་མེད་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལྟོས་ཏེ་སྤང་དོར་སྤྱེ་བ་ཅམ་ལས། རོན་ཐ་དད་པར་གྱུ་བ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅུང་ཐད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ལམ་
 མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་དུ་བསྒྲུན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་དུག་གིས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ག་ཏུན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྤྲོན་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་གིས་ན་སྤང་བྱ་ལོམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག་ཚུལ་འདི་

ལྷ་ལྷུས་མ་ལྷུས་པ་བདེ་སྒྲིག་རྒྱ་གཉན་ལ་འབེབས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱ་གཉན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྷ་ལྷུ་ཡིན་པ་སྟེ་ས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་ནི། དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྷར་གྱུ་བ་པའི་
 ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྟེ་ས་པར་བྱ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་བ་དེ་ཡི་གནས་ནི་ཐུན་མོང་པ་སྟེ་ས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་
 སྟེ་ས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་དོན་ལ་རབ་རྒྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་སྟེ་ས་པ་དང་རྒྱ་གཉན་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པས་དེའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་སྟེ་མ་གྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ།
 དང་པོ་གསུམ་བཤད་ཐོན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཇུག་པ་རྒྱ་གཉན་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་གྱུ་བ་པ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ནི་གོང་དུ་དེ་ལྷར་མདོར་བསྟན་གྱི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་ས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་དུ། མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ནིག་སྟོང་གྱི་ཁམས་གང་དུ་སྟོབ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པའི་འཛིག་རྟེན་

༡༡། རྒྱལ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྒྱལ་དུ་ལོ་ཐོར་བར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་རྟེན་སྟོན་གྱི་ཁམས་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་ལོ་ཐོར་བའི་གནས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་
 མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མིན་དེ་དག་གང་ཞེན། སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དག་ནི་བཀ་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐུན་མོང་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ལམ་གཤམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་གྱི་ཆ་
 རས་གནས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ན་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འདྲ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཐུན་མོང་
 བ་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་བཞག་ཅི་ན། མངལ་ནས་སྟེ་བ་དང་། ལུས་དང་དག་གི་བྱ་སྒྲུབ་རྒྱལ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་
 དང་། གཞན་གྱིས་གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་། ཆར་གཏོད་པ་དང་། བན་འདོགས་པ་དང་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་གོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་གྱི་སྟོན་འབྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་
 དེར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་ཤེས་སྟེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་པུ་རྒྱུན་དུ་བདག་པོ་ཡི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་གྱིས་པན་རྒྱུན་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དག་ནི་སྒྲུབ་གྱུར་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་

2007

རྒྱལ་ནི། རང་གི་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་བྱས་པ་མ་གཅིས་ཀྱི་ས་པོན་ལས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལྟེ་རྒྱ་བྱས་མོང་པ་དེས་འབྲས་སུ་མངལ་ནས་སྒྲིམ་པ་ལྟེ་ལུས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། ། བ་སྟོང་བྱུང་མོང་པ་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་རག་གི་རྒྱམ་པར་
 རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས། གཞན་ལྟ་བུ་དང་སྒྲུབ་པ་སྟགས་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲི་ནས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་གཤམ་འབྱེད་པ་དང་གཡུལ་སྟོང་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཆར་གཅོད་པ་
 དང་། འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱུབས་པ་སྟགས་ཀྱིས་ལན་འདྲོགས་པ་དང་། བརྟུང་བརྟེན་སྟགས་གཅོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཐོས་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་ཡོན་ཏན་སྟོང་པ་དང་། ལྟ་ངན་བསྟན་པ་དང་ཆགས་པ་སྟགས་བསྟོང་པས་སྒྲིན་ཅན་
 དུ་བྱས་པ་རྒྱམས་ནི་པ་རོལ་པོས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ཤིང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཅོ་པོ་བྱས་ཏེ་འབྲས་སུ་བྱུང་མོང་པ་གཅིག་གྲུབ་པ་ལྟེ་ཆ་ནས་བྱུང་མོང་པ་ཞེས་བུ་སྟེ། བ་སྟོང་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ཆོགས་པས་འབྲས་སུ་དེ་དག་
 བསྐྱུབ་པ་ཡིན་གྱིང་། དོན་ལ་བདག་པོའི་རྒྱ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་རྒྱམ་པར་རིག་པ་ལས་གཞན་པ་ལྟེ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་བྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱི་སྟོང་སྟགས་བྱུང་མོང་པ་ལྟར་སྟོང་པ་རྒྱམས་གྱིང་ནང་གི་རྒྱམ་པར་རིག་པ་ལྟེ་གསུང་
 ཆ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་བྱུང་མོང་པ་ལྟེ་བྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །གཅིས་པ། གནས་གྱུན་གཞི་རྒྱམ་པར་གེས་པ་དང་། རྒྱམ་པར་རིག་པ་ཆོགས་བདུན་དང་། མོ་མོའི་བདེ་སྟག་སྟོང་པ་དང་། མེམས་པས་

༡། །ལས་བསལས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སོ་སོའི་ཤིང་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ནི། འཕོར་བར་བཅིང་བ་དང་། འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱུར་ཐུན་མིན་དེ་དག་སེམས་ཅན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱུང་མི་བརྟུང་པས། དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཤུབ་མཐའ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མ་རིས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ། ཕྱི་དོན་ལ་མ་དོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འདི་སྒྲུལ་དུ་བསྐྱུ་བུ་ཐུན་མོང་པའི་རིལ་སྟགས་པ་དུལ་དུ་ཤུབ་པ་རྣམས་འདི་སྒྲུར་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་ཤུབ་བོ་སྒྲུལ་ན་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་གང་ཞིག་ཐུན་མོང་པར་སྤང་བ་རིལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྟེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་བཅའ་པོའི་ངོ་བོར་ཤུབ་པ་མེད་དེ། དག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་སྟེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤུབ་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྒྲུར་བསྐྱུ་བུ་ཐུན་མོང་པའི་ཕྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། རྒྱུད་མི་གཅིག་པའི་འགྲོ་

བུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ལྷ་ལུ་ཞེན་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བུའདྲ་དུ་བཀོད་པའི་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ནི། རྒྱུད་སོ་སོའི་དོ་སྒྲུབ་ལ་ལ་སྒྲུབ་ལུགས་འདྲ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐུན་མོང་པའི་ཕྱི་དོན་ཞེས་འཛིན་པར་བྱའདྲ་ན་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་ལ། སྒྲུབ་པ་ཙམ་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་ཞེས་པ་ཐུན་མོང་པ་ཞིག་ནི་འདིའོ་ཞེས་རིགས་པས་ནམ་ཡང་བསྟན་མི་རུས་ཏེ་སེམས་ལ་སྒྲུབ་པ་ལས་ལུལ་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་དགོས་ཀྱི། མ་སྒྲུབ་པར་ནི་འཇལ་བུའདྲ་ཚད་མ་མེད་པས་ན་འཛིན་མི་རིགས་སོ།
 དེས་ན་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་པ་ཞེས་པ་ལྷན་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཐུན་མོང་པ་ཞེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྒྲུབ་པ་འདྲ་བས་འཛིན་ན། སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནའང་། དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་ཐུན་མོང་པ་གཅིག་ཅེས་པར་
 གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མའི་སྒྲུགས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱེད་པའི་སྒྱེ་བོ་རྒྱུ་མ་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ཐུན་པར་འཆར་བ་བཞིན། དག་ཆགས་མ་ཐུན་པར་སང་པའི་སྒྱེ་བོ་རྒྱུ་མ་ལ་དག་ཆགས་དེའི་རུས་པ་མ་བྱའདྲ་གི་རིང་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་
 བར་སྒྲུབ་ན་ཡང་། འདྲ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཕྱི་རོལ་ན་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་རྒྱུ་གཅིག་ལ་འཇལ་ལས་སྒྲུབ་ཐ་དད་པའི་འགོ་བ་དུག་གི་མཐོང་སྒྲུབ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་རང་གི་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་སྒྲུབ་ཙམ་དུ་གིས་པར་

༡༢། །ཕུའོ། །གཉིས་པ་གང་སྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྐྱུང་བ་ཡིན་པ་ཙམ་ནི་སྤུས་ཀྱང་བརྒྱུག་མི་རུས་མོད་ཀྱི། དེས་སྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱུང་བ་དང་། སྐྱུང་བ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མཛོན་སྤུམ་གཤམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཕྱི་དོན་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་མེད་པ་ན་སྐྱུང་བ་དང་། བ་ལོ་ལ་གྱི་སེམས་སྐྱུང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་
 ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྤུམ་ན། རྫོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་སོགས་ཐུན་མོང་པ་ལྟར་སྐྱུང་བ་དེ་ལས་ཅིག་གོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་བ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པ་འཇུག་གིས་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། སེམས་ཅན་རྒྱུད་གཞན་
 གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལྟར་ལ་སོགས་པ་གཤམ་པ་དེས་ནི། རིགས་སྤྲུགས་དང་བསམ་གཏོན་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་ཀྱིས་བ་ལོ་ལ་གྱི་སེམས་རི་ལྟར་གྱུར་པ་གཤམ་སྤྱི་ཟིན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་དུས་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་གཅིག་ལ་གཅིག་པན་རྩན་དངོས་སུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བ་ལོ་ལ་གྱི་
 སེམས་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་སྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡི་རྫོང་ཡུལ་དུ་འདས་མ་འོངས་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་བ་ལོ་ལ་གྱི་སེམས་དེའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་

2014

རྒྱལ་པ་ཙམ་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ལུལ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་རྒྱལ་པར་སྒྲེ་བ་དང་། སེམས་རང་ཉིད་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པའི་ལུལ་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་མི་འདུ་སྟེ། རྒྱལ་འབྱོར་བས།
 བལ་པའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྒྲུག་སྟགས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཤམ་གྱང་། དེ་དང་སྒྲུང་བ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་པ་རོལ་གྱི་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་གྱང་དངོས་སུ་སྒྲུང་བར་རྒྱལ་པ་གར་བས་སྒྲུང་ན་ཅི་འགལ་
 སྒྲུམ་ན། བར་གི་བག་ཆགས་སང་པའི་དབང་གིས་གཤམ་པ་ཉིད་དོན་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་མེད་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་གྱང་མི་སྒྲུང་སྟེ། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པས་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །བར་གི་བག་ཆག་གསལ་
 བར་སང་ན་ཕྱི་དོན་ཡན་གར་བ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ་ཡི་དྲགས་ལ་རྒྱག་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་སྒྲུང་བ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུང་བ་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བར་ཟད་དེ། སྒྲུང་བའི་དབང་
 གིས་སེམས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཞན་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཟུང་ན་ལས་འདས་གྱང་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ལས་ལེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་
 རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཅི་སྒྲུང་བ་དེའི་ཡོ་གཤམ་དང་རྫས་གཅིག་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཤམ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་རྒྱུད་

༡༡། གྱི་འདུ་གེས་མི་མངའ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་པ་ཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེས་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་དཔག་པར་མི་རུས་པར་གསུངས་ཏེ། མ་
 གྱེས་པ་དང་མི་འགག་པ། ཆོས་ཉིད་སྤངས་པ་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པ་པ་ཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་པར་སྤང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་གྱུ་བ་ན། འཛིན་པར་སྤང་བ་དེ་
 ཡང་མེད་པར་གྱུ་བ་པོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྱུ་བ་གྱི་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུ་བ་པོ། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་རིག་
 པ་རང་པ་ཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་ཡོངས་གྱུ་བ་དེ་པ་ཞིན་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་རྟོགས་དགོས་ན་དཔུ་མ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། ཞེས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་
 དེའི་རང་པ་ཞིན་ལ་སྤོང་ཉིད་བརྒྱ་དུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཕྱི་དང་ནང་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་བསམ་པ་དང་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྟོས་བྱལ་དུ་འདོད་དོ། འོན་ཀྱང་བཟོད་མེད་གྱི་གེས་པ་
 དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་དུ་འཛོག་ཚུལ་གྱི་གྱུ་བ་མཐའ་ཤུ་མོ་ཅམ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་སུན་སྤངས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་གེས་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པ་མེད་པའི་སྤོང་བ་དང་སྤང་དུ་ཞུགས་པའི་རང་སེམས་

གདོད་ནས་དག་པའི་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དཔུང་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དཔུང་སེམས་འདི་གཉིས་ཞེན་པའི་གནད་ཕྱ་མོ་ཞིག་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ལྟ་
 ཐུང་འོད་བས་འཕགས་ལུལ་གྱི་པར་གྱུ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདི་གཉིས་བྱུང་མེད་ལྟ་ཐུང་མཛད་པའང་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་
 བེས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་དེ་ཡི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ལ་མདོན་སུམ་དུ་འཇུག་པ་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཡོད་པ་ཞེན་དུ་དེ་མི་སྒྲུང་པར་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་བ་དེ་འབྲུང་བར་མི་འཐད་སྒྲུམ་ན། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་དེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་ནས་ལྡང་བའོམ་མདོན་དུ་སང་པའོམ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་པས་ན། རྒྱ་དེ་ལས་འབྲུལ་ཞིང་འཁོར་བ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷན་སྒྲིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ད་ཡང་སྒྲུང་མི་རུས་སམ་སྒྲུམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རབ་དུ་

༡༢། །གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བསྒྲུབ་པ་ན་དེ་མཛོན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཉིས་མེད་ལ་འཇུག་པ་གྲུབ་པའི་འབྲང་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
 རྟོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྟོམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དོན་རྒྱམ་པ་དུག་གིས་ཚོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞེས་དོན་དུག་པོ་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ན་རྒྱམ་བྱང་གི་ཚོས་མ་ལུས་པ་བདེ་སྟག་རྒྱུ་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་སྟེ་བའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལོ། །ཡང་ན་ཚོས་ཉིད་དེ་དམིགས་པ་གང་ལ་ཀུན་རྒྱ་གནས་པ་དེའི་གཞི་དང་། དེ་ངེས་
 པར་འབྱེད་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཛོན་སུམ་རེག་པ་དང་། སྒྲུར་ཡང་དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དུན་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་དུག་
 གིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོམ་གྱི་དོན་བཞིན་དུག་པོ་དེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་ཚོས་ཉིད་རྒྱམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་གོང་དུ་མདོ་དུ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བ་སོགས་བཞི་དང་བྲལ་བར་ནི་
 བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གནས་ནི་བརྗོད་བྱ་ཀུན་བྱང་གིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཚོས་རྒྱམ་ས་ཐམས་ཅད་དང་། རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་

འདོད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྐད་དུ་བྱུང་དོར་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་གཏན་ལ་མཁ་པ་ལས་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ལས་ལམ་
 སྐབ་ཚུལ་ལམ་སྐྱོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡི་དགོངས་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསམས་པའི་སྒྱུར་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བཤད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱེད་ཅེས་བྱ་སྐྱམ་ན། ཚེགས་སྒྱུར་དུ་མདོ་སྡེའི་དོན་བཞིན་གཤམ་རབ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ལམ་ངོས་ཟེན་པ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བྱས་སོ། །བཞི་པ་རིག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་གཤམ་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་དོན་སྒྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་བཞག་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་སྤང་
 གི་དྲི་མས་དག་པ་མངོན་དུ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷ་བ་རྗེས་སུ་དུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱར་སོ་སོ་རང་རིག་པས་ནི་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དོན་རྟོགས་ཟེན་ལ།
 སྤྱར་ཡང་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡང་དུན་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གྱིས་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་སྟེ། བསྒྲོམ་ལམ་དེ་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དྲི་མ་རྣམས་སེལ་བའི་ཕྱིར་

པ
ཆོས་ཀྱི་དྲུག་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲུག་

༡༩། །བསྐྱེད་པ་ལོ། །དུག་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་ལ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྒྲིམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གྲོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། གནས་སྒྲུང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཆུངས་པར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་ཆོ་
གནས་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནས་གྱུར་ཙམ་ས་དང་པོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གིས་འདྲིར་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱུད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་གཤམ་གྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་སྒྲིམ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བརྒྱ་པོ་དེས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་དེ་ལྟར་
པ་ལས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་པོ་དེ་གང་ཞེན། རང་བཞིན་རྣམ་དོ་བོ་དང་། དངོས་པོ་འཇུག་པ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་དང་། དེའི་གནས་སམ་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་ནི། ཡོད་
ལ་ཕྱེད་པ་དང་། ལྗོངས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཡོད་པའི་ཡན་ཡན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་དེ་མ་པ་དང་མཆུངས་པར་རྒྱས་བཤད་བརྒྱ་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དོ་བོར་འཇུག་

བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲུག་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

པ་ནི། ལྟོ་ལྟར་པ་ཡི་དྲི་མ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་མི་སྒྲུང་པ་དང་སྒྲུང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལྟོ་ལྟར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་པར་སྒྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་
གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་དངོས་པོ་འཇུག་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་འདིར་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་ཏེ་བསྒྲུན་པ་ནི་ཐུན་མོང་པ་ལྟར་སྒྲུང་པ་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་པར་རིག་པ་འཇུག་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་བའི་རྫོང་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་པ་གྱི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་རྒྱུད་སོ་སོས་བསྒྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཡི་ཆོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་པ་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཅུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གནས་གྱུར་
པའི་ཆེ་ཆུག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྟོན་དང་དེའི་བྱུགས་གྱིས་ལུས་སུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་
པའི་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྟེན་པ་ཆོས་སྟེ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་སེམས་མཆོན་པའི་ངག་གི་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་ཆོས་གྱི་རྒྱ་དབྱངས་རྒྱན་ཅད་པ་མེད་ཅིང་ཟད་མི་གཤམ་པའི་

༡༢༡། །ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡོངས་སྐྱོ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་བདུན་གནས་གྲུར་པ་ཡི་སེམ་ལཱའི་མ་ཁྱེན་པ་དང་ལྟན་པ་སྤྱལ་པའི་སྐྱོ་ཐོབ་པ་འོ། །ཡང་ན་
 རིམ་པ་བཞིན་ཞིང་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྒྲུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འདོམས་པ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྒྲིང་གི་ཡི་སེམ་ཀྱིས་སེམ་བྱའི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པའི་བྱུང་པར་དུ་བསྟུ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞུགས་ཅན་དང་
 དག་གི་སྒྲུར་བསྐྱེད་པ་ནི་གནས་མ་གྲུར་པའི་སྐབས་ན་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་དུང་བ། སེམས་ནི་ཐུན་མོངས་མིན་པ་ཡིན་ལ། གནས་གྲུར་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། མ་དག་པ་མེད་
 པས་རང་སྒྲུང་དག་པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནའང་། གནས་མ་གྲུར་པ་རྒྱུ་པ་འོ་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་པ་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། གང་ཟག་གི་
 གནས་གྲུར་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། དག་པོ་མ་ཐག་པའི་གནས་གྲུར་དང་པོ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་པ་གི་ལུལ་དུ་གྲུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་ལྟར་ན་ཚོས་སྐྱ་
 བོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་དང་། ཡོངས་སྐྱོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུལ་དུ་གྲུར་པ་འོ། །ཞིང་ཁམས་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དམ་པའི་ཚོས་ཚད་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

མཛེད་པ་གཞི།

དཔའ་རྒྱལ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ལ་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཞེན་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་རྒྱལ་ཀྱིས་གྱུར་རྒྱལ་
པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་སེས་མངའ་བའི་སྐལ་སྐལ་མཐོང་རྣམ་པའམ། ཡང་ན་དེ་དག་གི་གྱུན་གཞིའི་སྒྲིང་གི་ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་མ་དེའི་ཆ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་མ་འདི་འཕགས་པ་བཞི་པའི་ཡང་
ཐུན་མོང་ལྟ་བུར་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་དོ། །འདི་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་གྱི་
གནས་གྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་མཐུས་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ལྟར་ཞེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་
གྱུར་པའམ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའམ། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་མཁའ་མཐས་གཏུག་པར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱུང་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། ཡོངས་སྒྲོང་རྫོགས་པ་དང་། སྐལ་སྐལ་གསུམ་
པོ་ཐོབ་པས་རིམ་པ་ལྟར། སེས་བྱ་གྱུན་ལ་ཡེ་སེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་རྒྱལ་པར་དག་པ་དང་། ཐུབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྒྱད་དུ་བྱུང་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་ནི། མཛོན་སེས་སྐགས་ཀྱི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་

༡༩༩

༡། །པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་ལས་ནི་ཉན་རང་ལས་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལ་དགོས་པའམ་
མཐོ་བའི་ཀྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པའམ་སེས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ཡི་དོན་དུ་སྒྲོས་ལམ་བཟུང་བ་སྟེ། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཟུང་བ་
སྟེ། གནས་པ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲོན་པ་ཡི་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སྟེངས་སེས་བྱ་བ་དེན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་བྱུང་པར་
དང་། སྤྱང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་དུ་སྒྲོར་བའི་བྱུང་པར་དང་གསུམ་གྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་འཕགས་པའི་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱ་གཞན་ལ་དབང་པར་བྱའོ། །དེ་
ནི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དུག་པ་རྟོན་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་གནས་སམ་གཞིའམ་རྟོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
སེས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་མདོན་དུ་གྱུར་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་སེས་ཉིད་གྱི་སྒྲོན་སྟེངས་ཐོབ་

ཡུལ་ལྔ་པ་གླེང་།

དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་འཕྲོག་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཅི་ལྟ་སྤྱི་ན་དེའི་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དུག་གིས་ཏེ། གང་ཞེན་གང་
ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རྩལ་ཡང་དག་པ་ཡི་སྒྱུར་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་བྱེད་
ལས་སམ་སྒྱེད་ལུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་སྤྱི་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རང་གི་རོ་བོ་ཅི་ལྟ་སྤྱི་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་
བསྟུན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དེ་དུག་པོ་བཤད་པ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་གདམས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་མོས་པ་མཆོག་དུ་བྱ་བ་དང་། དེའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་ས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དང་བཞིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་བཞིའི་གང་རུང་ཞིག་མ་ཆང་ན་ཡང་དེ་རྩལ་བཞིན་མི་སྟེ་བར་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གདམས་

བ་ཕྱ་མོ་སྤང་དགའ་བ་སྟེ་སྤྱ་མའི་རྩེས་སྤྱ་སྤྱོང་དོ། །རྟོག་པ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེས་སྤྱ་སྤྱོང་སྟེ། དེ་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་གོང་མའི་རྟོག་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཕྱ་མོ་མི་འདོར་བས་ལུན་རིང་དུ་
 རྩེས་སྤྱ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དག་པར་མི་རྟོག་ཡི་གེས་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱོན་པའི་བར་དུ་རྟོག་པ་ཕྱ་མོ་འི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོར་ཚས་ཐམས་ཅད་
 ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པ་ཡི་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པ་ལམ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གང་དུ་འང་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་གེས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་འོད་རྟོག་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་སྤྱ་ལ། དེ་ལས་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་དགའ་བ་སྟེ་གསུག་གྱི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཏེ། རྟོད་སྤྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་སྤྱ་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ། །བཞི་པ། དེ་ལ་མཚན་
 ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚས་ཉིད་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་སྤྱང་མེད་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བཅས་སྤྱ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ཚས་ཐམས་ཅད་

༡༡། །ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལས་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སམ་ཡང་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲོས་དབྱེར་མེད་ཅིང་དག་གིས་མཐའ་འཇམ་རྒྱུ་པ་གང་དུ་འང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོ་སེས་ཀྱིས་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ལ་སྒྲོབ་ལམ་ན་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་མི་རྟག་
 པའི་ཡོ་སེས་སྐྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལས་འདི་ལྟར་རྟག་མེད་དབང་སེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྐྱུང་བ་དང་ནི་གཉིས་སྐྱུང་དེ་ལ་དེར་ཞེན་ནས་རྟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྐྱུང་བ་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་མཛོན་པར་
 བཟོད་པ་སྟེ། རང་གི་བཟོད་པ་འཇམ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟག་པ་དང་། མིག་སྟགས་ནང་གི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སྟགས་སྟེང་ཡུལ་དང་། མིག་གི་རྒྱུ་སེས་སྟགས་རྒྱུ་པར་རིག་པ་དང་། ཐུན་མོང་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་
 སྐྱུང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟུག་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྐྱུང་རྟུག་བཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་
 དུག་བཟུན་པ་འདིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། དབང་པོ་སྟགས་ཀྱི་སེས་པ་བརྟག་ཏུ་མེད་པ། དག་གིས་བཟུན་དུ་མེད་པ། སེས་པ་སྟེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་མེད་པ། ཡུལ་དུ་སྐྱུང་བ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་རྒྱུ་པར་རིག་པ་མེད་པ། ཐུན་མོང་གི་

རྟེན་སྟོན་གྱི་གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྩལ་འདིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བཟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འི་ལྷ་ར་ན་དགོན་མཆོག་
 བརྟེན་གསུངས་པའི་འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལས། འོད་སྤང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཅིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་
 མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་བདག་བདག་མེད་འཁོར་
 བ་སྤང་འདས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་ལ་སྤྱར་རྟེ་དེ་གཅིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ་སོགས་གོང་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤང་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་སྤང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་འོད་
 གསལ་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་གང་དུ་འང་མ་
 གཏོགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ལ་སྤང་བ་དེ་དག་གིས་རིས་སུ་བཅད་པ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་དང་གཅིས་སུ་མེད་པར་རང་གསལ་བའོ། །འི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷོ་ཁྱེད་ཆ་ནས་བསྟན་ན། རྟག་དུ་འདིའི་ངང་རྩལ་ལས་མ་

༡༡། །གཡོས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པ་འབྱུང་སྟེ་འགལ་མེད་ཟུང་གཅིག་ཏུ་རུང་ངོ་། །དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤྲོད་ལ་སྤྲོད་པ་མི་འགག་པར་གར་ཡང་དེ་དང་དེར་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཆ་ནས་གོང་གི་སྤྲོད་མེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་གཉིས་སྤྲོད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་ཟབ་དོན་དེ་འཕྲོས་སུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྲོད་
པ་ལས་ནི་རི་སྤྲོད་ན་མཉམ་བཞིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་དམིགས་པར་བྱར་མེད་པ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་བཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ལས་
ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་འདུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅི་དང་གང་སྤྲོད་པ་མ་ལུས་པ་སྤྲོད་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྱུ་བ་པའི་སྤྲོད་པ་དང་སྟོན་པ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྤྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་རྗེས་མེད་པར་ཟུང་
གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སུ་འབྱུང་ཞིང་། རྗེས་མ་ཐུན་པ་འཇགས་པའི་ས་དང་ཆ་འདུ་བ་སྟགས་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟོན་པ་ན་ཡང་འབྱུང་སྟེ་ཐབས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་འདིས་མཐར་ཐུག་

སངས་རྒྱལ་གྱིས་རི་ལྷ་རི་སྐྱོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོས་གཟིགས་ཚུལ་དང་སྒྲོབ་ལམ་དུ་མཉམ་བཞག་སྐྱེད་བཅས་སྐྱེད་མེད་མི་འགལ་བའི་གནད་ཤེས་དགོས་པས་གིན་དུ་གལ་ཆེ་བའི་བྱིར་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་ཏེ་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས། སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་བྱལ་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་རྟོགས་པར་ཐོབ་
 པ་དང་། འགྱུར་ཁིང་མི་བརྟེན་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་ནས་གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟག་པ་མེད་ཅིང་གཏན་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། རི་ལྷ་པ་དང་རི་སྐྱོད་པས་བསྐྱེས་པའི་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟོན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱོ་རྟོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་ཚུལ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་བཞི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེད་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའོ། །དུག་པ་
 ཡེ་ཤེས་དེའི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་

འདེབས་གཅིག་པོ་དེས་མཆོན་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གོ་ལ་ས་རྒྱམ་ལྷ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱམ་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་འདི་དཔུས་ལོང་ལ་གཟུགས་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་རྩལ་མཐོང་
 བའི་དོར་སྤྱབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཅིག་ཆར་བསྟན་དུ་མེད་པས་དེའི་དོ་བོ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་འང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཡིན་
 གྱི། ཅིའང་མ་ཤེས་པའང་ཤེས་པ་བཀག་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྟོག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེན། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྤྱང་གྱི་སྒྲོས་པ་རྒྱམ་ས་མིང་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་རྟོག་པས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཅིམ་གྱིས་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ལུ་རྒྱུད་སྒྲིམ་མ་ཐག་པ་དང་བེའུ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་མི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ལུ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱ་དོན་འདྲེས་རུང་ཡོད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་འདྲེས་འཛིན་མེད་ལ་སྒྲིམ་མ་ཐག་
 པ་རྟོག་དཔྱེད་གཞུག་མི་ཤེས་པ་ལ་དབེར་བྱས་པས་སྤྱབས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་བོ། །ཕྱིང་ཞིབ་གྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་དཔྱེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཅིམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་བསམ་གཏུན་གཉིས་

༡༢༩། །པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པ་ཉི་ཤར་ཞི་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིད་ལྷག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་མྱོས་པ་དང་འགོག་སྦྲུམ་ས་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །མི་རྟོག་པའི་ངོ་
བོའི་དོན་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་སྟོགས་ལུལ་དང་མིག་སྟོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྟོག་པ་མེད་པའི་བཅའ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་མི་རྟོག་པའི་ལེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་
བྱེད་སྒྲུལ་དུ་མཛོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པར་མི་བྱ་སྒྲུལ་དུ་ངེས་ངེས་གསལ་གསལ་གྱི་རྒྱུ་དུ་དེ་དང་དེར་མཛོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་འཇམ། བཀྲ་བར་འཛིན་པ་དེ་ག་ཁོ་རང་མཚན་མར་འཛིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟོག་ཞེས་པའི་སྒྲུ་འཇུག་པའི་ལུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ངང་རྒྱལ་དེ་དང་མ་འདྲེས་པར་སྤང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལེ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་
བཤད་དོ། །དེས་ན་མཐའ་དང་སྦྱོས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཀྱང་། གནས་ལུགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རབ་རིབ་མེད་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཁོང་ནས་གར་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ལེ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤོང་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་

གང་ལ་འདྲ་གནས་པ་མེད་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའི་ངོ་པོས་གཞན་དོན་དུ་ལོའོར་བ་སྤྱིད་དུ་བཞུགས་པས་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པ་དང་། འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོགས་བྱ་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་དག་
 རི་ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་རྒྱལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དག་ནི་ལོའོར་འདས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐོགས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འདི་དག་དང་མི་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐམ་དེའི་
 བྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཛོན་དུ་རྒྱ་རིང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱུང་དང་། བྱ་ན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚེས་
 ཀུན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཤིང་གཏན་དུ་རྟག་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདག་པོའི་འབྲས་བྱུང་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ལྷ་རྒྱས་པ་གཞགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་
 བྲལ་བའི་འབྲས་བྱུང་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་པ་ནི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདུག་པ་རྒྱ་
 མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་དང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཏོང་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་

ཆེ། རྩམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྟ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །བདུན་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ངེ་ལྟར་འཇུག་པ་ནི། རྟོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་འཇུག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཆེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་པས་མི་བདེན་པར་ནི་གྱུར་ཏུ་ཐེན་ཀྱང་འབྱུལ་པའི་སྒྲིའི་ངོར་ཡོངས་སུ་བཟླག་པའི་གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྒྲུང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་གང་དེ་མེད་བཞིན་པ་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྩི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཇུག་ཤེས་གང་
ཞིག་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་དེ། རང་ལུལ་སོ་སོར་དེས་པར་འཛིན་པ་ཅན་ཏུ་སྒྲུང་བར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལ་རྒྱུད་ཅེས་བྱས་པའང་སྒྲུང་ངོ་། །ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་ལས་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བ་དེས་ན་རྒྱ་ཀུན་གཞི་དང་
འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཆེ་ཆོགས་བདུན་ལུལ་དང་བཅས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་འདི་དག་འདི་ལྟ་གྱུར་འབྱུལ་ངོར་སྒྲུང་ཏུ་ཐེན་ཀྱང་། དོན་ལ་མེད་པ་སྒྲིག་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ཏུ་རང་གི་ཡང་དག་པ་མིན་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ལོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲུང་བས་ཆོས་ཉིད་མི་སྒྲུང་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་དེ་མི་སྒྲུང་བས་ཆོས་ཉིད་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཙན་
རྒྱམས་ལ་ཁོར་བར་ལ་ཁོར་ཞིང་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གཤེས་གིང་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་ལ་ནི་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡི་རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱམ་པར་རྟོག་
པའི་དབང་གིས་ལ་ཁོར་བར་སྒྲུང་བ་ལས་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གཏན་ལ་དབབ་རྒྱལ་ལ་གནད་འདི་བས་ཟབ་པ་མེད་ཅིང་། གཉིས་སྒྲུང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་གཤེས་ནས་
དེ་ལ་དེར་ཞེན་སྒྲུངས་ཏེ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གེས་ལ་འཇུག་པས་ནི་རྒྱམ་བྱུང་ཕྱོགས་རྒྱལ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་འང་འདི་ཆེས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ནོ། །འི་སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་གིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པ་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྒྱམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མམ་སེམས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྒྱམས་ཞིན་བྱུར་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་རྒྱམས་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི། དེ་དང་དེར་འཛིན་པའི་རྒྱམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་དུ་འང་མི་དམིགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་བྱུང་པར་བྱུར་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསམ་བ་ཆོད་ལས་འདས་པའི་དོན་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་

༡༢། ལཱ་ གཟུང་འཛིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་གཏོགས་པའི་ཚེས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་གང་
དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་པ་དང་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སྟོགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཐུ་མོ་ཡང་བཞག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱད་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སྟོར་བས་ས་དང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སའམ་གཞི་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་
དོན་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མོས་པའི་སྟོན་ས་དོན་དེ་ལ་རབ་དུ་སྟོར་བས་ན། མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཚེས་
ཉིད་ཀྱི་དོན་དོན་སྟེ་ཅམ་དུ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་སྟོར་བས་ས་ནི་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་ལོན་ཉིད་ལ་མདོན་སུམ་དུ་རེག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །རྟོགས་ཐོན་དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྟོམས་པས་རབ་དུ་སྟོར་བས་ནི་
ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་མ་དག་པ་ཡི་ས་དུག་དུ་གྲགས་པ་སྟེ་མཚན་མ་ཀུན་དུ་སྟོད་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཚན་མ་ཀུན་དུ་སྟོད་པ་དེ་དག་པའི་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོགས་པ་གསུམ་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། ས་

ལྷག་མ་དག་པོ་དེ་ནི་རྟོགས་ཟེན་གྱི་དོན་རྟོགས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐར་ཐྱིན་པའི་ས་ལ་སྒྲོར་བས་ནི་འབད་རྩེ་ལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ནམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྟེན་དུ་
 ལྷན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ། སྒྲོར་བ་དེ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པའམ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་འགྱུར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དག་པ་ཉེས་
 དམིགས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་ཞིན། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡི་ཉེས་དམིགས་བཞི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཟེན་པ་རྣམས་སྤྱར་ཡང་རྒྱད་དེར་མི་འཇུག་པའི་རྟོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་ཉིད་རྒྱད་དེ་ལ་
 འཇུག་པའི་རྟོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐར་འབྲས་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དག་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་
 པ་དང་བཞིར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེའི་གོ་བའི་གནད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་གྱུར་དེ་གལ་དེ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཟེན་པ་རྣམས་སྤྱར་རྒྱད་དེ་ལ་མི་འཇུག་
 པའི་རྟོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མ་ཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྒྱད་ལ་སྤྱར་སྤང་བྱ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟོན་དེ་ལ་དེ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་

[illegible]

ཀུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་དག་འདྲུག་པའི་རྟེན་ནི་གནས་གྱུར་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་མེད་པར་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་བོན་སྒྱུ་གྱུར་གནས་གྱུར་པ་མེད་ན་སྤོང་བུ་སྤོང་བུ་འབྱུང་བ་སྐབས་མི་
 ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་གྱུར་དེ་དང་དེ་ལ་འང་ལམ་དེ་དང་དེའི་བ་སྒྱུད་དང་དོན་གཉིས་ཀ་འདྲུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ས་ལ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གནས་ཡོངས་སྒྱུ་གྱུར་པ་མེད་ན་མུང་འདས་སྒྱུ་གཤགས་པའི་གཞི་
 མེད་པའི་ཉིས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་མུང་པོའི་རྒྱན་ལ་གཤགས་གཞི་བྱས་ཏེ་འདྲི་ནི་གང་ཟག་ལ་ཐོར་བ་པའོ་ཞེས་གཤགས་པ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པར་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཤགས་གཞིར་བྱས་ཏེ་འདྲི་
 ནི་མུ་ངན་འདས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གཤགས་ཀྱི་གནས་གྱུར་མེད་པར་སེམས་ལ་སྤོང་བུ་པའི་མུང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ལ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གཤགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་གནས་མ་གྱུར་པའི་གནས་
 སྐབས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་རང་ལམ་ན་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མུང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སྒྱུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་རྒྱམས་ལ་འང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གཤགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གནས་
 གྱུར་མེད་ན་དེ་ལྟར་གཤགས་པ་དེ་རི་བོང་གི་རྒྱའི་མིང་བཞིན་གཞི་མེད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཞི་མེད་ཀྱང་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་དེ་སྒྲ་གྱི་མུང་པོ་འགག་པ་ཅམ་ལ་མུང་འདས་སྒྱུ་འདོགས་ཏེ་ནད་ཞི་བ་ལ་ནད་མེད་དོ་ཞེས་

༡། །བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་ན། སྒྲུར་གྱི་སྒྲུང་པོ་རྒྱན་ཆད་ཅིང་སྒྲུར་མི་སྒྱེ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་དེའི་གནས་གྲུར་ཡིན་པས་གནས་གྲུར་གྲུང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་འདི་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་སོ། །
 སྒྲུར་འཁོར་བར་མི་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་པའི་རྟེན་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་ཀ་གནས་གྲུར་དེ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་བརྟུབ་ལ། གལ་ཏེ་གནས་གྲུར་མེད་པར་ཁས་སྒྲུང་ས་ན་སྒྲུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་སྒྲུར་མི་སྒྱེ་བ་ཡང་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྟེན་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ཟག་བཅས་གྱི་སྒྲུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་གྲུང་ཟག་མེད་གྱི་སྤྱང་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མི་འཆད་
 པའི་སྤྱང་འདས་སྤྱར་ན་དེ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྲུར་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་སུ་བྱུང་རྒྱུ་ཅེས་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་དེ་ནི་གནས་གྲུར་གྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་
 ལས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་མཐའ་དག་དག་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་དེ་སྤྱར་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་གྲུང་། གནས་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱུང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་འདི་དང་འདི་ཞེས་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ་སྒྲུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་བྱུང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་ནི། དེ་དག་གི་སྤྱང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་རྒྱུ་སྟགས་བཤད་པ་རྣམས་མོ་

མཛེས་པ་གསུང་།

གསལ་གྱི་ཕུང་མཛེས་མི་མཛེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་རྒྱ་པོད་གྱི་འགྲེལ་པ་སྐྱ་མ་རྒྱུ་མ་སྐྱ་ཞིབ་པར་མ་གསུངས་པས་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྒྲོ་ལྡན་རྒྱུ་མ་དགེས་པར་མཛོད་ཅིག །བརྒྱ་
པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཞི་ལས་བརྒྱུག་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་ཡན་ཡོན་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་མའི་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་རྒྱན་ཆད་
པ་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་མ་ལས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་མ་གཏན་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ལུ་ངན་ལས་འདས་པར་
གངགས་པའི་གཞི་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུ་མ་གྲོལ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལྷེས་ཏེ་གངགས་པའི་གཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱུ་མ་གྲོལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་དང་ལུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་གངགས་གཞི་ཡོན་ཏན། མི་ཟད་པའི་འཕྱང་གནས་ནམ་མཁའ་འི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོད་བཞིན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
ནས་གང་ཐག་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དེའི་དོན་དཔེས་བརྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་

༭ རྩམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ལོ་ཤིང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཞིན་དུ་སྒྲུང་བའོ། །དེ་རྣམས་མེད་པ་ཞིན་དུ་ཡང་འབྲུལ་ངོར་སྒྲུང་བའི་དཔེ་ནི། རི་ལྟར་ན་སྒྲུ་མ་དང་མྱི་
 ལ་མ་དང་རྩ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སྒྲུ་གྱུར་པ་དཔེར་བྱ་ན་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རྣམ་མཁའ་དང་། གསེར་བཟང་པོ་དང་། རྒྱ་ལམས་དྲུངས་པ་དང་། ཉི་
 མ་སྒྲིན་མེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་གསུང་འདོན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་སྒྲུ་ཟེན་གྱང་། འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་གནས་ཚུལ་བསྒྲིབས་ཏེ་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་མ་དག་པ་ལྟར་སྒྲུང་
 བའི་ཆེ་གནས་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲི་མ་དེ་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གནས་སྒྲུང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མ་ཐུན་པའི་ཆེ་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གནས་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་སྒྲོབས་ཐ་དང་པའི་འགྱུར་
 བ་དང་བཅས་པས་ན་ཆོས་ཉིད་ཡོ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྟར་ན་སྒྲུ་མཁའ་ཡོ་ནས་དག་པ་ལ་གྲོ་བྱུར་གྱི་ཐུག་སྒྲུ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་།
 གསེར་ལ་འདམ་དང་། རྒྱ་ལ་ས་དུལ་དང་། ཉི་མ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་གྱང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་དང་དེས་བསྒྲུད་པ་མེད་ལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནའང་གསར་དུ་སྒྲིས་པ་མིན་པ་བཞིན་

五、

ཏུ་སྟོ་ཕུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་སྟོ་བས་གྱིས་གནས་ཕུར་ཐོབ་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་སྟོ་ཕུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ནས་སྒར་མི་སྒར་བ་ཕྱིས་ལམ་གྱི་སྟོ་བས་ལས་སྒར་བ་ཅམ་དུ་སེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕྲི
 བ་མཐུག་གི་དོན་མཛད་ཕུང་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་མགོན་པོ་བུམ་ས་པས་མཛད་པ་ཚོགས་སོ། །ཞེས་དང་། འགྱུར་ཕུང་ནི། །ཁ་ཆེའི་མཁའ་པོ་མ་རྩ་ཇ་ན་དང་། །ན་མ་ལོ་རྩ་བ་དག་སྟོང་
 མེད་གོ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གནམ་ལ་ཡབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་གི་དགར་ཆག་ལྟན་དགར་མ་སོགས་སུ་སྒྲ་འགྱུར་དུས་བསྒྱུར་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། །ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ལས་བུམ་ས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་ག་སྒྲ་འགྱུར་
 དུས་བསྒྱུར་ཞུས་གསུངས་ཏེ་དེ་དུས་མཁན་སྟོ་བ་སོགས་པར་ཆེན་དུ་མ་བཞུགས་སེད་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོན་པ་ཡོངས་ཚོགས་མ་ཉམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བསྒྱུར་བར་གོར་མ་ཆག་གོ། །རྒྱལ་ཆབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་སྟོ་གོས་
 གྱིས་། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་བཞིན་པའདད་པའི་གཞུང་། །རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་འཐུག་དོགས་འདི་པའདད་དགོས། །རྒྱལ་བསྐྱོན་དྲི་མེད་སྟོགས་བཅུར་རྒྱས་ཀྱུར་ཅིག །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལེ་སེས་གངས་ཆེན་མཆོ། །འཕགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ། །པདག་དང་འགོ་ཀུན་དགའ་བས་ལེགས་ཞུགས་ནས། །ཚོགས་སྒྲིན་སྟོང་བ་མཐའ་དུ་ཕྱིན་པར་སོག །ཅིས་པ་འདི་ནི་སྒར་མི་བྱུང་གི་ལོར་གདན་ས་འདིར་ལུམ་ལ་སྐུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་

༡༡། ཆེས་བསྐྱེད་མ་མཛད་པ་དང་། བྱིས་སྤྱུང་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་
རྟེན་ཡོད་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཀམ་ཐོག་རྟེན་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱུ་པར་རྒྱལ་བས་མཛོན་རྟོགས་
ཉིད་ཟབ་མོ་རྒྱུ་འབྱེད་པའི། །གཞུང་འབྲེལ་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་གསུང་བྱུང་འཕགས། །
ཡེགས་བྱས་འདིས་མཆོན་རྟེན་གསུམ་དག་ཆོགས་ཀྱིས། །གང་དེ་ཡམ་འབྲེལ་བཅས་ཐམས་
དོན་རྟོགས་ཤོག །ཅེས་མཆོད་པ་སྟོན་པ་དགོ། །

[illegible]

མིས་བསྐྱེད་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ལ་མོས་པའི་མིད་ཀྱིས། བྱིས་སྐྱེད་
ཀྱན་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་བྱིས་ཏེ་ཞག་གསུམ་ལ་གྲུབ་པར་བབྱིས་པ་མང་ལོ། །ཆོས་དང་ཆོས་
ལྷན་གྲུབ་སྟེང་དུ་སྤར་དུ་འདུ་བྱེད་པོ། །ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཆོད་པར་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །
ཅད་པ། །སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་གདམས་པའི་སྟོན་གྱིར་ཏེ། །ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་

ཆེ། ཚུལ་དང་ཚུལ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྐྱེད་དོན་ལེ་ཤེས་སྤྱད་པའི་རྒྱན་ཞེས་ཁྱུ་བ་བཞུགས་སོ། །

མ་ཐོང་པ་གྲོ་

༡༡། ཁ་མོ་གུ་རུ་མ་ཐུ་གྱི་ཡེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་དབྱིངས། ཁྲུམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་གེས་ཚེས་གྱི་སྒྲ། ལམ་པར་བྱལ་མཉམ་པ་པར་ཡི་རྩེ་ལྷུས་མ་བྱས། སྒྲིང་གི་པར་མོར་དད་བརྒྱས་
 རྟག་རྟུ་བསྟེན། དེ་ལ་འདིར་ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འབྱུང་བྱུག། གཞུང་དོན། མཐུག་དོན་བཞི། དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་སྟགས་ཅིག་གཉིས་
 པ། མགོན་པོ་བུམས་པ་སྟགས་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩེ་མ་པ་ལ་འཐུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བུམ་བུ་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ། གེས་ནས་གང་ཞིག་སྟགས་ཅིག་གཉིས་པ་ལ།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཚན་པའི་དཔེས་མཐུག་བསྟན་བཤད་གསུམ། དང་པོ་ལ། དོ་བོ་དེས་བཟུང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད། དེ་དག་གྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཅ་དད་བརྟག་
 པ་བཞི། དང་པོ། འདི་དག་བུམས་ཅད་མདོར་སྟགས་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། ཚེས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚེས་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ཚེས་གྱི་སྟགས་ཅིག་གཉིས་པ། གཞན་ཡང་ཚེས་ཉིད་སྟགས་ཅིག་གཉིས་པ།

व्याख्या-संक्षेपः

གཟུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མ་དེས་པ་སྟངས་ལོ། དང་པོ། བྱི་རོལ་གཟུང་བ་སྟགས་། གཉིས་པ། གཅིག་གེས་སྟན་མོང་སྟགས་། གཉིས་པ། གཟུང་བར་སྟངས་མེད་པ་མེད་སྟགས་། གཉིས་པ་ཚོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ལ། སྟོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྟོམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་པ་དུག་གིས་ཚོས་ཉིད་སྟགས་། གཉིས་པ་སྟོམ་གྱི་དོན་བཞིར་དུག་པོ་དེ་སྟོམ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ། མཚན་ཉིད་མདོ་སྟགས་།
གཉིས་པ། གནས་ནི་ཚོས་སྟགས་། གསུམ་པ། དེ་ལ་དེས་པར་སྟགས་། བཞི་པ། རིག་པ་ཡང་དག་སྟགས་། ལྷ་པ། རྗེས་སྟུང་བ་སྟགས་། དུག་པ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་གནས་ཡོངས་སྟུག་པ་ལེ་རོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་
ཁུད་པར་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་སྟུང་བ་མེད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དེ་ཡི་སྟགས་། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་པ་བཟུས་གནས་ཡོངས་སྟགས་། གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་
རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱས་བཤད་བཟུ་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་རོ་བོར་སྟགས་། གཉིས་པ། དདོས་པོ་རྗེས་ལ་སྟགས་། གསུམ་པ། གང་ཟག་དག་ལ་སྟགས་། བཞི་པ། ཁུད་པར་ཅན་ལ་སྟགས་། ལྷ་པ། དགོས་པ་རྟོགས་ལ་
སྟགས་། དུག་པ་རྟོག་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ། གནས་སམ་རྟོག་ལ་སྟགས་། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་དེ་དུག་པོ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་དང་པོ་དམིགས་སྟགས་།

མཛེས་པ་གསུམ་

ཆེ། །མཐའ་དབྱིངས་ཀུན་ལུང་བུམས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །འགྲོ་ལ་ལྷོ་
དབྱངས་ལ་ལུག་འཛལ་ནས། །ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་ལ་མི་གནས་གིང་། །ཡང་དག་
ལྷོ། །ཆོག་དོན་ལེགས་པར་སྤྲེ་སྤྲེ་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་ཆབ་ས་བརྩའི་སེམས་
གནད་ཐད་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་
འཇུག་དོན་བཞི། དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མཚུར་ཞེས་པ་པོད་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ། དེ་

གྲོས་སྒྲུང་བ་རྣམ་འབྱེད་པ། །རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །མ་ལམ་འཇམ་པའི་
འཕགས་པའི་ལམ་བཟང་མཆོན་པའི་སྟོ། །དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
དཔའ་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྤྲེ་ལྷའི་ཡ་གུལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུར་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། མཆོན་དོན། འགྱུར་ལུག །གཞུང་དོན་
བཞིན་དུ། དེ་སྤྲེ་ག །རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀུ་རི་ཀ། ཆོག་ལེའུར་བུས་པ་ཞེས་རིམ་པ་ལྟར་

༡༢། མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔུས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག །གཞུང་མཐའ་དག་ཆོག་པ་
སྟེ་བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱི་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ལ། རྣམ་གྱི་རྣམ་མཛོད་བསྟན་པ་དང་།
དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མཆོན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དཔུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། ཐོག་མར་གེས་
པར་བྱ་བ་ཀུན་བྱང་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེའང་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་བ་ལས་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་པ་བསྟན། སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གཉིན་པོ་དག་ནི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཉིན་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེབ་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉིན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་སུ་གང་ཐོབ་པ་དང་དུག་ནི་

ཕྱིར་བསྐྱོན་ནས། མངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐོག་པ་བྱ་ན་མེད་པའི་ཁུད་ཚེས་དམིགས་བསལ་ནས་བསྐྱོན་པ་སྟེ། རོན་རྒྱུ་པ་བརྟུན་དུ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྒྲིའི་ཚུལ་དང་། ཐོག་ཚེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་པར་བྱང་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་གུན་རྟོག་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱོན་ཏེ། མ་དག་ལ་ཁོར་བ་ལྟར་སྤང་བའི་སྐབས་འདི་ན། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་གཞིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་དུ་རྟོག་པ་ཅམ་རྫས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལ་ཁོར་བའི་སྤང་བ་བསྐྱོན་མེད་དུ་གར་བ་འདི་ཅམ་མི་སྤང་བར་སུས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་ལ། སྤང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་གུན་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྐྱོད་ལ་སྤྱོར་བ་མི་གནད་པའི་ཕྱིར་ལ་ཁོར་བ་ཉིད་གུན་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ལ་མ་དག་པ་གཞན་དབང་

༡༡། ཅེས་ཀྱང་བུའོ། །གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཀུན་རྒྱ་རྒྱུག་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རི་མོ་ལ་མཐོང་མཁན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་
མིར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྒྱ་བཏགས་པ་ཅུ་ལས་རང་གི་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཀུན་རྒྱ་རྒྱུག་པ་འདི་ལ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པ་འཇམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྒྱུག་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ངེས་པས་ན་མ་རྒྱུགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མེད་དང་མེད་
ཚེ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ། རྒྱུགས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་འོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྒྱུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་འཇམ་ཐ་སྒྲུང་དུ་མི་བསྒྲུབ་པར་ཡོད་པས་སྒྲོང་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་
ཀྱང་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་ན་མི་སྒྲོང་པ་འདར་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སྒྲོང་པ་འདར་མ་ཡིན། མི་སྒྲོང་པ་འདར་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་མཐའ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡི་སོར་བཞག་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་སྒྲུང་དུ་དེ་ལྟར་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྒྲོང་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་།

བཀའ་བཤམ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོང་།

500

རོ་། །འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་གཤམ་ཏེ། དེ་ལྷར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབྱིག་གཞིན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྷར་གན་འབྱེད་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལོགས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འབྱུལ་བཞིན་པའི་ཆེ་ནའང་། སྒྲུལ་དངོས་ཀྱིས་ཐག་པ་དེ་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མེད་
 བཞིན་དུ་གསུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འདིའི་ཆེ་ན་ཡང་། གང་མེད་པ་ནི་གསུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་དེ་ལྷར་གྱུ་བ་མ་སྟོང་པས་ན་ཀུན་རྟོག་དེ་ནི་གསུང་འཛིན་
 གཉིས་པོ་དེས་སྟོང་པར་གཤམ་སོ། །སྒྲུལ་མེད་ཀྱང་ཐག་པ་རབ་ཉིད་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་དང་སྒྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལྷར་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྟོང་དུ་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའམ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་འཁོར་བ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཐ་སྟོང་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་
 བོ་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་བར་དགག་ན་གསུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་བ་ཏུགས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྟོང་དུ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་མཐའ་

༡༡། །གཅིག་དུ་ལས་ལེན་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལས་འདས་ན་པ་སྒྲིག་སྒྲིགས་ཀྱིས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལོ་ཤོར་པའི་དུས་ན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་
 རྒྱལ་རིག་ཅན་འབྱུང་ཞིང་མདོན་སུམ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་སྒྲུང་དོར་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུང་པའི་སྒྲུང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་
 ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པས་ན། སྒྲུང་ཡང་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལམ་སྒྲུང་སྒྲུང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་དེས་པས་ན། རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དུ་མའི་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲུན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་
 གཞིའི་རྒྱལ་པར་གྱིས་པ་གཅིག་དུ་ཉིད་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བདག་དུ་སྒྲུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོད་
 དང་། རྒྱལ་པར་རིག་པའི་ཆོགས་དུག་དུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱལ་པར་གྱིས་པ་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རབ་དུ་སྒྲུ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་པར་སྒྲུང་བའོ། །དེ་ལྟར་

བཀའ་བ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

སྒྲུང་ཡང་ལོགས་པར་དཔུང་ན་ཆོགས་དུག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་གཅིག་ལ་ཡི་དུགས་དང་མི་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་དང་རྒྱ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལུལ་དུ་སྒྲུང་གི་
 འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྒྱུ་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཅིས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གསུང་བ་དེ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པར་བཞག་པ་དེའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟོས་འཛོག་གིས་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྩ་ས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་ཅིས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་
 རྒྱུ་ཤེས་འདི་ཡོན་མ་ཡོད་མ་མྱོང་བ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་འདྲ་ན་དེ་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་པས་སུས་ཀྱང་ཡོད་ཅིས་འདོད་མི་རྒྱས་ལ། སྒྲུང་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དུ་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཡང་གསུང་འཛིན་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཅིས་བྱ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་མ་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་སུ་ལྟ་སུ་ལྟ་སུ་ལྟ་སྒྲུང་མ་མྱོང་བ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྩ་ས་སུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་ནི་རྟོན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཅིས་བརྒྱལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་

༡༡། མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་ལུལ་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་ནས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ་ལུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པའི་འཁོར་བ་
 ༡༢། ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱང་དང་འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་གྱི། དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
 ༡༣། ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། བརྟག་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེན་ཀུན་རྟོག་
 ༡༤། བརྟག་པ་དང་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་དུ་སྤང་ཞིང་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྤང་བ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་ལུལ་པ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་པ་བཞག་པ་དང་། དེ་
 ༡༥། ལྟར་སྤང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྤང་གཞི་དེའི་ཆ་ནས་དེ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡི་ནས་དོན་ལ་གྱུབ་པ་
 ༡༦། མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་མེད་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་

པའི་ཚུལ་ནི། རོན་རུ་སྤང་བ་ཉིད་ནང་གི་བཀའ་ཆགས་སྒྲིན་པའི་བདག་ཉིད་རུ་དམིགས་པའམ་སེས་སེང་གོམས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། བྱི་རོན་རྩལ་སུ་མི་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་རབ་རུ་སྒྲི་ལ། དེ་ལྟར་བྱི་རོན་མི་དམིགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སུ། འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་རུ་སྒྲི་ཞིང་། དེ་ཡི་བྱིར་ན་བྱི་རོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་རྗེ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་ནང་སྒྲོ་ཡི་བདག་ཉིད་རུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་བྱི་རོན་མི་དམིགས་པའམ་མ་གྲུབ་པར་སེས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་རུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རུ་རྟོག་པ་ཅུམ་གྱི་རང་བཞིན་རུ་དམིགས་པའམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རུ་དམིགས་པ་དང་། བྱི་རོན་རུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་པའམ་རོན་
 འདྲ་བར་སེས་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱོད་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཀྱང་རོན་རུ་གནད་གཅིག་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 དེས་ནི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། ཡང་དག་མ་ཡིན་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ལོལ་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 དེ། རང་གི་ཀུན་རུ་རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །

པ
དབུས་མཁའ་ རྒྱལ་ རྒྱལ་ རྒྱལ་

༡༥༥། །དེས་ཐག་མེད་གི་སེམས་ནི་འདིར་མི་གཏོགས་པར་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་གཙུག་པོའི་སེམས་དང་ལོ་ཐོར་སེམས་ལྷུང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེན། དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་གཙུག་པོའི་སེམས་སྙམ་རྒྱུ་པར་སེས་པ་
ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཐོང་བའི་འཛིན་སྟངས་ལྟེ་བྲག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལས་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཙུག་པོའི་སེམས་རྒྱུ་པར་སེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཆོག་སྟེ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་གཞིའི་རྒྱུ་སེས་གཙུག་
པོའི་རྒྱུ་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུ་པར་སེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོག་སྟེ་བསྟན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཀྱང་གཞི་དེ་ལས་ལྷུང་བའི་ཆོག་སྟེ་བསྟན་པོའི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོང་པ་ཅན་ཡིན་ཏོ། །སེམས་ལྷུང་གི་
དབྱེ་བ་ལའང་། ཆོར་བའི་ཡུལ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོང་པ་དང་། འདྲ་སེས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཆོན་མ་ཡོངས་སྟེ་གཙུག་པོའི་རྒྱུ་སེས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལྷུང་སེམས་པ་དང་མེས་པ་
སྟགས་ལྷན་པའི་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་སེས་དེའི་དོ་བོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་གཞི་ཞིང་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལྷུང་སེམས་པ་དང་། གནས་པའི་ཆ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་
སྟགས་སྟེ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོར་འདྲ་འདྲ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་རྒྱུ་སེས་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་སྟགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཀྱང་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་མིང་པ་བསྟན་པར་འཇུག་

ལྷུང་པ་མེད་དེ་གོ་བ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་

ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་རྩལ་ནི་རི་ལྷོར་ན། ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལུ་གུ་རྒྱད་དུ་འཕོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན། མ་རིག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་མ་རིག་པ་ང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སྟགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གུན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྤིང་གི་ས་པོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་ཤེས་ལ་སྟགས་པ་གུན་ལ་སྐྱུར་ཏེ། དག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་བྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་སྤིང་པའི་ལུས་གུན་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རིག་པས་ལུ་ལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུ་ལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་སྤྱད་གི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤིང་པས་ཡང་སྤིང་བྱི་མ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལེན་པས་ཡང་སྤིང་ལ་མཛོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤིང་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བས་ནི་ཆ་བ་སྟགས་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ལ། ཆ་གི་ནི་སྤྱད་བསྐྱུ་ལ་གྱི་དོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་

མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྩུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་མིང་དེ་སྐད་དུ་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱུང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལོལ་བ་
 ཉིད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱུང་གི་གནས་སྟུག་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མདོར་བསྟུན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ནི། གཞན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 དང་། དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཛོག་པའི་འཐད་པ་བསྟུབ་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་ལྟའི་སྒོ་ནས་དེ་ཡི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། གོང་གི་མདོར་བསྟུན་གྱི་རིམ་པ་དང་
 མཆུངས་པར་ས་བཅད་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་པའི་
 མཆན་ཉིད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཤེགས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྱུ་བ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་

༡༡། །མེད་པའང་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཐ་དང་པ་དང་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེམ་པ་ལྟར་གཉིས་པོ་ཤེགས་པས་གཉིས་སྟོང་ལྷན་ལ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་བཀག་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སྟོང་དང་ཀུན་རྟོག་དེ་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་མིན་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཀུན་རྟོག་སྟོང་བས་ལྷན་ཀྱང་ཁྱོད་མ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཐ་དང་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཙེ། །གཉིས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྤྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི་མདོར་བསྟར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གསུམ་པ། གཞན་མིན་སྤྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ནི་ལྟར་སྟར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སྟོས་པའི་མཆོན་མ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་

200

བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་གི་མིང་གི་རྒྱུ་གྲངས་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་
ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ་དང་བཅས་པ་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་རྒྱུ་པར་དག་པ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དག་པ་མི་འཐད་སྟུམ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཡི་
ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོ་ནས་རྒྱུ་པར་དག་པར་འདོད་དེ་མ་དག་པ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཟ་བ་བཟའ་དང་
སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་པོ་འཇམ། ཟ་བ་པོ་མིག་སྟགས་
ནང་གི་སྒྲི་མཆོད་དུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྱུ་བ་པའི་ཆ་ནས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བའམ་ཡོངས་སྟོན་བྱ་བྱའི་སྒྲི་མཆོད་དུག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་ཡི་

༡༡། །རྟོན་ནམ་ལུས་ཏེ་གཞི་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟོན་ཕྱོགས་བརྒྱུ་མཐུ་པ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱ། རྟོ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྐྱུ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡང་ལུས་ཅན་སྟོ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་པ་དེ་ལ་ལུས་གྱི་མིང་
བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །སྟོ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་པ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་
པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲམ་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བྱ་བྱང་འདས་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲམ་ཞེན། དགོ་གཉིས་ཐོབ་ནས་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་
གྱི་བར་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ནི། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བྱང་འདས་སམ། སྟོང་པ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དགོ་

བ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཕྲོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམས་ཏེ། དགོ་བ་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གེས་ནས་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས་ན་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མྱིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་གང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དུས་དྲག་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། མྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་མཛོན་དུ་མཛད་ན་ནམ་མཁའ་ཇི་མྱིད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེར་སྒྲོམ་པས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས་བསྐྱབས་ན་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་ལོ་ཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་ལོ་ཁོར་བ་སྟོང་པར་གེས་པ་དེ་ནི་ལོ་ཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། ལོ་ཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་གེས་ན་དེ་ལ་སྟོན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་པོ་ལྷག་མེད་
 གྱི་དབྱིངས་སུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་མི་ཐད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ལུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དུས་སུ་ཡང་དགོ་བའི་རྩ་བ་མི་ཐད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་

संस्कृत

པའི་ཚེས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའོ། །བདག་གཉིས་པོ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་
པོ་འཇམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་བདག་གཉིས་སུ་སྟོང་འདོགས་པ་སེལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཐམ་སྟོང་ཉིད་ལ་མེད་པར་སྒྱུར་པ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་སྒྱུ་བ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་གནས་རྒྱལ་ལ་དག་མ་དག་
གི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྱུར་རྒྱལ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཞག་པ་འབྱུང་དེ། གལ་ཏེ་སྟོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། དང་
པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྒྲུལ་ས་པས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་འཇམ་ལ་
འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་པས་སུ་ཡང་ལམ་ལ་འབད་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོ་རང་བཞིན་གྱི་འད་གསལ་བས་ན་གནས་རྒྱལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་སྒྱུར་

༥༩། །པའི་སྤང་ཚུལ་གྱི་དོན་ནས་ཉོན་མི་མོངས་པ་འང་མིན་དེ། དེའི་སྤྱིར་ན་དབྱིངས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལེ་ལུའི་མཆོམ་ནི། བསྟན་བཅོས་
 དབུས་དང་མཐའ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་གི་མཆོམ་ཉིད་གྱི་ཆོག་ལེ་ལུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དོན་བསྟན་པ་གསུམ།
 དང་པོ་བྱུང་དང་ཉི་ཆོ་སྟགས་གྱིས་བསྟན་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྲོ་བུར་བའི་དེ་མཚུམས་རིགས་བསྟན་ན་འདི་ལྟར། གང་ཟག་གི་སྤྱད་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྤྱད་ལ་
 ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྒྲིབ་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་གི་རང་ག་ཞན་དོན་གཉིས་སྤྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆེན་
 པོའམ་བྱུང་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་ཉོན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་སྤྱད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉི་ཆོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་སྤང་བར་ཏུ་རང་དོན་ཉི་ཆོ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་པོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་པ་
 རང་ཉིད་སྟེ་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། གང་ཟག་སྤྱ་ཡང་རུང་སྟེ། བྱལ་ཏུ་ཟད་ཅུ་ལའང་ཆགས་སྟགས་ཆེན་པོ་སྟེ་པ་ལ་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བྱལ་དང་འཆོམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡང་

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་

ན་ལྷ་མོ་དང་ཞེས་ཆགས་སྟགས་གང་རུང་ལྷ་མོ་པར་ཆེ་བ་དང་། རྟག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལའང་དེ་ལྷ་མོ་པར་ཆེ་དེ། དེ་གང་ལྷ་མོ་གྲང་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །ཡང་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལའོར་
པའི་ཚུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བསམ་པས་ལའོར་བ་སྤང་བ་གཉིས་ནི། ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་གེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་མོ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གྲངས་རྟག་རྟ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་
དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཉེ་གསུམ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷ་མོ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ། ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ། དག་སྟགས་བརྩེ་ལ་སྒྲིབ་པ། གཉོན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་པ་དངོས་དང་། དེས་ཇི་ལྷ་མོ་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་མཆོན་ཉིད་སྟགས་རྒྱང་པ་གཉིས་
གྱིས་བསྟན་ཉེ། ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སྟགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདིའོ། །དེ་ལྷ་མོ་ཐུབ་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ལ་སྟགས་པ་དེ་ལ་
གྱུན་རྟ་སྟོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མིད་པར་གྱུན་རྟ་སྟོར་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྷ་མོ་ཐུབ་གྱུན་རྟ་སྟོར་པ་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། དེ་ལ་གྱུན་སྟོར་དགུ་ནི། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། ད་ཚུལ། ཐེ་

ལྷ། ཁྲོམ་སྟེ་ལྷ་མིན་ལྷ་དང་། འཛིག་ལྷ་ལོག་ལྷ་མཐར་ལྷ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། རྒྱལ་བྱིམ་ས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་
མཆོག་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡུག་དོག་དང་། སེར་སྐྱ་སྟེ་དེ་ལྷ་ར་དགའོ། །གཉིས་པ་དེས་རི་ལྷ་ར་སྒྲིབ་ཅེ་ན། སྒྲིབ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིབ་དེས་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
དེ། ཟག་བཅས་ལ་ཡོན་ཏན་ཏུ་བལྟས་ནས་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་དེས་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོས་ནི་སེམས་བཏང་སྒྲིམས་སུ་རྒྱལ་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བདུན་
ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱེ་ཡུག་ཏུ་རྒྱལ་གྱིས་ནི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་ཉེས་དམིགས་གེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་དཔོན་སྐུ་ལྷ་བའི་དོན་དེ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །མ་རིག་པས་ནི་འཛིག་
ལྷ་དཔོན་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཐུང་པོ་ལྷའི་གནས་རྒྱལ་གེས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དཔོན་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་བས་ནི་འགོག་བདེན་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། རི་ལྷ་ར་ན་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་འཛིག་ལྷའི་དབང་གིས་
འགོག་པའི་སྐབས་ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱག་ནས་ཐར་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཏུག་ཆད་དུ་ལྷ་བས་འགོག་པ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྷ་ས་འགོག་པ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་

བ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་བཤེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་ཕྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ། ལྷ་བ་ངན་བ་དང་ཐར་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པ་དེས་བསྐྱུས་ནས་
 ལམ་རྒྱལ་དག་ལ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོ་ཆོམ་གྱིས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སེས་པ་ལ་སྤྱོ་ཅེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་པར་ཕྱེད་དེ་དེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་དོག་གིས་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་
 ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་སེས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ། རང་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་སེར་གཞན་གྱི་སུན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག་ཡོད་པ་དེ་ཡིད་རྟེན་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་རྒྱལ་བཞིན་བསམ་པར་མི་རུས་སོ། །མེར་སྐྱས་ནི་ཡོ་བྱད་
 བསྐྱངས་པ་ཡོངས་སུ་སེས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་པར་ཕྱེད་དེ། དེས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཙམ་ཆོགས་ཀྱང་ཆོག་མི་སེས་པར་དམ་རྒྱ་འཛིན་པར་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྒྲུབ་དགུམ་སྒྲུབ་པར་དུ་ཡིད་པར་འཆིང་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྐྱན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དགོ་ལ་སྟགས་པ་བརྒྱ་ལ་གཞན། ཅིས་པས་བསྐྱན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་དགོ་པ་ལ་སྟགས་པ་བརྒྱ་ལ་སྐྱེ་བ་པར་ཕྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་པ་གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་པ་
 ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱེད་སུམ་རྩ། བསྐྱེད་བྱ་བརྩ། དེ་དག་སྒྲུབ་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ། སྒྲུབ་པ་མེད་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱན་ཏེ། དགོ་སྟགས་བརྒྱ་ལ་སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བག་མེད་

༡༡། །པ་དང་། ལེ་ལོས་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པར་བརྩམས་ཀྱང་དགོ་ཅུ་དེ་སྒྲིལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ཡིན་
 པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྟན་པ་ནི་དགོ་ཅུ་སྒྲིལ་མཆེད་པ་མིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱལ་དེས་དགོ་ཅུ་རྩམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲིལ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་
 པའོ། །ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་སུ་ཟེན་ཀྱང་དེའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འཕྱོར་དང་མི་ལྟན་པ་འཇུག་པ་ལྟེ། རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྒྲིལ་པའི་ཐབས་མིན་པ་ནི་རྒྱལ་འཕྱོར་
 མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་སྒྲིལ་བ་རྒྱལ་འཕྱོར་མིན་པས་གང་བསྟེན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ལ་སྒྲིལ་སྟེ། དགོ་ཅུ་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་འཇུག་ཀྱང་གོང་
 འཕེལ་གྱི་རྒྱ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པ་དང་མི་ལྟན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིལ་པའི་གནད་མ་ལོག་པ་དང་མི་ལྟན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགོ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་བརྩོན་
 དང་མི་ལྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགོ་ཅུ་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགོ་ཅུ་བྱེད་པར་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ནི་

རབ་རྩ་མ་ཚང་བའམ་མ་རྩོགས་པ་སྟེ་རྩུང་རྩ་མ་འབྲེལ་བ་དང་གསུམ་ནི་འབྲས་ལུ་རྩུང་རྩུབ་དེ་ཉིད་ཁོད་རྩ་རྩུད་པའམ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩུང་རྩུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩ་མ་བསམ་གསུམ་གྱི་དེ་
 ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཚོགས་མ་རྩོགས་བདག་གིས་རྩུང་རྩུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྟེན་པ་འཛིན་པར་མི་རྩུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་བསེས་གཉེན་དང་མི་
 ལྡན་པ་དང་། བསེས་གཉེན་དང་ལྡན་རྩ་མིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀར་རྩུད་ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་གསུམ་ནི་སྟོར་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩུང་རྩུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་རྩུབ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་སྟོན་རྩུག་པོ་རྣམས་སྟེན་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གང་དང་འགྲོགས་ན་རྩུང་རྩུབ་གྱི་སེམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་པའི་སྟེ་པོ་རན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་ལ་ཡིད་སྡང་ཁིད་སྟོན་གང་གསུམ་པའི་སྟེ་པོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ལྡན་རྩུང་རྩུབ་སེམས་དཔལ་འགྱུར་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་འདི་ནི་མོས་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་དཔའོ། །རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
 གནས་ངན་ལེན་གསུམ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་གང་རུང་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་སེམས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདེན་དོན་མཛོན་སུམ་མཐོང་

༡༡། །པས་ལུལ་པ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན་ནེས་པ་སྙན་སྒྲིབ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དག་པ་ལ་མི་སྒྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཟག་
བཅས་ལས་སེམས་མི་བསྐྱར་བའི་བག་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ནེས་པ་འདི་དག་གི་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །མིད་པ་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་ཞེན་པ་
དང་། གཞུགས་སོགས་ལུལ་གྱི་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། དག་པའི་སྒྲོད་པ་རྩ་བས་པོ་ཆེ་ལ་འདྲུག་མི་རྩས་པར་སེམས་ནི་ཁྲིམ་པར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱིས་ཐབས་ལ་མ་བས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོ་བ་ལ་བསྒྲིབ་སྟེ་འདུན་པ་རྒྱ་
ཆུང་ཞིང་མིད་པར་ཆགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་མ་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་མི་སེས་པར་སྒྲུ་ཤོ་
བཞིན་དུ་བསྐྱར་བས་ནོར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མི་སྒྲུག་པ་ལམ་མོས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ལ་གཅེས་སྒྲུས་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་རམ་ཆེད་ཆེར་ཏེ་ནན་ཏན་
དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟེང་གི་རྟེན་པ་ལ་གདུ་བ་སྟེ་ནན་ཆགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོད་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྒྲོད་མེད་པ་ལམ་སྟེང་རྟེ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྟེན་པ་ཀུར་ལ་མི་ལྷ་བར་སེར་སྤྱ་མེད་པའི་ཆོས་

རྟོན་པ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཆོས་སྤང་གི་ལས་པས་གསལ་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐོས་པས་ཕོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་པ་དང་། རུང་ཟང་ཐོས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་
 པས་བྱང་དོར་གྱི་མཐའ་རྒྱ་མ་ཆོད་པས་ཐོས་པ་ལྱུང་བ་དང་། ཐོས་སུ་ཐིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་བྱང་བར་འདུན་པ་རྩོན་སྟོན་སྟེ་རྒྱང་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱང་བ་མ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ནི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའོ། །གཉིས་པ།
 དགོ་དང་བྱང་རྒྱལ་སྟེ་གསུམ་རྩོན་ཏེ། ཉེས་པ་སུམ་རྒྱ་པོ་དེས་གང་ལ་བསྒྲིབ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་ལྟར་པའི་དགོ་བ་དང་པོར་སྒྲེ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུར་བས་བྱང་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པ་ལམ་
 ལང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱལ་དེས་སྒྲོ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་འབྱུང་བ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པའི་བསྟོན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ལ་མི་སྒྲུག་པར་མོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སེར་སྒྲུ་མེད་པར་ཆོས་རྟོན་པ་གསུམ་དང་། དབང་བཅུ་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་བཅུ་
 ནི་དགོ་ལ་སྟེ་གསུམ་པ་བཅུ་པོ། །འདི་དག་ན་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་ངོ་ཤེས་ནས་གཉེན་པོས་རྒྱལ་བཞིན་སྤངས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འགྲུབ་

༡༡། །པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ། དེ་དག་གི་ནི་སྐུ་ལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དགོ་ལ་སྐུ་ལ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་སྐུ་ལ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་ཕྱོགས་པ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་སྐྱུར་
 པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །དེ་ནི་རྩམ་སྐུ་བྱེད་ཀྱི་བཅུ་ནི་ཞེས་སྐུ་ལ་ཆོས་ལ་བཅུད་གཉིས་པོ་འདི་གཞུང་ཀྱི་བའི་ཆོས་དངོས་མིན་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔྱེག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་འདི་ནི་འབྲེལ་པར་བཀོད་
 པ་འདིས་དགོ་སྐུ་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། འདི་ནི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སྐུ་ལ་ཆོས་ལ་བཅུད་དང་པོ་ནི་ཀྱི་བཅུ་དང་འོག་མས་དེ་ནི་དཔེ་བསྐྱེད་པ་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་ན། བྱེད་པ་ནི་ཀྱི་
 བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་པ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་བས་བཞིས་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཏེན་པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་བཅུད་རྣམས་སྐྱེད་སྐྱེ་བ་གཞི་ལ་བཏེན་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལས་གསལ་བའི་བྱེད་ཀྱི་མར་མེས་མུན་ཁུང་གི་གསུགས་གསལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་བྱེད་ཀྱི་བཅོ་ལྔ་གྱེག་བྱེད་པ་ནི་མེ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཀྱི་ཀྱི་བར་བ་ལ་ཐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་བསྐྱུར་
 བའི་བྱེད་ཀྱི་བཅོ་ཤེས་པ་ལས་མགར་བ་མཁའ་པས་གསེར་གྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་ལྟ་སྐུ་ལ་སྐུ་ལ་བཅུ་པོ་ལ་ཞེས་གཏན་ཆོས་ལ་

2000

[illegible]

3

པ
དཀྱིལ་མཐའ་ བུ་དྲུག་ རྩ་འབྲུད་

༡། །མ་ཐམས་ཅད་འགྲེས་སེས་པར་བུའོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བྱོན་པ་དང་པ་རོལ་སྟགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་བྱོན་པ་སྟན་
དང་། པ་རོལ་བྱོན་པ་བརྟ་དང་། ས་བརྟ་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་སྡེ་ཆོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འདི་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བྱང་བྱོན་པ་དང་། བར་བྱོན་དང་། མདོ་སྒྲིབ་པ་གསུམ། དང་པོ། གཞི་ལ་མི་
མ་ཐས་སྟགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བརྟགས་སེར་གཏན་ལ་དབབ་པ་འདི་གཞི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་སྟགས་ལ་མི་
མ་ཐས་པས་ནི་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཡེ་ཡོད་ག་གིས་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འགལ་སྟེན་བྱིང་གོད་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་སྟེན་འདུན་བཟུན་སྟགས་མ་ཆང་བ་གཉིས་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་
པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དད་སྟགས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལྟ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱང་དད་སྟགས་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམ་རྒྱུད་བས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་བྱོན་པ་གྱིས་བཞི་
རྒྱས་པ་སྟོབས་ལྟེ་སྒྲིབ་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་སྟགས་མ་ཐོང་སྤངས་རྒྱམས་དང་ལྟན་པ་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྟོ་གསུམ་ལས་བྱུང་པ་འདི་ལྟན་སྟེས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྟོན་ཆགས་པ་འབགས་ལམ་ཡན་ལག་

ལག་འབྲེས་པ་མི་དགོངས་འགྲེལ་སྟོན་

མ་ཇི་དུ་གཞི།

བུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ལྷག་པོ་དང་ནི་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སེར་རྒྱས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེ་ཡི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པར་འབྲས་ལུ་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཏེ་
རྒྱལ་འཆལ་གྱིས་རྒྱ་རྒྱལ་བྱིས་ས་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་བདེ་འགོ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁོང་ཕྱོས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ལེ་ལོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་འབྱི་བ་དང་ཡོན་ཏན་
འཕེལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། རྒྱལ་གཡིང་གིས་བསམ་གཏུན་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བས་གཏུལ་བྱ་མ་དང་བ་རྒྱལ་ས་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་འཆལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གཏུལ་བྱ་བུད་ཀྱི་ཤོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐབས་དང་བྱལ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ནི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བར་སྒྲིབ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་རྒྱས་པ་རྒྱུང་བས་ནི་སྟོབས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་དགོ་བའི་འབྲས་ལུ་རྒྱལ་ས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར་སྒྲུ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཡོ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་ལུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་ས་ལ་རང་ཉིད་ཡོངས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་སྟོགས་པར་

ཤེས་

ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ཚོར་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་དོན་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྟོགས་བྱ་ཚེས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ས་བརྩའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྒྱུ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐོང་བ་རྒྱུ་ལ་དག་པའི་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲིབ་པ་དང་བྱུང་བའི་དབྱིངས་སུ་
 གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་འཛིན་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་མེད་པས། རི་ལྟར་བར་སྒྲུང་གི་བྱ་ཡི་རྩིས་སོ་སོར་དབྱེ་མ་རྒྱུ་ལ་ལྟར་མཉམ་བཞག་གི་དོས་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རྒྱུ་ལ་ས། མཉམ་བཞག་གི་ཡི་གེས་བྱེད་པར་ཅན་
 ཀྱིས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་འབར་བའི་ཚེས་དེ་དང་དེའི་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་ལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དེས་པ་བྱེད་པར་ཅན་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་ལ་དེའི་ཆ་ནས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་རྒྱུ་ལ་བཞད་དེ། རི་ལྟར་ན་ས་དང་པོར་ཚེས་དབྱིངས་
 མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་དེའི་རྩིས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་དེ་ནི་རྩིས་ཀྱི་དེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་སྟངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་སྟགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་རོ། །དེས་ན་ཚེས་དབྱིངས་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པའི་གོགས་དེ་

བཀའ་མཐོང་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲོང་།

རྟེན་པ་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ས་དེ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གྲུན་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕགས་པའམ་མཆོག་དུ་འཕེལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས་སྒྲིབ་པས་ཆོས་ལྟག་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཉེ་བར་སྒྲིབ་པ་འོ། །ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་
 རྒྱ་མཐུན་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉིས་པའི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོང་གསུམ་མེས་གང་བའི་འོབས་ལས་བཀྲལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་
 བོང་མི་བསྒྲིབ་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་ལྟག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་པར་ཆོས་གང་ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྟགས་མདོར་ན་ཡོངས་
 ལྷ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ལའང་སྟེན་པ་ལྟག་ན་ཆོས་མིན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལྷ་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་

བ རྒྱུ་མཐའ་ བཅོ་བཏོད་ རྒྱུ་འབྱེད་

༡༡། །སངས་རྒྱལ་བྱུང་སེམས་རྣམས་དང་བདག་ཐ་མི་དད་ཅིང་མཆུངས་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ཡང་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། །འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་། ཚུལ་བྱིས་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་དག་དང་། ལྷ་བ་ཐེ་ཆོས་འགྲོད་པ་སེལ་བ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་གཤམ་པ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་གཤམ་པ་རྣམ་དག་དང་། བྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱིན་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅུར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་སོ། །ས་དུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བས་སྐར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་པར་མཆོན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོག་ཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་གཤམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབང་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མི་

བཀའ་བམའི་དགོངས་འགྲེལ་སྟེར་

རྟོག་པའི་ཚེས་དབྱིངས་ལ་དབང་བ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོམ་མཚན་མེད་
 པས་ན་རྩལ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་ལོའོར་གྱི་དགྱིལ་ལོའོར་གྱི་སྤང་བ་སྤང་མེད་པར་སྤང་ཞིང་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་དགུ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་
 ཚེས་དབྱིངས་བསྟོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཚེས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །ས་བརྒྱ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཚེས་དབྱིངས་བསྟོམས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞེན་
 བྱིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཚེས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་ཚེས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བས་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་པ་ལ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཤེས་
 པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དབྱིངས་ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་བྱི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲོང་བ་ཙམ་མོས་སྟོན་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་དང་ས་ཡི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་ཏུ་

བ
དབུས་མཐའ་ བཟུང་གི་ རྩམ་འབྲིང་

༄༅། །མཇལ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་སྤྱོད་འདོགས་གཙོན་པའི་ངེས་པ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་དག་དུ་མཐོང་པའི་མཐོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ནས་སར་འཕར་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། སེན་དུ་སྤྱོད་ས་པའམ་སེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུལ་ཕྱེ་པའི་
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་པོ་གང་ཞིག །ས་བཙུའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་དེ་དང་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པས་འདི་དག་གཏན་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སོགས་ཀྱིས་བསྟུན་ཏེ། གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཆོད་མེད་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དོན་མདོར་བསྟུན། ཐར་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་ལམ་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉོན་
མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། སེས་བྱ་མཐའ་དག་མདོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལུ་ལྟར་བར་བྱེད་པ་སེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་
ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་མོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་བྱེད་དེ། འཐད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐར་པ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ལུང་གསུམ་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་སེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་

བཤའ་བ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྒྲོལ་

གཉིས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་སྤྱོད་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པུ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་
 པ་གཞན་རྟོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་དྲང་ངེས་ཀྱི་མང་ཁུང་གི་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 གོལ་བར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་སྟོགས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིད་རྒྱུ་ས་པ་
 འཆད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པའི་འགྲེལ་བའོ། །།གསུམ་པ་རྟོགས་པུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཅུ་
 བ་མཆོན་ཉིད་སྟོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པུ་མཐའ་དག་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་ཀྱིས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཤིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ལ།
 རི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་དུ་འདུ་བ་རྒྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་པོ་པོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དེ་གསུམ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མི་རྟག་སྟོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ནམ་མཆོན་

༣༣། ཉིད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གུན་བྱང་གི་འབྲས་ལུ་དང་རྒྱ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འཇུག་སྟགས་བདུན་དཔྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མཐུན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་ལྔ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྒྱུ་མས་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མཐུན་པར་བྱའོ། །མཐུན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་པར་བཅུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྤང་བྱ་བ་དག་དུ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ལྔ་གཉིས་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་བྱ་རྒྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་གཞག་རྒྱུ་པར་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ་སྟེ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟག་མ་རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། གུན་བརྒྱགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོད་ས་སུ་གྱུ་བ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གསུམ་སྟེ། གྱིས་པ་ལྟུལ་བའི་སྒྲོས་བདག་གཉིས་སུ་བཟུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་རྒྱ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་མ་མེད་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྒྱ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་རྒྱ་རྟོག་པའི་ངོར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་ལྟུལ་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྒྲུང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྟོགས་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་འདི་ལ་ཚེས་དང་སྟོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་
འདི་ལ་སྟོ་སྟོ་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་སུ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་མཐུན་གྱི་སྟོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོ་འདོགས་དང་སྒྲུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་སྟོ་དེས་ཇི་ལྟར་
བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གང་གི་རང་བཞིན་
ཤེས་ན་ཚེས་དང་གང་ཟག་རྟག་སྟེ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ཅེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འཕྲུང་བ་དེ་ལྟ་སུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྟོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་

ལྟོ་

༡༡། །དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་དངོས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་བྱ་འདི་ཡི་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྒྱུ་པར་བཞག་ཅིང་གེས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 མཆོན་ཉིད་ཡན་གར་པ་ཉིད་དུ་ནུམ་ཡང་གྲུབ་མི་མྱིན་པ་དང་། བྱི་རོལ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི། ནང་གི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་པར་བཞག་པ་ཅུང་དུ་གེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་མཆོན་པའི་
 སྒྲུང་དུ་དེ་སྒྲུང་བཤད་དེ། བཤག་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་ཀྱང་དུ་བཏགས་པ་ཅུང་གྱི་དོར་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་གེས་པ་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 དབང་གང་གི་རང་བཞིན་གེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམས་སུ་བྱ་དང་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བྱ་སྒྲུང་དུ་མེད་ཅེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གོ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
 གེས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་གྲུབ་གང་གི་རང་བཞིན་གེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་པོ་འདི་ལ་གང་གེས་ན་ཞེས་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཐེབས་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་སྒྲོ་ངན་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲོ་སྒྲུར་བྲལ་བའི་སྒྲོས་ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་མཆོན་ཡིན་

བར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ། བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། རྒྱ་ལྷུ་མ་མུ་བཞག་པ། ལྷ་རགས་མུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། རག་ལུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བཟུ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་
 གནས་བརྒྱུར་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། མི་རྟག་དོན་ནི་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཟག་བཅས་ལོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་རྟག་པ་སྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་
 གིར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་སྟོང་དང་། དེའི་བཟུང་བའི་ལུལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བསྟོན་མེ་རྟག་ལྷག་བསྟུལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞི་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །
 དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པ་སྟགས་ཀྱི་དོན་འཛིག་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་འཛིག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་རྣམས་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པ་
 དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལྟག་པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟོང་གི་དོན་ཐོབ་སྟེ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ལུང་གསུམ་མེད་ལ། ཀུན་བརྟགས་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་
 བརྟགས་པའོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་སྒྲིད་ཅིག་གིས་སྟེ་ཞིང་འཛིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་དོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྒྲར་དྲི་བཅས་དང་། ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ།

ལྷ། །སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མི་རྟག་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྤྲད་སྤྱར་བར་རུང་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྤྲད་སྤྱར་བའི་སྤྱི་མཆོད་གསུམ་འདི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དགསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་སྤྱར་དེ་གེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་མཆོད་ནི་ད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་སྤྱོད་ཆོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་གསུམ་གྱི་མཆོད་ནི་ད་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ནི་ད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཛོགས་ལ། འདི་ན་སྤྱི་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་དོན་འཛོགས་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་ནི་ད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་ཀྱང་རི་ལྟར་སྤྱར་བ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །རི་ལྟར་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དེ། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཆོད་ནི་ད་མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་རི་ལྟར་སྤྱར་བའོ། །ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་རི་འདྲ་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཆོད་ནི་ད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་མཆོད་ནི་ད་ཀྱིས་བདག་མེད་

པར་བསྟན་ཏེ། རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་སྟག་བསྟེན་ལ་སྟག་སྟག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་པུང་གི་རྒྱ་འབྲས་སྟག་གཉིས་བཞིས་བསྟེན་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཆང་སྟེ། གོང་དུ་རི་རྒྱན་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟག་སྟག་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟག་བསྟེན་ལ་གྱི་བདེན་པར་རང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཞེན་པས་ལམས་བའི་བག་ཆགས་གསྟག་པར་བྱེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དབང་གིས་ལམས་བ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོ་པོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གདོད་ནས་དྲི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་འཛིག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ལ་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྟེར་བརྟགས་འགོག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའི་ནང་གི་ཕྱི་མ་གྲུབ་ཆ་འདི་ནི་འགོག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དོ་པོ་ཉིད་འདི་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། རི་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་

༡༡། །ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤེལ་བར་བྱ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྤེལ་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་མིང་ཡུལ་དེ་ལའང་བརྟགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཅན་ཟད་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པས་ན་གོང་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལམ་གྱི་མིང་བརྟགས་པ་ནི་གཉིན་པོའི་མིང་སྤང་བྱ་ལ་བརྟགས་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཐོབ་པར་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་བཤད་དེ་འབྲས་ལུང་མིང་རྒྱ་ལ་བརྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལྷ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བརྟགས་པ་དང་ནི་སྟགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བརྟགས་དང་ནི། སྤེལ་བའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྫོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་བརྫོད་པ་ཙམ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བསྟུས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྤང་གི་སྤེལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ལུང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པའམ་དམ་པའི་དོན་ནི་རོ་

བོ་ནིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ལུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐ་མལ་པའི་སེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའམ། གནས་སྒྲུང་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ། རོན་དང་ཐོབ་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རོན་དམ་པ་དེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ནིད་དེ་དེ་ནིད་ཡེ་སེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་རོན་དམ་པ་ནི་སྒྲུང་ན་
 ལས་འདས་པ་སྟེ་རོན་དུ་གཉེར་བུ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་སྟུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་རོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྟེ་འབྲས་ལུའི་མཆོག་སྒྲུང་འདས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུར་ན་རོན་དམ་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་
 སྒྲུར་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་རོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ནིད་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ནིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་སེས་ཏེ།
 ཡོངས་གྲུབ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་རོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་གཞི་འབྲས་གྱི་ལྷོག་ཆས་གཉིས་སུ་སྟེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་སྒྲུབ་པ་རོན་དམ་དུ་བྱས་པས་སྒྲུ་མ་གསུམ་དང་གནད་གཅིག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ལུལ་དེ་སྟེ་ལུའི་དབང་དུ་ན་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རོན་དམ་པའི་བརྟ་སྒྲུར་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་གྱང་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྟུ་བའི་བཤད་ལུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དག་

༡༩། །པ་གཞན་དབང་གི་བརྒྱུར་ན་ཡང་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགལ་བར་སེམ་པར་བྱའོ། །བཞི་པ། གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་ཚེས་སུ་བརྟགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་འདི་དག་
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་འཇམ། རིགས་པས་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་བཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲགས་པ་གཉིས་པོའི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སྟགས་པ་བརྟེན་རྟེན་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་
 སྟེན་གདགས་པ་གཅིག་ལུའི་སྒྲོ་ནས་གྲགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟེད་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟག་རིགས་པའི་དོན་ལ་མ་ཐས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྟེན་དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་མཇུག་ལ། ཡང་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེས་
 པ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་སུ་མིང་སྟགས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་
 སྟེད་ཀྱིས་གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་སྟེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པས་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་པོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་གྲགས་པའི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཅི་ན། ཀུན་བརྟགས་གཅིག་
 པའི་ཆ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟེད་པ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་མིང་སྟེ་ཚེས་སུ་འཛིག་རྟེན་ན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིགས་པས་

གཤམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཛིན་ཏེན་གྱི་གཤམ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་ལས་འཛིན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གཤམ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དེ་དག་གི་
 རྒྱུ་བཞག་སྒྲོ་ཚོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གཤམ་པ་རྒྱུ་མ་སོ། །ལྷ་པ། རྒྱུ་དག་སྟོན་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་བཟད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་མྱི་བ་དག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་
 སྟོན་ཡུལ་དང་། སེས་མྱི་བ་དག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ། དེ་ལྟ་སྟེ་དག་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ལུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བརྟོན་དེ། དེ་སྟོན་ཡུལ་ཏུ་བྱས་
 ཚེ་གནས་སྒྲུང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྟན་པའི་སྒྲོ་མ་ནི་དངོས་པོ་ལྷ་འཕྲུལ་ཆོས་ལྷར་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་
 པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་སེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྟོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཀ་བ་དང་སུམ་པ་སོགས་བརྟེན་སྒྲོན་པ་བརྟགས་པ་ཅུ་མོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མིང་གི་གདགས་གཞི་གསུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་།
 རྟོན་ཕྱིར་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྒྱུ་སེས་ཆོགས་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་སེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་

༡། །ལྟ་ལུ་ཚེས་ལྟ་པོ་དེ་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། གང་ཞེན། ལྷ་མཚན་དང་། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བར་བྱ་
 སྟེ། ཚེས་མཐའ་དུ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྒྲུང་པ་ལ་ཚེས་མི་འདྲ་བ་སྒྲུ་ཚེས་སུ་སྒྲུང་བ་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་ལྷ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ།
 མིང་ནི་ཀུན་བཏགས་གྱིས་བསྟུས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་རབ་དུ་གྱུར་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་སུ་ཁོ་ནས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ། འཇུག་དེ་ཁོ་ན་སྟགས་གྱིས་བསྟུན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་པ་དུན་ལ། །བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྒྱུ་པར་བཞག །ཅིས་གསུངས་པ་
 ལྟར། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱུ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་མིང་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་
 མིང་པ། གཞན་དབང་སྟེ་བ་ངོ་པོ་ཉིད་མིང་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་ངོ་པོ་ཉིད་མིང་པའོ། །མཚན་པ་རྒྱུ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཚེས་མཐའ་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟག་བསྟུལ་བདེན་པ་

གང་ཞིག །ཁྱད་ཚེས་མི་རྟག་སྟགས་པའི་དང་ལྷན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལྟག་པར་སྐབས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རབ་རྒྱ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་འགོག་ཞི་སྟགས་ཚེས་པའི་དང་བདེན་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ཡང་དག་པར་སྐབས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་རྟགས་པ་སྐབས་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ལམ་བདེན་དང་བདུན་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་
 ཅེས་བྱའོ། །ཡང་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་རིག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ། ལྟག་མ་
 བཞི་བདེན་བཞི་དང་སྐར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་བདུན་པོ་དབྱེ་བའི་རྒྱལ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་ལ་
 བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་མ་དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མོ། །གནས་པ་དང་ལྟག་པར་སྐབས་པ་འམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ།
 འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྐབས་པ་བཞི་ནི་

༡༡། །ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ལུར་འདུ་བས་ན་དེ་ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རྒྱུ་དག་འགོག་པ་གཉིས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་
རིག་ཅུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྐྱབ་པ་ལས་གཉིས་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་
བྱ་བདག་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཅིག་དང་རྒྱ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བུ་པོ་འདི་གཏན་ལ་ཡབ་ན་དེར་གཤམ་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་
ཡིན་ལ། གནས་བུ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་པ་མི་འདུ་བ་བུ་སྤོང་བའང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བུ་གང་ཞེ་ན། སྤང་
པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། བམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྟེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་
ལ་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལ་བདག་ལྟ་བུ་ནི་བདག་གཅིག་ལུར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་སོགས་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལ་མཁས་པས་བདག་གཅིག་

མཛེས་པ་གྲུ་

ལུང་ལྷ་པ་སྒྲོང་སྒྲེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བདག་གི་གདགས་གཞི་ནི་ལུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ལ་གཅིག་ལུ་མེད་དུ་གྱུ་བ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ལུང་པོ་ལྷ་པ་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འད་ནང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་
ཆོས་དུ་མ་བསྐྱས་ནས་ལུང་ས་པ་ལ་ལུང་པོའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་བྱུ་བ་ལེ་རྒྱུ་པོར་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་ལུ་བ་ཞིག་མེད་པར་གཤམ་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བཙུན་གྱི་རྒྱ་བདག་ཡིན་ཅོ་སྐྱམ་པ་ནི་ཁམས་ལ་མ་ཁས་
པས་སྒྲོང་སྒྲེ། བྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རུས་པའམ་ས་པོན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱ་ལས་སྒྲོང་བཙུན་འདི་
འལྷུང་གི་བདག་ནི་རུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱ་མེན་པར་གཤམ་སོ། །བདག་ལུ་ལ་ལ་ཡོངས་སྒྲོང་པ་པོ་འམ་ཟ་བ་པོར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲེ་མཆོད་ལ་མ་ཁས་པས་སྒྲོང་སྒྲེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་མཆོད་བཙུག་ཅིས་པོ་འདིར་འདུས་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་
མེད་ལ། ཡོངས་སྒྲོང་བྱ་བྱིའི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་ལ་ནང་གི་སྒྲེ་མཆོད་དུག་གིས་ཡོངས་སྒྲོང་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་རྟེན་འབྲེལ་
ལ་མ་ཁས་པས་སྒྲོང་སྒྲེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཆོག་ས་ན་མི་སྒྲེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་མ་ཆོག་ས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་མ་ཐོང་ནས་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཤམ་སོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་

གྲུ་

༡༡། །དབང་བསྐྱར་བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མ་ཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་
 ལྟ་ཆོགས་སུ་སྤྱང་གི། བདག་གིས་ནི་རང་དབང་བསྐྱར་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་རྣམ་པར་རྟོགས་སོ། །བདག་ནི་བདག་པོ་འཇམ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མ་ཁས་པས་སྤོང་
 སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་གི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ཅུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྟེ་ཕྱིར་མི་འགྱུར་
 མི་འཕོ་བའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུས་ལ་མ་ཁས་པས་སྤོང་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟེ་འཛིག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དང་པས་གཅིག་དུ་མི་རུང་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་སྟེ་འགག་དང་དུས་
 གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་པར་མི་སྤྱིད་པར་གྱུ་བ་པས་སོ། །བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་བདེན་པ་ལ་མ་ཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་གི་བདེན་གཞི་རྒྱ་འབྱས་
 ཕྱོགས་གཉིས་གྱི་རྩྭ་ལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་བུར་གི་གཞི་འཇམ་དེ་ལ་འོངས་སྤོང་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྱུ་བ་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་མ་ཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་

གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུང་གི། གཞན་དུ་རྣམ་འབྱོར་ཅན་རྣམ་སྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྒྲུར་མ་གྲོལ་ལ་ཕྱིས་གྲོལ་པའི་བྱད་པར་ཅན་དུ་ལྟ་བ་
 བེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་སྒྲོང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྒྲུང་འདས་ཞེས་བརྗོད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པར་གྱུར་པའི་བདག་
 ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མེར་པར་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་དམིགས་ནས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུན་དུ་བརྟགས་ནས་ར་དག་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གནས་གཤམ་བྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐེབས་ན་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་རང་གྲོལ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་བརྒྱ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ། གྱུན་དུ་རྟོག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམ་པ་
 བརྒྱ་པོ་འདི་དག་གྲུང་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་བཤད་ན། འདི་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་ཞིན་པས་གྱུན་དུ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་གྱུན་བརྟགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་གྱི་

༡༢། ཁོ་པོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འོ་པོ་ཉིད་གསུམ་
པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། ཁོ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་ཅིང་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་སོ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་འོ། གཟུགས་དེའི་
ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་པོ། ཁོས་ན་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་འདུ་སོགས་དང་། ཐམས་སྟེ་མཆོད་
སོགས་ལྟག་མ་ཀུན་ལ་སྤྱར་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བརྟུ་ལས། དང་པོ་སྤང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཐོག་མར་དུ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བརྩའི་ཐོག་མ་
སྤང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཆོན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ནི། དུ་མའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ལྟན་ཅིག་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་མ་
ལྟན་ཅིག་སྤངས་པ་ལ་སྤང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྟེ་བའི་དོན་ནམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། གང་ཞེན། གཟུགས་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་

དང་། འདྲ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་པར་གཤམ་པའི་ལུང་པོའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྷ་དང་། རོན་ལྷ་སྟེ་བརྩ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ཏུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་རུང་པར་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐ་དང་པ་ཕྱོགས་དང་རྣམ་གྱིས་
 བརྒྱས་པ་དེ་ཀུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ནས་གཟུགས་གྱི་ལུང་པོ་ཞེས་པའི་གངས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རང་རམ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པའི་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ནོ་ཅན་ལ་ཆོར་བའི་
 ལུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་འདྲ་གཤམ་། གཤམ་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདྲ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྒྱལ་པོ་ཆོན་ནས་ལུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱལ་པར་གཤམ་པ་ནི་ཆོག་སྒྲུབ་
 བརྒྱད་དམ་རྣམས་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མ་ཁས་པ། འཛིན་དང་གཟུང་དང་སྟོགས་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལ་གཞི་ལ་སྟོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་དོ། །དེ་
 ཡང་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་མིག་གི་ཁམས་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་གྱི་དོན་ཅན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་པོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། དེ་དག་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་མཐོང་སྟོགས་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཏུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ནི་མཐོང་ཆ་བ་བཞིན་ཏུ་དེ་དག་གི་ཁམས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་སྟོན་གྱི་

༡། །ལམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་སུ་མ་བཟད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་བྱལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་ནང་གི་ས་བོན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དེའི་ཚེས་དེ་
དག་འབྱལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ལམས་ནས་ཚེས་ལམས་ཀྱི་བར་དུག་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་སྒྲོའི་གཟུང་བའི་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དབང་གེས་གསུམ་ཚོགས་པར་
བསྐྱེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་གེས་པའི་ལམས་ནས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་གེས་ཀྱི་ལམས་ཀྱི་བར་དུག་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་དེ་གེས་གིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཁིང་རིག་པའི་ངོ་བོས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རི་རྩ་
བུ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་མཁས་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་ལམས་ལ་མཁས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཅུ་མེ། འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་འད་དེ་
རྩེར་གེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། ཚོར་དང་དོན་རྣམས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱེ་མཆེད་བརྩ་གཉིས་ལས། མིག་གི་རྒྱེ་མཆེད་ནས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དེ་དུག་པོ་ནི། ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྒྲོད་པའི་འབྱུང་གྲོའམ་རྒྱེ་གྲོ་ཡིན་
ཏེ། མིག་སྟགས་ནང་གི་རྒྱེ་མཆེད་དུག་པོ་འདིས་ཡུལ་དུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྒྲོད་ནས་བདེ་སྟག་སྟགས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱེ་མཆེད་ནས་ཚེས་ཀྱི་རྒྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡི་རྒྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་

མཛེས་པ་གྲགས།

ནི་དོན་རྒྱལ་ས་སོ་སོ་འེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་འབྲུང་སྒོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་སེམ་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་འབྲུང་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲེ་མཆེད་ཅེས་པ་སེམ་པ་ཉེ་བར་སྒྲེ་པའི་སྒོ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དེ། སྒོ་འདི་དག་གིས་སེམ་པ་ཡུལ་ལ་སྒྲེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དེ་སྒྲུང་དུ་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྟགས་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་
བྱ་བ་དང་། མིག་སྟགས་ནི་ཡུལ་སྟགས་དེ་ལས་ཐུང་པའི་ཆོར་བ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོད་པ་བོ་ཡིན་པས་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོགས་ནས་སེམ་པ་སྒྲེ་ཞིང་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྦྱོད་པས་ན་ཉེར་སྦྱོད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྲུང་
པའི་སྒོ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཆོས་སུ་གདགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་སེམ་པ་ལ་སྦྱང་ཞིང་དེས་དེ་ལྟར་བ་སྦྱང་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ཐུང་པའི་པདྨ་ལྷག་གི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སེམ་པས་སྦྱང་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་སེམ་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་འདི་གཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྒྲེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
པའི་པ། སྦྱོང་པ་འབྲས་བུ་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྒྲེ་བ་སྒྲེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཐམས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་

༡༩༧

༡༩། ཁས་ཀྱི་མི་འདི་བར་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱི་འཛོམས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་སྟུག་གྱི་བ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་ཆོག་ས་པ་ལས་སྟེ་ཡི། རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མིན་པ་དུས་དང་
 དབང་ལྷག་སྟགས་ལས་མི་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་གཤམ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱས་རང་འབྲས་བསྟེན་པའི་རྩལ་བའོམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྩལ་ལ་སྟོ་འདྲགས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱར་
 འདེབས་མེད་པར་རི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མ་ཐས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མིན་རྒྱར་སྟོ་འདྲགས་པ་ནི་དུས་དང་དབང་ལྷག་སྟགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མིན་
 དུ་རྒྱར་པ་འདེབས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ལུང་པོ་འདི་སྟེ་བ་སྒྲ་མའི་ལུང་པོ་ལས་མ་ལུང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོམ། ཡང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་སྟེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྟོ་འདྲགས་པ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ལྷག་སྟགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའོམ། རང་གི་ངོ་བོས་ལུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱར་པ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་སྟོན་པ་མེད་ཅིས་སམ། ཆོ་བྱ་མ་མེད་པའོམ།
 འགོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟགས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱར་པ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྒྱའི་འབྲས་བུ་བསྟེན་རྩལ་གྱི་རྩལ་བའོམ་བྱེད་པ་ལ་སྟོ་འདྲགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་སྟུག་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་

ལྷ་དེས་འབྲས་ལུ་དེ་ལྟེན་ཞེས་བསམ་པ་ཚོན་དུ་བཏང་ནས་ལྷེད་པ་ལྷ་ལྷེ་ཚུ་ལ་གྱིས་ལྷེད་པ་པོར་འདོད་པ་འདྲ། ཡང་ན་དབང་ལྷག་སྟགས་གྱིས་དེ་ལ་དེ་ལྷེད་དུ་གཞུག་པ་ལྷ་ལྷེ་ལྷེད་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་འཛིན་པ་ལོ། ལྷེད་པ་
 ལ་ལྷར་པ་འདེབས་པ་ནི་ལྷ་དེས་དེ་ལྷེད་མི་རུས་ཏེ་འབྲས་དུས་ན་ལྷ་འགག་པ་སྟགས་གྱི་ལྷེར་ལྷ་ལ་ལྷེད་པ་ལྷེ་རུས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྷ་ལུ་ལྷེ། མདོར་ན་ལྷ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་སྐ་མ་དེ་ཉིད་ལྷེ་
 མ་ལྷེ་རུས་ན་མེད། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེར་འབྲས་ལུ་ལྷེད་པ་ལྷེ་ཚུ་ལ་བའམ་ལྷེད་པ་ཞེས་ལུ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། ལྷ་ཚོགས་ན་འབྲས་ལུ་མི་ལྷེ་ལྷེ་དབང་མེད་པ་ཅམ་གྱི་ལྷེར་ལྷ་འབྲས་ལུ་བཞག་གི། ལྷེ་སྐད་ཅིག་
 ལ་འབྲས་ལུ་ལྷེད་འདོད་ལྷེ་ཚུ་ལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལྷེ་རུས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལྷེད་པོས་དབེན་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་པོན་དང་མ་རྟག་པ་ལྷ་ལུས་བདག་གིས་ལྷ་ལུ་ལྷ་
 ལྷེད་ལྷ་ལུ་ལྷེད་པ་ལྷེད་པོ་སྐྱམ་དུ་མི་རྟོག་། ལྷ་ལུ་དང་ལྷ་ལྷེད་དེ་དག་གིས་བདག་པོས་ལྷེད་པོ་སྐྱམ་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེ་མེད་ལྷེ་ཚུ་ལ་དུ་ལྷུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་ལྷ་ལྷེ། ལྷ་ལུས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་འབྲས་ལྷེ་འགག་དུ་ལྷེད་ཚུ་ལ་ལྷུང་མེད་པ་ལྷེ་ལྷེར་པོ། དེས་ན་གང་ཐག་གི་བསམ་པ་ཚོན་དུ་བཏང་ནས་ཐས་གོས་གནས་མ་ལ་སྟགས་ལུས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྷ་

[illegible]

五、

རགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབས་འདིར་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་མ་ཁས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། གང་ཞེ་ན།
མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ཉེས་པར་སྟོན་པའི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པ་གཞན་དབང་ལེགས་པར་སྟུང་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་
གཞན་གྱི་དབང་ལམ་སྒྲིམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མ་སྟངས་པར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་འགྲན་ཟུ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་
ལོ་ཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཉིས་ལྟར་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་བྱེད་པ་གཞན་དབང་བྱད་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་ལོ་ཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་རུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བྱད་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་
རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཀུན་དུ་སྟོན་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པས་སྟོག་གཅོད་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་དུ་མི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉན་མོངས་དང་ཆེད་གཞན་དབང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་
པའི་བདུན་པོ་འདི་གཞན་དབང་ཉིད་གྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགོའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྒྲུབས་མེད་པ་ལོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ།

༡༡། །རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་རྒྱ་མི་དགའི་ལས་སྟོན་སོང་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འདོད་པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་ལ། རན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་པས་འདོད་བའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དག་བའི་ལས་སྟོན་སོང་ལ་རགས་ལས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རྒྱུ་དག་ཐོབ་པ་དང་། མ་སྤངས་ན་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྟག་མ་རྒྱུ་ལས་ལའང་སོ་སོའི་གནས་ཡོད་སྐབས་ཡོད་དང་། གནས་མེད་སྐབས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གཤམ་པར་བྱས་ནས་དེས་མཆོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུལ་བུའི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་པར་གཤམ་ནས་ཆོས་གང་ལ་གང་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་གནས་མིན་ཅིང་སྐབས་མིན་པའི་དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་བས་པར་བུའོ། །དུག་པ་འཛིན་དང་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱམ་ཟེ་རང་བཞིན་ཉན་གྱིས་ཁྱས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་དབང་དང་། ལྟོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཐོ་དབང་དང་། མོ་དབང་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་

མཛེས་པ་ལྟར་

ལྟ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྟ་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་
སྟགས་ལྟ་དང་། ཚོར་བ་དེ་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དག་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཟོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཀུན་
ཤེས་ལྟ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཐེར་ན། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་པར་གྱི་དུག་པོ་དེས་གསུགས་ལ་སྟགས་པ་རང་ལུ་ལ་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སྟོག་གི་དབང་
པོས་རིས་མ་ཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། པོ་མའི་དབང་པོས་མངལ་ནས་སྟེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་སྟགས་ལྟ་པོས་དག་སྟོག་གི་འབྲས་ལུ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དད་སྟགས་ལྟ་
དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སྟགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། རི་ལྟར་ན་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྟས་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སྟགས་དབང་པོ་གསུམ་
གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུན་པ། འབྲས་ལུ་རྒྱ་རྣམས་སྟགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དུས་ཞེས་པ་ནི་

༡༩། །དེས་པོ་གང་ཞིག་སྒྲིལ་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ཆ་ལས་བཀྲའ་པ་སྒྲིལ་ རི་རྩུ་མ་ན་དེས་པོ་རྩུ་མ་སྒྲིལ་དང་རྩུ་མ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ན་ཆོས་གང་ཞིག་འབྲས་ལུ་སྒྲིལ་ཐེན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་སྒྲིལ་པོ་འདས་སྒྲིལ་པ་འཇམ་རང་ཉིད་
ལྷ་པ་ཐེན་ནས་ད་ལྟ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་སྒྲིལ་ཐེན་ན་དེ་རི་རྩུ་མ་སྒྲིལ་དུ་འགགས་པ་དོན་གྱིས་གཤམ་སོ། །དེས་ན་རང་གི་རྩུ་མ་པ་དེས་པོ་དེ་རྩུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྩུ་རྩུ་མ་སྒྲིལ་ཐེན་
པ་འབྲས་ལུ་མ་སྒྲིལ་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་པ་ཞེས་བྱ་སྒྲིལ། གང་གིས་ན་རྩུ་མ་ཆོས་པ་ཆང་ནས་འགག་པར་རྩུ་མ་པ་དེ་དབང་གིས་འབྲས་ལུ་དེ་ད་ལྟ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་འབྲས་ལུ་དེ་དུས་ན་རྩུ་མ་ཐོད་པར་མི་རིགས་ལ། འབྲས་ལུ་ཉིད་འགག་
པར་མ་རྩུ་མ་པ་དེ་ཆ་ནས་ད་ལྟ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་པ་ཞེན་དུ་རྩུ་མ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་པ་མོ་མ་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྒྲིལ། མ་འདས་པ་ན་འབྲས་ལུ་ཆོས་དེ་མོ་མ་འདྲ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་རྩུ་མ་ཐོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཆོས་པ་མ་ཆང་
ཞིང་དེས་རྩུ་རྩུ་མ་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་རྩུ་མ་པ་མ་ཐེན་པ་ཞེས་བྱ་སྒྲིལ། རྩུ་མ་ཐེན་ན་འབྲས་ལུ་དེ་མ་ཐོག་དུ་མེད་དགོས་ལ། རྩུ་མ་ཐེན་ན་འབྲས་ལུ་དེ་ཆོས་པ་དེ་ཕྱི་མ་མོ། །དེས་ན་རྩུ་མ་འདིས་ལྷ་པ་སྒྲིལ་ཅིག་གི་
དུས་གསུམ་དང་རགས་པ་རྩུ་མ་ཀྱི་ཉི་མོ་དེ་གི་དུས་གསུམ་པ་དེ་ཐ་སྒྲིལ་གང་ལྟར་དེ་རྩུ་མ་སྒྲིལ་གྱིས་པ་ཐོག་དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྒྲིལ་ཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་

五、

ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་བར་དུ་བཏགས་པས་ན། རུས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་གི་ཕྱིང་བ་ཡིན་ནའང་། རུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་ད་ལྟའི་བསྐལ་པ་ཞེས་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་སྟགས་ཐ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཞག་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བྱེད་པ་གེས་
 པར་བྱའོ། །པར་དུ་ལ། ཆོར་བ་རྒྱ་དང་སྟགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྒྲན་ཏེ། རང་སྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྗེ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་པའི་ངོར་བཞེན་ཅིང་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ལ་བཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེན་ཀུན་
 བྱང་གི་རྒྱ་འབྲས་ལས་ཕྱེ་བའི་བཞེན་པ་རྣམ་པ་བཞེསོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་གང་ཞེས་སྟུག་བསྐལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་དེའི་རྒྱལ་མ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལུང་པོ་ལྡས་བསྐལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ནི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་བཞེན་པའོ། །སྟུག་བསྐལ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་མིན་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའམ་སྐབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བཞེན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །སྟུག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་ཞི་བ་ནི་འགོག་པའི་བཞེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉོན་པོའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ན་ལམ་གྱི་བཞེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མིང་
 རྟགས་པའི་གེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །དགུ་པ། ཡོན་ཏན་སྟོན་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྒྲན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུན་རི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་བཞོན་པ་སྟགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་

༡༡། །གང་ཞིག་ཞུགས་པ་ལམ་ཞོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་འབྲས་ལུ་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་ཤིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདིས་འདེགས་པ་རྒྱུ་ཐེག་པ་
 དང་། དེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་ལུ་ལ་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་ལུ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པའི་དབྱེ་སྒྲིམ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་
 ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྟུན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་དག་གི་བྱུང་པར་བཤད་ན། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་སྒྱུར་
 དང་འདི་གཉིས་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྱུར་ཡོན་དེ་
 དག་སྒྲིབ་དཔོན་ལ་མ་བཟོས་པར་བདག་གིས་ནི་མཛོན་དུ་ཤེས་པས་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྒྱུར་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་ནས། སྤྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ལྷ་ངན་འདས་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོངས་འཛིན་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་གཞན་དང་། རྣང་གི་ཡོངས་འཛིན་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཐབས་མོ་

ལུང་དུ་འབྱེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བརྩུ་བ། བཏགས་པ་རྒྱུར་བཅས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་སྟོན་སྟེ་བཏགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་ཐོབ་ཀྱི་ཚིག་
 གང་ཞིག་རྒྱུར་བཅས་ཞེས། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བག་ཆགས་སྟེ་ཚིགས་བསྟགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམས་ལས་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའོ། །རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཞེས་མིང་གང་གས་པའི་གཞིའམ་རྒྱ་མཚན་ཕྱི་
 རྒྱུ་གི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་བསྐྱས་པ་གནས་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་རི་བྱིང་སྟགས་སྟེ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུས་སྟེ་སྒྲུང་བ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དུ་སྒྲུང་བ་གསུགས་ལ་སྟགས་པ་དང་། བར་
 འཛིན་པའི་ཆར་བསྐྱས་པ། རྟེན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚིགས་ལྟ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཚིགས་བརྟན་པོ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྟོན་གྱི་
 ཆའོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཞེ་ན་གྱི་རྒྱ་ལས་འདུས་བྱས་གིང་མི་རྟག་པའི་སྤྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་རྩུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དང་། རོན་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུས་མ་བྱས་
 པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བར་གཏོགས་གིང་ལས་ཞེ་ན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ལ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་འགག་

༡༡། །དང་བཅས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཆན་ཉིད་པར་མི་བཞག་གོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན།
 དོན་བཅས་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རབ་ནི་འགོག་པ་འབྲས་བུ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་ན། ཆོས་ལུ་ལ་སེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་དེའི་སྒྲིང་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁུད་པར་བྱེ་སྒྲེ་འཇོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་
 འགྲོ་བ་ནི་སྒྲི་དང་ཁུད་པར་སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་ལ་མཛེས་ཤིང་བྱན་མོང་སྒྲིར་ནི། བརྟགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སྒྲེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་བཅས་ཤིང་། གཞན་
 དབང་གི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡམ། རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པ་སྒྲེ་འགག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་། བརྟགས་བཅས་དང་རྒྱ་སྒྲིན་ལས་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག་དོན་དང་བཅས་པ་སྒྲེ་གཏན་
 མེད་རི་བོང་གི་རུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་འོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ་། །དབུས་མཐའ་རྒྱམ་འབྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་
 སྐབས་སོ། །གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་ལུ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་

མཛེས་པ་གྲུ་

སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱུང་བར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུར་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་ཇུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་
བཞི། སྟོར་ལམ་དྲོད་ཅེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལ། བཟོད་པ་ཚོས་མཚོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྟོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བཟུད་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྟགས་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱུ་སྟོན་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་དོན་ལ་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པས་ནི་སྟུག་
བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆེར་བཞི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །སེམས་ནི་བདག་དུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་
བཏགས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ་བདག་མེད་པ་རྒྱུ་རིག་ཅམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྟོན་སྟུག་བདག་ཅན་གྱིས་དོགས་པའི་སྟུག་པ་མེད་པར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་བར་བཏགས་པའི་ཀུན་ཅོན་
དང་རྒྱུ་བྱུང་གི་ཆོས་ལ་རྫོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་སྟོམ་པ་རྒྱུ་བར་བཞག་གོ། །གཉིས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་

༡༡། །དང་མོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་བསྟོམས་པས་སྤང་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་གཤམ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བསྟོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་དུ་འབྱུང་སྟེ། མི་དགོ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། མ་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་པ་དང་། དགོ་པའི་ཆོས་མ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
བརྩོན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་བཞི་འོ། །གསུམ་པ་ལ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྩ་འབྲུལ་རྒྱུད་པ་བསྟོད་རྒྱུ་མཛོད་པ་སྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་
མོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུལ་དེར་ཆེ་གཅིག་དུ་གནས་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི་དུ་ལྟར་པས་ནི། མཛོད་གཤམ་མོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འཁྱོར་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུར་སེམས་
ལས་སུ་རུང་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྟ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྩུད་བརྩེན་པའི་རྩ་ལས་ལྟར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་བུ་ཉེས་པ་ལྟ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྩུད་བརྩེན་པའོ། །དང་པོ། ལེ་ལོ་དང་ནི་མོགས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏེ། ཏིང་འཛིན་གྱུ་བ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་པོ་དེ་གང་ཞིན། ལེ་ལོ་དེ་དབང་གིས་བརྩོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྒྲིབ་

བོད། ཁྱིམ་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ནང་དུ་རྒྱལ་ས་ཏེ་བྱིང་པ་དང་། བྱི་རོ་ལ་རྒྱ་རྒྱུག་པ་སྐྱ་ཚོགས་འབྲེ་བའི་ཚོང་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་རྒྱ་བཅིས་པའོ། ཁྱིམ་དེ་འཛིན་ལ་འདུག་པའི་ཚོང་བྱིང་ཚོང་སྐོག་སྐོག་ལྟར་བཞུགས་པ་ན་སོ་སོའི་
 གཉིན་པོ་ཚུལ་བཞིན་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པའོ། གཉིན་པོ་དེས་བྱིང་ཚོང་ནི་བཅས་དུང་ཡང་འདུ་བྱེད་ཆེས་ན་དེ་ཉིད་ཚོས་གཡོ་བའི་བྱིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཁྱིམ་དེ་འཛིན་གོང་
 ཚས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཉེས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། གཉིས་པ། གནས་དང་དེ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ། ལེ་ལོ་སྤང་པའི་གཉིན་པོ་བཞིན་ནི། དད་པ་འདུན་པ་
 ཚུལ་པ་གིན་སྤང་བཞི་ཡིན་ཏེ། གིན་སྤང་གྲུབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འཕྱུང་ལ། གིན་སྤང་དེ་ནི་ཚུལ་བས་འགྲུབ་ཅིང་། ཚུལ་བ་ནི་ཁྱིམ་དེ་འཛིན་ལ་འདུན་པའི་སྒྲོ་ནས་འགྲུབ་ལ། འདུན་པ་སྒྲེ་བ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་དད་པས་
 མོ། དེས་ན་ཚུལ་བའི་གནས་ནི་ཁྱིམ་དེ་འཛིན་དེ་མཐོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཚུལ་བ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱ་དད་པ་དང་། ཚུལ་བའི་འབྲས་སུ་གིན་རྒྱུང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། དེས་ན་དེ་བཞིས་
 ལེ་ལོ་སྤྱོད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉིན་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དུན་པ་གེས་བཞིན་སེམས་པ་བདར་སྒྲོ་མས་བཞི་སྟེ། དུན་པས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། གེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་པ་

དཔལ་ན་དད་པའི་སྟོབས་སྟོགས་སུ་བཟོད་དེ། དེ་ལྟར་དབང་སྟོབས་དེ་དག་གྱང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དུན་པ་དང་། དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སེམས་
 མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་པ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་གེས་པའི་བར་དུའོ། །གཉིས་པ། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོགས་ཀྱིས་བརྩོན་ཏེ། དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མ་བྱུན་ཏེ་སྟོར་ལམ་བཞི་པོ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཛོག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྷ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོན་སྟོབས་ལྷ་ཡོད་པ་གེས་པར་བྱའོ། །དུག་པ། རང་བཞིན་ཡན་
 ལག་སྟོགས་ཀྱིས་བརྩོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དུན་པ་དང་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། གིན་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱང་སྟོབས་དང་བདུན་ནོ། །
 དེ་ལ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་གེས་རབ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དུན་པ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་མ་བྱུན་སྟོགས་ལས་འདྲའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་ལམ་

༡༩། རེ་དག་ལས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ཤིན་ལྷུངས། ཉིང་འཛིན། བཏང་སྟོམས་རྒྱུ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རེ་ཡང་འདི་གསུམ་ལ་ཤིན་ལྷུངས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་། ཉིང་འཛིན་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། རྩལ་བ་དང་། དུན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་རེ་དག་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོང་པའི་ལམ་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་སེམས་རབ་བྱི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སེམས་པའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པའམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་དག་གཞིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྩད་པའི་དོན་རྒྱུ་མས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་ལ་རྟོག་པ་དང་། རེས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་དག་དུ་བརྗོད་པ་ནི་དག་ཡིན་ལ། རེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཅན་ནོ། །དག་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་རྒྱུ་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པའི་དག་གིས་ལྟ་བ་རྒྱུ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རེག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་

2000

[illegible]

24

༡༢༡། །མེད་པའི་དོན་གྱི་ལ་བདག་མེད་གི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྷན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནའང་
བདག་མེད་གི་དོན་མཛོན་སུམ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བསྒྲོག་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་གི་དོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་བག་ཀགས་དང་བཅས་པ་སྒྲུངས་པས་
ན་ ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒྲོམ་པའོ། །གསུམ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟགས་གིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ས་གི་ལམ་དུན་ཉིད་སྟགས་སྒྲོམ་པ་ནི། བྱང་པར་གསུམ་གིས་འཕགས་ཏེ་གང་
ཞེན། དམིགས་པ་རང་ག་ཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་གི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱད་གི་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གང་
ཐག་གི་བདག་མེད་པ་ཅུམ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་རྒྱུད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་མི་རྟག་སྟགས་གི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟག་མི་རྟག་སྟགས་སྒྲོ་སྒྲུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་མི་
དམིགས་པའི་རྒྱལ་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་རྒྱལ་གྱང་ཉན་རང་རྒྱལ་ས་ལུས་མི་གཙང་སྟགས་དང་འབྲལ་ཞིང་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ། བྱང་སེམས་རྒྱལ་ས་ལུས་སྟགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་གི་ཕྱིར་མ་

ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པས་ན་ཕུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་བཞག་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷོ་ཡི་གནས་དང་སྔགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྒྱུ་པ་དགུས་བཤད་དེ། ལྷོ་ཡི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་།
 ལྷགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལྷོ་ར་བ་ཞེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་པར་དུ་དང་། འབྲས་ལུ་ཉིད་བརྗོད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་རྩེ་ལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་
 ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བརྒྱན་པའི་བར་དང་། འབད་རྩེ་ལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པ་ལམ་མི་སྒྲོམ་པ་ས་བརྒྱན་པ་དང་། མོ་སྔ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་མཛོན་གེས་ལ་སྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པ་ས་དགུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 བྱི་སྒྲོམ་པའི་ས་ཀྱན་ལས་བྲམ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ས་བརྒྱན་པ་དང་། བྲམ་མེད་པ་མི་སྒྲོམ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པ་དགུའོ། །གཉིས་པ། མོས་པ་དང་ནི་སྔགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་རྒྱུ་གངས་ཀྱང་རིགས་དང་ལྷགས་པ་དང་ལྷོ་ར་བས་བསྐྱེད་པ་ཚོགས་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། མོས་པས་སྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཕགས་པ་ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་

པ དབྱུགས་མཐའ་ བཞི་དུ་ རྒྱུ་འབྱེད་

༩༩། །འདུམ་པའི་ཐར་དུ་འབད་པའི་སྒོ་ནས་སྤར་བུ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ལུང་བརྒྱུན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིས་གདུལ་བུ་ལ་ཚོས་བརྗོད་པ་དང་། ས་བརྒྱ་པར་འོད་
མེར་ཚེན་པོས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པ་ཚོས་གྱི་སྤྱད་དང་། བཅ་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ་པོངས་སྤྱད་དང་། གདུལ་བུའི་དོན་གྱི་བུ་བ་བསྐྱབ་པ་སྐྱལ་པའི་སྤྱད་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བུས་ནས་དེ་ལྟར་གནས་
སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་གདམ་དགུར་ཡང་བརྒྱན་པའོ། །གཉིས་པ། ཚོས་གྱི་དབྱེདས་ལ་སྐབས་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། ཚོས་གྱི་དབྱེདས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། རི་མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་
སྐབས་དང་། ལྗོངས་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་དག་པ་བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། བེན་རྒྱལ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྒྱལ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྒྱུར་རྒྱལ་གྱི་དོན་ནས་བསྐྱར་པའི་རྒྱུར་
རིགས་པར་རྒྱུར་པ་སྟེ། རི་རྒྱུར་ན་གོར་དུ་འབད་པའི་གནས་སྐབས་དག་ཚོན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རི་རྒྱུར་འོས་འོས་སུ་གང་ཟག་གསུམ་པོ་འཇུག་གསུམ་པོ་འོད་དེ། རྒྱ་དང་ལྷགས་པ་ལྗོངས་པ་
ལོས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ནི་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་པོ། །འབས་བུ་ནས་བྱ་མའི་ཐར་ལུ་དང་། འདུག་པ་ནས་དབང་བསྐྱར་པའི་ཐར་གྱི་ལུ་སྟེ་འདུ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ལུན་གྱི་

པག་འཕ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲུང་

གནས་སྐབས་སུ་གུར་པ་བྱང་རྒྱུ་ལ་མེས་པ་ལྟོས་པ་ལོ། །དེའི་ལྷན་མ་གྲུ་མེད་དང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི་མི་སྟོབ་པ་མངས་ཀྱིས་ས་བསྐྱུས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱུ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་བྱ་མེད་
ཅེས་པ་འདི་ལ་མི་སྟོབ་པ་ཞེས་དང་། གྲུ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བས་སར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་མེས་པ་ལྟོས་པ་ལོ། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན། སྟོབ་དྲན་གྱིས་མི་སྟོབ་པ་མངས་ཀྱིས་ས་དང་། ཉན་
ཐོས་སོགས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པས་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ན། གྲུ་མེད་མངས་ཀྱིས་སར་ཡར་སྐྱར་བ་དང་། གྲུ་མ་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་མི་སྐྱར་བར་སྐྱར་སྐྱར་
བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱུ་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཏེ་མ་བརྟན་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་དང་གྲུ་མ་མེད་པ་སྟོས་པ་དང་། དགུ་ཆེན་སྟེ་ཕྱིའི་བྱང་བར་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་མི་འཕྱོར་བ་དང་། སར་ཞུགས་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་གོང་མ་རྒྱུ་པ་དང་དོན་གྱིས་སྟོས་པ་སོགས་བཤད་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་བདེ་འདྲ་བས། དབྱིག་འགྲེལ་ཏུ་གསུངས་པའི་མི་སྟོབ་པ་ནི་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་འབད་རྩེ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་མངས་ཀྱིས་སྟོབ་པ་ཡིན་
ལ། ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་གྱི་གྲུ་མར་སྐྱར་བའི་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དགུ་

པ
དབུས་མཐའ་ ཞིག་ཅིག་ རྩམ་ འབྲིང་

༡། |ཚན་སྒྲིལ་གོ་རིམ་འབྲོར་བ་དང་། གོང་ལོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་ལུགས་པར་གོ་བའི་གནད་ལོགས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྒྲིལ་པ་ལས་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་པས་
སྒྲིལ་ཡང་ཤོ་ལྟོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་འཆའ་ལོ། |གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་ལ། འབྲས་སུ་ལྟ་སྒྲིལ་བ་སྟུན། ལམ་གྱི་དོས་ནས་སྤེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྟོང་ལྟར་རྣམ་པར་སྤགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལམ་གྱི་འབྲས་
སུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་བ་སྤོམས་ན་རྣམ་པ་ལྟར་འདུ་སྟེ། དགོ་བ་སྒྲིལ་པའི་འབྲས་སུ་སྟེ་ཞིང་སྟེ་བ་རྣམས་སུ་དགོ་བའི་ལྟོང་ཏུ་ལྟར་པའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིལ་པའི་འབྲས་སུ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དགོ་བའི་ལྟོང་ཏུ་ལྟར་པ་མི་
ཁོམས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་སྟེད་པ་དང་། ཡིད་དགོ་བ་ལ་འདུག་པ་ནི། དགོ་བའི་ཚན་རྣམས་སྟེ་བའི་སྟོ་ལམ་སྟོང་ལྟ་སུ་ཡིན་ལ། དེ་དགོ་བ་སྒྲིལ་མའི་རྣམ་པར་སྒྲིལ་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། |ལྟོང་ཏུ་ལྟར་པ་
དེའི་དབང་གིས་དགོ་བ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་བདག་པོའི་འབྲས་སུ་དང་ནི། དགོ་བ་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་དང་། ཚོ་འདིར་དགོ་བ་སྒྲིལ་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་སྒྲིལ་མེད་པ་གོང་ནས་
གོང་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྟེས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྒྲིལ་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་སུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལྟར་

བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟེར

མཛེས་པ་ལྟེན་པའི་

པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱི་མ་བྱི་མ་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་སྐ་མ་སྐ་མ་རྒྱ་དང་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྲས་ལུ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མ་ནི་མཐོང་ལམ་
སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མཐོང་ཐེན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོ་མ་ལམ་དང་། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་བྱིན་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མོས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ་དེ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཐམས་ཅད་འདྲེ། །དེ་ཡང་བྱི་མ་བྱི་མ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐ་མ་སྐ་མ་དང་ཚོས་མཐུན་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །
མཐོང་ལམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གོམས་པར་བྱས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་ལུ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་རང་སའི་རྒྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་མདོན་གཤམ་སོགས་ཡོན་ཏྲན་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་བྱུང་བར་གྱི་འབྲས་ལུ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་བྱ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་རང་ལས་
བྲལ་བ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱིས་ལ་བྱ་ན་མེད་པའི་འབྲས་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་ལུ་ཉོན་མ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་སྦོད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གཞན་ཏེ། གོང་འོག་དུ་བཤད་

ཏེ།

གྱིས་བསྐྱུན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་པར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐྱབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དམ་པའི་སྐྱབ་པ་སྟགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་དམ་པ་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་
གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་མི་འདོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལུན་རིང་བ་དམ་པ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་
ཚུམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མཐའ་ལས་པའི་སེམས་ཅན་བཅས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་ལུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུན་མི་འཆད་
པ་དམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དགོ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟགས་ཐབས་མཐས་གྱིས་སྦྱིན་སྟགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ནམ་མཐའ་མཛོད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱིན་སྟགས་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་གེས་
གྱིས་སྦྱིན་སྟགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་པར་ཕྱིན་སྐྱབ་རྒྱལ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལུན་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ས་མཆམས་གྱིས་དབྱེན་ཚུམ་

五、

རབ་རྒྱུ་མ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་སྤྱད་རྒྱུ་པ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མ་ཐས་པ་དང་། དགོ་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྤྱད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དང་། དགོ་ཅུ་ཅུད་མི་བཞེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲོབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་རྒྱུ་མ་པར་བཞག་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཁོང་རྒྱ་ཅུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་དག་ནི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་བརྒྱུ་། །གཉིས་པ། ལས་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཏེ། པར་ཕྱིན་བརྒྱ་པོ་དེའི་ལས་ནི་སྤྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཆོམ་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གཞོན་གཞིར་བཅས་སྤྱོད་པ་དང་། བཟོད་པས་གཞོན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་རྒྱ་འཕེལ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མདོན་ཤེས་དང་རྒྱ་འཕྲུལ་བརྩན་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འཛུང་རུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཆོས་བརྩན་པས་གཞན་རྒྱུ་མ་པར་གྲོལ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟོ་བ་སྤྱོད་པ་ལས་ཐབས་མ་ཐས་གྱིས་དགོ་ཅུ་མི་བཞེད་པ་ཉིད་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྱིན་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དེས་སྤྱིན་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་ཅུ་འཛུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོབས་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་དགོ་ཅུ་བྱང་ཅུ་བ་རྒྱ་འཕེལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤྱིན་སྤྱོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་མ་ཞོར་པར་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚུལ་དེས་

༡༩། གླིན་པར་བྱེད་པའོ། །གནིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་མདོར་བསྟུམ་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་པར་ཆོས་སྒྲོན་བརྒྱའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གནིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་གནིས། དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྒྱམས་རི་ལྟ་བུར་བརྟགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན། ཆོས་རྒྱམས་རྒྱམ་པར་བཞག་པའམ་བརྟགས་པ་ནི། རྒྱམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། ལར་སྟེན་བརྒྱ་དང་། ས་བརྒྱ་ལམ་ལྷ་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་གྱི་རྒྱམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་དག་རི་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཙོར་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་གྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ནི་དུས་དྲག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲུལ་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནིས་པ། ཁམས་བརྟན་བྱེད་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རིགས་སམ་ཁམས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲུལ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ལམ་

གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བུའི་དོན་རྒྱུ་མཁས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ཀྱིས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནི་ཚོས་སྟོང་སྟོང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀྱས་པར་སྟེན་ཚོས་སྟོང་རྒྱུ་པ་བརྒྱ་དང་ཡང་དག་པ་ལྟ་བུ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོས་སྟོང་བརྒྱའི་ངོ་པོ་ལན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྟོང་གི་ལན་ཡོན་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡོ་གོ་འབྲི་མཆོད་སྟོང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྟོང་པའི་རྒྱལ་མཐའ་དག་བསྟུས་ནས་རྒྱལ་པ་བརྒྱར་གོང་དུ་བསྟན་
 པ་དེ་གང་ཞེན། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་བསྟུས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གི་རྟེན་ཡོ་གོ་འབྲི་བ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་སྟུ་བ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཚོས་སྟུ་བ་དང་ཚོས་གི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚོས་གི་ཆོག་ལ་རྒྱ་པའི་དབང་པོས་ཉན་
 པ་དང་། ཚོས་གི་སྟོགས་བམ་སྟོག་པ་དང་། རྟོན་བྱེད་གི་ཆོག་སྟོ་ལ་ལེན་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། སྟོ་ལ་སྤངས་ཐེན་པ་པ་རྟོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་གི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་རྟེ་
 གཉིས་པའི་ཡིད་གིས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་དང་བརྒྱ་པོ་འདིར་དམ་པའི་ཚོས་དང་འབྲེལ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་ན་ཚོས་སྟོང་བརྒྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་པ་དེ་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ལའང་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་དཔག་

༡༡། །རྟེ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡན་པ་དེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གིན་རྟེན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཆོག་མཁན་པོ་ལ་ཕྱེ་བའི་ཕྱི་དང་ཐོས་པའི་ཡན་ཡོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགོ་ཅུ་གྱི་ལས་འཕགས་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བར་ཕྱིར་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མདོ་རྣམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཁོན་བྱུང་བར་དུ་བསྒྲགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སྟགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བཙུ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སྟགས་སྤང་བ་ལྟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲི་བ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་གྱི་དེ་ལྟར་འཕགས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་དོན་ཙམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་གཞན་ལ་ཡན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་དུ་མ་ཞི་བར་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་

2002

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་པོ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་གཡེངས་ཕྱིན་ཅི་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཅི་ལྟ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་ལས་
 མི་གཡེངས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཞེས་བུ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་བསྟན་པ་ནི་ལྟ་སྟེ་གཏན་ལ་ཡལ་པའི་དོན་དེ་
 ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་ནོར་བར་ཏྲགས་རྒྱས་པས་ན་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ཡོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱལ་པོ་དང་གཉིས། དང་པོ། ལྷང་དང་ཡུལ་ལ་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མི་གཡེང་པའི་ཞི་གནས་ནི་ལྟ་སྟེ་
 ན་། གཡེང་བ་རྣམ་པ་དུག་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པའོ། །གཡེང་བ་རྣམ་པ་དུག་པོ་གང་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ་མིག་སེམས་སྟགས་སྟགས་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ལ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་
 ལྷང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཡིད་སེམས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའམ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་ལྷང་བ་དང་། ཕྱིར་ཚོད་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་

༡༡། །ཆེས་པ་ཡི་བསམ་བསམ་མཆོན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་དར་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ར་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ། རར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གཡེང་བ་དུག་སྟེ། དེ་དུག་པོ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཡོངས་གཙོད་མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ཏེ། མང་དུ་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཅུ་ལ་འདག་གོ་ལ་དུ་འཛིན་པ་སྟགས་མཆོན་མར་འཛིན་པ་དང་། རར་འཛིན་དང་བཅས་པ་བྱེ་རོ་ལ་པའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད་དམན་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཡང་བྲལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པར་གྱོ་ལྟར་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡི་གེ་དོན་དང་སྟགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ནི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་དོན་མ་ཙོར་བར་རྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ་བསྟན་ན། ཡི་གེ་དང་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འཕྲོ་བ་དང་རང་མཆོན་དང་སྒྱི་མཆོན་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། དག་མ་དག་དག་དང་། གྲོ་བུར་བ་དང་། མི་སྒྲངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གནིས་པ་རྒྱས་པ་བཤད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་ལྟེ། རྫོང་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། བརྫོང་བྱེད་དོན་གྱི་ན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གནིས་
སྒྲུང་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་རིག་ཅུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གནིས་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གནིས་སྒྲུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་
པའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གནིས་སྒྲུང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་གྱི་མི་འདའ་བར་སེམས་པ་ཆོས་སྒྲི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།
རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡང་གྲོ་ལྟར་བར་སེམས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གདོད་ནས་དག་པས་གྱིན་ཉིན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲུངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རྒྱུ་བྱུང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་
ཡོན་ཏན་ལྷན་པས་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ། འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་རྫོང་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མ་ཚོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཡི་གེ་ལས་བཞག་པའི་བརྟན་དེ་ལ་དོན་གང་གི་བརྟན་པར་གྲོ་ལ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པ་ལྟེ། དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀ་ལྟོན་དང་བ་རྗེས་སུ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་པར་བརྫོང་ཆོག་དུང་འདེགས་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་

༡༡། །དེ་གོ་བར་བྱེད་གྱི། བ་ཕྱོན་དང་ཀ་རྩེས་སུ་བྱས་པའམ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་ཕྱལ་ཏེ་བརྗོད་ན་དོན་དེ་གོ་མི་རྣམས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡི་གེ་དེ་གཞིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བར་དེ་གཏུང་འདེགས་གྱི་དོན་
བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བར་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་གྱི་མི་རྣམས་ལ་བར་དེས་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལུལ་གཞན་པའི་མིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་འབྲེལ་གཞིས་ལས་བར་དེ་དོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་
ལས་བསྒྲིག་སྟེ་མ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་དང་། མ་འདྲིས་པའི་བྱིར་ཡི་གེ་དོན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་གྱིས་བར་ལས་དོན་གོ་རྒྱལ་ནི་དེ་ལྟར་སྟེས་བྱའི་རྟོགས་པས་
འབྲེལ་བ་གསར་དུ་བྱས་ཤིང་བཏགས་པ་ཅུ་ལས་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་ལས་དོན་རྟོགས་རྒྱལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲུས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་ཕྱལ་བའི་རྟོག་པ་སྟོའོ། །གཞིས་པ། གཞིས་སུ་སྒྲུང་བར་སོགས་གྱིས་བསྒྲུན་དོན། འདི་ལྟར་གསུང་འཛིན་གཞིས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱུར་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞིས་སུ་མ་གྱུ་བ་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་སྒྲངས་ལ་སྒྲུང་ཅུ་ཏུ་ཡོད་པས་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྒྲངས་པའི་དོན་རྣམ་རང་།

དཔེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བུལ་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ་རོ། །གཟུམ་པ། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྟུ་མ་སྟུ་མ་དེ་ཡིས་བསྟོས་པ་ཡི་དབང་གིས་སྟུང་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
 གནས་དོན་ལུས་སྟུ་སྟུང་བའི་རྟོགས་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་གང་ཡིན་པ་རྒྱལ་བཞིན་སེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་དམ་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་མ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ལྟར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལ་
 དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཞེན། གཞིས་སྟུ་སྟུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་སེས་ལ་རྒྱར་སེས་པ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྟོག་པ་སྟུ་མཛོགས་ཀྱིས་བསྟོས་པའི་རྒྱ་ཡི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྟུ་མཛོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། དེའི་མཐུས་ཕྱི་ནང་གི་
 ཆོས་སྟུ་མཛོགས་སྟུ་སྟུང་བ་ནི་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་སེས་པའོ། །བཞི་པ། དོན་གྱིས་མེད་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཞིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི།
 རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། སྟུང་ཅི་མ་རུ་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་སྟུ་མ་དང་རྗེ་ལམ་ལ་སྟགས་པ་བཞིན་རུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མཐའ་
 གཅིག་རུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སྟུ་མ་ལྟར་བའམ་མི་འཕྲོ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱིས་རང་མཆོན་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་

༣༣། བཅས་ཅད་མི་འཇུག་སྟེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ནི་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་སྒྲ་ཚེགས་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་པ་ཐ་དད་པའི་ཚེས་སུ་སྒྲུང་བ་གང་མི་སྟེད་
པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅུང་ཁོལ་སྟེ། དེས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲུང་
པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྒྲུང་དུ་ག་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་སོ་སོའི་རྒྱུ་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྗོད་པའོ། །དུག་པ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལྟར་
ཚེས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཅུང་ཐད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཚེས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྟེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་ཤེས་
པ་དེ་ནི་སྟེ་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདུན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལམོར་འདས་དང་དག་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་

མཛེས་པ་ལྟོས།

ཀྱི། རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་འང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །བརྒྱད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་གཞུག་མའི་དོན་ནོ།
སྟར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་དག་པ་གཉིས་ནི་སྤང་རྒྱལ་ཙམ་གྱི་དོར་གྲོ་བྱར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གེས་པ་དེ་ཡང་གྲོ་བྱར་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཅུ་བའི་ས་བཅད་དག་པ་དང་བརྟུ་བ་ལྟན་ཅིག་རྟུ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིང་བ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུ་དུ་གྱུར་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན། འདི་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་
ཕྱོགས་འཕེལ་བས་སྒྲག་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བུ་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་བ་མེད་དེ། སྒྲག་པར་བྱ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་

གཤམ

བར་བྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ལན་ནི་བཞི་ལྟེ། གཟུང་འཛིན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བའི་ལན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ན་སྒྲུར་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་མི་འབད་བའི་བརྒྱལ་ལན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལྟེ། དེ་
 ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གྲོ་བྱུར་གྱིས་སྒྲིན་ཡོད་མེད་ལས་སྒྲུང་རྩལ་དེ་ལྟར་འབད་བར་བསྒྲན་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲུར་མ་དག་པ་གྱིས་དག་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་དག་པ་སྒྲུར་མི་རྒྱལ་ཅིང་འགྲིབ་པ་ཡོད་པས་ན་ལོ་ཐོར་བ་རྒྱན་འཆང་
 ཅིང་སྒྲུང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བརྒྱལ་ལན་འགྲིབ་མེད་དང་ཁོངས་མེད་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་གནད་གྱིས་ཀྱན་བྱང་ལ་ཆད་མ་མཆིས་པས་ན་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་མི་མངོན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་
 བསྒྲན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་དོ་པོ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཞེས་ཆོག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་ཡོད་མེད་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྒྲུར་རྩལ་ནི། འདྲིས་འབྲེལ་
 དག་ལས་ཡི་གོ་དོན་ཡོད་ཀྱི་དོ་པོ་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་གཤམ་པས། ལྷན་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའམ། རྒྱ་གར་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ཡོག་གི་གཉེན་པོ་ལྟེ་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པས་གིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཤམ་རྩལ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲུང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་པོར་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་དོ་པོར་

པ
དཔུས་མཐའ་ ལྟ་བུརྟེ རྩམ་འབྱེད་

༡༡། །མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་རུང་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པས་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་གནད་མཐུན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འཇུག་དོན་ལ་མ་ལོག་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་རྟེན་བརྟགས་པ་ཅུ་བ་སྟེན་པའོ། །གནས་སུ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཞན་དབང་སྟེ་སྒྲུང་བའི་གཞིའམ་རྒྱ་ཡིན་པས་གནས་ཡིན་ལ། སྒྲུང་ཐེན་ནམ་འབྲས་སུ་འཛིན་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བརྟགས་པའོ། །ཡང་ལུས་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་གཅིག་ལྟར་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་ལྷུང་ལ། །མ་ལྷུང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །ལྷུང་དང་མ་ལྷུང་འབྲས་སུ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ལ་ལྷུང་ལ་ན་བརྟོད་རུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅན། མཚན་མའི་སྟོང་ལུང་རུ་སྒྲུང་བ་ལ་ལྷུང་ལ། གང་ཞིག་ལྷུང་ལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུའམ་གནས་གང་ལས་ལྷུང་ལ་ན་རྟོག་པས་བསྟོས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གྱིས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །མ་ལྷུང་ལ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དོན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གྱིས་པའི་

བཀའ་བམ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་སྟོན་

རྒྱུ་མཐོང་གི་དུས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་གེས་གཉིས་ནི་མ་ལུགས་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གང་ལ་མ་ལུགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། སྤྱི་མཚན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་
 བྱལ་པའི་དོན་ལོ། །ལུགས་པའི་འབྲས་སུ་ནི་ཀུན་ཉོན་དང་། མ་ལུགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའམ་འབྲས་སུ་ནི་རྒྱུ་པར་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བྱང་བསྟན་པ་དང་། བཅ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་མ་ཐ་སྟོན་དང་། སྤྱི་
 མ་དོན་དམ་གྱི་ཆེན་མ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི། དབའད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་སུ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཐར་སྤྱིན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་
 མཐའ་སྟངས་འདས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ན། དོན་གྱིས་མཐར་བྱལ་པ་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་གྱིས་མཐར་སྤྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འཕོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་
 ཀུན་ཉོན་གྱི་མཐའ་མ་དང་། སྟངས་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྟག་པ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱུ་པར་བྱུང་གི་ཐ་མ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཕོར་འདས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྟོན་དུ་མཐའ་རྫོགས་པའི་ཆད་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་གྱུ་གྱི་བསལ་བཞག་མེད་པར་མཐར་སྤྱིན་པར་སྟོ་ལྟན་རྒྱུ་མ་གྱིས་གེས་པར་བྱའོ། །རྫོ་རྫེའི་ཆོག་གི་གནས་འདི་དག་ལ་འཆད་རྒྱུ་ལ་གཉིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བརྟན་གྱི་གཞུང་བཞིན་

༡༡། །གསལ་བར་སྒྲེ་སྒྲེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱ་པོ་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱར་པས་དེ་ལྟ་དེ་སྒྲེད་ཀྱི་ལྷག་
མཐོང་བསྐྱར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྒྱ་པོ་དེ་ལ་རྩོ་རྩེའི་ཆོག་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། གོང་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་དང་། ལྷུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འབྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་རྟོག་གའི་
རིག་པས་སེས་པར་དཀར་བའི་ཕྱིར་རྩོ་རྩེའི་ཆོག་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྒྲུངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། བདུན་ཆོན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཆོན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ། ཐ་དད་པ་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱར་དེ།
གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྱེད་པའི་དཔུ་མའི་རྩལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་ནི་རྩོ་ལྟ་བུ་ཞེན། གཟུགས་སྟགས་བདག་དང་ཐ་དད་པ་དང་ཐོ་བོ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོང་
ཕྱེད་དཔུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་མེད་པ་ནས་སེད་བུ་མེད་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་གདགས་པ་ལས་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་བུངས་གང་ཟག་ལ་སྟགས་པ་

དེ་དག་གི་བཀྲགས་དོན་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་ལུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྟགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སྟགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དཔུ་མའི་ལམ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་མི་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་པ་སྟོས་བུལ་དུ་བསྒྲུམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྙད་ཅུ་མེད་པར་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྒྱམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་སེམས་
 སྟགས་ཆོས་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཆོས་མེད་པར་སྐྱར་པ་འདེབས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་སྟོ་སྐྱར་དེ་སྟོང་བྱེད་དཔུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔུས་ནི་རྒྱམ་པར་
 མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སྟགས་ཆོས་ལ་སྟོ་སྐྱར་སྟོང་བ་དཔུ་མའི་ལམ་ནི་གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྒྱམ་པར་གེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་
 དག་པ་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དག་པ་དང་རྒྱམ་བུང་ལ་གཉིན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་དཔུ་མའི་ལམ་ནི། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མི་བརྟོད་མི་སྐྱ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༢། །གང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐོར་ཟུག་ཏུ་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའམ་རྒྱན་ཆད་དེ་མཆོམས་མི་སྒྱུར་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲོང་བྱེད་དཔུ་མའི་ལམ་ནི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་དཔུ་ས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བུ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་སྒྱུར་བ་སྟེན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིན། མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་གིའི་བར་ཀུན་ཉོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞིན་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པ་ནས་རྒྱ་གིའི་བར་འགགས་པའི་རྣམ་བུ་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞིན་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲོང་བྱེད་དཔུ་མའི་ལམ་ནི། རིག་དང་མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སྟགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྒྲེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱ་དང་། ཡང་སྤྱིད་ལ་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གཉོན་པོར་སྒྲོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྒྲོན་མེད་དུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉོན་པོར་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་སྤྱིད་པར་སྒྲེ་བ་དང་། སྒྲེས་ནས་མ་གི་བར་སེམས་

ལྷན་པ་ལྟེན་པ་

མེམས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་སྤྱི་དཔེ་ལྷན་ཏེ་རིམ་པ་ལྷན་འཛི་སྤྱི་དང་སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་དཔེ་ལྷན་ལྷན་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤྱི་བ་མེད་པར་གཤམ་པ། འབྱུང་བ་མེད་པར་གཤམ་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གཤམ་པའོ། །དེ་ལྷན་གྱི་ཉེན་ལྷན་པ་དེ་གསུམ་གྲལ་བ་ནི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ཏེ་ལའང་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་ཆོས་དབྱིངས་ཉེན་མོངས་པར་གྱུར་པའམ། ལྷན་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ་སྤྱི་ཏུ་ཞེན་ཅིང་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པུ་དེ་དག་གསལ་ལ་ལོ་སྤྱི་ཏུ་ཞེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ལྷན་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལྷན་སྤྱོད་པར་བཞེན་ཀྱིས་སྤྱོད་པའོ་གཤམ་གསུངས་པ་ལྷན་ལྷན་ཏེ། གང་སྤྱོད་ལྷན་ཏེ་དང་གཉེན་པོ་དང་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་གྱིན་བརྟགས་པ་དང་གྱིན་ཐོབ་དང་ཐ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གདོད་ནས་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་གྱུ་བ་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡིན་ས་མཐའ་གྱིན་དང་གྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདུན་ཆོན་ཕྱི་མ་ལ། མདོར་བསྟན། ལྷན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ལྷན་པར་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེར་མ་ཐད་གཞན་ཡང་ལྷན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་འམ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་རྟོག་དེ་ནི་ལྷན་པ་བདུན་ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དེས་ཡོད་

ལྷ། །དངོས་མེད་སྟོན་པ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྱར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སྟོན་པ་ཀུ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉིས་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་གཉིས་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་འཛིགས་གིང་སྒྲག་ནས་དུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་ཟེར་ན། འོད་སྤང་འདི་ཅི་སྒྲམ་དུ་སེམས། ནམ་མཁའ་འདི་བསལ་བར་རུས་སམ་ཞེས་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲག་བསལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཐོར་བ་ལ་སྒྲག་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིགས་གིང་སྒྲག་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། འོད་སྤང་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་མོ་མཁའ་ཞིག་བདག་ཉིད་གྱིས་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཛིགས་འཛིགས་ལྟ་ཞིག་བྱིས་ནས། དེས་འཛིགས་སྒྲག་སྟེ། ཁ་སྤྱད་དུ་འགྲེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་

2017

པར་རྟོག་པས་སྤྱལ་པའི་འཁོར་བ་དང་དེ་ལ་སྤྱལ་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབེ་དེ་ལྟར་སེས་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དབེ་སྒྲ་མ་ནམ་མཁའི་དབེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པས་
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ནས། ཆོས་རྣམས་སྤང་བུ་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་བཞིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱལ་
པ་དེ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་བསམ་ལ་བར་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡི་ནས་རྗེས་སུ་སོང་བར་བསྟན་པའོ། །དབེ་ཕྱི་མ་རིམ་མཁའ་གྱི་དབེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྟོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཆད་རྒྱལ་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པ་ན་སྤྱང་ངོ། །གཟུགས་སྟགས་ལ་གཟུང་བ་དང་། མིག་སྟགས་ལ་
འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྤྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་སྒྲ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྒྲ་མ་སྤྱལ་པ་དེས་སྒྲ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟགས་གསུངས་ཏེ།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྱང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཅུང་དུ་ཤུག་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཤུག་ན་ཅིག་སྟོས་ཀྱང་མི་ཤུག་པས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མ་ཤུག་པ་དབེ་དེས་བསྟན་ཏེ། །ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་

ལྷུང་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྟོན་པ་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མར་མེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ལུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་འོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་ལ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་ལྷག་ས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་སྟོང་དཀའ་ཞིང་ཚན་ཆེ་བས་ན་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་སྟུང་དུ་གཉེན་པོ་སྐྱེད་ལ་སྒྲེ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲེས་ཀྱང་སྐྱེད་བྱ་དེ་མ་ཐག་དུ་འགག་མི་རུས་
 བས་སྟོང་གཉེན་གཉེས་དུས་མཉམ་པར་ལུན་རིང་འགྲོགས་པ་འཇམ། མཉམ་པའི་དུས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྟུང་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་མ་ཐའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྟོང་བྱེད་དུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྐྱེད་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་མམ། ཁང་
 པ་འཇམ། ཁང་སྐྱོན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སྐས་ཀྱང་མར་མེ་མ་ལུས་པ་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་མེ་དེ་ལུས་ན། འོད་སྐྱེད་འདི་ཅི་སྟུང་དུ་སེམས། ལུན་པ་ལུན་ནག་དེ་འདི་ལྷུང་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་
 རས་མི་འགྲོའོ་སྟུང་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སྟོན་པ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེད་པ་སྒྲེས་ན་ལུན་པ་དེས་པར་འགག་པ་དང་། དེ་གཉེས་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ལུན་པ་ལུན་ཅི་རིང་ཡང་དེར་མར་མེ་སྐྱེད་པ་མི་སྐྱེད་པ་མིན་པའི་དཔེ་
 དེའི་སྟོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷུང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེད་པེ་སྐྱེད་པ་བདུན་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་སྟོ་སྐྱེད་གང་

༥། །རུང་གི་སྤྱོད་ས་སུ་ལྷུང་བས་ན་རྒྱུ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འདུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་གེས་པར་བྱའོ། །གོང་གི་ས་བཅད་ལྟ་བ་དང་དུག་པ་ལྟ་ན་ཅིག་དུ། ལུང་པར་ཅན་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལུང་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་པ་དང་། ལུང་པར་མེད་པའི་སྐབས་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དག་དུ་གེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། ས་དང་
པོ་ལ་ཕྱིན་པ་གས་ཆེར་སྐབས་པ་དང་། གཉིས་པར་རྩེ་ལ་བྱིམས་ལྟག་པར་སྐབས་པ་སྟགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལུང་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐབས་པའི་ཆ་ནས་ལུང་པར་མེད་པའི་
སྐབས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྩེར་ན་སྐབས་པ་རྒྱུ་པ་དུག་གི་སྤྱོད་ས་ལམ་སྐབས་པ་སྤྱན་མེད་པ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །ད་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྤྱན་མེད་པ་ནི། རྒྱུ་པར་བཞག་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྐབས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལུལ་གང་
ལ་རི་ལྟ་བ་དམིགས་ནས་འདུག་ཅིན། ཉན་ཐོས་ལ་སྟགས་པ་རྩེ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ག་ཏུན་ལ་ཐེགས་པའི་རྩལ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་སྤྱན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཉིད་ནི་དོ་བོའི་སྤྱོད་ས་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྤྱོད་ས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་དང་ལམ་དང་ག་ཟུངས་དང་ཏིང་པོ་འཛིན་ལ་སྟགས་པ་སྤྱ་ཆོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་རྒྱུ་པར་

2
10
ا
ف
م
م
1

བཞག་པའི་དོན་ཇི་སྟེན་པའི་གནས་ལ་མ་ཆོར་བར་དམིགས་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱས་པ་
 ཀུ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའོ། །བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཀུ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་པར་བྱིན་
 བརྩར་འདུ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་པར་བྱིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པས་ན་པར་བྱིན་དེ་དག་གུང་ལའོར་གསུམ་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་
 སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལའོར་གསུམ་དག་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་པར་བྱིན་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པར་བྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཚུལ་བཞི་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་དམིགས་པ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྟེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འཇིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དེས་པར་

༡༢༥། །འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་ལུས་
རབ་དུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་ས་དུག་པོ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བདུན་པ་དེ་ནིང་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁོང་དུ་རྒྱད་ཅིང་
ཤིང་ཞིའི་ཆོས་ལ་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྩོལ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་རྒྱལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་བརྒྱུ་པ་བརྒྱ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལུ་བྱུང་བ་དང་། བྱིན་ལས་ལུ་བྱུང་དང་། རྒྱུ་པར་དག་པ་ལུ་བྱུང་གསུམ་འབྱུང་བའི་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟེ། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་
ཡེ་ཤེས་ལུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱུ་པར་བྱིན་ལས་ལ་དབང་བ་ལུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར་བྱིན་ལས་ལུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
མ་ལུས་པ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ལུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རྒྱུ་པར་དག་པ་ལུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད་དེ། བྱིན་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གཞིགས་པ་འཕ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ།

མ་ཐོང་ཏེ་གཞི་

གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་ནི། མ་ཚད་མེད་དང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཉན་རང་གི་ཐོབ་པུ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྟན་བརྒྱུ་པ་བརྒྱུར་གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྒྲིན་
ལ་སྟགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། །མི་གནས་སྤྱང་ན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པ་དང་། སང་པའི་རྒྱུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་སྒྲུབ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་པར་སྒྲིན་དུག་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲིན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནས་འཕགས་པའི་སར་རྒྱུད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། མིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་དག་སས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མཐར་འབྲས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་མིང་པ་ཇི་མིང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་

༡༢༡། །པར་སྟོན་པའམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སྟེ། གཟུགས་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐེ་སྤྱོད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་
སྟོན་པའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྟགས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་པའི་རྟེན་མ་ཆ་དང་བ་མེད་པ་ནི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
ལམ་ཡོངས་སྤྱི་མི་སྤྱོད་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཡོང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་རབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྤྲུབ་པ་
ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་
ཡུན་རིང་པོར་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱི་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སྤྱི་རུང་ཞིང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྟོ་ལྟའི་རྒྱལ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ཡོངས་སྤྱི་དག་
པ་ཡོངས་སྤྱི་འགྲུབ་པ་དང་། སྤྱོད་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཁ་ནང་བལྟས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱིར་མི་

རྟོག་པའི་ས་ལ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། གླིབ་གཉིས་པག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བཟད་པས་གླིབ་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡི་ཆུ་ལ་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་འགྲུབ་ཆུ་ལ་ལོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །པའི་པ་
 མཐུག་གི་དོན་ལ་གཞུང་འདི་རྟོགས་དགའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱ་དང་འགྲུར་བྱ་སྟོས་པའོ། །དང་པོ། དཔུས་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་སྐོག་སྐྱིལ་བསྟན་ཏེ། མཐའ་དང་བྱལ་བའི་དཔུས་གང་ཡིན་པ་
 དཔུ་མའི་ལམ་སྟོན་པས་ན། དཔུས་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ། དཔུས་དང་མཐའ་མ་འདྲིས་པ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གིན་ཏུ་བབ་པས་རྟོག་གའི་སྟོས་རྟོགས་པར་དགའ་བ་དང་། བས་
 གྱི་ཚོལ་བས་མི་གིགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ནམ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་པོའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་
 ཅན་མཐའ་དག་པ་ཀྱང་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཉོན་ཤེས་གྱི་གླིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་

ལྷ། རོ། །བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཐེག་པ་སྟོན་མེད་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སོ། །གཉིས་པ་མཛད་བུང་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བུ་བའི་
 ཆོག་ལེའུར་བུས་པ་འཕགས་པ་བུམས་པས་མཛད་པ་ཚྲོགས་སོ། །ཞེས་དང་། འགྲུར་བུང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཁན་པོ་རྫོན་མི་ཏུ་དང་། སྤྱི་ལེན་པོ་རྫོན་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྩེ་པ་བརྗེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་དེ་གཏན་ལ་ཡབ་
 པའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱར་ཡང་སྐྱས་པ། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་ས་ལས། །བདེ་བར་སྒྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་དབུ་མའི་ལམ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པའི་སྒོ། །རྒྱལ་ཆ་བ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེས་ལེགས་པར་
 བསྟན་། །སྐྱ་ཆོགས་ཆོས་གྱི་ཕུང་པོའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །གང་དུ་རྒྱུད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་གྱི་མཛོད། །གསལ་བར་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་འོད་སྟེང་འདིས། །འགྲོ་ཀུན་ཆོས་གྱི་འབྱུར་པས་ཆེམ་བྱེད་ཤོག །ཆོས་སྡེ་འདིས་མཆོན་འཛམ་གླིང་
 ཐ་གུ་ཀུན། །ཡང་དག་ཆོས་གྱི་སྤྱང་བས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར། །བཤད་སྐྱབ་པ་རྒྱུ་འདི་དག་འཆལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །མི་ཉམས་སྤིང་མཐའི་བར་དུ་གནས་གུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་ཚྲོགས་སྟོན་སྤྱང་ས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །མ་ཁའ་ཁྱེད་ཡིད་ཅན་
 ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དབལ་ཡོན་གོང་དུ་འཕེལ། །འགྲོ་ཀུན་ཕུང་རྒྱལ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་མ་ཁས་བཅུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཆོངས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ལ་གནས་ཤིང་སྐྱ་ཆེ་རྩལ་པོར་

五、

ལྷ་པ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བརྟུགས་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱིས་སྐུ་ལ་མཆོན་པར་དགའ་བའི་དཔལ་སྟེར་པ་ཀམ་པོ་ག་པ་ལུ་ལ་ལྷ་པ་པའི་རྒྱ་པ་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ལྷ་ནས་བཀྲ་
 བྱས་པའི་ལྷ་རེག་དང་། རེན་ཆེན་གཉིས་པའི་སྒྲིལ་དང་བཅས་བཀྲ་ཡིས་བསྐྱལ་མ་གནང་བ་སྟེང་ལ་འཆང་ནའང་། རེ་ཞིག་རེ་གར་ལུས་པ། ལྷ་དྲན་སྐུ་ཀམ་པོ་ག་པ་ལུ་ལྷ་པ་པའི་རྒྱ་རེན་པོ་ཆེར་བུམ་ས་ཆོས་སྟོར་ལུ་ལྷ་པ་པའི་རྒྱ་བས་
 བྱོག་སྐྱོག་སྐྱོག་ས་མཐུན་པའི་རྒྱུན་རྒྱར་བ་ལས། མདོ་ལམ་ས་འདི་ན་འགྲན་སྒྲ་དང་བུལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ལུ་ལ་མ་ག་རྒྱ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ཀམ་པོ་ག་པ་དྲོ་རྒྱ་གདན་གྱི་ཆོས་བྱ་ཆེན་པོར་མི་ལམ་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བས་
 རབ་ཆོས་རྒྱལ་བ་གིར་རྒྱ་ལོའི་བུམ་ས་སྟོང་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་དབུ་བརྒྱལ་སྟེ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་བུན་གསེར་རྒྱལ་ས་སྐྱ་རྒྱུང་བད་རེ་བྱིས་གིང་། རྒྱ་བ་དེའི་བྱི་མའི་ཆོས་ལྷ་གཟའ་སྒྲར་དགོ་བའི་ལྷ་ཆར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་
 འདིས། ལྷ་པ་པ་པོ་སྐུ་ལ་བདག་གི་བྱ་མ་ཞི་བར་གསེགས་པ་རྒྱལ་ས་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སྐྱོད་གས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་རྒྱལ་ས་ལ་ཆོས་གྱི་མིག་ཡོངས་སྐྱ་འབྱེད་པ་དང་། མ་འོངས་ལུ་གྱི་སྐྱེ་རྒྱ་རྒྱལ་ས་ལ་གནས་
 ལྷ་བས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོངས་སྐྱ་གྲུབ་པའི་དགོ་ལེགས་གྱི་དཔལ་དམ་པ་སྟེན་པར་གྱུར་ཅིག །སཏྲ་མཛྲ་ལྟོ། ། །ན་མ་ལུ་མུ་མེ་ཏི་ལ། བསྐྱལ་བཟང་རྒྱལ་འདྲེན་ལྷ་པ་པ་བུམ་ས་པའི་མཆོན། །གསུང་རབ་སྟེ་ལའི་ནང་ཆོན་

[illegible]

༥༩། །ན་མོ་གུ་རུ་བརྒྱ་ཡ། རབ་འབྱུངས་སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་དཔྱིད། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱ་མཆོན་དཔེར་གར་བའི་སྤྱ། །གུར་གུམ་མདོག་ཅན་སྒྲོ་བས་པའི་གདེར་ཆེན་པོ། །སྤྱ་བའི་ཉི་མ་
སྤྱིར་ལ་འཇུག་པར་མཛོད། །དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་ཆོས་ས་བསྐྱེད་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་བཅོས་ཆེན་པོ་སྒྲོ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཉོན་པར་སྤྱེད་པ་དཔུས་དང་མཐའ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། མཆོན་དོན། །འགྱུར་བྱུག །གཞུང་དོན། །མཇུག་དོན་བཞི། དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་སྟགས་ཅིག་གཉིས་པ། འཕགས་པ་
འཇུག་དཔལ་སྟགས་ཅིག་གསུམ་པ་ལ། ཉོན་པོ་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། མཆོན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སྟགས་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། ཐེག་པ་སྐྱེད་ཆུ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ཆུ་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སྤྱ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བྱ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་མཆོན་ཉིད། སྤྱར་བྱ་སྒྲིབ་པ། ཉོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་

༡༡། ཁོ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱུ་པར་བྱང་པའི་མཆན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གནས་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་སོགས་གཉིས་པ། དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་གསུམ་པ་ལ། མཆན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། བརྟགས་པ་དང་ནི་སོགས་གཉིས་པ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་གཉིས་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དེས་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། ཡང་དག་མ་ཡིན་སོགས་གཉིས་པ། སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་སོགས་གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་གི་མཆན་ཉིད་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། ཚུས་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ། སྒྲུང་པ་ཉིད་ནི་སོགས་གཉིས་པ་ལ། སྒྲུང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མིང་གི་རྒྱུ་པར་ས། དེའི་དོན་བཤད་པ། དབྱེ་བ། དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཇོག་པའི་འཕྲད་བསྐྱབ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ། གཉིས་

五、

[illegible]

༣༩། །བུང་ཕྱོགས་དང་། བར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། གཞི་ལ་མི་མཁས་སྟགས་༥ གཉིས་པ། ལྷག་པོ་དང་ནི་སྟགས་༥ གསུམ་པ། ཀུན་རྟུ་འགྲོ་དོན་སྟགས་༥ གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་པ། ཉོན་
 མོངས་པ་ཡི་སྟགས་༥ ལེའུའི་མཚན། བསྟན་བཅོས་སྟགས་༥ ། གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཅུ་བ་མཚན་ཉིད་སྟགས་༥ གཉིས་པ་ལ། མཚན་བྱ་ཅུ་བ་དོ་བོ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟགས་༥ གཉིས་པ། འདི་ལ་ཚེས་དང་སྟགས་༥ གསུམ་པ་ལ། བདེན་
 དོན་རྟུ་བཞག་པ། རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། ལྷ་རགས་སུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། དག་ལུ་ལ་ཡིན་མིན་རྟུ་བཞག་པ། བསྟུ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་ལས།
 དང་པོ། མི་རྟག་དོན་ནི་སྟགས་༥ གཉིས་པ། དེ་སྒྲིབ་སྟག་བསྟུ་ལ་སྟགས་༥ གསུམ་པ་ལ། རགས་པ་ཀུན་རྟོག་དང་། ལྷ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། བཏགས་པ་དང་ནི་སྟགས་༥ གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་
 བ་གཉིས། དང་པོ། དམ་པའི་དོན་གཅིག་སྟགས་༥ གཉིས་པ། དོན་དང་ཐོབ་དང་སྟགས་༥ བཞི་པ། གཅིག་གིས་འཛིག་རྟོག་སྟགས་༥ ལྷ་པ། རྣམ་དག་སྟོད་ལུ་ལ་སྟགས་༥ ལྷག་པ། རྒྱ་དང་རྣམ་པར་སྟགས་༥ བདུན་པ། མཐུག་

2015

དེ་ཁོ་ན་སྟགས་མཆོད་པ་མཁའ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱེད་མཁའ་པའི་གནས་བུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཅིག་དང་ཆུ་དང་སྟགས་གཉིས་པ་ལ། གནས་བུ་པོ་
 རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཆུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁའ་པར་བྱ་བའོ། དང་པོ། ཀུན་དུ་རྟོག་དང་སྟགས་གཉིས་པ་ལ། སྤང་པོ་ལ་མཁའ་པ། ལམས་ལ་མཁའ་པ། སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་དབང་པོ་ལ་དུས་ལ་བདེན་པ་ལ་ཐེག་པ་ལ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་མཁའ་པ་དང་བུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་དུ་མ་སྟགས་གཉིས་པ། འཛིན་དང་གཟུང་དང་སྟགས་གསུམ་པ། ཚོར་དང་
 རོན་རྒྱམས་སྟགས་བཞི་པ། ཆུ་དང་འབྲས་བུ་སྟགས་ལྔ་པ། མི་འདོད་འདོད་དང་སྟགས་དུག་པ། འཛིན་དང་གནས་དང་སྟགས་བདུན་པ། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱམས་སྟགས་བརྒྱད་པ། ཚོར་བ་ཆུ་དང་སྟགས་དགུ་པ། ཡོན་
 དུན་སྟོན་དང་སྟགས་བུ་པ། བདག་པ་ཆུར་བཅས་སྟགས་ལེ་ལེ་མཆོན། བསྟན་བཅོས་དུས་སྟགས་༥ གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་
 པོ་ལ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུར་དུན་པ་ཉིར་

༡༢༡ །བཞག་བཞི་བཤད་པ།༡༡ །འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྒྲིང་བཞི།༡༢ །ཆེན་པོར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི།༡༣ །སྒྲིར་ལམ་དྲོད་ཅེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལ།༡༤ །བཅོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལ།༡༥ །མཐོང་ལམ་
 དུ་བྱུང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན།༡༦ །བསྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་བདུན་ནོ།༡༧ །དང་པོ། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྟགས་ཆེ་གཉིས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྟགས་ཆེ་གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དང་
 བཅས་ཏེ་རྩ་འབྲུལ་རྒྱང་པ་སྟོད་རྒྱུ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ། དེར་གནས་ལས་སུ་བྱུང་སྟགས། གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉིས་པ་ལ། གཉིན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ། ལེ་ལོ་
 དང་ནི་སྟགས་ཆེ་གཉིས་པ། གནས་དང་དེ་ལ་སྟགས་ཆེ་བཞི་པ། ཐར་པའི་ཆ་དང་སྟགས་ཆེ་ལྷ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྒྲིར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྒྲིར་རྒྱུ་གིས་མཐུག་བསྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྟགས་ཆེ་གཉིས་པ། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟགས་ཆེ་དུག་པ། རང་བཞིན་ཡན་ལག་སྟགས་ཆེ་བདུན་པ། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་སྟགས་ཆེ་གཉིས་པ་གནས་སྟོབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་སྟགས་ཆེ་གཉིས་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ནི། བྱ་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟགས་ཆེ་གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྟོབས་ལ། གནས་སྟོབས་དགུར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་

五、

གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་པོ་གནས་སྐབས་སོགས། གཉིས་པ། མོས་པ་དང་ནི་སོགས། གཉིས་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་ལྟ་བུར་བསྟན། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཟང་པ་
གཉིས། དང་པོ། རྒྱུད་གྲུར་རྣམ་པ་སོགས། གཉིས་པ། བྱི་མ་བྱི་མ་སོགས། ལེ་ལེ་མཚན། བསྟན་བཅོས་སོགས། ། གཉིས་པ་བྱན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཟང་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཟང་གཉིས། དང་པོ། བྱ་
མེད་ཉིད་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བྱ་མེད། དམིགས་པ་བྱ་མེད། ཡང་དག་གྲུབ་པ་བྱ་མེད་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཟང་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་པོ་དག་ནི་སོགས། གཉིས་པ་ལ། གོང་གི་རིམ་
པ་དང་མཚུངས་པར་དུག་ལས། དང་པོ་དམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ། རྒྱལ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྐྱལ་བུ་པར་བྱིན་བཅུ་ཉེ། །དང་པོ། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཟང་གཉིས། དང་པོ། དེ་
བྱིར་དམ་པའི་སོགས། གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ། བྱིན་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས། གཉིས་པ། ལས་ནི་རྗེས་སུ་སོགས། གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ། མདོར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་
ཚུལ་དང་། རྒྱས་པར་ཚོས་རྒྱུད་བཅུ་ཉེ་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས། གཉིས་པ། ལམས་བརྟན་བྱེད་དང་སོགས། གཉིས་པ་ལ། མདོར་

5

༡༡། །བསྟན་ཀྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནི་ཚེས་སྟོད་སྟགས་། གཉིས་པ་ལ། ཚེས་སྟོད་བཅུ་འཛིན་པོ་ལྟ་ཡོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚེས་སྟོད་ཀྱི་ལན་ལོན་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ། ཡི་གེ་འབྲི་མཚོད་སྟགས་། གཉིས་པ་། བྱུང་བར་བྱིར་དང་སྟགས་། གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟེང་པ་ལ། མདོར་བསྟན། ཀྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། མི་གཡེང་བྱིན་ཅི་སྟགས་། གཉིས་པ་ལ། མི་གཡེང་ས་
 པ་ཞིག་ནས་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་ཀྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷང་དང་ལྷལ་སྟགས་། གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། ཀྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཡི་གེ་དོན་དང་སྟགས་། གཉིས་པ་ཀྱས་བཤད་པ་
 མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་ལྟེ། རྫོང་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༡། བརྫོང་བྱེད་དོན་ཀྱན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༢། གཉིས་སྟངས་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྒྱམ་རིག་ཅམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༣། གཉིས་སུ་སྟངས་ཡང་མི་བདེན་པ་སྟུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐུང་གཉིས་སུ་མི་འབྲོ་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༤། ཡོངས་གྲུབ་གཞུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༥། གཉིས་སྟངས་གི་དེ་
 ཉིད་ལས་ཚེས་ཀྱན་མི་འདྲ་བར་གཤམ་པ་ཚེས་སྟེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༦། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ༡༧། རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་བྱིར་དག་མ་དག་

五、

ཏུ་སྐྱུང་བ་ཡང་གྲོ་ཁུར་བར་སེམ་པར་བུས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ། གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིལ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱེད་ས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ། རྒྱུ་བྱུང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ལོན་ཉོན་ལྷག་པས་ར་རྒྱལ་བ་མེད་པ་
 ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། ། དང་པོ། འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་སྟགས་ཅེས་གཉིས་པ། གཉིས་སྐྱུ་སྐྱུང་བར་སྟགས་ཅེས་གསུམ་པ། རྟོག་པ་དེ་ཡི་སྟགས་ཅེས་བཞི་པ། དོན་གྱིས་མེད་དང་སྟགས་ཅེས་ལྷ་པ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟགས་ཅེས་རྟུག་
 པ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་སྟགས་ཅེས་བདུན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟགས་ཅེས་བརྒྱད་པ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་སྟགས་ཅེས་རྩ་བའི་ས་བཅད་དགུ་པ་དང་བརྒྱུ་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཆོས་རྒྱུས་དང་ནི་སྟགས་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བརྒྱའི་རྒྱུ་
 མཐ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྟོ་རྟེན་ཆོག་བརྒྱར་བཞག་པ་འགྲེལ་བས་ཁ་སྒོར་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་ལ་སྟགས་ཅེས་བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྐྱུང་བའི་རྒྱལ་པ་ལ། བདུན་ཆོན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཆོན་གཉིས་པའོ། དང་
 པོ། ཐ་དད་པ་དང་སྟགས་ཅེས་གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱུ་བྱུང་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་སྟགས་ཅེས་གཉིས་པ། དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་སྟགས་ཅེས་གོང་གི་ས་བཅད་ལྷ་པ་དང་རྟུག་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། བྱུང་པར་ཅན་
 དང་སྟགས་ཅེས་ད་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྟོན་མེད་པ་ནི། རྒྱུ་པར་བཞག་དང་སྟགས་ཅེས་གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟོན་མེད་པ་ནི། མ་ཆང་མེད་དང་སྟགས་ཅེས་བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ། གཞུང་འདི་རྟོགས་དག་འཁོར་

3

༥༩། །ཕྱོད་རྩ་ཆེ་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་ལུང་དང་འཕྱར་ལུང་སྟོན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ། དཔུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་སྟགས་༥ ལེའུའི་མཆོད། བསྟན་བཅོས་སྟགས་༥ གཉིས་པ། བསྟན་བཅོས་
 དཔུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་སྟགས་༥ གསུམ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཐན་པོ་སྟགས་༥ རྒྱ་ཆད་ལས་གྲོལ་དཔུ་མའི་དོན། མ་ཞོར་མི་བཞིན་པོངས་རྟོགས་ཏེ། །རྟོགས་སྟོན་སྤངས་པ་མཐར་ཐུན་ནས། །དོན་གཉིས་ལུན་གྱིས་ལུབ་
 ལུང་ཅིག །ཅིས་མདོ་ལམས་འདི་ན་འགྲན་སྒྲ་དང་ལུལ་པའི་མ་གཏུག་གཉིས་པར་ལྷགས་པ་གཤམ་དེ་རྟོག་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ལུ་ཆེན་པོར་མི་ཡམ་པས་སྤྱར་བས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷགས་དུས་གནས་སྐབས་ལུན་
 ཏེ་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱར་ལུང་ཅིག །མཚ་མཛ་པོ་ལུ་ལྟོ།

273

226